

~~448~~ 101

Gregarius

Tanaceti

Sermoris
et negligens

Brenia 16155

Harr 3980

May 4-11-2

Pg 26.
B. 12.

Sermones funebres vul
gariter: litteraliterqz
pronunciādi. Itē ser
mōes nuptiales
pulcherrimi

No 86

2

Adlectorem Epigramma ele
glacum:
Iura tibi si forte vellis decerpere le
cto.
Vel foras non presto hec iura libel-
lus inops.
Si cupis herbarum vires medica
mina cires.
Accenam poscas: ant magis hys
pocratens.
Astorum motus quorum noticia
rara est.
Si raperis studio. Hinc Phyllo-
menus abht.
Si natura placet conctorum sedu-
la mater.
Phedon philosophus si tibi con-
spicuus.

Bartholus hinc lōge simus erulat
hinc Sa^mnus.
Encides Lonus Ladmus. Aristo
teles.
Hinc Diomedes abest. Atlas. Pla-
toq; Palmon.
Grammaticus Peon Dordanus
qz Lapis.
Sed viget in toto mortis patien-
tia libro.
Et peragit partes solliciti medici.
Eripe tu luctus solatia magna so-
dalis.
Hoc animus mestus ebibat anti-
dotum:
Postremo accipias tibi si placet
hinc hymenium.
Io pean carme. lector amice vale:

Ad Reverendissimum in Christo Patrem et dominum. D. Pauli Jane
humanarum ouium Pastorem et divino afflato episcopum Britianum Benemeritum:
Frater Gregorius Britanicus. Sacri ordinis Predicatorum professor. S. P. D.

Si nulla vnoq[ue] Reverendissime Antistites nec praesuetudo nec familiari
charitas miseri tecum intercessit: tum q[uod] dispar dignitatis predicitio ab
tuo omnium desideratissimo me p[ro]cerito semonist: tu q[uod] quo tempore
tute ad studiorum matrem Patavitum disciplinarum gratia prulisti: ipsi miseri
agri Piceni aliasq[ue] pleraque loca longinqua colere p[ro]digasti: incredibiliter
te semper p[re]secutus fui amore. Nec iumento quidem. Tamen multa enim de prud
entia: humanitate: et virtute tua ubique predicabantur: ut ad te amandam mirabiliter
fuerit accessus: putauerimusque nihil miseri gloriari: honorificerius eum
paratus iri posset: q[uod] benivolentia et amicitia tua premeret. Nam: q[uod] oīno sin
gulari et p[re]cipua laude dignum est: in ea te oīs doctrine arcis positum esse letet
lex: ut quom te omnes ob tuam op[er]issimam probitatem mirabilem modum veneren
tur: hac una re non solum clausus tuus: sed exterius p[re]cipuis sis admirationis.
hincque mirificus quidam vndeque amoris et obsequac[ie] p[re]ciliatus sit tibi cumu
lus. Nec iniuria quidem. Quis enim tuus p[re]ter nos amet: ac colet: in quo ea
adsum: que Plato sapientis et sumus Ph[ilosophi]s optimo p[re]fidi v[er]edicta celsuit.
Ea enim es integrata: et iustitia: eaque prudenter: et animi moderatio sit
patens: ut vulnera clivitas tua Britonia: scipiosque quotidianus ductu tuo felt
eum appelleret: mirabilisq[ue] benivolentia obseruet: a colat. Nihil enim Reg
uerendissime Antistites agis: q[uod] non tecum ante binum multaque sis medita
tus. Quicquid enim p[re]deras: quicquid dicas: quicquid agis: miraz sem
per pre se fert veritatem: et sapientiam. Nihil namque a te factum nihil sumu
latum: nihil denique incepit proficiunt. Illuc denique omnes animi tui co
gitationes tendere p[re]sticulum est: ut ones tue quarum cura geris recto cal
le ducantur: eamque vivendi ratione teneantur: que non minus probabiles sic
que salubrissimas. Eas enim ad pabula virtutis: ut optimam decet pastores: non
minus studiose quam amanter et ducere et erigere. Quia quidem una re nihil in
summo presule potest esse excellentius. Innocentiam autem et abstinentiam qua
copere in ipsis tuearis: quis ignorat: est nemo. Que oīa quom in te esse
vulnera et scelantur et predicent: facta est: ut incredibiliter ad amicitudinem
atque insigni amorem ego quoque te prosequar: eoque magis quod preter cetera
ornamenta ea es doctrina atque eloquentia quam mirabiles de se possit amo
res peccare. Habet ea omnia: que pontifici optimo et sapientissimo perti
nent. Quis igitur omnium virtutum cumulo sis circumspectus nihil sanctum re
stat quare non omnibus sis admiratus. Illud certe affirmare possum quod
ad laudem tuam pertinet tantum tibi cuiuscunq[ue] doctrinæ librorum esse su
pellectilem comparata in qua oīa tua etas conquiescat: ut isto tuo pon

effeatu n̄b̄l̄l̄ preciosus possideas. Sed quis ad eam ormandā quotidie
 studium tuū p̄seras: putauis p̄ mea in te singulariō b̄seruātia: quodcūqz
 ingenio nostro supiorib⁹ tēporib⁹ esset elucubratum id omne illud cē
 conserendum. Itaqz quā so: te nōnulla ep̄italamia que mihi quis iter se
 culares aḡe sub Jo. Britannici disciplina exciderant: aliaſqz oratiōes
 in defunctos haberem quas in religione conscriperā ampliæqz a me fla-
 gitarent ut in lucē omnia edarem: putauis tā honeste petitionis nullo mo-
 do refragandū. Fieri enim posse existimabam ut h̄s qui in his studijs
 minus sunt exercitati aliqua ex parte possent prodesse. Leterā qui anti-
 maduerterem fieri nō posse: quin virtus semper innidic sit obnixia: nec
 obtrectatorum facile mortis vitari liecre: putauis aliquē mihi tanqz pa-
 tronum & defensorem parandum: cuius prefidio & auctoritate omnia mi-
 hi in ento posita cēnt. Tu igitur Reverendissime Antistites solus inter
 amplissimos huiuscē ciuitatis nostre viros occurristi: eus enī ob singulare
 humanitatem tuā: tum ob egregiā mortis probitatē: opusculū meū dicā
 dum censūl. Minus igit̄ nostrum accipies ea animi benignitate qua
 a nobis misereāt. Itaqz a te perimus ut aliquādo quis, per occupationes
 liecat: totū quicquid est: legas. Considero enī forte ut quod p̄ te cōproba-
 tu fuerit latrantis mortis minus formidet. vale Reverendissime Ep̄i-
 scope & fratrem Gregorij Britanicum amplitudinis tue studioſissi-
 um am̄ plurimum. vale sterum.

Terdecim Dini Floriani Quartodecimo Kalendas ap̄illis. 1495.

Paulus Jane Ep̄s Brit̄. Fr̄i Gregorio Britanico. S. P. D.

p Erlectis sua uissimis litteris tuis dilecte frater Gre-
 gorij: quas ad me nudi⁹ tertius dedi-
 si adeo sum misericordie delectatus: ut haud vniqz in legendis ep̄isto-
 lis potuerim cedepol affici gaudio malore. Nā quāto me p̄sequaris elo-
 quāta me tua amplectaris inlegerrima humanitate: quāta me demum
 afficias benignitate: tū tuis de me amplissimis laudsibus tū tuo munere
 nō vulgari elegantissime significasti. N̄b̄l̄l̄ enī antea verebar quin me:
 metuqz honore multisaecres: versi modo nedqz nō possim dubitare: sed
 ne extimescere quidē: q̄ nō apud te tanti sit oīs laus: oīs glā: & decus &
 ornamenti atqz oīs amplitudo mea: vt mage diuelli a volūtate tua diffi-
 cultius crediderim: q̄ ab meo iudicio laudū incrementa existimari. Pro/
 inde quom nōnqz Dhalaridē leḡim in nullos quicquid preteriisse: q̄ de-
 se bene essent p̄meriti: qui & gloriōse & ex tpe studioz musarūqz sc̄e ama-
 torem profiteretur: marime vero in eo actu q̄ Steschorum poetam su-
 bestimicissimum: p̄o recurentia musarum non solum non enecanit: nō ce-

sam dedit: non extorrem fecit: sed multis etiam munibns donauit. pre-
tereaqz liberalitatem p: se sepe tulit semper atqz alias: co autem p:cepit
quoniam non ab quoqz munera voluit accipere: sed q: a se minus accipi-
tur: sepe conqueritus est: ab eo mihi summe magnificentie: et singularis
humanitatis exemplum prestari intelleri: vt plenissimas tibi pro merito
tuo immortalsqz agerem gratias atqz haberem: qui me dignum seceris
tanti donatione labore: Opus mihi quidem peculiare est: et gratum: et
pericundum. Suaullimum autem erit ac magis oblectabile: mi dñe/
ete Frater Gregorij: si operam nauaueris: vt accuratissime: diligentissime
atqz examinatum imprimatur: ne impresso: n: neglectu ac imperitia: quod
sepe cuenire solet: verbo rum stilus prepostetur: sententiarum ordo de-
praeatur: operisue dignitas labefactetur. Ego autem opificem summa
obtestor: atqz supplex ero: vt quod officium boni vtr: suadet: omnes
qui litterarum studio oblectantur: quos altae scientiarum fastigia denun-
cent: quos etiam disciplinarum virtutumqz suauitates oblectant: hoc
opusculum pericundum tanti pendant: estiment: honorent: ac suis in b:
iblotheclis conservant: vt quoniam in manibns nshil hoc habeant prestan-
tius: hoc vel supremo haud deserere laborent: quod excellenter: et
sele virorum frugalitatisbus compararint: Illustribusqz ac laudatissimis
mortali bus contulerint. Tu igitur Frater Gregorij eura: vt h:pp: inimi-
impressibus hoc immortale opus commendetur: ne incurria vniuersi mul-
titudine modicum: sed eterna commendatione dignum diutius occulteretur.
Quantum autem debeat hunc domini Britannice ista mortalitas: que tu
Joannis fratris tui interpretationib: ta in Persi poeta: qdlicissimaqz
In Statua Achilleidos: satis illustrata est: egregiaqz in dies expectat com-
mentaria in Iuuenalem: Quidcumqz Metheramo: phoseos: tum reliquo
r: fratribus o: namentis: qui sele student ceteris prestare: suis venustissi-
mis moribns animantibus: si in illis iphis connumerandis orationem p:
traxero: vero: ne lectoribns meis tedium insciam. Id te vero posse/
mo recurro mihi omnium mortali tum amicissimum: qui quoniam me satis
ornanteris studierisqz amplissimis laudibus insignire: prestantissimis ti-
tulis decorare: summisqz tuis conatibus extollere: ego autem minus me
ruerim: gratias quantas possim: et ago: et habeo: nec puto: modo fata fi-
niant: inter viventes tui vng: posse oblitisci. Tu interea vale: et me ut ce-
pisti obserua: iubar. Incidissimum domus Britannice. Ex episcopatu no-
stro Britiano duodecimo Klen. Ap:les. 1495.

CTabula orationum funebriam
vulgariam.

Primus q̄dō hō fuit fact⁹ im
mortalis: et potis si moris rōe fina
lis conditionis: ratione virtutis:
et operationis: et ratione nutrime
talis subsectionis.

Secondus q̄dō Peccati est ea mo: q̄z
per peccatum facia ē Corruptio somnialis
principiū Executio regalis iudicis.
Corruptio originalis rectitudinis.

Tertius q̄dō Mo:s puenit i hōiem
naturaliter ex tribus. Et mentira
q̄ est in ipso. Et natura cōtrarioꝝ
principiōꝝ. et ex vehemētia calidi.

Quartus q̄dō Mors puenit ex trib⁹.
Et corruptiōe aeris. Et Itēpanitia
cib⁹. Et immoderantia ereticii.
Quintus q̄dō Mors puenit ob⁹ mui
tipliſciter: ppter distantiam localem
pter deficientiam virtualeꝝ: et p
pter violentiam exterioꝝem.

Sextus q̄dō De⁹ pmitit hōies desi
cere tribus de causis. Rōne virtu
tis quā inuidit eis: rōe getis: quā
eis instituit: ratione societatis ad
quam eos perducit.

Sep. q̄dō Mo:s peccat ex diuina
iusticia ppter cōseruationem bo
ni vniuersi: propter puniſſiones de
lieti: ppter terroꝝem animi.

Octauus q̄dō De⁹ subtrahēdo alii
quos d misero: misereſ eorū punita
ti ne decipiatur ab hoste: misereſ
eorum parustati ne maculenſ mi
seret eorū iucunditatē ne pr̄suētur.

Non q̄dō Mors vincit naturā.
Destruit naturā: vincit potentia.
Destruit excellentiam.

Decimus q̄dō Mors melior ē vita

q̄z Conlangit fini: conlangit paci:
ē conlangit v. itati.

Undecim⁹ q̄dō Iudicis mortis ē
bonū: rōne Comunitatis: rōe. Eq
tatis: et ratione virtutis.

Duodecim⁹ q̄dō Ex p̄federatione
mortis hō tria h̄z utilia. pmo pp̄f
noticiam ppterualē: secundo pro
pter doctrinam generalē: tertio
propter doctrinam salutarem.

Terti⁹ decim⁹ q̄dō Lōfideratō mor
tis est utilis p̄ tria: p̄: smo p̄ mor
te vitamus impediēta efficacio
ra p̄tra salutē. secundo Acquirit
medicina virtuosorū ad curādas
plagas: tertio Consertur quod ē
utilius ad salutem adspicendaz.
Quart⁹ decim⁹ q̄dō Mors ē utilis
pp̄ tria. Primo liberat a carcere
secundo ab errore: tertio ab iatatio
nali amore.

Quint⁹ decim⁹ q̄dō Mors ē uti
lis: q̄z liberat a mūdo: a peccato:
a prāno consortio.

Sext⁹ decim⁹ q̄dō Mo:s timet p̄
ob⁹: q̄z Destruit eē: quo nihil de
fiderabilis: Destruit bñ cē: quo
nihil est delectabili⁹. Destruit pos
se quo nihil est utilius. Destruit
conuicere: quo nihil cūstius.

Septimus decim⁹ q̄dō Mo:s mītū
timetur: et ratiōe icertitudinis ac
cessus: ratione similitudinis ingress
sus: rōne impossibilitatē successus.
Decimus octauus q̄dō. v̄ dotib⁹ p̄sur
gentium: que sunt visio imediatā
tentio firma. Dilectio inflāmās: et
dilectio continua.

Decimūnus q̄dō. Dotes corporis
ineorūptibilitas: agilitas. Sub
tilitas. et Claritas.

Duodecim⁹ qđo. Corp⁹ dānator⁹
erunt incorruptib⁹. Desormia;
Integra ⁊ Srania.

Decimus tert⁹ qđo. Lōdit̄es dā
nator⁹. Tenebre obnubilat̄es: sen
tentia separans: Inuidia contri/
stans. Et gehenna exercitans.

C Tabula sermonis litteralium
functi⁹num.

Primus sermo ē pro quoq⁹z Im
peratore. Rege. Duce. Princepe
⁊ Marchione ⁊ ad. Regem. Pa
dulphum applicans.

Secundus Sermo ē. Pro quacūq⁹z
ipatree. Regina. Duccissa. Mar
hionissa in Constantiaz directus
pisaurensum Dominam.

Tertius Est pro quoq⁹z Equite
antrato.

Quartus Est pro quoq⁹z Docto
re: sive aliquo Philosopho.

Quintus pro aliquo Magistratu
in Nicolau duodo habit⁹ Bilete.
Sextus Est pro quoq⁹z Prin
cipe Capitanco Doctore. Magi
stratu. Legato Doctore omni scie
tia celeberrimo attributus Domi
no Varolo Zeno.

Septimus est communis pro quo
cunq⁹z comite.

Eccau⁹ Est communis:

Nonus Est cōmuniſ pro quoq⁹z
nobil⁹ muliere ⁊ matrona.

Decimus Est cōmuniſ pro quoq⁹z
qđ Biohanato.

Undecimus Est cōmuniſ pro qua
cunq⁹z nullere nobili.

Duodecim⁹ Est cōis pro quoq⁹z
Doctore: genere nobilissimo:

Tertiusdecimus Est communis.

Quartusdecimus Est cōmuniſ.
Quintusdecimus Est cōmuniſ.

Sextusdecimus Est communis.
Septimusdecimus Est communis;

Eccau⁹decimus Est communis;
C Tabula orationum Matr
montalium.

Prima Est communis ⁊ potest ha
beri in nuptiis alienis Indee.
Ioa[n]nis. Britanniæ.

Secunda Est communis Christo
phori Barzijſ.

Tertia Est communis Fratris

Gregorij Britanniæ.

Quarta Est communis Fratris

Gregorij Britanniæ.

Quinta Est communis Fratris

Gregorij Britanniæ.

Sexta Est communis Fratris

Gregorij Britanniæ.

Septima Est communis Fratris

Gregorij Britanniæ.

Octava Est communis Fratris

Gregorij Britanniæ.

Nona Est communis Fratris

Gregorij Britanniæ.

Decima Est communis Fratris

Gregorij Britanniæ.

Undecima Est cōmuniſ Fratris

Gregorij Britanniæ.

C Reliq[ue] autem sunt pro sensib⁹

pro malteribus: pro pueris. ⁊ puer
is communes.

C hoc pectorum opus imp̄lmi en
rarat Angelus ⁊ Jacobus de Br
itanniæ de pallazolo: ad hono:ē ⁊
gloriam domini nři Iesu xp̄i ⁊ gen
tricis ei⁹ virginis semper Marie:
anno domini 1495. 26. Martij. In
Linitate Bilete.

Sermones funebres vulgares

Excellētissimōz virop sermōes
ornatissimī funebres: in vulgus p
plures p panel vero sed lucenti in
doctos mōptiales aut̄ aliquot: ver
peculaires: in lncē editi cura diligē
taq; fratrib Gregorij Br̄stānici: al
mi o: dñis p̄dicator p̄fessoris: quo
rū nōnullos ex pp̄la: nonnullos ex
aliena promptis officina.

Eccl̄ndū

Q̄ dicit Damase
nus. Nulla res di
stinguitur p̄pria
operatione. Sed

libro de celo et mundo. Ad suā opa
tionē vnaqueq; res ordinat: sicut
nausificatio ad nauigandū: et medi
cina ad sanandū. Id hec deus re
bus omnibus indidit potētias na
turales: que sunt p̄incipia natura
lit̄ opationē: qnibus mediatisbus:
res producunt ad opus. Quā lig
tur ordo noster ad salutē animarū
ex inspiratiōe dñina a p̄ncipio fue
rit institutus: iustū est et rationē cō
sonū: ut fratres huius ordinis qui
predicatores vocabulo censem of
ficio sanitari insistat et predicent sa
luberrimā veritatē: exhortenq; ho
mines ad penitentiā preterite vite
et culpa: indulgētias divine gratie
pollicētes. Et q; excepto talis offi
ciū ex i. p̄misū fratrib⁹ sepe a flatis
inungif ppter generale insinuum
mortaliatis hūane dñino instin
ctu inductus: nec non et fratribus
erigētib⁹ erexitatus ac sociorū sp̄la
liū precibus: p̄cepit dñina largita

te cōfissus: cōpilare opnsculū quod
dā de nō. Itūs: ad qd̄ fratres Ju
niors recurrere poterūt et innensi
re materias: s̄m exigētā defuncto
rū. Temata aut̄ p̄sententia p̄ditio
nibus et statib⁹ mortuōz cōmittit
fratrū volūtati. et studio eligēt:
Dividit aut̄ p̄sens opus in qnq;
partes. In quā p̄ma agit de can
fis mortis. In secūda de eius p̄di
tionib⁹. In tertia de cōditionib⁹
mortuōz. In quarta de statu eorū
post mortē. In qnta de resurrectio
ne eoz. Hec aut̄ sunt capitula pri
me partis q̄ mōs causaē ex inobe
dientia primorū parentū. Secundū
et p̄incipiū nature. Tertiū ex p
uidentia diuina. Quartū ex iustitia
equitatis. Quintū ex misericordi
a et pietate.

Eius mortem

nō fecit. Sapientie. I. Qnū
deus omnia fecerit luxia illud. Jo. I.
Omnia per ipsū facta sunt: et sine
ipso factū est nihil: mirabile vide
tur: q; acto: II. Sapientie dicat: q; de
us nō fecit mortē. Cirea q̄ sciendū
est: q; dens ē p̄ncipalē causa esse.
Mōs aut̄ est p̄uatio esse. Ideo di
cendū est q̄ mōs est consecuta ex
peccato inobedientie primorū pa
rentum. Deus aut̄ fecit hominē im
mortalez p̄ncipio: q; poterat non
morti: si a deo per peccatum inobediē
tie nō declinasset: qd̄ potest ostēdi
ratione trispicē.

C Primo ratione finalis p̄ditiois.

C Sebo rōne virtutinalis opatiōis.

C Ter. rōne nutritiatalis subuentōis.

Sermones funebres

CFinalis qdem cōditio fuit: q̄ ho
mo fieret imortalis: n̄ fieret habere
in alijs l̄fis. Ea que sunt ad finem
institutur secundū ratione: finis
sicut patet in artibus. Nam iistica
disponit lingua & etiāz armamen
ta fm q̄ conuenit ad finē ne
gationis. M̄les parat equos:
disponit arma o: dinat aedes: fm
& conuenit victorie. Quis igitur
homo institutus fuerit ad finē dea
ctitudinis: que omnē facultatē hu
mane nature eredit oportuit q̄ l
epsa sui institutiōe aliquid sibi col
latum fuerit supra p̄ncipioꝝ suo/
rum naturaliſ facultatem. Nam
et suis p̄ncipioꝝ naturalibus ter
re perpetuū habere nō potest: cuꝫ
componatur ex contrarīoꝫ: quidem
est causa corruptionis in rebus: &
forma perficit materialē. fm eius ca
pacitatem: vnde h̄c sibi supra cō
ditionem nature sue: collatum fu
it: ut anima: que ad tam nobilem
finem ordinabatur. s. ad eternam
beatitudinem fm potestate suam
supra cōmuneꝫ nature sue ordinē
esse perpetui: materie cōmunicā
ret. Deo autem potestas super co
pus erat ex ordinatione eius in fi
nem: & idco impedire non poterat
eius effectum: nisi per deordinati
onem eius a fine. Deordinatio an
tem fieri non poterat: sine peccato
mortali: & idco ante q̄ in peccatuꝫ
rueret erat imortalis. Sed q̄ pec
catuꝫ factus est mortalīs: eo q̄ pec
care poterat libero arbitrio nō dō
in iusticia confirmato: propter q̄
dicit Apls. Stipēdia peccati
mortis. **S**ecundo ratione virtus

l̄s operationis: q̄nia sicut dicit in
Dentro. Dei perfecta sūt ope
ra. Sed pfecta operatio pfectū pdit
est effectum. Qnum igitur primus
homo p̄postosis omnium rerū sa
etas fuerit iusta illud. Gen. 1. 30: /
maius deus hominem de limo ter
re: & sicut primus homo perfectus
sūt: q̄tum ad animā & q̄tum ad
sapientiam & fm Aug. Fuit mēte
preditus: & ita perfectus sūt: q̄tus
ad corporalem subuentiaꝫ. Et id
secundū statutum innocentie ho
mo erat simplex: & imortalis nō p
naturam sed per diuinā gratiam
que collata fecrat homini p origi
nalem iusticiam. que quidem gra
tia ablata fuit per culpā: & amota
causa remouetur effectus: & idco
primus homo: qui peccauit sūle
morti traditus: iurta illud Apls.
Corpus propter peccati mor
tuū est. Ro. 8. Ratione nutriment
alis subuentioꝫ: nam in statu an
te peccatum dupliꝫ beneficio ad
conseruandam vitā subuenientiaꝫ
homini. Nā contra actionem celo
ris naturalis: qui est instrumenti
anime cōsumpt̄ p̄tinue: humidum
radicale in quo est vita per cōsum
ptione p̄tinuā: sit deperditio i cor
pore cui subsecet̄ per esuꝫ ligno
rum paradisi: sicut modo subueni
tur nobis per cibos quos sumim⁹
Sed ad perpetuandam vitāz sub
ueniebatur illi per lignum vite p
pter virtutē ei diuinatus cōcessa.
Et dicitur a quibusdā: q̄ consere
bat ad restaurationem h̄midi ra
dicalis deperdit̄ & ad hoc pōe
sumi q̄d dicitur. Gen. 1. 30: /

Vulgares

ne sumatis de ligno vite: et m. mes
Licea qd scindum est: qd lignum
vite habebat virtutem et se conser-
tiandi virtus in eternum, nec erat l.
mortalitatis causa principis. sed
et virtute sua poterat diuinis qd
servare vitas. eo qd alimento ex
ipso sumptum ad ipseferam aliis/
missionem addueebant. et ponit
in eternis ppter ipsos longius.

e **Opus pro-**
pter peccatum mortuum est.
Ro. 8. Quia deus anima faciat. et
omnia in esse constituant posset du-
bitari. unde mors artigat. si a deo
non causat. **Df. Sap. I.** De mors
tem non fecit. Licea qd scindit est
qd mors in struit in misera ppter
peccatum sicut ait. **Ap. 8.** Nam
pter peccatum facta est. **C** Primo
corruptio fontalis principis. vide/
mus. n. qd ad corruptionem pri-
ncipiorum. sequitur corruptio princi-
piatorum. co qd omnia principiata i
hunc sit in suis principiis sicut pa-
ret ad sensum: qd omnis distinctio
colorum est per lucem. et ideo ob-
scuratio. fontalis principio lucis nul-
la apparer color distinctio. Item
omnis fractus ramorum procedit
a fratre. et illo corrupto fratre cor-
rumpuntur et ramuli. Itch omnes
homines fuerunt in primo homi-
ne et ab eo descederunt. Sed quia
primus homo sicut per peccatum
corruptus. qd peccatum p: inuit il-
lum beneficio per qd poterat non
morti. Sed illo corrupto tota illa
natura humana. que in illo erat.

sunt corrupta. et necessitate mortis
addicta. et ideo oes qd ab eo dese-
derant. et necessitate mortis na-
scuntur. Et hoc est qd dicit. **Ap. 8.**
Ro. 5. Per unum hominem peccati
intravit in mundum. et p peccatum
mors. **C** Secundum per peccatum facta
est mors corruptio originalis recis
rudinis. Nam talis erat primi sta-
tus rectitudo. qui superior p rationis
subiectus deo. Corpus autem
subiectus rationi. Ita qd prima
subiectio erat causa. secunda. et secu-
da causa tertie manent causae can-
samanebat effectus. vnde dicit ho-
mo sic erat subiectus deo nihil po-
terat contingere contrarium in prib
corporis. qd esset contrarium anime
ita et in viribus ale nihil contingere
poterat. qd ratione sapientia non ordinaret
i deo et sic in primo statu nihil contingere
poterat qd quicquid ordinaret
ad eo nisi petri mortale p qd ordo
mori tollebat a deo. facta autem deo
ordinatio ale a deo secunda in ordina-
tio i viribus ale. et p ratio in corre-
cta qd sicut ratione sapientia fuit lobediens
deo ita vice superiores sunt lobediens
ales sic. Et ex tali inobedientia in hoie
eterna pugna. **De qd dicit. Ap. 8.**
Gala. v. Caro penitentia aduersus
spiritum. et ex hac pugna legit mors. in
tra illud. **Sap. Corp. qd cor spiritus**
aggravat animam. **C** Tertium. Per
petrum secundum executione regalis iudicij
Nam p sinlam necessitatibus mandatis su-
it primo hominem habet. **Si. qd** De ligno padidi comedere. De ligno autem
se habet et malum non comedas. qd. **G**
n. die comedes ex eo morte morie-
25

Sermones funebres

ris. Nō enim plus credidit dyabolo promittenti mendaciter dicens. Nequaquam moriemini. Seis enim deus qd quacumqz die comedetis ex eo: aperiet oculi vestri: et eritis sicut dñ sci. b. t. m. Gen. 3. Et qd credidit salitati: rens fuit criminis lese manifestatio. Et ideo reus fuit pena totius posteritatis. Unde subdit in sermone lata sententia. In sudore vultus. t. v. p. t. donec reuertaris in terra de qua sumpt' es: qd puluis es: et in pulnerez reuenteris. Gen. 3. Et nō solū ipse sed oēs posteri clus tu eta illud. 2. Re. 14. Es morimur et qd aqua dilabimur sup terram.

de Morte

nō fecit. Sapientia. I. Quum mors sit quedā priuatio: et oē agēs intēdat eē perpetuū: qd ppter hoc agit: qe quid agit: ut habeat in se de anima. Mors est ppter intentio: ne agentis: et ideo Sapientia dicit. I. Deus morte nō fecit. Prouenit at mors in hominibus nālster: et tribus. C P̄timo et mensura periodi. C Secundo ex natura contrarj. C Tertio ex vehementia calidi. C Quia sicut in alijs litteris dicit. Una quecumqz res suo per yodo mēsurat. Mēsurans aut̄ est tps: qd sicut dicit Sapientia. Tabes acit tēpus: et omnia senescit in tpe: et ideo perse tēpus est causa corruptiōis. Unde dicit. lib. Sap. Omne qd antiquatur et senescit: prope interlinz est: et huius signū est: qd ea qd sunt: et tēpus nō antiquari: nec senescit nec corumpunt: sicut angelis: et similia. Idē in anima. Unde dicit. Sedo

de anima: qd si sener accipet oenlus suuens: videret ut innēis: Per qd dād intelligit: qd nec anime: nec viri: tu: et cap. senescit: sed solū corpus: et partes eius. C Secundo ex natura contrarij. Nā in corpore humano sunt quattuo elemēta: et qbus cōponitur corpus et quattro qualitates contrarie: que cōtinne adiuicē pnt: gnāt: et quarsī discordia dissoluē corporis armonia. Sicut enīzlearerati nitunt quotidle et noctu frāgere carceres: ut possit fugere: et ad loca ppria remeare: sic isti qntuor inimici: corpora frāgnit et destrūit: ut ad loca ppria reuertantur: ut levia sursum: et granta deorsum tēdat. Omne enīz cōpositū et pterāqz ē corruptibile. Hmōi simile videm⁹ in hominibus existentib⁹ extra ppterā patriā qd semp desiderant: ad propria redire. Tale est corpus nostrū ex ppterāqz nature: qd oporitet corrūpi iurta illud. Alpo. Semina inco:ruptiōc: sed resurgit in incorruptiōe. C Tertio ex vehementia calidi. Qnī enim animal vivat p calidū et humidū: si calor fierit interius: deficeat cito hūiduz: et sic corpus dissoluit. Sicut in lucerna cōtingit: qd ignis cito extinguitur: si humus: cito cōsumif. Et hoc contingit in qbusdā regiōib⁹ ethiopū calidissimis: in qbus hoies ultra: 30. annos nō dscuntur vivere: et rō hmōi est: qd corpora eora sunt circūdatae aere calidissimo. et oportet qd sint porrosa et secca: eo qd evanorant: et in humidi recessit: ideo efficiunt corda eorum frigida. Et ideo

Vulgares

talit: ppter defectu virtutis natu/
ralis: que cum spiritu evaporat et
to senescit et difficit: qz sicut dicit.

Spiritus est qui vivificat.

Et autem pater.
cuncta gubernas p: ouiden-
tia. Sapietie. Qui ols rector
et gubernator studeat multitudinem
regere: et in omni bono et prosperita-
te seruare: hoc est valde mirabile:
q dieit qui est summa gubernator
et rector omnium creaturarum: et h[ab]et
curam de omnibus sicut maiestat.
Sapietia in verbis ppositis: q taz
nobisissima creaturam. s. naturam huma-
nam tot diversitatibus mortis subiecta
ei permisit. Lirea q sciendum est:
q hoc contingit ex tribus.

Et circumstantia loci.

Et in temperantia cibi.

Et inumoderantia exercitij.
Tertia virt. n. naturalis p salu-
bitatem aeris coheruerat illas. Aer
eiusm subtilis ad liberam et sinecram re-
spirationem plurimi valet: s aliquando
ipedit p nebulas: que abundat
in locis paludosis: et habens et qz
nebule resoluunt: que aerem insidiat
et faciunt pestilentem. Aer autem in-
fectus: plus naturam corrumpit: qz el-
bus corruptus: qz immoderate: sine al-
teratione sed vitalia transit. H[ab]et
bus corruptus digerit et alteratur.
Infectus autem aer et vapore compo:
qui procedit ex animalibus vene-
nosis: sicut legitur in legenda beati
Grego. q in stagno quodam: draco
pellicens latitabat: qui egrediens:
et ad muros ciuitatis accedes: aer

infiebat: et plurimi interfabant.
Secundo ex intemperantia cibi in
ita ib[us]. Multi perierunt ppter era-
pula. Et ratio huius e: qz fm qz
habet determinata quantitate: ita
h[ab]et determinata virtute. Tertius au-
tem corporalis saluaf in medio: eorū
rūp[er]it in extremis: sicut patet in re-
bus sensibilib[us]: que multo frigore:
sicut in p[re]me: eorū p[ro]p[ri]etate: et a multo
calore: sicut in estate: omnia ppter
nimis calore: e[st] desiccant. Sed in ve-
re omnia vivificant: et prata virant.
herbe florant: plante pullnlant: pro-
pter tēperatū calorem. Et fm hunc
modū: si cibus fuerit tēperatus e[st]
seruaf corpus. Nam si fuerit nimis
parus cibus: debilitant virtutes
naturales: et si fuerit nimis magnus
cibus corrumpt: qz ex nimio cibo
multi humores generant: et habent
testes. Et ex hymiditatisbus: nō un-
le generant infirmitates. Et hoc est:
q dicitur in euangelio. Vide te ge-
tes ne cor. vestra era. et ebs.
Tertio ex immoderatia exercitij.
Nam ex immoderato labore debili-
tant virtutes corporales. Et iō na-
tura sapiens ordinavit tēpus labo-
ris: et tēpus quietis: qz tēpus getis
et equari tēpori laboris. Ma quā
tū dies excedit in estate: tantū no-
ctes excedit in p[re]me: et hoc ordina-
nit natura ad coherenduz vices.
Et ratio est: qz dispositio co:po:is
ordinata est ad similitudinem musi/
et instrumenti: in quo corde ad eo-
dā sunt redacte. Et ideo si fortius
debito percussiā destruit armōia
Et sic est in corpore humano sicut

Sermones funebres

patet ad sensu: qz cecellētia sensa
tor corrupit sensu: scut manis spē
dida res corrupte visu: ypocras.
Ab indigentia vel superfluitate cor
rupitur sensus. Ubi dicit de sole: qz
radis suis ercent oculos: sic ē de
singulis sensib: ppter virtutes cor
poris in multis laboribus corrupta
tur: eo qz laboris vehementia dissol
vit eo: possit consonatiaz: in medio
autem conservatur.

Eius mortem

nō fecit. Sapient. I. capl. 17.
Quoniam mors fit ultima pena: co
qz horribilitā sinis sit mors: nō infli
git a iustissimo et p̄fissimo dño: sine
merito culpe: qz cui p̄ ordinatur p
penā. Et ideo ex culpa primordia pa
retū: priuata est originalis iusticia:
p quā homo poterat nō mori: et reli
ctus in principijs nature: et hoc est
qd dicit. Deus morte: re. Nō fecit
enīm causam mortis: que est pecca
tū: qz a deo nō est illud: qz est p̄ tra
naturā. De quo petō mors: et ola q
sunt mortis oriuntur. Est autē in ol
bus multiplex mors.

C Propter distantiam localem.
C Propter differētā virtualem.
C Propter violentiam exteriem.
C Eo qz multū distat a deo: et hoc
est qz dicit. Apls. Dū sumus in
corpo pegrini a deo re. Et iō pa
tres et desiderio essendi eū deo ap
pellabāt se pegrinos: et aduenas su
per terrā. Ubi Ps. Ps. II. 9. Den
me qz incolatus re. Nazly denus sit
ubi qz si fm nobiles eius p̄ditōes
dicit esse in eccl: utra illa. Ps. LII

Ad te lenans. o. m. q. h. in. e. Et p̄s
de celo et mundo dicit qz huius signū
est: qz homines manus ad celum le
vant. Et qdaz dicit: p̄ due sunt par
tes orbis. s. centrū: et circūserentia: et
oēs leges in hoc p̄cordant: qz deus
in circūserentia residet. s. in celo. Et
iō dicit in libro de celo et mundo: qz
ibi est vita. melior: omni vita. Et iō
videm. qz res quāto magis distat
a celo vel a deo. magis corrupta
sunt generabilis: et corruptibilis. qz
sunt sub celo. Que ut magis appro
pinquāt ad deū perpetuo solidant
sicut patet de corporib: sup cele
stib: que nulla alteratione muta
tur. Et ideo homines quādū sunt
in hac valle misericōdī constituti conti
nuē moriuntur. Sapient. 5. Nos con
tinue definiimus. C Seco Propter
deficiētiam virtualē. Eo qz virtu
tes naturales semper debilitantur
in agendo. Et ideo primo tñ cōger
titur de alimento qd sufficit. nō so
lum ad restorationē dep̄dit. sed
etiam ad augmentum. et hoc durat
vsqz ad. 21. annum. postea conuertit
solum ad restorationē. Ulti
mo debilitatur tñ natura. qz nō po
test tantū cōuertere de alimento. In
nutrimentū. quantum deperditur.
Unde oportet qz propter defectum
naturalis virtutis. et amittitionez cō
trarij sequatur corporis dissolutio.
Exemplu: huius habemus de vi
no. cui si supāmisceatur de aqua qz
fit aquosuz. quia aqua finalescit. et
virtus vini debilitatur in tantuz qz
lam nō est vīnum. sed aqua. et fm
huic modum hōles schescunt. et us

Vulgates

turaliter mortuntur. quis propter multas comestiones. sit amittens multe extranei. et est in eis defectus virtutis naturalis. que non potest convertere extran. us. et assimilare sibi. Et propter hoc in sensib. sunt multe superfluitates. et viscosae humiditates. Et cum hunc modum homines senescunt. et naturaliter moriuntur. iuxta illud. Emne quod antiquus et senecus prope interitum est.

Ctertio Propter violentiam eris. norem. sicut tyrannorum. quia una die occiderunt undecim milia virginum altero die multos matres. aut propter violentiam elementalium actionum. ex peccatores offendit creatorum celi et terre. Ideo ipsi offenduntur ab omnibus creaturis mundi. Unde a terra absolvit ab aqua suffocantur. ab aere inficiuntur diversis infinitatisbus. ab igne comburuntur. Unde dicitur. Sapientie.

Omnis creature crar. In vitione inimicorum. et propter hoc apostolus. Pelebat de ista miseria liberi. d. Inservi ego hono. quis me liberabit de corpore mortis huius. gratia dei per Iesum Christum et. Mirabilis opera tua domine. ps.

EUS MORTALI

non fecit. Sapientie. I. Quia omnes artifex opus suum firmet et stabiliet sicut melius potest. Videntur mirabiliter ex deo. quem sit perfectissimus agens. creature suam tam nobilissimam. humanam naturam neglegat. et mori permittat. Circa quod sciendum est. ex procedit et diuinus pro-

nidentia que permittit sic deficere et mori tripliciteratione.

C Primo ratione virtutis. quam ei indidit.

Secondo ratione quietis. quam ei instituit.

Tertioratione societatis. quam eam praecepit.

Cipse n. est optimus opifex. et gubernator. Optimum autem est in qualibet gubernatione ut gubernator. prouideat rebus gubernandis cum perditione ipsorum. nam in hoc iusticia regni constituit. Unde nos videamus quod rectores et gubernatores civitatis promittunt. quod hoives civitatis agant cum sua officia. et suas exercercent artes. sine quibus civitas conservari non potest. Nam natura inclinat adhuc in simili omnibus habitare ut homines sibi incoleat ex proprijs actibus subveniantur. quod nullus est. qui fibi ipsi sufficiente evoluerint conditionis erit. nisi solus ille qui fuit verus deus et homo. et nisi sit aliquis plausibilis homo. Sicut fuit. Iohannes Sapientia. et alii qui fuerunt in solitudine. soli habitantes. Qui dicit Philosophus. quod homo naturaliter est animal politicum. Et ideo indiget diversarum rerum subventione. sicut patet discurrendo per singula. Et cum hunc modum deus propter suam prouidentiam mundum gubernat. et permittit res agere cum proprias virtutibus. Sed corpus humanum componeatur ex quattuor rebus. que sibi in uicem inimicantur et habent contrarias actiones. ex quarum contrarietate dissoluuntur.

Sermones funebres

Credo rōne q̄tis: quā c̄ iſtūtūt. Nulla enī res pōt̄ quietari: nī in p̄prio loco: sicut nāris nō quietat nī i portu: t̄ sagitta in signo: t̄ grānia deo: suz: t̄ leuita sursum. Sic hō nō quiescet nī in deo. Augu. Fecit nos dñe ad te: ic. Et hui⁹ signū est: q: res extra p̄p: lū locū eorum p̄f. et in p̄p: lō loco cōseruat: q: sicut dscit in alīs litteris locus est p̄seruatū locati. Et ideo. Sapiēs medicus remittit infirmū ad locuz vbi fuerat orfādus. Sz nos in hoc mundo sumus infirmi d̄uersis in/ firmatib: p qd patet: q nō sum⁹ in loco p̄prio: sed peregrinamur continue. Ps. 119. Multuz incola sunt anima mea tē. Sed in celo est p̄p: lū loe⁹ alaz vbi nulla corrūptio ē vel pestis. nulla alteratio: vñl infirmitas vel senectus. Quia sicut dicit quidā. Phn. A globo innari sursum nō est malū. Sap. Et nō tanget illos tō: mētū maleficē. Abi cōstitutūt dñs lucidissimas manio- nes: ibi requiescunt sanctoz animē. Sed ad prouidentiam gubernato- ris pertinet: vt vnaqueq; res sorti- atur prop: lū locū. eo q ipsa prouil- dentia est gubernatiua t̄ ordinatiua. Sed tūc vnaqueq; res ē bñ or- dinata: quādo locata est. fm erigētiā sue nature. Sz anima hominis nō potest ad locū suum ascendere. nisi a corporis carne soluat. surta illud. Ps. Educ domine de car- cere animā meam. Et ideo diuinā prouidētia permittit homines mori. Propterea dicitur in euangello. Bona t̄ mala: vita t̄ mo: s a deo

sunt. **C**ertio rōne societatis ad quā cā pdncit. Nullus san⁹ artifer faceret aliquod vas. qd nō posset nec deberet impleri. Deus aut̄ crea- tūt animā hominis tante capacita- tis t̄ virtutis: que posset impleri: t̄ in se dēū recipere. t̄ deus in ea ha- bītare posset. Jo. Ad cum venie- mus t̄ mansione apnd. c.f. August. Anima del capace mēmimimus: t̄ deo repleri pōt̄. Et ideo nulli bo- ni terrenū potest animam saciare. ymo homo quāto plura h̄z tanto plura d̄icerat. Juuenale teste Sa- tyra. Crescit amor: nūmī: quantum ipsa pecunia crescit. Et ideo ista est matīma pena. q: homo semper co- medit t̄ semper same scit. semper bi- bit. t̄ semper fitit: q: dicitur. Jo. Qui biderit ex hac aqua fitiet ite- rum. eo q bona tēporalia non sa- ciāt. sed vacuant. Q: quanto plus hō habet de pecunia: tanto minus habet de anima. Quā ligātū nūh̄ sit vacanz in natura fm q proba- tur in alīs libris. ad diuinaz prouidētia pertinet. animā vacuam re- plere. Sed repleri nō potest bonis eternis iusta illud. Ps. nisi prius carne soluat. Replebitur in bo- nis dominis tue. Et itē replebitur maleitate tua. Ideo necesse est per mortem ad illa bona. que Pantus opeat. p̄me Ph. Lupio dissol.

m Trabilia opa

tua domine. Ps. 119. Illud
mirabile reputatur. quod maxime
apparet. eius tamē causa ignorat.
Sicut multi mirātor. quādo videt

Vulgares

9

eclipsim solis et lune. et quando vel dent nostra. et portenta marina. et hoc propter ignorantia cause. Sed sapientes. qui causam scilicet non miserantur. Et si hunc modum mirabile poterit videri hominibus. quod ita sepius. ac subito homines moriuntur. et precipue constituti in dignitatibus. Sed si hoc diligenter attendimus. non hoc contingit a easu. nec a fortuna. sed potius a divina iusticia. et hoc triplie ratione.

CPropter conseruationem boni viviensi:

CPropter punitionem delicti:

CPropter terrorem astoruz.

CQuia sicut dicit in alijs litteris Boni quanto cōlitis. tāto dīmīnū atqz eligibilitis: unde bonū partis dimittitur propter bonū totius. sicut erēplū patet in artesialibus. Videlicet enim quod medicus abscondit mēb; už patridū. ut conseruet totū subiectū. Et abūcīt ouē morbiā. ne totus gret iūsticiā. In ciuiisibus etiā hoc apparet. Videlicet enīz quod potestas suspendit latronē propter bonū ciuitatis: In naturis ēt mālī feste patet. Nā natura permittit res corrūpi ut possint angimentari. Sicut patet de frumento. quod in terra corrūpienr. Ideo dicit. Mat. 5. Nisi granū frumenti eadens in terra mortuū fuerit. ipsiū solū. m. Et si hunc modum diuinā iusticiā mortos permittit. propter bonum totius populi. sicut patet de Dathan et Abiron. Qui murmurabāt cōtra Mōysen id orauit ut subita morte intercedat. et sic pateret eis. quod deus

misisset. Ideo aperta est terra et deglutiuit Dathan. et aperuit super congregatiōes Abiron. et descendērāt in inferū vniētes. cū q̄drigis et cōs: Hoc agit seelit diuinā iusticiā quod posuit malos propter cōseruationē bonorum. Unde dīs p̄cepit Mōysi dīces. Malēficos u. pa. m. Permittit deus mortē corporis. propter vitam animē. Sed mōs p̄cedit ex diuinā iusticiā propter punitionē delicti. Liect enim nō sit modo tēpus iusticie. sed potius misericordie. tñ q̄d peccatores nō cessant deū offendere. et eius patiētiā prouocare ad irā. Interdīc deus rigorez sue iusticie etereet in peccatores acrl. Ut Valerius Martinus. Lento enim gradu ad vindictā sus diuinā p̄cedit ira. tarditatēqz suppletqz. grauitate cōpensat. libro p̄mo de religione. Et Aug. Deus nō p̄misiteret in rebus malū esse. nisi esset adeo potens ut de quolibet malo sciret esse bonum. Et si hunc modum oēm penā ordinavit. p̄ culpā. ut nō h̄s sit inordīnatā. Et ideo i diuinā scriptura reperim. quod propter diuersa peccata occisi sunt holes er diuinā iusticia. Nam propter peccatum lūtur homines perierūt in diluvio. quod sicut dicit Apls. Tantū inuisiuit luxuria. quod mulieres supergradiebāt viros. Propterea dicit deo. Repleta est terra malitia eoz. Et ego dispergā eos cum terra. Penitet. nō me fecisse hominem. Itēz propter peccata cōtra naturā destrūit Sodoma et Gomorrā. Unū pluit sup eā lignem et sulphur. ut pena r̄fideac

Sermones funebres

Culpe: qz in peccato illo è ardor: z
letor: z iō punitur igne z sulphure.
Itē ppter peccatū supbie pcessit
quodā sicut pater in li. 12. Re.
q Angelus dñi pcessit iecasas as-
syriop. c. lxxv. Milla: similit hētū
in actibus apostolor. De hero/
de: q vestitus veste regia sedit pro
tribunali z contionabat ad popu-
lus. Populus autē demones z non
holes. Lethibebant ei hono:z deo:
debitū. Et statis pcessit eū. Angel⁹
dñi: eo q nō dedisit hono:z deo:
z consumptus a vermisbus: expira-
uit. Propter terrorē alioz. Sicut
habet in actibus. De Ulnania z sa-
phira vrore elus qui ad argutionē
petri expirauerat ambo z factus ē
timor magnus in vniuersa terra:z
sup omnes q audierunt. Nā ex timo-
re dñi recedit hō a malo: iusta illud
Timor dñi expellit peccatum.

Uomō misē

retur p̄ filioz: misertus est
dñs timētibus. sc. Ps. 102. Quo-
nitā qlibet res h̄z ppter operationē
cōueniētē sue ppter att: sicut. Sa-
phir⁹ h̄z purgare oculū:z adamas
trahere ferrū:z calor nālis cōverte-
re eib⁹ in nutrītū: ppterias dei
est misericordia ut dicit. Greg. z can-
tak assidue in ecclēsia. Deus cui p-
p̄ris ē re:z iō opa: ea que sue p̄p-
tati sōt. s. misericordia. Ps. Mi-
sericordia z h̄i plena ē terra z iterū.
Ps. Misericordies ci⁹ sup ola opa:
el⁹:z iō et misericordia dei peedit:
q gda:z velociter moriunt. ne i hoe-
seculo dñti⁹ affligānt qz sicut dñ.

Job. 14. Dñ natus de.m. tē. Sz mi-
seris misericordia exhibet. morte me-
diāte. z hoc opatur eūs miserēdo
triplicemisera:ō.

C Primo eomm̄ paruitatem.
C Secunde eorum puritatem.
C Tertio eorum fecunditatem.

C Ne decipiatur ab inimico qz
sunt fragiles z debiles z iō cōpan-
tur rei fragili. Job. 14. Qui qsi flos
zē. Hee at fragili:as inest eis ex p-
te materie. quia de pulucre terre
formātur. ps. Reco: datus ē dñs
qm̄ puluis sumus. Item inest eis
fragilitas ex pte corporalis somme.
qm̄ ipse cognovit signum uatum.
Itē inest eis fragilitas ex pte sub-
stātie. Job. Trāfict sicut viiso no-
eturia. Idez Ecce nūc in pulucre.
d.z qre sicut ē fragilis. ita ē misera-
bilis. z iō tales indigēt misericordia
ne decipiatur ab inimico cui refiste-
re nō poterāt. ppter qd̄ dixit. Saul.
ad. David. Nō valeſ teſtare. Ph̄i
listeo llt. qz puer es. Hā puerorū ē
sicut cera de q ſacile formātur oēs
ſigure. Sic z ipſi de ſacili inducunt
z formant ad malū:z aegrū habi-
tū vitiosum ita q nō poſſunt de ſa-
cili remoueri. Ph̄s habit⁹ ē de diſ-
ſicili mobilis. z intra illud. Isaie. 1
Sicut z ebiops nō poſt pelle ſuam
mutare zē. Et iō misericordie agit
deus. qn̄ a pueritia tales voeat de
hoc mundo. Sap. Lapt⁹ est ne malf-
cia immutaret eo:z ei⁹. C Secundo
Misericordia eorum puritati. ne macule-
tur peiō. Nā puer dñ qsi pur⁹ aer.
Sed purus aer obtenebrat. z ma-
culat ex fumofluctib⁹ terre. z aque;

Et sō tales misericordia indigent ne maculētur a mīfido. Nā illud qđ est puru᷑ et mīfidum. cītius macula-
tur. qđ illud qđ ē impuru᷑. Enī ve-
ro maculaf. et fūmofitatib⁹ fīcīs
terre. que faciunt animā aridā. p̄s.

Anima mea sicut terra sine aqua
tibi. Item maculaf er humidis va-
poribus aque. que faciunt animā;
lubrīcam p̄ luxurīam et concupi-
sciam. H̄ci. Eſſus es sicut aqua.
non rē. qđ ascendisti cubile patris.
tui. et Ideo pius pater mīfīcordia/
rum fāles vocat dicens. Sinit
parvulos ventre ad me. quoniam ta-
lū est regnum celoꝝ. **C**ertio. Mi-
ſeretur corā locūdītati. ne p̄tūenē
solatio. Nam qui paritatem p̄tūlent.
digni sunt. vt ante dī. nond cant
eum cantent. Apoc. Lantabāt can-
tici nouum ante sedē dei et agnī. et
nemo poterat dicere canticū illud.
nisi illa. c. xlī. Quis empti sunt de-
terra. Et rō huins est. qui qđ sunt q
cum mulierib⁹ non sunt colinqū
natī. virgines. n. sunt et sequuntur
agnī quoqđ qđ sc̄rit. Et ideo mīſer-
cor⁹ dēns agit mīfīcordiſter tales
a mīfido abstrahens. ne propter fra-
gilitatē decipiatūr a diabolo. fūta
illud. Placida. n. deo iusti animā.
propter ea illaz liberat de medio inti-
quacatum. Postqđ dīctā est de can-
tis mortis. nūc dīcendā est de cōdi-
tionib⁹ eius. Cui⁹ partis ista sunt
capitula. Dēſoritūdīne mortis.
De Bonitate ei⁹. De Timore ei⁹.
De honorē eius rē.

MORS QUAM

amara est memoriā tūa. Eccl. 4r.
Eos vībetis sc̄ire. qđ si memoria
mortis est amara incomparabiliter
est amara cītius experientia. quia tā
ta est cītius potentia et sortitudo. qđ
nībīl est sub celo. quod et reſſicre
possit. Nam p̄:mo ipſa vīnet na-
turam.

CPrimo deſtruit naturam;
CSecondo vīnet potentias;
CTerțio deſchit excellentiam.
CEst enim natura vīs inſita reb⁹
et ſimilibus ſimilia p̄tēans. ſicut
ſicut qđ planta ſacit plantam. et leo
leonem. et homo homīnes. et que-
quid operatur natura. operatur in
tempore ſicut patet in generatione
homīnis. Eius formatio ſit in. xl.
diebus ſuī ſententiam ſacredi scripti
re et etiam philoſophie. Nam. Au-
gustinus. ſuper illud. Jo. 20. xl.
Annis edificatum eſt templū. hoc
dicit. qđ hic numerus dīcūm com-
petit formationi corporis humāni.
Physici etiā dicunt qđ in tot die-
bus natura corpus humānum
format. Nam conceptus ſit p̄ bī-
mis diebus. eſt in forma lactis. br.
. et ſequentibus eſt ſub forma ſan-
guinis. in. lī. Eſt ſub forma carnis
In. lī. ſequentibus diebus proce-
dit uſqđ ad linimenta membrorū.
Unde verū. Sc̄it ſa laetē dies ti-
bi ſunt in ſanguine tereti. Bis ſenit
carnem. ter ſeni membra ſigurant.
Corpoꝝ vero completo et orga-
nizato anima a deo nouiter creata
infundit. et ſic ad generationes ho-
minis opatur deus. qđ dat animā.
Nā etiā operantur instrumenta natu-

Sermões funebres

re. Motus n. celi opat cui virtute
qualitates agunt. Operatur etiā
homo et sol. q; hō hominē generat
et sol. Operantur etiā artes et studia
āteq; ad pfectū deueniāt. Et i; cuj
tanto labore et in tanto tpe homo
formetur et ad pfectū ducatur: vno
sc̄tu occiditur. et nib̄l est qd̄ contra
mortē. hominē possit lnuare. nec di
uile. nec delicie. nec honores. Di
uile nō liberat a morte: nec delicie
a verme. nec honores a setore. Si
cūt dicit. B. Nec etiā potentia hūa
na. Exemplum de Alexádro. a quo
petierunt qdā. Ph̄l. qbus se Alexá
der obtulerat imortalitatē. Redit
eis. q; nō poterat eis cōserre. quiz
ipse esset mortalis. Qui dixerit ei.
Quum sis ergo moralis. quir tot
mala discurrendo facis?

Credo destrukt potētiā. Nā potē
tie sunt p̄lmū opatoris. Opates
vero sunt cōes corporis et aie. Ita
q; nec anima sine corpore. nec cor
pus sine anima operari pōt. q; cor
pus et partes corporis sunt instru
mentis. Ita nec corpus sine anima.
vel anima absq; corpore. Propter
q; dī. Credo de aia. Qui dixerit ani
ma gaudere vel tristari. tanq; dix
erit ea terere vel edificare. hoc est
dicere sicut aia non pōt texere vel
edificare sine mansib;. Ita existens
in corpore nō pōt gaudere: vel tri
stari sine corporis p̄tib;. Propter
q; dicit in p̄lmo de anima. Si est

anūne aliqua p̄ha opatio hoc ma
rime est intelligere: sed hoc nō est si
ne fantasmatē qd̄ est p̄dictio corpo
ris. Sed mors istā potentia sua for
titudine destrukt: ex eo q; hō mor
tus non pōt amplius operari.
C Tertio Debet excellētiā. iuxta il
ib. Ps. 26. Tidi ipsi sup exaltati
et elevati sicut cedros libani. Trā
fui et ecce nō erat tē. De hoc etiā
dicit Baruch. 3. Ubi sunt reges ge
tū: et q; dominant eoz q; lumen in
am. q; the. sibi aurū et argenti acq
runt sibi et nō ē fūs tē. Et subdit.
Exterminati sūt: et ad lseros dese
derunt. Refert qdam. Ermogenes
ph̄s. q; tuba Alexandri erat aurea
et in patulo posita eorū qua conue
nerunt plures. Ph̄l. Quorū vn̄ dī
rit. O Alexáder heri nō sufficiebat
tibi totus mundus: hodie sufficiet
quattuor: vine terre. Alius dicit:
O Alexáder heri populo ipabas:
hodie vn̄ solus tibi iperat. Terti
dicit. O Alexánder: heri terrā p̄me
bas: hodie ab ea p̄meris. Quart
dicit. O Alexánder heri voce tuā
omnes timebant: hodie te mortuus
nullus timer. Quintū dicit. O Ale
xáder heri habebas comitūas tot
regū p̄ncipū ducū: hodie solus la
ces in sepulchro. Sertus dicit. O Ale
xáder heri comedebas tot cibaria de
licata: hodie factus est esca et cib⁹
vermis. Et sic p̄z q; nulla excellē
tia est i mādo: nō tēporalis nec re
galis nec culūscūq; altitudinis vel

Vulgares

11

excellētie que per mortem cito nō
destruat: de p̄mat qdē velocit̄ tur-
ta illud. Eccl. 10. Sis potestatus
vita brevis. Et alibi Job: Elena
si me & quasi sup ventū ponēs eli-
fisti me valide: qz quāto magis ele-
tatur periculosis deprimit iurta
illud. Iſa. 14. Quomodo ecclidiſſi
lucifer & celo: qui mane oriebaris?
Corru. in ter. q. vul. gentes. Et Sa-
lomon: q altam domū facit: querit
minim.

Elior ē dies

m mortis: die nascitatio. Ec-
ele. 7. capi. Nos ubetis scire q res
q ē melior ol re: rectitudō pōt di/
ci bona. Sed res que est melior: ol
re: est vita: qz omnia inferiora vide-
tur ordinari ad vitā. Nam elemen-
ta sunt propter mixta: & mixta pro-
pter plantas: & propter animalia plā-
tae: & alalia. propter vitā humānā: sed
mors est melior vita: propter tria.
C Quia coniungit fini.

C Quia coniungit paci.

C Quia coniungit veritati.

C In unaquaqz re optimus est fi-
nis. Unde omne agens agit: propter
finē. & finis mouet agētē. Usi dicit
Sap. q nullus aliquid ageret: non
venturus ad finē. Sicut nanigato
res nō nauigarent: nisi deberet ve-
nire ad portū: & m̄les nō bellaret.
nisi propter victoriā. & agricola non
seminaret nisi speraret fructū se p-
ceptuz. Sed vñlo: finis hominis
est deus. ad quē nō possumus per-
uenire dū sumus in hac vita. quia
in apostolū dū sumus in corpore

p̄grinamus a dīo. I. Cor. 5. Et si
vita impedit nos puentre ad finē.
& nō soli nos. sed que sunt in no-
bis. Sunt. n. in nobis quattro: p̄n
cipia materialia. que omnia deside-
rant peruenire ad suos fines. Sed
mors frāgit creationē & omnia co-
functa dissoluta: & quodlibet elemē-
tor vadit ad p̄p̄tū locū. sicut ad
sū finē. Nā anima vadit ad dēs:
q ea creauit. si tñ fine peccato mor-
tali decedit. Caro ad terrā de qua
sumpta fuit. Sch. 2. Linit. 5. & in ei-
nē reuenterio. C Seco. Coniungit
paci. Nā dū sumus in hac vita. Is-
mus in p̄tinua pugna. qz in nobis
pugnant elemēta: humores. & ptes
essentiales. Sed ex pugna elemen-
torū ducimur ad mortē. Et pugna
humorū ducimur ad infirmitates.
qz ex corruptione diversorū humo-
rū orisuntur diverse infirmitates in
corpore humano. Et pugna vero
partitū essentialium inclinamur ad
peccatū: eo q caro repugnat regu-
le rationis iuxta illud. Apostoli.
Video aliam legē in mēbris meis
repugnante legi mee. Et ratio hu-
mis est. q simile inclinatur ad filē.
& qz caro est in iniquitatibus conce-
pta. Ps. 50. Ecce. n. l inq. ideo ad
iniquitatē inclinamur. Et in omnib⁹
discordijs istis sumus. dū viuimus
in hac vita. Sed mors ab omnib⁹
istis nos absoluit. si fine petō dece-
dim⁹. & p̄fūgit nos paci. iuxta illud
Ps. In pace factus est locus
eius. Et habitatio eius in spon. &
alibi. In pace in illud ipsum dor-
& requi. C Tertio. Coniungit nos

Sermones funebres

Veritati. Sed in hac vita falsitati
coningtonimur. Iuxta illud. Ps. x.
Dominare sunt veritates et filii
hominiū. et ratio huius est. quia
omnis cognitio. perfecta. sed oī
veritas a prima virtute. sicut om-
ne bonum a primo bono. Sed in
hoc mundo non cognoscimus pri-
mam veritatem: eo qd omnino vera
cognitio est a sensu. Unde intelle-
ctus cuius obiectum est: verus ac
elipit a fantasia. et fantasia ab ima-
ginatō. et imaginatio a sensu co-
muni. et sensus cōmuni a sensib⁹
particularibus. et sensus particu-
lares a rebus materialibus. Sed
videntur esse vere. et sunt false
et vane. Iuxta illud. Vanitati
creatura subiecta est. sicut res que
videtur pulchra. et vana est. Iuxta
illud. Vana est pulchritudo.
Formicato: est delectabilis. sed est
detestabilis. et divitiae videntur fa-
bles. et sunt flabiles. Si in agnisi-
tione est talis processus. s. de pmo
ad ultimum a sensu ad intellectum
et quia prima acceptio est falsa. s.
et ultima est falsa. et propter hoc dis-
sumus in via involvimus a tene-
bris falsitatis. et parum cognosci-
mus de veritate. Sed anima que
sine peccato deceperunt coniungun-
tur perfecte veritati. et in illa veri-
tate concepiantur omniē veritatem
quia anima videntur deum orta est
omnis creatura. Grego. Qui in e⁹
dei claritatem habet. nihil est so-
ris qd ignoret. et sic qui perfecte di-
ligunt. et per consequens perfecte
detectantur. Aug. Quād permanent

m̄us ad te fontem: tc. Hec omnia
consequuntur per mortem et ab
hīs omnibus impediuntur per vi-
tam. ergo melior est dies mors: tc.

o: MORS bonum

ē iudicū tuū. Ecol. 41. Ul-
deo qd debetis scire clues spectatis
fimi qd iudicū mortis est bonum
triplici ratione:

Cōr: Primo ratione cōmunitatis:

Secundo ratione equitatis.

Tertio ratione virtutis.

Bonū. n. fm Dyo. est diffusio nū
sūstiphi⁹: et hīd signū ē: q: res ē
to plus hīz de bonitate: tā ēpli⁹ se
diffusid sic p̄ tall exēplo. Itē cor-
poralib⁹ lux videt optimā. S; nos
videmus qd carbunculus plus dis-
fundit de claritate qd cristallus. et
cādela pl⁹ qd carbunculus: et stella
plus qd cādela et luna pl⁹ qd stella:
et sol pl⁹ qd luna: et de⁹ plus qd sol:
et unumquodqd quādro plus habet
de bonitate: tanto magis hīz de dif-
fusio. Sed mors cōmunitate se dis-
fundit ad ola inferiora sensibilia:
q: oī qd corripunt quodāmō: eo
qd mors ē qdā p̄uatio pp qd dī.
Ecol. Lōtitatē mortis scito. S; p̄
aligis dicē: qd q̄to ē cōlō: rāto est
pēlo: hoc cēt vēp̄ si et hoc p̄seque-
tur maldī: qd et malo p̄edit maldī
S; et morte sine petō: ptingit seq
sumib⁹ bonū iuxta illud. Jo. Apoc
14. Bel mortis qd ī desio moritatur.
tc. id. Apls desiderabat eam.d.
Phi. Primo. Luptio. tc. Elyas ēt
pertuit anime sue ut moriretur.
C Secundo ratione cōgatatis. eo qd

Vulgares

Iusticia eterni iudicis. Omnia
enī ret in regno suo. ad hoc q̄ nō
remaneat ullus malum. habet iusti-
cialia ad remunerandos bonos. et
punlendos malos. Sed mors ē iu-
sticia dei. quia in oēs iuste p̄occ-
dit. et nulli pareit. uce est acceptio
personariū apud deū. nee recipit p̄
redēptione dona. nee precibus acq-
scit. qd aut̄ nō acquiseat precibus
apparet. qz ita moriuntur innenes.
sicut sc̄nes. iusta illud. **E**m̄nes mo-
ritur. 1. Reg. 14. Et Eccl. 2. Mo-
ritur doctus simill̄er. ut indoctus.
Exemplum de quodā lunene. quez
pater de ordine volebat extrahere.
qui dicit patr̄. Pater si vultis me
liberare de illa mala cōsuetudine.
quā habet homo in terra. ad te ve-
niā cui pater respondit. Libentissi-
me fili mi. et pete q̄cqd vīs. et facias
tibi. Dixit tūc patri filius. Hoc aga-
cis qz nō moriantur luenes. nee se-
res. Qui mor et sili verbis p̄fusis
christis ingemiscens ait. Nec tāta
quam sim senectus vsqz huc exogita-
ui. vīe in pace. et recessit letus ac
gaudens super prudētia fili⁹. Itz
mors est iustissima. quia in ea sit re-
tributio meritorum. iusta illud.
Reddet tunc vnicuiqz iusta opera
sua in multis locis. sicut et tu esto
supra quinqz ciuitates et. Propter
qd mors peccatorum dicitur pessi-
ma. et mors sanctoꝝ dicitur p̄ciosa.
Tertio ratione virtutis. Habet
etiam potentia sanatinaꝝ. videm⁹.
qz res que sanant morbos corpora-
les. sunt amarc. Et sīm hunc modū
se habet mors ad morbos spiritua-

les. eo qz mors est valde amara. iu-
sta illud. Eccl. 41. Qz mors qz am-
ra ē memoria tua. sī qz sic ē amara
liberat a culpa. iusta illud. Eccl. 45.
Memorare nouissima tua et i. ic.
Propter qz scripsit Aristo. Aletan-
dro. Scribe in annulo tuo litteras
mortis. vt quis cas legeris. decidat
superbia tua. Erēplum. Dū qdam
cōfiteretur peccata sua. Cuidaz cō-
fessori et ei magnā penitentiam in-
singeret. occidit eī gladio. et simill̄
ter de secido. Accedēs aut̄ ad ter-
ris. ille blande et dulce. Locutus ē
et dicens nīh̄ alīud tibi intingo.
nisi qz sepulture mortuori debreas
interesse. et quando poteris sepell-
re. sepelito. et actuato. Quis antež
ille hoc facret. semel terrore mor-
tis panicatus. reliquit seculum. et
factus monachus. preterito:ū pens-
tuit. in sanctū vīz se erexit. Et idco
dicitur melius est ire ad domuz lu-
cūs. qz ad dominum coniug. et ob
hoc dicunt monimēta. quasi mēte
monimēta. Sequitur ergo. O mors
bonum est iudicium tuum.

EMORARE NO-

nissima tua: et in eternū nō
peccabis. Eccl. 7. Nos debetis sci-
re: qz nōnullas iacturas libēter susti-
neunt homines ppter utilitatē. quā
ex eis cōsequuntur. Erēplum sicut
infirmis sustinet incisionem vulne-
ris in mēbris ppter utilitatem cor-
poris. vel ppter deū ut martyres.
Et idco videat mors esse valde uti-
lis ppter tria que homo h̄z et ca.
vel cīꝝ p̄fideratione valde utilia.

Sermones funebres

C^oPrimo H^ab^et noticiā p^{re}petnālē.

C^oSecondo H^ab^et vtilitatem re-
gule generalis.

C^oTertio H^ab^et vtilitatem doctri-
ne salutaris.

C^oUalde. n. vtsle est. q^{uod} homo scri-
pti cognoscet. q^{uod} sicut dicit. Ver.
Multi m^ultia scitūt. et sciplos nesciūt
Nū qdām habēt noticiā elemēto-
rū sicut. P^{hi}. et Astrologi. Et qdāz
habēt noticiā opationis ciuillium.
vt Jurisperiti. sed sciplos ignorāt.
Sed bene talē h^y noticiā ppter cō-
siderationē mortis. Et huius ratio
est. q^{uod} tale est cōpositū. qualia sunt
cōspicētia. Sed per mortē hō resol-
vit in sua cōponentia. et in tali reso-
lutione apparet. q^{uod} fetores. et q^{uod} pu-
tredines. et abominationes sunt.
et q^{uod} hōs homo cōponit. ppter q^{uod}
dicit. B. Quid scidius humano ca-
daver. qd horribili⁹ hōle mortuo.
Enīus erat in vita gratissim⁹ ani-
plerus. sit in morte horribilis aspe-
ctus. Quid iigē sit dīscie. qd dīscie.
q^{uod} honores. dīscie nō liberat
a morte. Nec delicie a vermenēc
honores a fetore. Et sic p mortē hō
venit ad noticiā sue vtilitatis. Post
hōiem vermes post vermes factor et
horor. Sic in nō hōlem verticē om-
nis homo. Quia forma fauor popu-
li. fēnor Innenalis opesq; surripue-
re tibi noscere qd sit hō. Prop^{ter} q^{uod}
Alexander vulnerat⁹ a sagitta di-
git. Nos vocatis me filium Iouia.
Sed hoc vulnus monstrat me esse
filium hōis. Sed hic magis monstra-
tur p mortē: cuius scientia est val-
de vtslis: ad nō presumendū de se.

sunt illud. Ps. 8. Ut sciant gentes

qm̄ hōles sunt. C^oSecundo Est vtilis
pter regulā generalez: q^{uod} ea q^{uod} ad
finē ordinat⁹. fm̄ ordīne ad finē. si-
cut p^z in artificiab^z naturalib^z:
et ciuilib^z. In artificiab^z qdēz
q^{uod} domus est ppter habitationez.
Et in naturalib^z p^z; q^{uod} arbor sic or-
dinat⁹ a natura: vt possit fructus p-
ducere: et eos pseruare. Propter q^{uod}
h^y arbor a natura radices in terra
ad recipiendū humores: et folia ad
protegendū fructus. Hoc etiam p^z
in ciuilib^z: q^{uod} pugna est ppter vi-
ctoriā. Et idēo acies militiū ordinā-
tur et disponuntur. vt possint ad vi-
ctoriā puenire. Sicut dicit Ulin-
centius in lib. de arte militari. Et
isto modis ex p̄sideratōe mortis q^{uod}
est finis hōls. vita dī dirigi. ppter
q^{uod} Job. Interroga voluntia ce-
li. et dicēt tibi pisces marior: et Idica-
bit tibi. Q^{uod} canda se tanē sine re-
gnut: vt uauis a temone.
C^oTertio Est vtilis ppc doctrinā
salutariē: q^{uod} ex p̄sideratōe mori hā-
bēt cognitio ultimi finis. Si finis ē
causa causaz. q^{uod} o^z agens agit p-
pter finē. et finis mouit agens. Us
omnes cause ordinantur ad finēz:
q^{uod} in qualibet operatiōe est qdām
circulatio. In quā finis monit agēs
et agēs motus disponit materiaz et
materia disposita informaz p for-
mā. et forma ordinat⁹ ad finem. et sic
enīs causa est principiuz et finis. Et
quantiā ad hoc incl⁹ est īre ad do-
mū lucius. q^{uod} ad domū putuq. q^{uod} I
sta finis cūcior holū admonet.
et vluens cogitat qd futurū fit. Qd

Vulgares

13

Petrus cōmestor: fecit in tūba sua
hos versus. Petrus etiam: quē pe-
tra tegit: factus q̄ cōmestor. Mūne
cōmedor: viuus docui: docere ne
cesso. Mortuus: vt discent: qui vi-
dēt inceneratū. Quod sūt iste su-
mus: cōfīmis quandoq; q̄b h̄c est.
Unde quilibet mortuus dicit vi-
nentur: iurta illud. Eccl. 38. Mēnoz
estō sudic̄ met: sic enim erit et tuſ
pp̄ter q̄b mōnumēta ſiuit in pa-
tulo: quia monēt mēntē. Exemplū.
Io. Elemenſarij: qui faciens ſibi
ſabreari ſepulchrū nūq; voluit
id perſici o: dinans q̄ ſemper in lo-
lēnitatiōnē: quām eſſet in honore
ponificali veniret aliquis dicens.
Sepulchrū tuū imperfēctū eſt.
Iude ergo illō perſici: quia nesciis
quando ſur venier: iurta illud. Lu-
ce. Eſtote parati: q̄r qua hora
non putatis ſilius hoīs veniet et.

m Emor cito III

dīch mei. Sicut etiā et tuſ.
Eccl. 38. vos debetis ſe re confide-
ratio moris eſt valde utile p̄ trīa.
¶ Primo per eam vitamus id. q̄b
ad impediendā ſalutē eſt efficiat⁹.
¶ Secundo per eā acquirit id. q̄b ē
ad curandā plágā virtuosius.
¶ Tertio per eam cōſerit id. q̄b ad
adiplſcendā ſalutē eſt utile.
¶ nihil enim eſt efficiens ſue in
bono ſue in malo q̄ radix toti⁹ et
principium ſicut pater: q̄ in operi-
bus meritor̄is caritas ē radix omni-
um meritor̄um et eſt efficiator ad
merendū. Patet etiam in terra na-
ſcentibus: q̄ radix eſt efficiator ad

fructificandū. Iſto modo in opere-
bus vicioſus: inūdāna maliū que
eſt radix oīum malorum eſt efficiator
ad impedieſdū bouſi. Hoc aut̄ ma-
litia p̄ſtit in trib⁹. Sicut dī Læſi.
In concepiſcēta: Quaritia et Si-
perbia. Nam ſup̄bia inordinata
erige in aliis: et quanto magis ele-
nar: tanto magis deprimit. et iō ta-
lis qui erigitur: finiſlat vapo: ibus
terreſtribus: qui poſtq; deſcenderit
furſum: iterū deoſum deprimitur:
et eop̄ locus nō inuenit ampli⁹. Et
ideo de his dī. Ps. 36. Vidi impig-
ſupereraltatū: et c. l. c. et poſt iranſi-
uit et ecce nō eſtat. q. c. et non eſt in
uenitus locus eius. Sed ab hoc im-
pedimento hō liberatur p̄ mortem
pp̄ter q̄b Uriſto. ſcript̄ Aleradro
vt inſcripiſacret in anno ſuo lit-
teras moris. Exemplū habem⁹ de
panone: qui vi: a canda ſuperbit: ſz
viſis pedib⁹ humiliaſ: unde Elías
quā fulſet cōminat⁹ moriē achab.
Dirit dñs ad Elyā. Nōme vidisti
achab humiliatū corā te: pp̄ q̄b dī
Eccl. x. Quid ſup̄bis terra et cuius?
Item Quaritia deprimit: q̄r terre-
nis bonis affectus a ſtatu dignita-
tis ſue ejeſit tales: qui debent terre-
nis dominari. efficiuntē terreno: ūm
bonop ſeruit: et ad hoc liberat hō
per conſiderationē moris. pp̄ q̄b
dicit. Hiero. Facile p̄tēnit oninia.
qui ſe cogitat morituru. Item cōcu-
pſcēta retrahit. q̄r nihil ē. q̄b ho-
minem de ſtatu ſue aleſitudinē ſic
ejeſat. ſicut ſemp̄ſcēta. q̄r totū ob-
tenebrat hoīem et reddit ſicut bel-
luam. ſed ab hoc liberat hō p̄ cōſ-

b

Sermones funebres

derationē mortis: ppter qd dicit Gregorius: Nihil tamū valet ad domandum carnis desideria: h̄enū p̄sideratō mortis assidua qualisq; futura fit mortua. Exemplū legit̄ in vītis patrum qd quis quidā sener tentaret de quadā multere: audiens qd esset mortua letat̄e itit ad sepulchrum et illo apto intinxit palliū in tabō: sanic. ac putredine cīsus: et reuersus ad cellā quā tentaret & illa mulie re applicabat ad nares illū setores dī. Ecce qd desideras. delecatare in sp̄so: et faciare: et sic mortificabat illa tentatio.

Tertio. Negrit p̄ ea: qd est ad curandū plagā p̄tno fīns. Sicut n. in corpore sunt diuer se infirmitates: ita requirunt diuer se medicine: qd p̄traria h̄r̄is curantur. sed peccata sunt diuerse infirmitates anime. sicut dicit Tullius. Inter quas est peccatum mortale: qd ordinati est penitēcie remedium que fīm Ambrosii est virtus persecta: qne esse imperfectū reducit ad perfectū. Sed ad hanc assumēdaz inducit mortis memoria: sicut habetur in Ioua 5. qd viri. Niniuste ad cōmīsationē mortis penitētiaz egerunt. Legit̄ n. illi qd quā Jonas p̄dicaret adhuc quadraginta dies qd niniuste subniteret. tūc rer̄ bīscēdens de sollo suo induitus saecō sed dī in cinere. Exemplū de pirata: qd occidit duos p̄fessores ut supra.

Tertio per eā consert̄ illud: qd ad adipiscendā salutē est utlius. Et hoc est perseverantia. farta ista nō qui incepit. sed qui persevera uerit̄ et c. Sicut n. mīles non recipit

honorissentia nisi superuenierit vīctoria: et nauta nō recipit premiū: nisi peruenierit ad portū: sic hō nō premiat: vīci saluatur: nisi p̄seueret usq; ad vitē terminū. Sed hāc per sener. antīa con̄cert nobis memoria mortis ppter qd dī. Ahoī. Esto vigilans et confirmā cetera: qd erat moritura. i. peritura. qd si non vigilaueris perseverando veniā ad te esto. Exemplū illius iūcīs. quem volebat pater cetera religionē trahere qui dixit qd amonteret consuetudinē mortis: lege ut supra.

e **HIC DOMINE**

de custodia animā meaz.

P5. 14. Non debetis vos ignorare cīnes specratissimi qd mōs est valde utlis ppter. 3.

CPrimo liberat a carcere.

CSecondo liberat ab errore.

Tertio libat ab irrōabilī amoī

Sicut n. ceistens in carcere p̄natetur ppter opatione que est ciuitate vivere vel conuersari: eo qd hō sit animal politici: et naturaliter inclinat hoīes ad inuicē conuersandū. Sic anima existens in corpore privi uatur ppter operatione. Quod sic ppter. Opatio p̄cedit a potētia: et potentia inest rōnali: rōnalis aut̄ est intellectus et voluntas. Sed intellectus respectu veri. voluntas respectu boni. Sed qdā anima est in eo: ppter nō potest perfecte intelligere veritatem: qd sicut dī in P5. Es in uoluimur tenebris. Et rō huīs ē: quia intellectus a fantasmatibus: et sine ipsis intelligere non potest;

Vulgares

14

Sed fantasmata cansant a reb^o et
terioribus. Sed res exteriores ap-
parent qd non sunt: quia aliqd ap-
paret pulch^r: qd est turpe. et aliud
apparet turpe: qd est pulch^rum. et
aliud vⁱ odoriferum. qd est fetidum:
et ecōtrario. et sic de alijs sensib^{is}:
et sic sepe a falsis decipitor inelle-
ctus: et hec est cā quare magis ho-
mines intendunt falsitati qd verita-
ti: ppter qd dicit. Ps. xl. Diminu-
te sunt veritates a filijs hoīiū. Itē
voluntas respectu boni. Sed plu-
res magis diligunt mala qd bona.
Et ratio bonus est. qd bonū et verū
convertunt: qd nihil intelligit nisi
cognitio. sicut dicit Ang. Sed non
cognoscitur verū ideo diligitur bo-
num. ppter qd in Ps. 4. dī. filij
hoīiū usq^z quo graui corde: et ic.
Sed per mortē anima educitur de
corpo: et liberat a fantasmis.
Ita qd intellectus tendit in verū: et
voluntas in bonū nihil per peccatum
impeditur. Nā quilibet alia sepa-
rata a corpore habet plenissimam
cognitionē veritatis. et dilectiones
trinitatis pp qd quidā Platonic^o
nomine.

Quū legisset libro
Platonis in quibus probatur an
ima esse immortalis. iterfecit se ut his
misericordis absoluta diuinis intelle-
ctibus uniretur. Secundo libe-
rat ab errore. Tota enī nostra co-
gnitio oritur a sensu. ideo qd caret
sensu. caret una Scientia: eo qd qui
nunq^d habuit visum nō potest ha-
bere scientiam de coloribus. si sen-
sus informat rebus sensibilibus.
Res autē sensibiles hanc in continuo

motu. Ideo quidā. Ph. nomine
Eratclitus considerans continuū
motu in rebus in sine sue vite ad
hoc deducens est: qd nolbat de qd
stione respondere verbo. sed tantū
mouebat digitā: qd res vera: statim
erat falsa. Et isto modo ppter con-
tinuā varietatem rerū: fassam esti-
mationē et opinionem haberemus
de iphis sicut ps de antiquis Phis
qd multis fuerū erroribus implicati.
Sicut democrit^o dixit ola cōposita
ēt et atthomis. Et sic empedoclēs
qd posuit mūdū p litē et amicitiā ge-
nerari. et corrūpli^r ab qd errorib^o
liberat alia p mortē: qd si sine petō
decedit itue et videt oēs veritates
dei. Greg. Qui int^o diuinā claris-
tate h̄y: nihil est soris qd ignoret.
Tertio liberat ab irrōnali amoī.
Amor. n. nālīcē rēdit ad bonū. qd
sic dicit phs. Bonus ē qd ola
appetit. si alia carni pīcta cōpel-
lit ad dimittēdū vnu bonū. qd p
se ē amabile. et ad diligēdū bonus
appens. sicut videm^o qd auar^r dili-
git pecunia: et adulter luxuria: Si
nālē ē qd bonū qd puri^r. Et tāto ē
nobis^r. et qd pī recedit a puritate
tāto pī recedit a dilectione. Si
bonū diuinū ē bonū puz nihil h̄is
malū admittit. Si bonū mūdānū
multū defectib^o ē admittit et malis
sic pī de diuinitate: ad qd multū affi-
ctū. et se affligit: qd h̄it i se mīlos
defect^r amītos. s. laborē i aeqfici-
one. afflictionē in possēdō: et dolo-
rē i amīsō. Si ab oīb^r his libat
h̄d p mortē: qd alia postq^z separata ē
a corpore si obtinebrat: nih p morta
b q

Sermones funebres

le⁹ macula. Sicut cognoscit prima verū: ita afficit ad p:imā: qd̄ ē d̄
pp̄ter qd̄ d̄. ps. 17. Diligā te dñs
so: m. t̄c. q̄si dicens onere carnis
granatus ec diligere nō possum tax
ta illud. Co:pas quod corr̄sp̄tetur
aggravat animam.

Epio dissol:

ui: t̄ cē cū xp̄o. ad phili. p:
mo. Quū corpns nē sit directū ab
Intelligētia nō errāte: sc̄mp ē rectū:
t̄ sc̄mp redit ad illnd: qd̄ ē boni:
nisi ex desecr̄ alicul⁹ p̄ncipij ip̄e
diait. Et iō naturalit̄ hō nō appre
tit morte: eo q̄ destruit esse. Si th̄
rōne mors cōſideret vtilis innent
tur pp̄ter tria:

CQuia liberat a mundo.

CQuia liberat a p:c ato.

CQuia liberat a prauo cōſortio.
CQui nos continuo decipit co:q
mō ponit in p:peritate mō in ad
ueritate: qz sicut mīta fī mīdus sic
mutant ea q̄ in t̄po sunt. Nā i mā
do mutant elemento: q̄litates: qz
vno tpe dūant etiā sup̄iora sicut i
estate: q̄si sol mouet per signa meri
dionalia: t̄ fin h̄c muratioem ge
nerant frigora: t̄ calore. Venti t̄
pluui. Itē generant t̄pox vielli
tindices: fm̄ q̄tuor t̄pa anni: q̄bns
t̄ps distinguunt. Itē. Mutant holuz
ciates t̄ qualitates: t̄ cōdītōes: qz
gl̄b̄t crūtēs in mādo multis rota
tur iuso: tunis: pp̄ter qd̄ dicit. Hoc
eius. Quid me sc̄lē totiē tacta
stis amici. Quā igū sic sit iste mu
tabilis mād⁹: t̄ de bono in malo
variabilis: m̄rito ē cōtēnēdus. exē

plū cuiusdā ducis: q̄ positus in ex
tremis respiciēt pallatia sua dirit.
O q̄ ē cōtēnēdus mād⁹ istc. Ecce
habeo t̄o pallatia: t̄ t̄o p̄t̄ hospit
ari i cis. ego iñ nescio. quo hac no
cte debeā ire. t̄ hospitari. Sed ab
hoc mādo hō liberaſ p̄ morte: qz
ala separata. p̄ suā naturā non h̄z
locū in hoc mādo: s̄ in celo. nisi per
peccati ip̄editatur. pp̄ter qd̄ d̄ in
ps. 21. Dñs regit me t̄ ushilm̄bi s̄
erit t̄c. CSeundo liberat a pecca
to. Nā q̄diu ala ē in corpore habz
voluntatē vertibilem ad bonū. ad
malū n̄ce ē aliq̄s in carne vivens.
q̄ possit ex t̄oto absolul s̄ peccato.
nisi p̄ grāz specialē. sicut sicut Bea
ta virgo. Et rō hui⁹ est. Quia licet
voluntas nō possit cogi a carne. n̄i
multa inclinatur ab ea. pp̄ter ve
hem̄tes passiōes. quas hō patitur
in corpore. t̄ impellitur ad malū. p
pter qd̄ dicebat apost. Insebit ego
hō. Et pp̄ter talē impulsū. nemo
ē q̄ possit carere peccato. pp̄ter qd̄
dicit. Jo. prima primo. Si dīscr̄m⁹
t̄c. Sed ab hoc liberaramur p̄ mor
te: qz si hō sine peccato decedat. Ita
firmatur i bono: q̄ nullomō p̄t̄ de
flecti ad malum. turta illud. Sap̄:
firmabit illo t̄ non flectetur t̄c.
CTertio liberat a prauo cōſortio
qz inter oīa. que impedit salutem
n̄fam ē malū p̄sortis. prop̄ qnod.
Bē Arsenio q̄rēti viā salutis vor
de celo dirit. Arseni. fugī holes. et
saluaberis. Et hui⁹ rō ē q̄ elemē
ta q̄ cōtingit se. alterātur t̄ com̄
p̄t̄ur. a p̄op̄ietatib⁹ salis. sicut ter
ra ab aq̄ humectatur. t̄ aer infiqt

Vulgares

datur. Et ab igne inflammatur. Unus
vnus malus hoc insicit tota cōgrega-
tione. et una omnis modis totum
gregē corripit et viuis malus hu-
mor totū corpus. Et id inuenialis
ille poeta. Satyricus. inquit satyra.
Cetera. Dedit hec cōtagio labē.
Et dabit in plures. sicut grec tor⁹
In agris vnlus seabis cadit. et pruri-
gine porci. Unaqz cōspecta liuorez
Vducit ab uua. iurta illud. Modicū
fermenti totā massaz corrumpt. Et
id diligēter debet hoc cauere ab hu-
morismodi. qz qui tetigerit pīce inquis
nabitur ab ea. Sed ad hoc hoc libe-
ratur per mortez qz si sine peccato di-
scendat de pīsortio malignorū trahit
ad pīsortū. Beatorū et angelorum.
Quia fīm. Grec. Voles assumūtur
ad ordines angelorū fīm diuerita-
tē meritorum iurta illud erat sicut
angeli det.

IMOR MORTIS

conturbat me. Job. Scindū ē. q
timor immunitis pīculi conturbat
hōlem. Et id in timore pallescit. qz
calor naturalis interi⁹ reducitur.
vt possit resistere immuniti pīculo. sic
illī de comitatu reducitur ad clus-
tatez. qz ab immunitis oppugnatur.
vt nō pīnaleat in obſidiōē. Et id q
daz nō timetur. qz estimātur longi-
qua multū. vel qz sunt multū vel
propinquā vel pīncta. propī qz il-
lī qz decapitatur. nō timet pīcula. qz
sunt ita propinquā. qz nō possunt re-
mediū apponere. Ita hō timet pro-
pter aduersariū inuadētez. Sz pīc
oldus alijz qz timenī est mōs. rōne

mōs. et hoc pīctū ad ei⁹ potētia.
C Primo deſtruit eſſe.
C Secundo deſtruit bene eſſe.
C Tertio deſtruit poſte.
C Quo nihil ē deſiderabili⁹ pīpī q
dicit. Augu. Lōſſidera qd bonū fit
eſſe hōmī. qd beati deſiderant. Sed
iſtud ē ſic deſideratū deſtruitur p
mortē. Eſſe. n. ē qd p diffinitionem
deſignatur. qz diffinitionē ē oīo ſigni
ſicās qd qd eſſt. hī diffinitionē hoīs ē
qz ē ſubſtātia alata. ſenſibilis. rō
nalis. ſubſtātia autē ē qd p ſe ſub
ſiftit. Sz talis ſubſtātia tollit p
mortē iurta illud. pī. Sz pīrāſſ
bit in illo et nō ſubſiftit. et. Ite ſub
ſtātia eſſt alata ſed aīatū diuſtigui
tur: quā alā p mortē a corpore ſe
paratur iurta illud. Sicincē ſepat
amara mōs. Ite ſubſtātia ē. Alā
ta ſenſibilis. hī nihil ē ſenſibile ſine
calor. Sz mōs extinguit calorē.
et hī ſignū. qz quā hō morit i te
tremitatib⁹ i ſtrigidatur. donec to
tus calor. extirpet. Ite ſubſtātia rō
nalis ē. hī mōs diuſtinguit rōnez. qz
tāta ē acerbitas mortis. qz nihil p
mitit cogitare. vñ ecclēſia. Memē
to creatoris antē veniat tīs affi
cuonis. C Scido diuſtruit bene eſſe.
Qz nihil ē deſiderabili⁹ hī ē. Sz
in oīa deſiderabilia Decentia pul
critudinis ē marime deſiderabilis
Et illa pulchritudo in trib⁹ cōficit
In iuuenili etate. in membroz eī
litac. et i coloris vīuacitate. hī mōs
deſtruit iuuenile etate. eo qz nō p
eit etati. vel cōditionem. Erēplū illī⁹
Iuuenis qui voledat de religione
extrahere. vt ſupra. Ite deſt. u. t mē

Sermones funebres

broris equalitatē. qz mors destruit et dissoluit membra. et reddit in sua cōponentia. Itē destruit colorē. qz quācūqz inuenis hō sit colorātus in morte sit fascus. Trenop. 4. Quō obscurat⁹ est sup̄mutat⁹ ē color⁹ optimus. Tertio destruit posse: quo nihil est util⁹: qz patet. Omnis.n.res est ppter suā operatiōnē. Opatio aut̄ egredit⁹ a potentia: que ē principiū opationis. vnde res qz nō potest operari ē quasi frustra. Sed mors destruit oēs potentias hōis. et potentias anima/les. p quas sentit: et potentias vita/les. p quas vinit. et potentias natu/rales p quas nālter agit. et rō hu/ius est: qz potentie aales sunt ī ca/pite: vitales in corde. nālces in epa/ce. Sed per mortē totū corpus de/struitur. et in sua clementia reuertit. Quā ergo tales potētiae sunt orga/nice. Ideo destructis organis. bstru/unt et ipse potentie. qz ad opatiōnē. Sicut destructo oculo destrui/tur visus et destructa nāni destruit/nāngatio. Quarto destruit con/tinere. Naturaliter.n.continer eō/vinere alqz. Qz nullus homo sufficiat sibi vnde Esopus. Nemo sibi sati⁹ est egēt oīs amicis amico: et ppter hoc qui nō vivit eūz alqz aut̄ est hō silvestris: aut̄ est plns qz hō et hic sufficit sibi ipsi. Sicut Jo. Ba/pista qz viuebat in heremo. Sz cō/vinere destruitur p mortē. qz nulla post mortē habet mortū: quo possint etiūlter convivere. qz vñus quisqz eū alio viuit et cōuersatur in his qz marime ab amico diliguntur. sed

Aug. dicit. qz defuncti nesciant qd/agatur in illa vita.

I MOR mortis

ed turbat me. Job. Quā mors sit finis oīum terribilium. sic dicit. Pbs. Eo qz omne qd tū metat: ppter mortē timetur. sō ab hoib⁹ timetur. vnde Petr⁹ Apost. pp̄ timor⁹ mortis negauit. Christi quē marime diligebat. et ipse Chri/stus īmōnente morte cepit paucere. rō ait quare mors muleū timet ē. Primo rōne īcertitudinis ac/cessus.

Secundo rōne similitudinis Igressus
Tertio rōne īpossibilitatis lat/eris.

Et idco nō pōt sibi preuidentere: qz subito: dū nō speratur venire ē tristis eius. ita etiā illud. Quum dire/ris pat: et sc̄tūne re. sup̄ interitus. Et idco huius est: qz īfinitis mor-dis mors sup̄meniet hōi: qz aliquādo per tristiciā: aliquādo per natu/rā: aliquādo per violentiā: aliquādo p̄ repletionē: aliquando p̄ ea/cuationem. Per tristiciā qdē: quā quādōqz cor tristā: et clauditur: et vīrtutes: et sp̄irīus vitales regre/di nō possunt. Et idco homo de/cat. et debilitatur. ita etiā illud.

Sp̄is tristis deficcat ossa. Itē mo/ritur p̄ nimia leticia. qz in leticia aperitur cor. et tunc sp̄argitur color⁹ et frigidamē membra. Et idco homo etiā gaudiō nimio moritur. Unde legitur de ipso erate. qui rediens ē studio. quāz timeret ne mater p̄ nimio gaudiō moreretur reverto-

Vulgares

nisi filii. premisit ei nuncius. qui nun
ciaret ei a liquid triste. Item mo: se
per violentiaz. quia omnis crea
ta eū impugnat. Nam calor dissol
uit. Frigus mortificat. humidus pu
trescit. Secum desiccat. et hoc est
q: dicit in libro Sapientie.

Ar
mabis creaturam ad vltionē trñi
corū. Itē moritur per naturā. Nam
natura est principiū motus. Mo
tus autē abstrahit partes. Itē mo
tus est in tpe. In quo oīa senscent
Ideo sunt prope interitū. Itē mo
rit ppter nimia repletionē. quia ex
nimia repletione suffocantur virtu
tes naturale. Iurta illud. Pro
pter crapulā multi perierunt. Itē
pter evacuationem. ex qua natu
ra debilitatē ita q: nō potest ei ali
quando subueniri per quāpias me
dicas. Ps. Defecit cor meū
et caro mea. Et sic mors timenda ē
pter incertitudinem. Eccl.

Nescit homo finē suum. Secun
do ratione similitudinis ingressus.
Nam ingressus hominis ad vitaz:
rude ingressus hominis ad mortez:
et cōtrario. Sed quis hō ingredi
tur ad vitā est plen⁹ misericō. quis
vero morit. pr̄luatur vultu. q: ni
hil secū fert in ingressu. nec in recessu.
Ipo. Nihil intulimus in hac
mundū. Ps. Nihil inueniunt
oēs viri dilectoruz in māstibus suis
Et Job. Nudus egressus sum
de veteri matris mee. nudus reuer
tar illuc. Exemplum soldani. q: fuit
maximus inter omnes soldanos.
qui appropinquans morti. fecit fi
bi efferti saderiā suum. et lacerari.

et vocicerat. Ecce soldanus nshil
desert de bōis suis. Iurta illud. Job.

Dico quoz dormierit nshil
secum afferet. Tertio ratiōne im
possibilitatis sui cursus. q: contra
mortem nō pōt dari remediū vllā.
Tunc diutice nihil profuit. poten
tie nshil conferunt. nec h̄is similia.
q: ptra diuinaz sententia non pōt
esse repugnantia. quia hoc iudicis
a domino. omni carnī. Exemplum il
lus militis gratissimi illi regi. qui
quam visitaretur a reg. et offerret
ei ola. que facere posset petinit ex
pulsionem mortis. Lui rex. Hoc fa
cer nō possim. Et ille. ego illi ser
uam qui hoc facere poset.

¶ Igitur christus

resurrexit. et nos resurgem⁹.
Postq: dicitur est de p̄ditionibus
resurgentium. Nunc dicendum est
de doribus ipsorum. et q: homo cō
ficit in anima et corpore. Ideo do
tatur quantuz ad verisqz. sed quia
anima ē nobilio: corpore. et votes
animi difficiunt a doribus corporis.
Ideo de doribno anime prius di
cendum videtur. que quidem quā
tū ad p̄sens q̄tuor p̄fit assignari.
¶ Primo visio immediata.

¶ Secundo tentio firma.

¶ Tertio dilectio inflammat.

¶ Quarto delectatio continua.

¶ Est q: immediate videm⁹ deū si
cuit ē. Hoc aut̄ replet oē desideriū.
Iurta illud. Mat. Dñe os de nob
p. et s. n. Et id Moses h̄ec ēt isra
elici populi p̄inceps ab eo cōstitu
tus. faciez domini contēplabatur.

Sermones funebres

Et ideo dicebat. Ostende nobis te.
enī et r̄issum est. Ego ostendam tibi
omne bonū. Et vere in eo est omne
bonū aggregatū q̄ i eo sūt oēs pse
ctioñes omniū gratiarū. Sicut dī
est qdā. P̄hs. Et ideo si esset al
quod bonū in alia creatura: qd̄ in
deo nō inneniret: esset diminut⁹ re
spectu illius creature. Sic p̄y: in om
ni genere creaturā respiciendo.
Nulla. n. creatura innenretur ita
nobilis q̄ in omnibus alia crea
tam crederet viliorē. Et nō in ali
quo excedat. Sicut aut̄ ē nobilis⁹
plābo: et n̄ nihilomin⁹ plābi excedit
auris in aliquo: q̄ speculū obtegit
et plābo: ad nō potest fieri et auro
Et leo est nobilior agno: in fortitudine.
Ugn⁹ aut̄ excedit leonē in mā
suetudine. Et sic est i ceteris crea
tūris. Et ratio huius est: q̄ nulla crea
tura est: qne cōtinat omnem per
fectionē. Si quid grātia esset in ali
qua creatura: qd̄ nō esset in deo: al
la creatura esset nobilior deo. quā
tā ad illam cōditionē: qd̄ est abho
minabilis cogitati. Igī quā deus
cōtinat in se omnem perfectionē:
et bonitatē desiderium in aspectu
rius persicitur. et replet. iusta illud.

Tunc videbis et affines. et mi
tra. P̄s. 126. Quis i plebit desideriū
stūm. Secunda Dos est tētio fir
ma. In hac. n. vita licet deus sentia
tur: nō tamē firmiter tenetur: q̄ va
dit et recedit. iusta illud. Jo. riq. Va
do et venio ad vos. Et ideo dicitur
de quadā denora muliere: q̄ quin
aliquando sentiret diuinā: cōsolati
onē: et aliquādo discederet a sp̄i

ritu: aduecabat oēs fuites theo
logicas dīcēs. Fides mīca vadē ad
deum. et iura cū per oēs artículos.
qui deo credidit. vt vensat spes mea
parare hospitium. vt digne spōsus
adueniēs recipiatur. Laras mea
tene eum quā venerit. ne recedat.
Et sic magna p̄solationē capiebat.
sed nō persenerabat. In vita vero
illa sic tenebitur. q̄ nunq̄ separabi
tur. iusta illud. Tenebo eum. nee
dimittā. Tertia Dos est dilectio
inflāmaia. q̄ sicut dicit. Ang. in so
loquitorū de cīnitate dei. dicit. W
debitimus. et amabitimus. Et quia in
ista vita p̄x cū cognoscim⁹ ideo
parū eum diligimus. quia semp̄ p̄i
mā continetur in posteriori. sicut in
omni calido. p̄mū calidū. Usi vnu
rarius diligens pecunia. diligēt vo
mina. nō ppter sc. sed ppter bona
qne cōsequitur. et hoc iusl altū ē.
q̄ quedā similitudo diutina. et sic in
omni dīglībile. quō diligitur p̄mū
dīglībile. sed tunc. sicut clare vide
bitus. ita amabitimus. Tū amab
mus cū ppter suā similitudinē. sed
essentialiter. et q̄ bonum mouet ap
petitus. et illud est insinuit⁹. ideo ibi
i plebitur. Modus autē quo diligē
mus est. q̄ et toto corde. et tota ani
ma. et et tota virtute. Quartā
Dos est delectatio cōtinua in p̄fici
ti vita anima nō cōtinue delectat.
q̄ nō eo modo disponit. Sicut de
lectat ciuitates hominē in cibō. si va
riata dispositionē. variatur delecta
tio. q̄ post repletionem nulla erat
delectatio in cibō. et peccāt⁹ delecta
tur in actu peccātū iusta illud. Le

vulgares

tatur quinque male fecerit. Sed ppc
trato peccato. mox delectatio rec
dit. sed in vita eterna deo conforma
bimur. sicut patet. qd deo qm vnaq
dispositioē semper gaudet vna sum
placi delectatione. sicut dicitur Ethy
mologiarum.

Igitur christus

resurrexit. et nos resurgemus.
Postquam dicitur ē de doto suo animo.
tunc dicē dñs restat de dotibus cor
porum glorificandorum. que itez sunt
quattuor. que rūdenter quatuor de
fectibus. qd in vita ista affligimur.
Corruptibilis nāqz correspondet in
corruptibilitas. Granitati agilitas.
Spissitudini subtilitas: caligini cla
ritas.

C Prima erit incorruptibilitas.

C Secunda erit agilitas.

C Tertia erit subtilitas.

C Quarta erit claritas.

C Prima enim cognitio corporum
glorificatorū erit incorruptibilitas.
In hac vita p̄fici omnes morimur.
qz tēpō: mēsuramur. et tēpō subjici
mur. Cēpus autē a motu p̄fimi mo
bilis causatur. Et id qd sub motu
celi p̄tinetur corrūpitur. et alteratio
ni subiectur. Sz in celo empyreō nō
est motus. et p̄ sequenciu nec cēpus.
lūta illud. Apo. Et tēpō nō
erit amplius. Cēpus autem. vt ait
Dhs. in quarto phisicop. est causa
corrūptionis. Et id ola qz sunt supra
cēpus corrūpuntur. Sicut Angeli.
et sancti in celo cristētes. et hec ē cā
quare aia variatur. Justicia sente
tis. et ignorātia vītia. et virtutes. qz

quodāmodo tēpō subiectū. et hoc
inquantū corpus regis et monet. et
de hac dote dicit. Apo. Semini
natū corpus corruptibile. surget in
corruptibile. Et sciendum qz corrū
pibilitas accidit corporibus nūris
et parte loci. et parte subiecti. et
pte cib. Ex parte loci. qz uos vide
mus sensibiliter. qz loca in qbus nō
est bonus aer nō patientur holes
dūtius vivere. Sz in mundo isto est
aer corrupt⁹ vel ppter nimicitez
caloris. vel aliaz qualitatū p̄tinue
agentiz et patientiz. qbus aer in
sicitur. Et ideo ols corrūpuntur. in
rita illud. Ols morimur re. Sed in
celo nulla est alteratio. qz ibi est lo
cus sanus. et ob hoc ibi nullus mo
ritur. vt dicit Apo. Absorta ē
o mors victoria tua re. Itē ratiō
subiecti. qz qd cōponit et p̄taris
corrūpitur. qz p̄ria p̄tra se pugnat
et alter causatur. et p̄p̄ hāc p̄gnā
euentunt infirmitates. corruptiōes
humorū et senectute. Sz in superna
patria cessabit ols discordia. et pu
gna. et būlerit lūna p̄cordia. iusta
illud. Declinabo super eū pa
cc. Itē ratione cibi. Etenim illis fi
bi v̄sūstruens lignū. vīte conseruat
et souet a morte. de quo Sch.

Videte ne sumatis v̄ ligno re. quo
fructu Enoch et Elphas vescuntur. q
sunt in paradiſo deliciarum et fue
runt multis mīlibus annorū. et per
seuerabunt usqz ad adūctum chri
sti ad iudicium. et non moriūtur. qz
in illo ligno vescuntur. multo magis
saciat ille vēris fructus vētris vir
ginis. qui in mensa celestis patric

Sermones funebres

ministrabat: lux illud ut edat s
et bidatis sup mēsāz meā: rē. Et sic
p̄s p̄ma dos. s. incorruptibilitas.
Tercia dos est agilitas: q̄ corp⁹
q̄ nūc est graue: efficiet lene: et de
haec dote dicit. Apoc. Seminatur
corp⁹ materialē: surget spūiale. Spi
rit⁹. n. q̄ est in corporibus nūis: est
nde cū labo:ibus et pena: q̄ eon
tra naturā corporis nūi granitas.
Sed tunc totalit̄ corp⁹ subdēt ale
ita q̄ null⁹ labor erit: in motu coz
porū glorificatorū: luxta illud. Is
ie. Sancti q̄ sperat in dñio. ha. fo.
su. pe. vo. vt agle. rē. et simile huius
videm⁹ in stellis: q̄ cōtinue mouē
tur: et nō gescūt: et labore nullū sen
tīst. Tertia dos ē subtilitas: de
qua etiā dñ ad. Lor. Seminat in
Infirmitate: surget in fructu. Et quo
sta obediēt erit: q̄ nihil poterit ei
resistere: et videm⁹ in corpore redē
ptio: is: qui clausis lanuis intravit
ad discipulos. Et plūz habem⁹ in
naturalib⁹. q̄ sicut radīs solaris
penetrat: intus et. ita corpus glori
ficatum virtute diuina penetrabit
oēm materiā. Quarta dos ē cla
ritas: q̄ corpus: q̄ nūc ē tenebra:
suz: sive vmbrosum erit lucidū. De
haec dote dicit. Apo. Seminat in
ignobilitate: surget in gloria: et hoc
appet sati rōnabat: q̄ illud: q̄ edī
catur ignobiliorib⁹ poterit edicari
nobiliarib⁹ corporibus. Si nos vi
demus p̄prietates corporis cele
stis: sicut cōicat inciditas lapidib⁹
peccatis: sicut in iaspide et carbūcū
lo: credendū ē: q̄ magis cōicabat
corporib⁹ humanis: q̄ iter oīs cor

pora inferiora summi gradū obti
nēt. Et ppter cōplexionē: et ppter
nobilitatē forme: qd⁹ p̄ficiunt. Et
ideo dñ in euāgelio. Fulgebat in
firmitate sol in regno. p. m. Sed tunc
erit augmentū lucis: et claritas: qnū
erit lux lunae: sicut lux solis: et lux so
lis septēpliciter sicut lux septē die
rū. Et lux corporū glorificatorū eq̄
bis claritatē solis: et ad hoc valē
cti. Danielis. Fulgebat sustinē
splendor: firmamētū: et quād ad in
sticā erunt rē: et sic patet de qua
tuor dotibus corporū glorificatorū:

Item Christus

resurrexit rē. Lōsequēter
dicendū est de p̄ditionib⁹ corporū
damnatorū. Ad qd̄ scīdū ē: q̄ si
cōditōes dānatorū differtur a con
ditōib⁹ habitatorū: ita et dotes. Id
dicendū: q̄ corpora dānatorū erūt
inco:rup̄tibilia deforma integrā: et
grossa primo.

Primo erunt inco:rup̄tibilia.

Secundo erunt deformis.

Tertio erunt integrā.

Quarto erunt grauita,

Primo quidē erūt incorruptib
ilia: q̄ fm ordinē nature erūt. Nam
per ordinē iusticie est ordinari de
cretū et institutū: q̄ fm mēsurā de
liciti sit plaga: modus. H̄z culpa
mortalis: h̄z sit infinita. H̄tū ad os
sensaz dīmīaz: q̄ culpa debet edī
cerari fm cōditionē p̄sonē que os
sendit. p̄ peccatū mortale offendit
tur infinitū bonū. H̄z culpa que est
eo: est infinita. Si gratia peccatum
comittit p̄ alam et corpus. iustus ē

Vulgares

18

¶ in ala et corpore homo punia. Si si corpora dñatorum consipent tunc divina iustitia interruperetur. Et sic fm istū modū. erit ē q̄ corpora dñatorum nullatenē corporū pen- tur. Hoc etiā patet fm ordine na- eurc. Sicut n. ola mēbra corporis humani depēdet ab alia. et desig- te ala oīa mēbra remanēt in obis- lla: ita oīa corpora. vniuersi depen- dēt a motu celi. q̄ motus celi ē q̄ si ala mēdt. id cessante qd erit in in- dicio generali. cessabit oīs ali⁹ mo- tis. q̄ est in alijs corporibus. ita q̄ nulla erit actio p̄trarior. et p̄ gōse- quēs. nce corruptio. et id hui⁹ ē. q̄ oīa agentia naturalia sunt instru- mēta p̄mi mot⁹. Si nos videmus q̄ cessante actio et gōiente manu mūltis. cessat actio ensis. Et ista ē sc̄da via p̄ quā corpora danina, et crūt in eo:ruptibilia. erunt de- formia. Que quidē deformatas cā- bitor ex tribus. primo ex adiustio. Ignis q̄ erant ppetuo in ardorib⁹ semper tēmis. Et ille ignis erit tot⁹ sumosus. q̄ nō poterit exalare. Si- cut nos videm⁹. q̄ cuncta ignis su- p̄posita denigrantur totaliter. ita erit corpora dñatorum iurta illud.

C Secces corpor redigēt in olla. Se- cūdo ppter priuationē lucis. Oīs enī pulchritudo. que ē in coloribus proeedit a luce. q̄ luce ē p̄postafis colo. Ut videm⁹ q̄ sole eclipsa- to. oīa pallescāt. sed sol eclipsabif dñatia. quia nūc videbit lucē. De hac deformatitate dicit. Hieremi- ss. Trenop̄ quarto. Denigrata ē

super carbo. s. eo:si. Tertio ppter elongationem orbis. Unde oculis nostris videmus. q̄ corpora huic mundi. quanto magis appropin- quant orbis. tanto magis sunt lucēda. et que magis reedūt. remanēt vmbrosa. sicut pat̄ de terra. Sed magna distantia est inter orbem et ceutrum. in quo damnati includē- tur. et sic pat̄. q̄ remanebunt um- brosa.

C Tertio erant integræ.

C Quia cum omnibus membris resurgent ut sicut in omnibus mem- bris homo peccauit. ita in omnib⁹ torqueatur iurta illud. Sap. Per que homo peccat. p̄ hec et tor-que- tur. et hui⁹. Exemplum habemus in diuīte epulōe. qui torquebatur in ligna. q̄ per loquacitatem. et ebrietatem peccauerat.

C Quarto erunt grauita.

C Leuitas enim in corporibus est propter acret. quia videmus ad sensum. q̄ corpora. que multū ha- dent. de aere. natant super aquas. sicut ligna. que sunt porosa. Si ser- rum. quia modicum est porosum. statim in aqua submergit. Et etiā nauis propter continentiaz aeris incedunt super aquas. et modicus lapsillus. qui non continet acret statim mergitur in profundo. sed a lo- co damnatorum totus aer excludi- tur. quia ita replebitur. q̄ nullum locum habedit. Nam sicut dicit. Isa. Congregatiōe om̄i fasces. retrorsū dēetur in lacū. Tē ppter subtilita- tē. vnde oīe corporis. q̄to subtilius

Sermones funebres

tanto agilis. Et quod dicitur quod natura corporum interiorum est. quod nullum poterit ventre ad maiorem subtilitatem quam subtilitas ignis. que sit per nam. Sed ignis est levior omnibus corporibus elementalibus. unde videntur quod quasi aliquis inflammat in igne. vel lociter monetur sursum. Sed corpora danatorum natura erunt subtilia quam grossa valde. quod patet ex loco. quod ignis est subtilior aere. et ceteris elementis. et ita super omnia collocat. locus autem danatorum est interior ceteris locis. et loca danatorum sunt ibi. sicut erunt valde grossa. quod ex proportionibus grossis debetur locus interior. et sic patet.

I christus resurrexit res.

Dictum est de conditionibus nostris ad corpora peccatorum nunc dicendum est quod ad aliam. unde sedecim est quod sicut gratia opponitur culpe. Ita conditiones beatorum sunt purae. conditiones danatorum. Nam in beatis. sicut dictum est. sunt quatuor nobiles probitates nostrae ad alias.

Primo visio dei immedia.

Secundo tentio firma.

Tertio dilectio continua.

Quarto dilectio inflammat.

In danatis autem tenebre obnubilantes. Est ergo prima conditio in danatis calligo et obscuritas. quoniam enim deus videbunt. Et hoc est maximum penarium. unde sicut dicitur Sancti quod usque ad die iudicij danaei videbunt gloriam beatorum. ad suam maiorem penam. tertia illud.

Uultur turbabunt timore horribilitate. Sed post diem iudicij elaudet ipsa nostra. quod de cetero videre non poterit gloriam beatorum ex hoc augmentabitur eorum pena. quod considerabit se in dignos. non soli illi gloriam partire. verum etiam respicere. Et de hoc dicit. Scriptura.

Divine visione possumus scire consuetudinis constantia puritatis. Nam unus purorum sententia per aliud. Secundum. non pura malitia est infirmitas. quod considerat quam bonum est sanitas. Et quid sit paupertas. quod considerat habitudinea. Quis igitur in dei visione omne bonum considerat. iuxta quod dicitur est. moxque genit facie. dei videre responsum est. Ego ostendam tibi omne bonum. et sic per locum a puritate. in privatione visionis consistit omnis malum. Secunda condiatio ex parte sententia separans. quia tunc separabuntur boni a malis iuxta illud. Erubunt angeli. et simili. Tercium. Nam huius durata vita hominis: omnia sunt commixtae sicut videntur quod lux et tenebre sunt in eodem corpore. Ut in eadem in qua est flama et iuxta lignum sunt tenebre. Et sicut videntur quod luna. que in cœlo est luminosa. et in medio tenebrosa. Ita in corpore humano commixti sunt boni et mali humores et puritatis qualitates. Ita in cielo sunt boni et mali. Sed in iudeo se parabunt boni a malis. Et hoc sicut per diuinam sententiam. quia dicitur. Ite maledicti et. Et hec erit talis separatio. quod nunquam commixtio vel coniunctio fieri. Tertia. Conditio est inuidia constristans. quia voluntas

Vulgares

Corp ē et erit per inuidiā corrupta et
 depravata. Unde sicut sancti sunt
 perfecti in benignitate. Ita voluntas
 delibetata in dānatis est corrup-
 ta. que nō pōt velle bonū. Et rō
 huius sumitur ex loco. videmus. II.
 In vntuerso q̄ triplicē est differētia
 locoz. superius. et medius. Et in
 simus. Qui sunt in loco sup̄mo. sicut
 sicut stelle in firmamento existētes.
 et ita sunt lūida. q̄ possūt fieri opa-
 ca. Et ea que sunt in insinu loco si-
 ent terra. adeo sunt opaca. q̄ non
 p̄st aliquonō sierūlumīnosa. Uer
 ea que sunt in medio sicut aer et aqua
 clausināt et obenebrant. et sedm
 hunc modū. Sancti qui sunt in e-
 lo. adeo sunt confirmati in bono q̄
 nullomodo p̄st velle malū. et dam-
 nari qui sunt in inferno. Ita sunt ob-
 stinati in malo q̄ non p̄st velle bo-
 num. Sed homines erisentes in mun-
 do isto. possunt usq; ad mortē velle
 bonū et malū. et peccare. et relinque-
 re peccata. Quarta cōditio que
 est in eis. est ḡ. h̄. in cruciās. et hec
 est infernalis ignis. vnde scendit
 est. q̄ triplicē est ignis. mundi. pur-
 gatorij. et inferni. ignis mundi ē cru-
 ciās et plūmens. q̄ plūmit ligna.
 Et hic ignis purgatoriū est cruciās
 et purgans. sed nō plūmens. ignis
 autē inferni est cruciās. sed nō pur-
 gans nec consumens. q̄ in illa die
 querēt homines mortē. et fugiet ab
 eis. De hoc igne dī in. Ps. Ignis
 eorū non extinguet in eternū. hic
 ignis nō indiget nutritionē. nec ali-
 cultus insufflationē. quia status do-
 mini tanq; torrens succēdet eum. et

fie patet quattubr conditions dā-
 natorū q̄ ad animā cōtrarie quat-
 tuor: dotibus beatorū. Amen.

m Elior ē mors

q̄ vita amara. Ecc. 30. et re-
 quies eterna q̄ lagūo: persecutās.
 Apud saeros doctores occurrit q̄
 isto virum melior: sit mors. q̄ vita
 amara. Ad ista questionēs sūt due
 opinōnes differentes. et opposite.
 Quidā. n. dicunt. q̄ melior: est vita
 q̄ mors. Et rō est ista. Quia p̄ mor-
 tem totū corporis destruit. et cor: p̄
 situr. et in terraz redigitur. vnde
 Bernar. de miseria corporis huma-
 ni ait. In morte hoīs. sancti pale-
 seit. natus frigescit. dētes nigriscit.
 aures surdescunt. oculi tabescunt.
 nervi et vene corrumpuntur. Corp⁹
 nimio dolore scinditur. in domo nō
 custoditur. ne domestici domus n̄
 mit se: et mortificatur. ad aerem non
 suspenditur ne aer corrumptatur. si
 aquas non p̄getur. ne aque nimio
 setore inficiant. Sed quid sit terra
 foditur et in terrā ejicitur. et tanq;
 venenū pestiferum. ne amplias ap-
 pareat. terra coop̄tur. Ideo melior:
 est vita. q̄ mors. Quidā dicunt op-
 positi. allegātes figurā de Morte
 qui potius elegit cum populo dei
 mors. q̄ cū silia pharaonis delecta-
 ri. Legitur dāsi. q̄ susana. Dānsel.
 sanctissima dñia. dicit. Melius est
 mīhi incidere in manus hoīo. q̄ de-
 relinquerē legē dei mīl. idest mors.
 Et Salomon ait. Melior: est dies
 mortis die nativitatis. Ratio ē. q̄z
 q̄ homo nascitur. nascitur ad la-

Sermones funebres

borem: ad' multas miseras. Unde Job. i. 4. Homo. n.d.m.b.v. tpc.r.
.m.m.q. qfi. f.c. z.f. v.v. z.n. in.e.s.p.
plenus defectibus tā animc: q̄ cor
poris: morēdo trādit de labore ad
requiem. Hinc est qd Salomon di
cebat. Eccl. 30. Melior est reges
eterna: q̄ langor pseuerōs. et Pan
lus ad Phili. I. Cupio dissoluti et cē
cū christo. Et Job. 10. Cedet. a.m.
.v.m. Et David. Ps. II. 9. Hei mi
hi: q̄ incolatus me⁹. p.est. Et Job.
.10. Quare de. v.e.m.q.v.cō.c.n.o.
.m.v.f.q. nō. e.de.v.t.a.e. Et vere
opinio istorū est melior: et magis te
nēda: propter triplēc rōne. et pmo.
C p:rimo propter beatitudinēz.
C Secundo propter honorem.
C Tertio propter cognitionēz.
C Tria sunt viles: viri bona: que
homo materialiter appetit. Et th
ad hec puenire nequit nisi pri⁹ hie
rit carne solutus. Lires beatitudi
nē. dicit Aug. 3. lib. de ciuit. dei. Qd
nulla est causa philosophandi l s.
vt beatus fiat. Et Boetius de pso
latione. pho. libro. dicit q̄ appe
titus beatitudinis nostre mentib⁹
holum materialiter ē insertus. Re
citat Aug. q̄ quis qdam P̄hus a
quodā suo discipulo interrogaret:
quare philosopharet, r̄sedit prop̄
vitaz beatā: et querēs quādo illam
assequeret: dicit qd hoc co:pus re
liquero in terra. Lires beatitudi
nem. S. Bo. pma re. q.p. z.ar. vtq. q̄
rit: utrum beatitudo p̄sistat in ali/
quo creato: vel in creto: ad questio
nē r̄sideret. d. qd diuersi fuerint opi
niones. Aliqui Phl. pagani posue

runt beatitudinē p̄sistere in bono
creato vīputa i delicijs: et volupta
tib⁹: et isti dicebant epicuri. Et hāc
opinione in presenti tenet panys:
q̄ reputat voluptuosos ac diuines
esse beatos: allegates Prophetaz.
In ps. dicentē. 153. Beatis dixerūt
populū: cui hec sunt: et opinio isto;
rū dicit esse falsa: que pbari potest
tali argumētatione. Beatitudo ex
cludit oē malū: et includit omne bo
nū. Sed voluptates et delicie atqz
diuincie: nō excludit oē maldi: ergo
Beatitudo nō ē l diuicis 'neq; in
voluptatib⁹: ergo opinio illoz est
falsa. Icē. Bēlendo nō subiecti mu
tationi: et variationi. Sed volunta
tes et diuincie subiecti fortunae.
mutatiōi et variationi. ergo Belen
do nō p̄sistit in illis. Maiores sunt
vere: et minores p̄bant p̄ illud qd
scriptū ē. Eccl. I. Est et alia infirmi
tas: quā vidi sub sole in malis dūt
sunt: diuincie p̄gregate. I5 David di
cit. Ps. 16. Diuincie si affluat nolite
e.a. De voluptatib⁹ dicit Boett⁹
de cō.p.lib. Tristes eritis volu
ptatu. Iō dicit. Eccl. I. Ego Eccl
hastis fui rex Israel in. ferus: et p/
posui in alo meo q̄rere et inuestiga
re sapienter de oībus q̄ sunt sub so
le. Dāc pessimā occupationē dedid
deus filijs holum vt occuparent l
ca. et vidi cūcta q̄ sunt sub sole. et ce
ce vniuersa vūltas et afflictio spūs
Icē. Bēlendo faciat appetitū hols
z hec supradicta nō satiat: ergo in
illib vera nō p̄sistit beatitudo. dicit
Boett⁹ lib. de cō.p. Bēlendo ē sta
tus oīpm honoꝝ aggregatione p̄

vulgares

letus. Eccl. Anarus nō ipse
bit pecunias. Et Petrarcha de re
medijs virtusq; fortis. Quia au
rato sit eo: quo plus hys gratia vide
tur q; beatus in virtutis.
Aliquis dicebat beatitudinez pfectere
in delicias et voluptatibus. Epicti:
t; isto etiam opinio est falsa. Et rō
bus est. In illis in qd⁹ alalia cō
veniāt nobiscū: in illis nō psistit be
atudo. Sz alalia cōueniāt nobis
cum in voluptatibus. ergo in volu
pta. tc. Itē ad beatitudine sequit⁹ de
lectatio pfectissima: que resultat ex
apprehensione universalis boni. Sed
delectatio voluptatis est ipfctissi
ma: q; fm Boetii de cō. li. Tri
stis erit⁹ voluptati. ergo tc.
Aliq dicerunt pfectere in fama et ho
nore et isti dicebat stolci et isti etiā
errauerunt. et ideo. Quia gloria q;
pcedit ab uno hōle in alterū: ē plu
rimis fallibilis. Ut si Boeti⁹. 30. de
cō. Plures magnum sepe nomē ex
saltis vulgi opinionib⁹ abstulerūt.
Quo qnid turpius et recogniti pot⁹.
Mā q; falso p; die cantur uole: suis
ipsi necesse est laudibus erubescat.
Idē. Nā dignitas collata iprobis
nō clara. Sz miseros facit: ergo bea
tudo non psistit in gloria humana
neq; in honore: nec in bono creato.
Sz in bono lcreato: qd⁹ est ipē de⁹:
ad: quod qd⁹ bonū pfectū et opti
mis peruenit anima: meditāte mor
te: et sic patet quā melior est mors:
q; vita tc. Sed Dīx q; melior
est mors: q; vita rōne honoris. In
ter cetera q; appetit hō in hoc mā
do: appetit honorari. Sz in hoc mā

do nō pōt pfecte honorari. Et hu
mus in rō ē. Quia fm Tulli. ho
nor ē reuerētia exhibita in testimo
niū virtutū. Sed hō variat: q; ho
de est virtuosus: et cras viciōsus.
Iurta illud Job. Nunq; in eadem
statu permanet. Et nota etiā q; q;
uis hō semper pseueraret in virtutis
b⁹: in qbus sequit⁹ honor: tū nō ab
olbus honoraretur: et scipie a ma
lis: q; mali odio hōt bonos et eos
vituperat. Figura s; scribit et Pha
risaeis: q; semper detrahebat honoris
rpi et eius famam. Nonnulli copie ale
bant eū fore bonū: aliq malū. Itē
nota q; q; uis homo honoraretur
in uno loco: tū in alio nō: vbi non
esset cognit⁹ nec eius virtutes. Fi
gura de Aleradro magno: q; tū fi
cut narrat Seneca Cordubensis.
Quā audisset a quodā Pho plu
res mādos esse ait ve mībi miscro:
q; nec vnu qd⁹ suz potit⁹ honore:
vel potes sic: q; omia que in mādo
sunt appetuntur: ut diuīcie: digni
tates: honores: propter honore: so
lū appetuntur. Sed inter cetera q;
habent reddere magnum honore:
hol est mors: quia per mortem cor
poris anima recipit honore: ē a deo:
et a mādo. Il celo: quia descendit
angeli et sancti ad animam: sibi so
ciandam et conglōrificandam. Un
de officio mortuorum cansatur. Sub
ueniente sancti dei. Ecurrunt ange
li dominii: deinde a mundo: videlz
a clericis et a populis: et sic p morte
magis honorant mortui q; viven
tes sic ait Salomon: ego magis lau

Sermones funebres

dant mortuos q̄ vinētes. Et ideo
merito dicit. Mētior rē.

Et tertio homo natura appetit sei-
entia. I scire. tanq̄ pfectiōne sui eē.
vñ phs pmo. Mēthaphysice. Et ēs
hoīes nā scire desiderat. Legitur v
salone q̄ quā cēt i articulo mortis
andinit disputantes. et quo melius
potuit caput erit. quidq; interro-
garetur propter qd caput eluasceret
att. vt quā percipero id de quo dis-
putatis. letior moriar. vnde. Grego-
rīus. Nazarenus in apologia ait.
Epitabile mihi ē i pfectū. vñq; ad
vltimā vñscere. vnde qdaz phs di-
rit. si alter⁹ pedez in souea haberez.
ad huc discere vellē. sed ad sciām p-
fectā nō pōt aīa puenīre nisi p mor-
te. vt ingt. Apostol⁹. Nūc cognosci-
mus p̄t speculū in enigmate. tunc
aut̄ facile ad faciē. Et ideo mētior ē
mors rē. Et hoc solū intelligitur v
bous et iustis. q̄ virtuose in hac vi-
ta vñcrunt id de istis dī. Ezech. 2.
Uira vñct et nō morietur. Sap̄. tu-
sti aut̄ in perpe. vñct. et apud dhm
ē merces cor. Et q: in xp̄o vñgit et
gescit. Ideo vos parētes ei⁹ et co-
gnati ac amici ei⁹ nō debetis dole-
re de ei⁹ morte. Qm̄ p̄tiosa ē in eo
spectu dñsimors sanctor̄ eius. Et si
p̄s destruetus posset loq. Uere ex
probādo. Ingentib⁹ dicit. illud.
qd scribitur. Luce triq. Filie. Hie
rusalē nolite flere super me. s̄ super
vos et sup̄ filios vestros consolamini
ergo secum in domino dicentes.
Mētior est mōrs. q̄ vita. et sic ille
facit vobiscum misericordiam suā.
qui vñstāt iū seculor̄. Amē.

b Ene omnia fc

cit. Mat. 7. Secundā senten-
tiā et doctrinā p̄s. Diversē cause
hūt diversos. Mala malū. vnde:
Maih. 17. ait ipse. saluator. Bon⁹
hō. de bono thesauro cordis sui p-
ser bona. hanc etiā sc̄nctiā habe-
m⁹. Mat. 7. Nō poic̄t arbor bona
rē. Quis gratia hō iste. n. fncrit bo-
nus in vita sua. et bona vitā dare
rit. sequitur q̄ bona opera fecerit. si
ent dicunt verba p̄posita. Vñ ola-
fecit. In qnib⁹ verbis duo tagūtūr
de hoc homine. Lansam operatio-
nis. Quād ad primū sciendū ē
fui phm. q̄ finis mouet semp̄ agē-
tez. cā dilectionis. Secundū victoria
que est finis belli. mouet exercitū
ad pugnādūz. Simile habstatio q̄
est causa. qna fiat domin⁹. magnum
ad faciendā domā. Quād p̄ncipius
in operab. lib⁹ sit bonū. et assēcūtio
talis boni sit finis p̄petr qd ola ap-
petit bonū. hinc ē q̄ vnu: qnlsq;
mouet ad operādā bonū. siue ap-
parens. siue cr̄stens. bonum. n. ap-
parens tñ. a deo est deceptuum. si
cūt est bonum temporale quod de-
lectat multos. Et ideo multos deci-
pit. Nam avarus appetit bonū pe-
cante. et in ipsa ponit finez. ac si cēt
perfectum. et vñanimū bonum. Lu-
xuriosus appetit voluptates. Su-
perbus honores. et dignitates. sed
quia tales. a tali apparente bono
decipiuntur. Ideo arguit eos. Gr.
.d. Mōmentaneum est. qd delectet
eternū vero qd cruciat. Simile
sapiens hēc plenissime intelligens.

Vulgares

21

Prover.14. Ut est via que videſ
homini iusta, nouissima aut eius
ducunt ad mortem. Bonus autem ve-
rūz, ē ipſe deſis qui p̄tinet oē bonis
etra quicq; nō eſt bonum. Hoc bo-
num cognouit Philippus, quin dicit
ad xpm. Dñe ostende nobis pa-
trez et ſufficit nobis. Et n. deſis ta-
le bonum, quod bñ ſufficit habēti.
Inimo h̄z replere, et faciare oſa, in
quo ē. Tñ qdaz Sanctus, ut falloz,
Aug. ait. Valde avarus eſt cui nō
ſufficit deus. Itud. n. bonum debet
mouere ad bene operādum, q; qſi
aliquis expeſtat recipere aliquā ma-
gnā remuneratiōe, pro labore ſuo
ille labo; nō eſt fibi granis, h̄ patiē-
ter porat, q; dicit. Greg. q; pſidera-
to p̄m̄ minuit vim labo; is. Exem-
pluz de Jacob, qui ſeruifit patruo
ſuo Loth ſept̄ annis pro Rachel
et videbaſ illi dies paucl, pre amo-
ris magnitudine. Gessi. Sic ſpūa
liter loquendo. Qſi alioſ hō. San-
ctus pſiderat remuneratiōe, et glo-
riaz paradiſi, q; veris ſidclibus ē p-
missa, et preparata, q; qd laboris, vi-
glia, et abſtinentiarum ſeſtivituz
infirmitatum et huiusmodi parte
totu; patienter po:rat propter ſpē.
quā h̄z ad illa delectabilia ſi pno-
rum. Et hec eſt e. j. quare iſte liben-
ter ſeſtabat, ibat alacriq; et liben-
ter ad ecclēias. Eleemosinas facie-
bat. Sciebat quidem mēſam ceter-
ni coniugij fibi p̄paratam. Scie-
bat h̄ ſuper q; ad illas epulas erat
inſtitutus, iuxta illnd. Luc. 14. Ubi
ait dominus nuptiaz. Emissa pa-
rata ſunt, veniente ad nuptias. Et ſo-

in hora ſeſſerit ſui potuit p̄nus
et misericors deſis dñe illi. Quod
dicit amico ſuo morbi. Exo. 33. Te-
ni oſtendam tibi omne bouvum.
Secundum. Quod de hoc ho-
mine cōſiderare habemus, eſt cau-
la dilectionis, pro cui⁹ declaratio-
ne ſciendum eſt, q; qnāto ſeru⁹ ſta-
det facere voluntatē dñi ſui, et pl⁹
ſibi placere. tāto magis ab ipſo do-
mino ſuo diligis. vñ. Salomō. Pro-
ver. Accepitus eſt regi minister Iteſ
ligens. Ita ad ppoſitum, quanto
magis aliquis ſtudet facere volun-
tatem dñi nři Iesu xp̄i; tanto ma-
gis eſt accepitus illi, etiā magis in
amore coniunctus. Quod autem
hoc fit v̄z, ipſe auctor, veritatis p-
bat. Mat. 12. d. Quicunq; fecerit
voluntatem, p. m. q. in. c. eſt ipſe me-
us frater, et ſoror, et mater eſt. Ma-
gna eſt dignitas eſſe frater vñ⁹ dñi
eis. Regis. Marchionis. Impera-
toris; ſed per ad implationē volun-
tatis diuine multo gloriosior, et di-
ctor efficitur, quia ſilens adoptiōis
regis et Imperatoris fit Iesu xp̄i.
Et quia hic ſtuduit facere eius vo-
luntatem ideo credendum eſt ipſi
in celo cum eo gaudere. Amen.

Odicium plo

m. ra ſup mortuā. Ec. 22. Sunt
aliqui ita ultra modum et inordi-
nate diligētes filios vel p̄ iniquos
z. q; quādo moriantur irremediable
bliſſer plo:ant et vir consolatio-
nem recipiunt ſed dicunt quodam modo
id quod habeſ. Gessi. 7. De-
ſecundam ad alium metum lugēs in

c

Sermones funebres

Infernū. vt ergo s̄ a tali amaricabili
fluctu reuocent duas notabilēs cō
federationes declaro.

C Prima consideratio dñine vo
luntatis.

C Secunda cōsideratio dñine lar
gitatis.

C Quantū ad p̄linū dico. q̄ consi
deratio dñine volūtatis facit mo
dīcēz plorare sūg mortuū. Debem⁹
nāqz cē zco:des cē dñina volūta
te fīm sñiz Doctor⁹ ⁊ teologio⁹ ⁊
Iusticiarum. Inter quos ē. S. To.
In q̄stionib⁹ de veritate. q. 23. Ur.
.8. Et in p̄mio Sñiarum dī. 48.
Ur. p̄mo habet etiā in decretis. I. 3.
.q. 2. cap. q̄ prepostero⁹. vbi dicit.
Lip̄ian⁹. Qd̄ p̄posto⁹ est q̄ per
uersum ut qui⁹ dei volūtatem fieri
postulam⁹. q̄ si enoeg⁹ nos. ⁊ acce
rit de hoc mūdo nō statim volūta
ris eius implo pareamus. sed obn̄
tim⁹ ⁊ oblectam⁹. ⁊ more seruo
rum ad p̄spectū dñi cē tristitia p
ducim⁹. ⁊ volumus ab eo p̄m̄s
celestib⁹ honorari. ad quem veni
mus inulti. Idipsum quoqz. Besi.
intellētit. q̄ parēdu⁹ sit voluntati
dei. q̄ scribens ad lucullum sic ait.
Placeat ho⁹. q̄e⁹d⁹ placeat dico. qui⁹
siḡe⁹ volūtas dñina sit p̄ma. ⁊ sum
ma cā oīum que sūit in hoc mūdo
eius alta ei⁹ querēda non est fīm
magistrū. Sñiarum. loco. p̄mo. dī.
.45. Et fīm beatus. Tho. p̄ma. ptc.
.q. 19. Ur. 4. Quare ergo debem⁹
tristari. si d̄cus voluit vocare ad
se filiū tuū. vel qnēlibet aliū. vi
nota. q̄ Augu. ait. Lo. de vera reli
gione. Qui p̄secet. den⁹ diligit non

affliḡs morte alicuius. Deus autē
est d̄s viuo: si atqz mortuo⁹. Uc
ru⁹ est q̄ possimus aliquāntū fle
re fī mō: te amicō⁹. s̄ nō multū cō
tristari. ex quo deo sic placituz fuit.
vñ. Hiero. de verbis pauli de mor
te sīle sic ait. Bonus est vs ⁊ sola q̄
bon⁹ facit. bona sunt necessit̄ ē. Ma
rī ōbitas irrogatur. plāgo quod
accidit. sed qz̄ deo sic placet. equo
autmo sustineo. vñcius raptus ē si
līus. dux quidem. sed tolerabile. qz̄
hunc ille sustulit. qui dederat. hec
ille. Neqz enim per planetum no
stros possimus mortuos suscitare.
Etideo fatuū est. Hāc rōnē allega
bat. Vñ. 1. Reg. 12. Qui⁹ filius sibi
charissimus lagueret. siebat. nec ca
piebat eib⁹. Qui⁹ aut̄ mortui fūl
let comedit. vestitusqz se vestib⁹ re
galibus. ⁊ cōsolationē accepit. Lui
qui⁹ servū dñsrātes de hoc ditissim⁹
qui⁹ insans viueret. leiuinas te
rredit. Quag ad hinc viueret leiuina
ui ⁊ c. Diebā q̄s enī seit si sorte eq̄
donet mīhi dīs. Nūne ait qz̄ mor
tus ē. q̄re leiuino: Nūngd potro
cū dñpli⁹ renocare: Ego vadā ma
gis ad cū. Ille vero nō reuertet ad
me. Et p̄solatus ē Daniil. Mos. n.
si nō possim⁹ penetrare volūtātē
dñinā. vt illā intelligamus. quare
faciat illī mori. ⁊ illā viuere. debe
mus tñ scire. q̄ bñ oīa disponit ⁊ sa
pienter. qz̄ fīm Aug. Sep̄ offendit
de⁹: ne offendat amic⁹: id disposit
one dñina sepe p̄tingit: vt fili⁹ q̄ nō
mis carnaliter diligunt: subtrahāt
q̄tenus affectiones nostre libenti⁹
in dēū transserantur. C Terti⁹ q̄

Vulgares

cessare facit rc. **E**st p̄sideratō diuīe largitatis: quā nobis p̄parauit post hanc miserabilē vitā. **V**id enī hie sumus: subiecti sumus multis misericordiis: et afflicti oīibns: et verā ḡetē ha- bēre nō possumus. **U**nde Aug. de visitatione infirmorum dicit. **Q**uis numerare posset presentis viie mortales? Esurire: fitire: calcre: algere: lassari: et innumerabiliā q̄ ex ipa cō- suetudine nobis domestica sunt: **D**eniq̄ cum audacia pronūcio: qz p̄incipium vite hominis inīest do- loꝝ est. **E**t ideo hō moriendo sit de seruo dñis: certus de dublo: de misere ro beatus: **I**stud non ignorauerūt Philosophiā s̄ilq; qui in ore pue- rorū flebant: in morte gaudebāt: significantes: q̄ homo ad laborem nascitur. ad requiem autem mori- tur. **E**t ideo modicum rc.

spiritus cle-

uauit me. et addurit ī tem- palem. In visionibus dñi. **E**xclite- lis. **S**ententia est angelici doctoris et scrutatoris secretorū dcl.s. Tho. 22.q.175. **A**lr. primo ad secundū. q̄ ad dignitatē hōis pertinet. q̄ ad di- uina eleuet et hoc ipso. q̄ homo sa- etus est ad ymaginem dcl. **H**oc. n. sp̄ie nō potest per propriaꝝ virtuteꝝ sed per grām ncl. **U**nde subdit. **s.** Doctor. rōnem. d. q̄ bonū diuīnū eredit in infinitē facultatē huma- nū. **I**deo iudicet hō. vt supernālē ad illud bonū capescendū adiunc- tur. q̄ sit per q̄dēunq; benef. cūm grē dcl. hec ille. **Q**uā igitur iste sue- rit dco vnitio per grāz. v: credim⁹

sunt a spiritū dei eleuatis. et potuit dicere ī hora transitus sui. cū. **E**ze: sp̄s. rc. ad duo videnda.

CPrūnū nature sue pulchritudinē **T**Secundū omnipotentis dei ma- lestatem.

CDieo p̄:imo' q̄ anima istius est eleuata ad videndū suā propriam pulchritudinē. Quādū. n. anima nostra circūdata hoc mortali cor- pore. nullo mō potest videre suam pulchritudinē. q; quicqd videmus oportet p̄ organū eo: porale videt qd̄ est modo terrenū. eo: porale. et vile. et obscūr. **S**ed postquam ala liberatur. a. corpore mortali huius statim intelligit suā pulchritudinē. que transcendet oēm formositatem mādi hui⁹. **V**nde. **A**lr. p̄:mo. **E**thi. **B**ona anime sunt marime bona: **E**t. **7.** **P**oli bona ale. p̄closius est olbus bonis. **E**t Augu. in libro de qualitate declarat animae occorem ait. **Q**uādmodū ē ala humana nō esse qd̄ dens ita p̄sumēdū ē. nī h̄l int̄ oīa q̄ creauit de' ip̄i deo eē propinquius. **E**t ideo David p̄c plando cur ī obscurō. alam suam quātis bonis esset dotata crutans spiritu ait. Uenite et videte oēs. q̄ timetis deum quāta fecit ale mee. **P**o. 67. **S**quot donis cā decorauit quot potentijs quot virtutibus. et ornati. **E**t hoc est. qd̄ dicit dñs ip̄e loquens ad animā rōnale. **E**zech. 16. **v**nxt te olce. et vestitus te discolo- ribus. et calceauit te sacrito. et cinti te byslo et induit te subtilibus. et ornauit te ornamento. Non cre- datis q̄ isti ornatus anime fine

Sermones funebres

et vestibus materialib⁹: qz alia non
vit⁹ talib⁹ o: uiam éritis. sed spūalib⁹
et dñm̄is donis qz aliam faciat sp̄le
didū: et cor:useantē plus cūctis sy-
derib⁹. Quapropter quā iste vide-
rit nūc tantā formositatē. nō ē plo-
randū. C Sēdū spūs dei rē. Ad
videnduz lumē eternaz: et splendo-
rē opotentis deit⁹ in quē cōtinue de-
fiderat angeli cōspicere. Est ista cō-
clusio in rheologia approbata p si-
dē: qz alia rōalis exiens de co:pore
fine macula peccati stat: et cōiungit
deo: et p grāz: et p beatā fructionez.
et vider: et cōrēplas naturaz et essen-
tiā magni dei. Et hoc ē qd̄ declara-
uit. Jo. I pma epistola. cap. 3. Dicēs
videbimus cū facie ad. s. sicuti est.
Uiderē. n. deuz hunc est. est videre
deū essentiaſ: et nō p vihēm ima-
ginariā: vel sanctificām: sicut expo-
nunt doctores: et mariane. Tho. p. s.
par. In qua qd̄ez vihēm dñina p̄n
c̄palis cōfisiit tota felicitas: et gan-
diū Beatorum qz ipsa est sumnum
bonū: et soluz essentiale bonum. qd̄
ab oībus desiderat: sicut satetur ē.
Uri. I. Ethimologio p. Bonū oīa ap-
petit. Vnde etiā Ursel. conceplādo
illā ineffabilē essentiā dñina: cre-
at aīaz suā. d. Ercta te nūc quicqz
alia mea et erige p̄tū per totum in-
tellectū tuū: cogita quātum potes
quale. et quātum sit illud bonū. Si
enī singula bona delectabilia sunt
cogita quātū sit illud bonū quod
cōtinet oīa bona. nō qualis in reb⁹
creatris eripit. s̄ tāo differeñz. qn-
to differt creator a creatura. i. Si
enī ē bona vita creata. q̄ bona cit

vita creatrix. Deniqz si magne et
multe sint delectatioſ. in rebus de-
lectabilibus. quāta ē delectatio in
slo. quisecit illa delectabilita. Et qz
hic nr. N. virt⁹ virtuose. fm qz fuit
mīhi facta relatio. Hic narra virtu-
tes et vitā. Quu ergo bene virerit.
merito dicere pōt verba in p̄ncipio
sermonis. assumpta Spūs elevauit
me. et addurit in h̄erusalē. in visio-
nibus dñi. ad videnduz. s. aīc mee
pulcritudinē. et opotentis dei ma-
testatē. ad quā et cetera. Amen.

Obilis abiit

in regionem longinquā. ac
cōpere sibi regnū. Luē. I. 9. P̄sens
vita sicut experientia ipsa mater re-
ruz demonstrat ē tota plena angu-
lissim⁹ et afflictionib⁹. vñ Salomō hec
et corde cogitās. q̄uis plus oībus
p̄ncipib⁹ afflueret diuītis. q̄ hic
possunt haberi. ast. Ecclē. p. s. Ego
ecclastes sui rex. I. H̄erusalē. et p
posui in alo meo. querere et innest
gare sapient̄. de oībus. que sunt sub
sole. Tidi cuncta. que sunt sub sole
et cccc vniuersa vanitas et afflictio
spūs. Quapropter qlibet sapient̄ in
tnēdo istas miseras abundare de-
beret quātū pōt. Salnt̄ in animo
istuz munduz relinqueret. et ad alia
pīnguloruz trāfire. s. ad patriā bes-
tā. sicut fecit iste de quo ast. thema:
nostrū. Et de quo possumus verba
premissa dicere. Nobilio rē. Dupli-
ci ex causa hic est laudandus.
C Primo et sanguinis nobilitat̄.
C Secundo et morum honestate.
C Dico pmo. q̄ iste est laudandus

Vulga re

er nobilitate sanguinis. vel parēte-
le. Est enim essentia. Crisost. sup.
Math. q̄ nobilis dupliciter accepi
cōfuerit. vno mō q̄ dī nobilis. q̄ ē
legitime nat⁹. ex patre nobil. sed i
seipso ē virtuosus talis ē nobilis nō
cupative tñ q; fm samā vulgā fñ
punitis. Nam apnd vere sapientes.
tales virtosi minime nobiles sunt.
q; amittit suā nobilitatē ex virtuo-
sa vita ipsoꝝ fieri innuit ppheta. i
ps. 48. Nō quū in honore eēt. non
intellētit. q̄ ppter ci⁹ peccatū. com
parat⁹ ē immētis lispicēt⁹. r̄c. Et
iō posīt⁹ perdidit suā dignitatē p
peccatū deus ciecit illū de paradi-
so. i tanq̄ vñlē deputans. dixit. In
studo: e vultus tuſ. v.p.t. Iſtis etiāz
egregie loquitur. Lact. lib. 2. De iſti-
tu. rep̄hēdēdo. d. boles i nominis
sui. i rōlī oblii. oculos suos ab al-
to deh̄c̄lit. Ille nobilis vultus sub-
limē dedit. vos in terrā curnamini.
tanq̄ vos peniteat nō q̄drupedes
ess̄ natos. Hum. n. miseri voluta/
mūr quuz dcoruz q̄ritis. q̄d in sub
limi hrere debuistis. iſti cadunt de
dignitate fieri hilgur de celo corrū
scans. Quidins. M̄eth. 1. Pronaqz
r̄c. Querit phs. 30. M̄etha. quiſ fit
q̄ fulgur composituſ fit ex vapore
igneo. et magna p̄t sui. i de natu-
ra ignis fit ascendere. q̄rc ad r̄ma
descendat. i nō magis ascēdat. Et
mundet q̄ hoc accidit. qz h̄z secum
modicuz vaporis terre. cui⁹ naturā
magis seguitur. cuſ strep̄tuſ ſetore.
Sic latuſ multi. Nā nobiliorē p̄tē.
ſ. alam ſeq̄ debet ei⁹ natura eſt
furſuz ascendere. ſi miſi vñloꝝ par-

tē. ſ. co:p⁹ ſequunt. implicādo ſe vi
c̄hs carnalibus. iō ſubito cuſ ſtrep̄tuſ
ad inſima inſerni deſcendat. fiē
attestatur ppheta in ps. Perit me
mo: ſa co:p⁹ cuſ ſonitu. r̄c. Secun
do er moꝝ honestate. Dicli. u. Lri.
Ubi ſuſ. q̄ nobilis. 20. Mo. dī. q̄ ē
nat⁹ ex parēt⁹ bonis i dignitate
cōſtitutis. i est virtuosus. iſti vir-
tuosi dīis nobiles ppheta. H̄z autēz
nobilitas fm sapientes. ſingularez
ppriatē. et inclinationez ad bñ i
honeste vinēdu. Uñ narrat. Ocr-
iptura. 2. Machab. 6. de illo nobilis
ſcriba Eleazar. q̄ potius voluit
morti q̄ subditus eſſe peccatoribus
Dīis etiā Albericus. Magn⁹ ſuſ
politicis ait. q̄ adoleſcens quidaſ
nobilis fuſt capt⁹ a Barbaris. i eo
gebat facere opa fuſlia. i puer ex
nobilitate aſ talia ferre nō valens.
caput ſregit i muꝝ. i moriē petiuit
i in ſinc cōſtitut⁹ ait. Nō fuſā. nō
fuſia. Et qued de illo nobilis pnci-
pe rege franco:um. Ludouico dice
m⁹. q̄ ita nobiliter virit. q̄ nunq̄ p
aliqđ peccatū mortale diabolo ſer-
uile. q̄ qui facit peccatū fuſus eſt
peccati. i dicebat filijs. q̄ poti⁹ eos
vellet videre mori. q̄ aliqui peccare
mortaliter. Q̄ q̄ ſunt laudandi ta-
les nobiles apud deum i apud ho-
mines. quia ſi nobiles ſunt nobil-
iter vñunt. vnde dlogenes phs.
Nobilitas hominis mens. i deſta-
tis imago: Nobilitas hominis vir-
tutum clara propago. N. h. diuitiuz
colere cultura. M. h. ad celum tolle
re vultum. N. h. animum reſrenare
ſuperbus. M. h. nature. Iura tenere.

Sermones funebres

.N.h.nisi turpia nulla timere. Et q̄
re multi cadūt in peccati spureciā
nisi q̄ uō respiciunt ad suā generosi
tate. q̄ si aspicerent raro vel nūc
peccarent. Quā igitur iste. M. sue
rit nobilis genere. et eius etiā parē
tela declarat: nobilio: morib⁹: et ho
nestate:merito erat iste a nobis ho
no: adus: sicut nunc credim⁹ hono
rari ab angelis. i. vita eterna. Amē.

e Ollc Allmnia 3

meam. 3. Re. 19. Non est du
bi⁹: q̄ si volumuo inuestigare natu
ras rerū creaturarū in prima frōte.
hec locutio. Seti p̄hc. Helle videſ
paululū extraues: et ipſe p̄ha vide
bitur uobis p̄trarius: et oībus reb⁹
quoniam oēs res animatae natu
raliter fugiūt mortē et faciliſ de vſ
tina potētia ne peauit. Et incipien
do. a rebus aſatio aīa rationali. hē
est hō: videm⁹ per experientiā. q̄ hō
vt euadat mortem ponit milleſ in
die ſi opus eſt corporo ppalū. inter
lāceao: et enſeo. et vt recipiat vitam
co:po: alē abſheit et respuit q̄cuid
ſubſtatię h̄z: qd p̄ q̄ ſunt iſfirmi.
Pelle. n. p pelle ait. Job. 2. Et cun
cta q̄ possidet dabit hō p̄ ſla ſua.
Uideſ⁹ quoq; alatas res ſla ſenſi
tiua: vt brata fugere nālīt mortē: et
nālīt fugere illos q̄ volūt ſibi iſcer
re mortē. Agnus videſ⁹ lnpū ſugit:
lupus leonē. Mus. eſtā. Columba
accipitrē. Nulli. Milnū. lepus ea
ne: q̄ nālīt cognoscit eē ſibi iſten
ſos: et hōſtes. Similis alatao aīa ve
getatiua. Sič arbores herbe plāte:
q̄ pppter p̄ternationē ſuā nitant̄ ee
lare radices ſub terra: in q̄bus cōſ
tit eaz vita. Et hoc eē dicit. Boe
tius in. 3. De cōſo. pſa. ri. Q̄ nāq;
aīol tuet ſaluteſ uitit̄ et laboraſ:
mortē vero p̄nitēq; deuitat. Sz nr
p̄ha helias in pſona culuſlibet in
ſti vadit q̄rēdo mortē: et clamat oī
potēti deo: q̄ velit tollere ſla ſuā
ſcorpoſe pppter vñā eaz rationablē:
et iſta eā ē poffeffio oīn̄ bonop̄.
P̄o cui⁹ declaratiō ſcīedū ē q̄ in
hac vita nō ē pſona. q̄ poſſit dicere.
Ego hēo vitā bonam. et uifil deoſt
mihi. Ego ſuī p̄tēt⁹ q̄m q̄ poſſidet.
vñā bonū. nō poſſidet altep̄. Eīm̄
totiē ſi q̄ ſuī vñā diē bonū hib⁹
mille malos. Et hoc eē vep̄ attesta
tur. Boeti⁹. 2. d. 9. Proſa. 4. Uaria
enīz ē res huīmanop̄ p̄ditiō bonop̄.
v̄que vel nūc tota pueniat. vel
nūc ppetuſ ſubfiftat. huīc censuſ
eruberat. ſed ē pudori degeneran
guio. hūc nobilitas notū ſacit. h̄ an
guis ſei ſamiliariſ malleſ eē ſcu
ſuo et ignot⁹. ille vtroq; circōfluſ
vitā celebē dellet ille nuptio ſelir.
orbatus liberio alieno eē ſuī nutrit
heredit. Alius p̄le let⁹. ſilq; filiene ſ
letio mēſtuſ illachrimat: iſcireo ne
mo facile eſt fortune ſue p̄ditiō eō
co:dat. inēt enīz ſingulis qd iner
pet⁹ ignorat. qd exptus exponat!
hec iſte. Sz ē h̄ in alia vita. Perſo
na hēbit oē bonū. poſſidebit oē bo
nū. q̄m poſſidēdo ſum̄ bonū ſuī
ſontē oīs boni. poſſidebit oīs alia
bona creats. Attestate. Ber. q̄ ait I
meditatiō ſb⁹. Ibi hēmus ded. q̄ ē
ſummuſ bonū. ſumms ſelſelites. ſuī
ma ineq̄ditas. ſumma libertas. p̄fe

vulgares

eta charitas. eterna securitas. Ibi est vera leticia plena. scietia omnis plenistudo. et omnis beatitudo. Est ibi par. bonitas. piezas lux. virtus. honestas. gaudia. leticie. dulcedo. vita perennis. gloria laus. requies. amor. et concordia dilectionis. Ipse deus placet. et propter se sufficit ad mercedem. sufficit ad premium. nec extra illum aliquid aliud est. nec queritur. quod totum in illo innens. quodquid desideratur. Hoc ille. Deo. non considerabis hoc in suis. his illectus iustificatus cum propheta helia omnipotenter deum. dicens continuo. Tolle aliam meam. Quapropter si nos volumus karissimae virtutes et bonas operatibus huius nostri. Ne considerare. quod mortuus est. et quomodo in fine cum gratia dei resurrexit est et communieatus. et quod denique accepit ola sacra ecclesie possimus firmiter tenere. Et sicut de numero horum hominum. quod cum helia erunt transire ex hac vita et valle misericordie et vadunt ad illam. ubi est omne bonum. Christus qui est benedictus in secula seculorum. Amen.

e Stote parati

Ma.24. Ale.1. Lue.12. De fidei et misericordiae deus continuo salutem nostram. et videlicet quod nunquam cogitamus de morte. et non cogitando. non facimus aliquid preparationem. nec aliquod bonum recolim nobis in presenti aetate nostram salutem. dicitur. preassumptus. Estote rei. Discurrrens scriptura inuestigansque per illas inuenio. quod glibet de stare prepara-

tus expectando mortem propter tria. Primum est temporis mortis incertitudo. Secundum est loci mortis incongruitas. Tertium est modi mortis ignoratio. Prima ergo est causa: quare debemus stare parati. est incertitudo temporis mortis. Est. uero. mors in certa quantum ad tempus. Non enim vel fastu vnoque aliquis in hoc modo iustus aut. Sanctus qui sue potuerit certe sciire terminum vite nisi per revelationem diuinam. aut in qua erat debeat mori vel infancia. vel pueritia. vel in iuventute. vel in senectute. vel in estate. vel in hieme. Et hoc est quod dicitur. Job: .32. Nescio quādū dubitarem. et si post modicū tollat me factor meus. Et propter hoc christus ammonebat discipulos suos. dicitur. Mat.25. Vigilate. quia nescitis diem neque horam. Et ratio est quare est ita occultum homini tempus vite sue. et mortis. secundum Augustinum. Ut homo semper dubitando de morte. semper inveniatur paratus in hac vita ad mortem. unde dicit in quadam epistola. Nescis quae hora mors veniat. semper vigila. ut quis venerit paratum te inueniat. latet ultimus dies. ut obseruentur omnes dies. sero parantur remedia quum mortis imminent pericula. Item super ps.101. Ne desperatiōē homines petus vicerent. promisit Christus portū indulgentię. et ne in ea spe cōsig

Sermones funebres

venie petus viuerent: fecit dñe mor
tis incertū: prudentissime vtrunq;
cōstituens: et recertētes quo rapiā
tur: differentes quo terreat. Er
go iam bene vīne. Cras hīnq; be
ne vīua. Indulgētiā deus tibi p
misit: crastinum dñe nemo tibi pmi
sit. Si heri male vīristi: bene laž vī
ne hodie. Stilete hae nocte auserē
et te anima tua. Nō dico que p̄pa
rasti culus erunt: sed fui q̄ vīristi
vīberis. Et hoc ipsum dicit de pe
di. 7. capl. si quis positus rē. Requi
re etiā alij auctoritatē in fine hui⁹
ibelli: que incepit promisit mīhi de
us et. Qnum igitur tēpus mortis
incertū sit: omni hora estote parati.
C Seclida causa: quare quelibet
persona debet stare parata: est loci
mortis incognitio: vñ dicitur. P. o.
. 10. Nesciunt holes vbi eoruant.
Nesciūt. n. an debeat mors in terra:
an in mari: in domo: vel in agro vñ
in ciuitate rē. Et hoc non fecit ob
alij causam etern⁹ deus: nisi vt hō
cognoscat suā virtutē. suā potentia
suā b̄achis cīle vbiq;. et cognosē
do: vbiq; es timcas. Ut de scipio
dicit. P. s. Quo sho a sp̄s tuo rē.
Usq; dextera tua. Postq; igit loe⁹
mortis nostre ēta incert⁹: debem⁹
faecre sicut ille: q̄ pdit aliquā rey: q̄
ē cert⁹: q̄ res pdita est in aliquo lo
eo: et tu q; nesci: q̄ sit ille loe⁹: que
rit in oī loco: sic et nos: q; nescimus
locū mortis nostre: debem⁹ in oī lo
eo esse parati: expectādo ipsaz. Et h
est q̄ dicit Seneca ad luciliſ. Int
ēa est quo loco mors te expectet: tu
ho eā l oī loco expecta. Et b. I me
ditatōib⁹. Certū ē q̄ mori: cīle: tci
tī ē quo: aut q̄si: aut vbl: qm̄ vblq;
mors te exspectat: tu quoq; si sapiēs
esse vblq; exspectabis: estote ergo
parati. C Tertia Lā est: quare vñ
qlbz cīle parat⁹. Est modi mortis
ignoratio. De hac cā loquitur. Ecel.
. 9. Nesciūt sūt suū hemo: si sicut pi
seis capiunt hamo: et aues laqueo:
sic eapiuntur holes in tpe malo:
Nesciūt. n. si mortaū in gratia: vel in
peccato: si diues: vel paup: san⁹: an
infirmit⁹ rē. Nec etiā seit hō quomō
erit eius finis. qm̄ alij cōburuntur.
alij suspendunt. nō nulli decapitan
tur. alij suffocant. alij fame occi
būt. et siti. qdā in carcerib⁹. qdā fer
ro. qdā peste. qdā gelu. qdam estu.
Et hui⁹ similiib⁹. Ubi ait Prosper.
Ferro. peste. fame. vincis. algore. ca
lore. Mille modis mīseros mors ra
pit vna homines. et sic variq; sunt
cuentus. et modi mortis. et ignotissi
mo. Et rō huius incertitudinis ē:
vt hō cognoscat ipsuz deti cīle dñs
mortis. Aldem⁹. n. qm̄ alijq; hō do
minū alleui⁹ rel. vtiē ea re vt vult:
Exēpli si q̄s haberet vnuq; equnq;
vterek eo. qm̄ liberet. alisquādo eq
tando. alisquādo portādo ligna. et
hūlūmodi. Sic et etern⁹ de⁹. quuj
sit dñs mortis. vtē pluribus. ae va
rjs modis mortis. qd̄ apte ostēdit
si suis martyrib⁹. sicut reicit. Apo
stol⁹. Heb: c. 1. Alij aut̄ dissentīt sūt
nō suscipiētes redēptionē vt melio
rem inuenient resurrectionem. alij
vero ludibria exspecti. Insip̄ et vin
cula. et careeres. Lapsidat̄ sunt. san
ctiati sunt. in occidiō gladij mortui

Vulgates

tant et. Quapropter estote parati.
ut quicunque venerit dominus. sicut ipsa mortis. qd
ad nutriri dñi venit. et pulsauerit. iau-
nua cordis vestri pectus aplatis est
sine timore impunitentie. Quicunque
rum verba assumpta. Pensando et
enim ptimus amicus et charissimum non
stet. N. hanc incertitudinem mortis
quatum ad tempus. Locum. et modum. sic
hunc sapientem et prudenter studuit ptimus
pro posse suo stare parat moderatio
bus. virtutibus et bonis opibus suis.
hic narra virtra. et fine sanguinis. et in fine
suo se munivit armis fideli. ptestio-
nis. communionis. ac alio pro sacramen-
torum ecclesie. ut securus abiret. Quam
obire credere possumus. qd sit illa vita
eterna. et fruatur nuptias spiritualibus
cum illis virginibus. de quibus dicitur.
Mat. 25. Quicunque parate eratis intrave-
rit cum eo ad dominum velutinus et nos cha-
rissimi ptimus stare parati. ut mere-
amur gustare de illis nuptiis vite
eternae. Amen.

Elior est dies

m mortis. die nativitatis. Eccl.
7. Istud verbum quod proposui. est
sapientia Salomonis. qd dicit. qd me-
lior est dies mortis die nativitatis.
et tamen oes gaudet in nativitate. et do-
leat in morte. Unde hoc verbum videtur
mirabile. et quasi incredibile. Et tamen
in veritate est ita. ut dicit Salomon
oies sapientia data est ei a deo et non
ab homine ita qd eius sapientia nunquam
erraverit. Si non dixerit tibi. qd nisi sit
alba. et carbo ignis niger. Istud ap-
probatione non indiget. qd oculus
hoc probat. et iudicat. Ita si dixerit tu

bi. qd mel sit dulce. et sel amarum. hoc
similiter non oportet probare. qd ga-
lus hoc probat. Sed quando dico ibi:
qd melior est dies mortis. d. n. non cre-
dis mihi. qd naturaliter oes fugiat
mortem. et querunt vitam. Et tamen hoc pro-
bo. et probo sic. Melior est finis. qd ea
que sunt ad finem. Melior est res finalis.
et plecta. qd ista que debet perfici-
re est Salomon. melior est finis ora-
tiosus. qd perincipium. et etiam finis p. h.
2. Propheta verbigratia. Melior est col-
ligere. seu mettere. qd seminare. quia
semnam ad hunc servare. ut colliga-
mus. Et huius. Similiter est de morte
et nativitate hominis. hunc. u. nascitur ut
materetur bonus. sive malus. penitus vel
gloria. Hoc ait hunc in morte recipie
sive bonus. sive malus. finis illius. Apo.
14. Quidam enim illo pro. s. l. igitur patet
qd melior est. d. m. d. n. Et qd hoc sit
verus demonstratur per triplicem rationem.
Primo propter conditionis ho-
minis incertitudinem.
Secundo propter multorum per-
icularium exceptionem.
Tertio propter eternae beatitu-
dinis adceptionem.
Deo primo. qd melior est mortis. qd
nativitas. propter incertitudinem p. d.
rationis humanae. qd sic p. n. Nam in na-
tivitate hominis. nescit qualis debeat
esse homo. sed in morte scitur qualis fue-
rit. Ideo dicitur. Ecclesi. II. Ne lau-
daueris hominem in vita sua. si ergo
non debes laudare. vel magnificare
hominem nisi. post mortem eius. ergo si
miseriter non debes gaudere perfecte
de nativitate eius. vel vita vel de
aliquo statu eius. sed solus post mor-

Sermones funebres¹

tez eius debes gaudere. Videremus enim quod nauta prudens: sed habet merces suas in mari: nonque gaudet: nec securus erit: et semper vereatur ne fortuna repentina irruit: et ola bona et etiam seipsum demergat. Sic est de nobis quod sumus in hoc ergastulo carnis. subiecti sumis multis peccatis: et tentationibus. Et ideo non debemus gaudere. Usi Lactantius. It: 13. dicit insitum sic ad propositum ait. Nec est vita pessima beatissima esse non potest: et malis subiecta est per corpus. Sed quae persona moritur: ad portum pervenit: et ad finem desideratum attingit. Exemplum habemus in fructibus. Nam fructus qui nascentur in testa: ut nux: amigdala et cetera. Quoniam sunt in testa. non possunt laudari vel vituperari: quia nescit quales sint latus: bonitatem: an malitiam: et pondus sit signum: bonitatis: si aliquando vermis est intus: corrodens eos: et sic decipitur multos. Sic homo est in testa corporis: non dicitur laudari: nec vituperari: quia nescit quam in viuat: qualis sit intus. quod bene post mortem qualis sacerdotium est. Et ideo melior est regnum. Secundo dico: quod melior est regnum. Propter evanescendum multorum periculorum. Est enim dies natuitatis hominis: ingressus ad oculos misericordias: et ad ola pectus huius mundi. Dies autem mortis est egressus ab oculis illis. Quanta sine pectus misericordie: calamitates: angustie: et mala huius mundi: quod sufficiet enarrare. Lerte nullus: et quod quis homo moritur ab omnibus hominibus malis liberatur. Ideo potius gaudendum est de morte sed dolendum. Unde Angustib. solilogus:

Quoniam in sacerdotiis factis mortalitatis clamans ad te dñe et non eraudies. Audi dñe clamorem meum in hoc mari magno: et educ me ad portum felicitatis eternae. Felse quod de pericolo huius maris educit: et te dñe portum tuissimum pacemque potuerit. O vere felices qui de pelago ad littus de cristo ad patriam: de carcere ad palacium: pacemque merueritis. O vere beati qui oium malorum exenti sarcina: securitate de sua imarcessibili gloria ad regnum deponitis pacemque merueritis: hec ille. Melior ergo est dies regnum. Tertio dico quod melior regnum. Propter acquisitionem eternae beatitudinis. Quoniam enim eterna beatitudine non possit haberi nisi morte mediantur. Iste moris non est fugienda: sed amplexanda: et desideranda: quemadmodum faciat apostolus. pessimi regnum. Lupio dissolitus regnum. Hinc et Seneca. Stultissimum est emere: quod non possit vitare. Et ideo indubitate fidei sedem nostram: omnis qui bene moritur: ad celum vadit. cum regno ad regnum aeternum in perpetuum. Figura huius habet. Machaerus. ubi dicitur quod puer Ultradri regis magni posuerat fibi oculos diademata post mortem: et silice cornu post eos. Et hoc enim dicitur intelligi: quod hoc filius regis erent: non potest coronari: nisi post mortem. Et quod iste amicus noster. Non quod impudenter est: ut bene noscere: bene et virtuose vivere: et bene mortuus est. indubitate credere debemus. quod anima eius in pace requiescit: et vivit cum christo in gloria. Ad quam regnum.

vulgares

v Enī in hortū

meū soror mea sponsa. Lan
ticop. 2. Quā oīs artifex opus suū
firmet et ut stabilitat. vt patet per et
perentiaz. mirabile prosector videt
quā dens sit perfectū agens. q̄ cre
aturā suā. quā scit nobilissimam. s.
naturā humana sic desicere et mori
pmitat. Et de hoc forte apud mnl
tos est admiratio grandis. Ad hoc
dicēdū est. q̄ de hoc pmitit euclit
re et diuersa puidētia. Reperio enīz
q̄ dñsna puidētia pmitit holem
mori et desicere. Tripli ratione.
C Primo propter tranquillitatem.
C Secundo propter felicitatem.
C Tertio propter sacratatem.
C Deo primo. q̄ deus pmitit ho
mīnē desicere et mori propter tran
quillitatem. q̄ per mortem ducimur
ad perfectā tranquillitatem. Dicit
enīm Job. 7. Nullitia est vita homis
sup terraz. Et bene. Nam pēnitus su
mus in assidua pugna. et impugna
mur. Sunt enim in hominē q̄ tuor
qualitates. Serpentes q̄ uniuers
cessant sur. pugnare hominem. humi
dū pugnat pira fccā. calidum con
tra frigidū. et e contrario. Et quādo
vnū istud superat ab altero. co:
rripitur. et genera mors co:po:alis
vt dicit Medicus. Impugnamur.
.2. et sensibus. q̄ mors intravit per
seuerias. s. p sensus nostros. Impu
gnamur. 3. Ab extoribus. quia a
vaporibus corp⁹ inficit. a delecta
tionibus decipit. a demonibus
seducuntur. Nam dicit Apostol. Nō est
vobis colluctatio et pugna adver
sus carnē et sanguinem tūi. sed ad-

versus mundi rectores et prīncipes
tenebrarū harū. i. demones. Tū. B.
Mādus caro. demonia. d.m.p. S̄
p mortē ab his ob liberamur. in
ta illud. Ps. Liberasti nos de afflictionib⁹. et post ad pfectā tranquili
tatem ducimur. vt dicitur Thobie. 3:
Post tēpestates tranquillā facis. Et
ps. In pace i tēpliuz et alibi. In pa
ce factus ē locus ei⁹. pbat ēt hec
pma cō. et alia ratione. Dicit enīm
Phus. p:lo phop q̄ nulla res pōt
getari. nisi in p:lo loco. Exemplum
Mavis nō pōt getari nisi in portu
et sagitta nisi in signo. et grana nisi
deorsuz. et levia nisi surfuz. Bonū et
n.nō pōt gescere in alio. nisi l deo.
sorta simas Aug. Fcessi nos dñe et
ingressi ē cor nr̄z. donec reuictatur
ad te. Et rō q̄ re res extra p:riā nō
gescit. ē q̄ cor rūpīt. et putreūt. i. p
p:lo at loco p:seruat. Exempli de aq̄
in fonte. et plāta in terra. et de p:se
in aq̄. et hmōi. Si. n. plāta enclatatur
cito arescit. Et rō ē fm. Phm. p:lo
phop. q̄ locis ē p:seruatius locat
Iō sepiēs Mēdit⁹ mīlitū iſirmos
ad locā. vbi fuerāt orlādi. Quā iſr
nos sim⁹ ſubiecti multis iſirmatis
b⁹. p̄z q̄ nō sum⁹ i p:lo loco. q̄ ut
dictū ē. loc⁹ ē. p. L Loc⁹ at n̄ est in
celo. vbi nulla erit corrupcio. nulla
iſirmatis. ad celū ho nō pōssamus
puenire. niſi p̄ mo:te. q̄ diuina pu
detia dimittit hoſes mori. vt p:reni
at ad celū. vbi ē iuēla tranquilitas.
C Secunda rō. quare de⁹ re. Et q̄ p
mortē duclmnr ad supnā felicitatē
Quousq; enim in hoc mūndo sum⁹
peregrini sumus. vt dicit. Apostol.
Hebr. 13. Nō habem⁹ hic manētē

Sermones funebres

sustatem: sed futuram inquirim⁹.
Sed et sc̄us ille p̄hs. David ad hanc
patr̄iam ventre desiderabat: cogi-
tans suaz peregrinationē discebat.
Dei mihi qz incolatus m.p.e. Ab
hac.n. peregrinatione solū p mor-
tem liberamur. si vero in ḡia mori-
mū perducim: nr ad illā felicitatez
supernā. Exemplū de lazaro: vt dī
luce. 16. Factū est ut moreret mēdi-
cus: z portaretur ab angelis i fini
habiebat. i ad eternā felicitatem: et
gloriam. Itz exemplū de beato Do-
minico. Lutus sanctissima s̄nima: i
mediate post mortem visa ē deserri
ab angelis in celō per scalas cād-
dissimas: z in sum̄itate scalis r̄ps
z beata virgo c̄d gratiolē expectan-
tes: z felicitatē ppetuā ei pserētes.
¶ Tertia rō est. quare deus pmis-
tit holm est ppter facietatem: ad
quā nos pduces. Quis. n. reiser sa-
piens faciet vas aliqd qd nō pos-
set vel deberet impleri. Lerte null⁹
sic d̄ns quā creauerit s̄ia z huma-
nam tante capacitatis z virtutis:
que posset deū in se recipere: z de⁹
posset in ea habitare: vt dicit p̄ha.
Anima iusit: sedes est dcl: qd de nullā
creatura pōt impleri: credis ipm
hanc frustra z stulte seclisse. Lerte
nō. sed vt de ipso deo impleat. So-
lus. n. deus aliam nostrā p̄t facie-
re z implere vt dicit. Aug. Animaz
hominiū capacē visionis divinæ nil
potest implere: preter deū. Quis igi-
tur nullā sic i natr̄a qd possit ani-
mā faciare: qz quanto plus habet:
 tanto plus desiderat: vt ipsa veri-
tas dicit. Jo. 4. Qui biberit et sq

hac fitct sterbi. Ad dñlnā ergo p-
uidentiā pertinet: cā implere bonis
eternis. Sed ad talis bona nō pos-
sumus pervenire: nisi p morte. Er-
go. O s̄nima ch: istana nō m̄tr̄is
si d̄ns permittit nos mori co: pora
liter: qz hoc facit. vt ad eternā vitaz
nos perdueat. Non ergo debemus
dolere de morte carissimū n̄i. N. qz
ex hac miseria ad tranquillitatem cetera
nam: ex hac peregrinatione ad bea-
tam patriā. Et dem̄s ex hac inopia
ad facietatem desiderabilē. Il primo
gratia ad ultimā vocat olpotens
deus aūsim⁹ ad eterna gaudis di-
cens: veni in hortū meū soror mea
sponsa. Ad que etiam nos vocare
dignetur. qui viuit.

Elior est dies

m mortis d̄c natūlā. Eccl.
7. Istd est valde mirabile qd ss/
piens in verbis prepositis est: qz fit
melior d̄cs mortis qz institutioz.
Quā mo:s: vt dī. 2. Ethī. fit ultimū
terrībiliū: z oēs eam detectantur. z
fugiantur z tamē dicit Salomō. qz
melior est dies. tē: quā natūlātēz
omnes optant. Sed si camen sp̄ciel
mas verba preposita habent veri-
tatem. Que probatur trīpli rōe.
¶ Primo propter apparentiaz di-
vine claritatis.
¶ Secundo ppter beatitudinē hu-
mone felicitatis.
¶ Tertio propter confidentiaz per-
fecte securitatōs.
¶ Dico primo qz ē melior mors die
institutioz: p: opter apparentia di-
vine claritatis. Quis mō:s sequis-

vulgares

claritatem. claritas beatitudinem.
B: atitudo felicitate: r: felicitas fe-
citurat. Et hoc ergo probatur. q:
mors est optima. q: id est bonum quod
facit bonum. sed mors facit bonum;
qua facit videre deum. qui est optimus;
q: melior oibus bonis. r: in tu-
ius visione solum requiescit appeti-
ens humanus; quia qui videt deum
recipit in se deum; q: res visa recipit
intus a vidente; sicut lux recipitur
ab oculo; sicut sua essentia. Dicit enim
phs. libro de sensu et sensato; q: nos
videmus intus suscipientes. unde
qui videt deum; videt omnem bonum
sunt illud. Ehadam tibi omne bonum
Et ideo in hoc solam appetit facili-
tatur. r: quietatur. q: non potest plus
appetere. sicut nec visus corporis potest
claritus videre. q: lumen lucis. Et
hoc est qd querebat philippus. d.
Dñe ostende. n. p. r. s. n. quasi dice-
ret quicquid aliud dares non suffici-
ceret. Et propter vitam impedimur
ab ista visione. q: ait deus Moysi.
Non videbit me homo et vivet. q:
quis possit dicere; q: aliqui viden-
tes deum viserunt per esentiam; sicut
Moyses; r: Paulus respondet. Tho.
prima par. q. xij. Ii. xij. dicens; q: si
deus miraculose et superniter quicunque
operat; in rebus corporis: ita etiam
supernaturaliter et preter communem ordinem.
Mentem aliquop in hac carne
viventium. sed non sensibus carnis
viventium; visus ad visionem sue essen-
tie eleuanit; vita Aug. sententiam
nemo per esentiam; deum potest vi-
deremus ab hac vita quodammodo
moriorum; etiam omnino extens de-

corpo; sive alienatus a sensib: cor-
poris vnde Ps. Educ. dc. ca. med.
Secundo propter beatitudinem
humane felicitatis. Melior est mors
q: natuitas; q: viventes vita mor-
tali. non possunt esse felices. Iz quidam
errantes in diversis rebus posuerunt
felicitatem. sicut in diversis in pecunia
et familiis. quia sunt opiniones
talium. beatus est qui habet regna
vult. Item quidam posuerunt in ho-
noribus. quidam in voluptatibus. q:
dam in diversis. que omnes opinio-
nes sunt false. In diversis non potest
esse felicitas. q: et si per eas possint
haberi bona corporalia. non per amorem
spiritualia. Item non consistit in ho-
noribus. q: felicitas consistit in fel-
icitate tanquam summi bonum ipsius. Sed
honor magis consistit in honorate
q: in honorato. ut ait phs. Itē
nec in voluptatibus nec in aliis bo-
nis corporis. q: sicut bona corporis
homo a multis animalibus supera-
tur. puta ab elephante in diutinu-
tate a leone in fortitudine ab agla in
visu. ergo in hac vita nullus potest
esse beatus. q: in nulla re tempora-
li consistit felicitas. sed tantum in vi-
sione divina. vita illud. Jo.
Hoc est vita eterna. ut cognoscant
te verum deum. Sed ad hanc vitam
non in qua existit beatitudo sive vi-
ta eterna. non possumus pertinere. nisi
q: morte. et sic mors est melior vita.
q: per ea progressum vita beatam. q:
facimus per vitam temporalem. quanto ad
actum. r: ergo melior. Tertio pro-
pter prudentiam plectre securitatis Iz
enim in hac possumus affluere mal-

Sermones funebres

Ne bonis: tamen in possessione eorum
non sumus securi. et hoc propter hanc ad
spiritualia bona et opalia. De opalibus
bonis apparet ad oculum. Nam
divitiae. voluptates. honores. semper
non possident ab hominibus quod habent
hunc oportet ea dimictere. vel in vita
ut multi faciant. vel in morte. sal
tem. et quod credunt in eis delectari. tunc
eis subtrahuntur. Exemplum luce. xij.
Sillo qui dicebat ales sue. Una mea
habes multa bona. et de spirituali
bus bonis etiam patet quod nemo duz
vivit est securus de sua salute. Mo
ta hoc exemplum. quod clygnus qui vule
morti cantat. leo vero. qui vivit de ra
pina plorat. Sic iusti qui simpliciter.
et innocenter vivent. gaudent de
morte. qui vadunt ad premium bonorum.
Sed mali qui male vivunt plorant.
qui currunt ad supplicium damnatorum.
Sicut ipse salvator ait. Ibunt qui sunt
mali in supplicium eternum. iusti autem
in vitam eternam.

Capitulo dissol
ui. et esse ei christo. Prol. p. i
mo. Quum opus nature non sit opus
intelligenter. sed semper est rectum. et semper
tendit ad illud quod est bonum nisi ex
defectu a sensu impeditur principij.
Et si hoc. qui est opus nature. et habet
potest operationem intelligibilem. non ap
petit mortem. eo quod mors. hunc destrueret
si in mors permanederet ratione utilitatis.
Invenitur utilitas. et per hanc potest appeti.
et maxime propter tres utilita
tes. quas facit.

Capitulo q. liberat homines a mundo.
Credo quod liberat homines a peccatis.

Capitulo q. liberat homines a pravo
consortio.

Credo primo quod mors appetenda est.
quod liberat homines a mundo. quod nos quiet
decepit. eo quod modo in inservitante
modo in sanitate modo in aduersitate
modo in prosperitate ponit. et sicut muta
tur mundus. sic mutantur ea quae sunt in
mundo. Nam in mundo mutantur qualita
tes elementorum de frigido in calidum.
de frigido in humidum. et contra. Item
qualitates et positiones hominum mutantur
quod homo eritis in mundo. semper enim in rota
fortunae. ut ait Boetius de consola.
Quis ergo mundus iste sit variabilis
de bono in malum merito est pretermissus?
Exemplum de quodam. qui posuit in extre
mis. vidit sua palatia et dirigit. O
dine deus. quod pretermissus est iste mun
dus. Ecce ego quod homo tot palatia non
possim hospitari in eis. et nescio quod
hac nocte ire debeam. et hospitari. Sed
ab hoc mundo et eius fallacibus homo lib
eratur per mortem. Nam post mortem homo
non erit variabilis. sicut modo est. quod
si ibit sine gratia non poterit revocari
ad ipsam. Si vero cum gratia similiter nec
illam aliquem amitteret. Credo mors est
utilis. quod liberat hominem a peccato.
Qui idcirco anima est pura corporo
rum habens voluntatem variabilem. et ad bonum
et ad malum. Non est quisque in carne ma
nens. qui ex toto absoluto possit a pec
cato. nisi per carnem specialiter. Sicut ve
beata virginea. Et ratione huius est quod licet
voluntas non possit cogi a carne ad
peccandum. tamen inclinat ab ea. propter im
minentes passiones suas. quas homo
poterit a corpore. et ideo quo
dammodo impellit ad malum. Ideo

vulgarēs

apud homo sentiens. Ro.7. Mat. insicit ego q̄s me liberabit a corpo re mortis huius. Et ideo ppter ta lem impulsum nullus est qui possit dicere se esse sine peccato. vnde p̄it me. Jo. primo. Si dixerim⁹ r̄e. Per mortē. n. ab hoc peccato homo libe ratur. q̄ si homo sine peccato deve dit. ita firmatur in bono. q̄ nō p̄t s̄p̄l̄ns. subiici malo ut d̄r. Eccl.14. firmabitur in illo. r̄ nō flectetur. pa tet ergo quomodo m̄s a peccato liberat. Ideo utilis. bona. r̄ appe lenda est. Tertio m̄s est utilis. q̄ liberat a prāmo consortio. Inter alia enim que nostrā salutem impe dit. mala est malum consoritum. Unde cūdam sancto patri querenti viam salutis. responsum est ei de celo. Fu ge homines r̄ saluaberis. Ratio huius est. Quia sicut clemēta non corrumpitur. a se sed a suis qualitatibus. Sicut terra ab aqua humectatur. que naturaliter est sic ca. r̄ aer infrigidatur ab aqua. r̄ inflamatur ab igne ita homo a prāmo consortio insicitur vñus enīz ma lus homo. totam ciuitatem insicit. M̄s: bida sacra pecus totum co r̄ sp̄st ouile. Et inueniale teste. vna q̄ cōspecta liuore deducit ab tua satyra. 2. Modicū sermenti totam massam corrupit. Corruptusq; bonos mores colloquia mala. vii⁹ malus humo. In corpore torum co pus corripit. Propterea dicit An gustinus in regula esse excludendos de monastario. ne coniagione pesti scra plurimos perdant. Et ideo di ligenter debet homo ab huiusmo

dī. se custodire. Quia qui tangit p̄ cem inquinabatur ab ea. Eccl.12. Sed ab hoc liberat homo p̄ mor tem. r̄ de consortio malignorum trā sit ad consortium beatiorū angelo rum. Quia enīz charissimum noster. N. timuit ne in aliquo offendiceret deum. dum vivet. Studuit. et a peccato. r̄ a mundo. r̄ a prāmo con sortio quantum fuit possibile. se sub trahere. Credendum est ergo. q̄ sit in numero sancto p̄ sociatus. in eter na patria ad quam.

Sermo ad pueros.

Ste puer ma

gnis coram domino. Luce primo. Puer iste. qui mō mortuus est. magnus est ante conspectum di uinum. Ratio eius magnitudinis: r̄ glorie est. quia manus dñi est enīz filio ut videntur. luce p̄imo manus. s. misericordie. q̄ deus cū eripuit enīz de tenebris oculo hoc. Sed multis non sic videtur. p̄mo admiratur dilectores. Erat unus nobilis r̄ po tens. habens vnum silium. sibi dis lectum: virtuosum circundatumq; prudentia. clementiaq; ingenio. r̄ ta men. deus subito enim rapuit. Et quare non conservauit enim in consolatione patris sūt. O stulti. et terrena tantum sapientes. ostendam vobis. q̄ non sumerito dens volu sit enim ita tenerrimum ad se venire triplici ratione. Prima est p̄ opter anime pulchritudinem. Sed et p̄ parem punitudinem. Tertia est p̄ padis retributio

Sermones funebres

¶ Prima ergo causa. quare dens
volunt hunc tenerrimū filiū vocare
ad se est ppter animē pulchritudinē.
¶ Ne. n. maculent alas suas in
Imunditias peccatorū. dens vocat
pueros ad se sicut testaf scriptura.
¶ Gen. 2. Dens creavit hominem ad. y.
¶ 2. s. suam. s. b. m. animā clarā. albam.
¶ et carentē omni Imunditia. hoc quo
¶ ¶ Virg. pfectur. 3. de anima. d. Uta
est sicut tabula rasa. In qua nihil ē
pictū. potest tamen depingi. Iaqz
anima est sicut charta alba. In prin
cipio. et ibi scribuntur peccata in p
cessu tpls. et bone etiā opatoē. Ne
ergo tanta pulchritudo aie clus in
quoniam. per cōmissionē peccatorū
volunt sua nūc puritate deus euo/
care. Manuist. sum est. n. q̄ hic sine
peccatis nō possumus vivere. q̄ se
pties in die cadit iustus. et si q̄ sine
mortali bus vivit rarus inuenitur.
nigroq; simillimus eigno. et cū ma
ximo labore hoc potest facere. Et ē
de illis de quibus. Hiere. dicit ceci
dimus quasi solidū vulneri. Hoc ē
experientia docet. q̄ de mille vnuis
nō vadit sine peccato mortali. Jo
ut puer iste in sua puritate pscriva
retur. cum vocari. Et hoc est illud
q̄ dicit. Prover. vi. Rapt⁹ ē ne ma
licia mutaret intellectum eius. P̄ il
ma ergo cā. quare dñs tolerat cum
spertissime patitur. ¶ Secunda cā
est ad punitionē parentū. Sunt. n.
aliqui qui ita inordinatē diligunt
filios q̄ nō verēdūt multa mala per
petrare. peccata cōmiserere. usuras
facere. frades dolos infinita qz
scelerā admittere. ut filios discipulo

norent. magnificēt. et alta palatia
eis edificēt. Et citius eligunt sup
pliciūz eternū. ut placeant filijs. vñ
Persians. Et curas hoīuz. o quātus
est in rebus inane. De hoc etiā ha
bemus. 1. Re. xij. de David qui ha
buit filiū ex Bersabec ex adulterio.
et peccati volens dens punire filiis
sibi dilectū occidit. ut antem ista cā
dānationis eoz amoneat. et peccat
iuz qd cōmiserint ppter filios pu
natur iusto indicio dei. filiū eorum
moriantur. ¶ Tertia causa subtra
ctionis puerorū est. ut eis paradisi
appriuat portas. et in thronis eter
ne glo:le clementur. ¶ Taliā. n. ut ha
betur. Mat. 19. est regnum glorie ce
lorū. S. n. sciremus quā dignitatē
acquirāt pueri baptizati. In morte
ganderemus multū. Nā si quis ha
beret filiū. et sciret illum sanctū cē in
alii patria magni dñi. Regē:Im
peratorē. ducez vel p:incipē. nō cer
tissime fieret. ymo potius gauderet.
Quanto magis de pueris morienti
bus in occubibus debet lacerari. qz
ipso sancto assumuntē in palatium vi
te eternae. ad seruandū regi regum
cu: seruire regnare est. quibus con
tinuo dñs dicit. et habet luce. 18:
Lito proscrite stolā primā. et indu
te illos. Et psalas. S. Læticia semp
terna super capita eoz. gaudiūz. et
leticiam obtinebāt. et fugiet ab eis
dolor et gemitus. Et. 2. Psach. 10:
Feliz dies. in qua reversus est in
terrā patrum tuorū. et sedisti in se
de regni eorum. his ergo tribus
canis parvulos vocat de⁹. de mis
do ad gaudiā vite eternā.

vulgare

m **Ortus est se-**

net: et plenus dierum. **Seri.**
35. **V**ec verba formaliter dicta sunt
 de patriarcha Isaac tñ trasciptae i
 isto defuncto videm⁹ esse cōpleta:
 qz et senex oblit⁹ et plenus dierum.
Vec. n. duo solēt holes desiderare
 .L. dñm vñtere: et filios sup̄stites rel
 quere. In hac aut̄ auctoritate duo
 sunt consideranda. p: simū: qz dicit de
 viro iusto q moris⁹ ē senex: fm. ē.
 qz dicit plen⁹ diep. Disserendo p
 scripturā sacrā: et p alioz. doctorū
 libros innento: qz q moris⁹ sunt in
 quadruplicati statu et differentia.
CQuidā sūr senes: hz nō pleni diep.
CQuidā pleni diep: hz nō senes.
CQuidā nec senes. nec pleni diep.
CQuidā et senes: et pleni diep.
CDico primo. q quidā moris⁹
 senes: hz nō pleni dierū. Isti sunt q
 dies suos h̄sit vacuos: et sine fructu
 in persona talis dī. Job. 7. Ego ha
 bui mēles vacuos. Dicit expositio
 res morales q dies vacui dicunt:
 in quibus hō nō opaf: qc̄ ad salu
 tē suā pertinens. De rito aut̄ impa
 tore dī. q quā semel sederet ad me
 sam: et venissim in eius mente q illo
 dī usq̄ strenuum ac memorabile
 egisset: mēsa z reliquit et cū gemistr
 et dolore exclamādo dixit. O amici
 mei dies istū p̄didi. Logitate o cha
 rissimi mei: si iste gentilis: tantū do
 luit de amissione vñnis dicit: q̄tum
 debent dolere christiani. et nunq̄
 cessare die noctuqz a bono ope: et
 precipue quā cognoscāt: q capill⁹
 de capite eoz non peribit. nec mo

mentis ips⁹ qn de oib⁹ rōne red
 dant in die iudicij. Unde Ser. ate
 oē t̄ps imp̄sum: requiret qualiter
 fuerit expensum. Et id dicitur sa
 piēs. Ecel. 4. sili p̄serna t̄ps: et deli
 na a malo. Sz sunt aliq̄ senes tpe:
 lunenes & moribus. q nunq̄ vo
 luerat expendere t̄ps fibi datu⁹ in
 bono ope de qb⁹ Apoc. 2. dī. De
 dīc els ips⁹ ut peccantibus ageret. et
 nō voluerat penitere a formicatio
 sua. **C**redo dico q qdā moris⁹
 pleni dierū. sed nō senes. Isti sunt
 boni et bene vivētes. qui quotidiane
 crescunt in opib⁹ virtuosis. de q
 bus. Ps. **I**bunt de virtute in
 .v. v. d. l. s. Et apte illud dīc p̄t.
Sapientie. **S**. Consumat⁹ in b:eu:
 expletu⁹ tpa multa: qz vñ in brevis
 tpe quo vñscit: ita studiū: et festina:
 uit bñ facere: qz tm̄ secti: ac si multo
 tpe vñscisset. Unde illi dies dicūtur
 pleni. s. bonis operibus. Et ideo de
 Tabita qui fuit de istis numero
 dī. Act. 28. plena erat bonis operi
 bus et elemosiniis quas celebat.
CTertio quidā moris⁹: nec senes
 nec pleni diep. Tales sunt holes vi
 ventes in lasciuis: expēdentes tos
 et tēp̄us in vanitatibus et luxuriis
 sicut videmus multos facere. Sed
 vñ illis: quia dulcedo eoz tempo
 ralis: verteret in fel in alta vita. Isti
 sunt insensati: et bestiales: sed non
 intelligunt. Unde phs. 3. Et h̄. dicit
 delectari maxime in delectatib⁹
 gustis et tactus bestialitas est. Et
 idem ibidem. Appetens est insaci
 abilis circa delectationes. Et ita ē
 in veritate: quia quando hō plus

Sermones funebres

querit delectationes sensualiter: tan-
to magis antrat: et alias qrit. Et iō
prudentes homines debet suppedita-
re oē qd appetit caro misirina: vñ
Aug. dat tibi cōfūlum. d. Modicor ē
modica amaritudo in saucibus: q̄
eternū tormentū in viscerib⁹. Tere-
multo satius ē: nōc penere frenum
sensualitati: et concupiscentie: q̄ po-
stea in inferno in eternū comburi.
Quarto quidā moriunt et senes
et pleni dieruz. Iusti sunt illi qui h̄c
sac̄ vivent: et bñ vivent v die i die
melius operētes: vt ait. Sch. lōga
est vita: si plena ē. Imples ait: qui
sibi aliis bonus fnd redidit: et ad
se potestate sui transtulit. De quo-
ru numero fuerit. David et. Sact⁹
Job. quis ait. 9. cap. Vt̄a mei trāsī-
runt sicut nancē portantes poma.
Nauis. n. poma portans. quicqz
trāsierit odore suauissimā relinqt.
ita et viri. Iusti onnisi pomis frui-
tū: et fructibus honorū operū: odo-
rez bone famē et exēplū pblatis
postoris dereliquerūt. Marime au-
tē nancē: odorem pomenz emittit:
quādo salinis meribus portni ap-
plicat. Sicut est q̄si homo i sine vi-
te sue bene vivit: et virtuose: app̄t/
enit ad porti scilicet arēas eternū: se
apparet poma scilicet frutes et ope-
ra bona redolentia coram deo: per
glorificationē: et coram hominibus
per imitationem. Talem credimus
clarissimum nostrum. M. defunctus
eritiss. Et ideo merito cum com-
mendare possumus. et dicere mo-
tuso est et.

ii. Otium fac mī

hi domine sincē meū. ps.
.38. Ego enī scrutando scripturas
rep. rō: q̄ quilibet homo sine in-
stus: sine peccato: libenter vellet
scire sincē suum: quantum scilicet
deberet in hoc mundo. Sed pee-
ctores propter viuum. Justi vero
pp̄ter aliud. Peccatores vi possent
liberius peccare: et plus in delecta-
bilius morari dēcentes. Bene pos-
sumus adhuc multum gaudere: qz
.x. annis adhuc superuenimus. et
sine poterimus postea sacre pen-
tētiam: q̄ deus est misericors. Ju-
sti vero vellē scire sincē suū: vt me-
llus ē prepararent per veraz pen-
tentia. De quoz numero erit. Da-
uid. d. qd subdit i ps. vi sc̄ia quod
dedit mihi: iō notū sac mihi sincē
meū. i. notifica qntū vivere habeā.
In sacra. n. scrip̄tura inuenio q̄ alt
qd potest notificari aliqui triplicēt.
Primo per verba.
Secundo per verbera.
Tertio per exempla.
Cito primo q̄ aliquid notificat
aliqui per verba: quibus deus noti-
ficavit sincē nostrā nob̄s. Et hoc
patet i h̄s: qui discit grammaticā
logicā: oī i altam libertatem selaz:
quia per verba magistri ignorātes
instruuntur de illis: de quibus nul-
lam ante habebant cognitionem.
Per istum. n. modum deus nob̄s
notificat sincē nostrū. L. per fr̄ba
sacre scrip̄tare: vis scire sincē tuū:
Lege. Job. 14. ubi ait. Breves dī-

VULGARCS

es hominis sunt. Vita hominum in brevi habet suum suum habere. Ut ipse deo. Apo. ultimo ait. Ecce ego venio cito: et merces mea mecum est: reddere viuenter. s.o.s. Unus possumus colligeret et verbis istis qd breves sunt dies hominis: et finis nra p rimus. Et quis erit vita vniuersitatis qz. Talius erit finis ei: qd dicit vniuersus et redder. Et pro illo qd vicio se. viterunt habemus. Luce. 16. De dilectione epulone: qd ppter peccata et sua vestia sepultus est in inferno. post mortem. Ecce finis eius. Itet veniet cito reddere bonis bonis. Et plenum subdit. De lazaro qd ppter patientiam et virtutes alias: post mortem est recessus in sinu habrabit. Et hoc est: qd dicit. Apo. Ro. 6. Finis vero. bene viventium vita eterna. Ecce quo p verba notificat vniuersitatisqz finis eius et. Secundo. Aliqd sit notis alicui p verbera. Sicut patet de magistris circa discipulos et parentes. circa filios: de dno circa scruos qz. s.p. fibera notificat eis illud: qd p verba nolunt intelligere. Si es est omnipotens deus nobiscum. Ut eni nobis suum nostrum notum faciat verberat nos insirmatibus: tribulatiobus: angustias: pressuris et tormentis multis. Nonne tibi notificatur finis tuus quando continue febrem patenis: quando dolores in corpore sine cessatione sustines: quando et. Lerte sic. Si ergo dilectissimi verbis dulcibus non instruimur verberibus: saltu emendemur: ut clamamus finem nostrum: de proxi-

mo enenire voce saluatoris attente. qnt aie. Mat. 24. Vigilate. scilicet in bona et vera penitentia: quia qua hora non paratis. f.h.v. Et quo enlm nescis finem tuam: para te in occursum domini o anima christiana. et ne tardes de die i diem. quia nisi sic feceris: ille no te preparauim inneniet.

Tertio. Notificatur aliquid ali cui per exempla. Hoc patet in scriptoribus. pictoribus et huiusmodi. qd videntes aliorum opera. instruuntur ad operandum similia. Sed plus dens plus saecle nobiscum: qd quotidie ponit exempla ante oculos nostros de termino et sine vite nostro: non parcendo dimitibus: non pauperibus: non potentibus: non sapientibus: non robustis: non juvenibus. non senibus. Eccl. 7. Mortuitus doctus similiter et indoctus. et ad hoc p: obandum non indigem rationibus: quia ad sensum patet. Hoc enim unus occiditur gladio pice potest dicere. De modo mortui alter in naufragio: modo ille in campo. rust: iste in lecto occumbit subito: ille necatur. iste suffocatur: alij anina erit: que tur adeo qd nullus euadere potest qui vel isto modo vel illo ad mortem currat. O harissimi nonne ista sunt exempla: que nobis finem nostrum notificant. Lerte exemplum habemus: et haboimus ante oculos nostros nunc. Ecclama ante nos. propheta. d. Emundate in me latus: que ignoranter peccastis ne

Scriones funebres

forte preoccupati: queratis spatiis
penitente: et inuenire non possitis.
Vides istū morti vñtra: tu resistue
vides illū morti cui odio mō: tu cuī
olbns pacē habeto. Et isto mercenariis
post finē tuū: quē tibi de⁹ no
tificanit: s̄bo: s̄bere. exēplio ad re
gula celoz puenire. Id que. r̄c.

b Eati mortui:

qui in dñs mortūs. Apo.
.14. P̄o culis verbi declaratiō. Sc̄dū q̄ oluz hñluz: q̄ ec̄ hac vñ
ta decedūt: s̄ue infantū: s̄ue adul
top: quadruplicē est differētia.
C Quidā n̄ moriuntur in dñs.
C Quidam cum domino.
C Quidam p̄eter dominū.
C Quidam contra dominū.
C H̄i vadunt in locuz purgatorie
affectionis.
C Ibi in locū supn̄ glo:ificatiōs:
C Ii autem in limbum.
C H̄i ho i locū eterne bānatiōs.
C Quelibet istoz differētiaz tris
riā diuidit. Primi ergo moriunt i
dñs: hi sunt q̄ decebat in statu ḡe
et sic in dñs. i. cū grā dñi moriunt:
nō tñ mādi. Et s̄o nō statiz p̄t eno
lare ad glor:ā: q̄i nihil coingnatus
intrabit i eā. Apo. vlt. Tales. ii. de
scēdit ad locū. vbi oportet purga
ri illos p̄ ignē: quē locū dicim⁹ pur
gatoriū. Et nota: q̄ est duplex pur
gatoriū loquēdo de loco. vñt ē fī
generale declinatiōz. Et hoc ē in
centro terre: ppe inferni. Aliud ē
fīm specialē dispositionē. Et hoc ē
in aliquo loco sicut placet dñs in
dispositiōi et ordinatiōi. Sicut p̄ vñ
aīa paschaz: r̄c. Et hoc cōtigit de
placit. p̄mo qñ allq̄s cōmisit alq̄d
mortale peccatū. q̄ quo habuit cō
tritioez et sic remissa ē culpa tñ n̄
soluit hic totā penā debitā. Seco
qñ allq̄s decedit et culpa ventalis
tñ fine mortali. C Tertio qñ q̄s cō
cedit sine mortali. et ventalit̄ cuī
reatu pene ventalis: P̄d. n. sieri ut
q̄ per cōtritionē cōsequit remissio
nē culpe ventalis: et remaneat de
bitor pene. q̄ debet ventalis quā pe
nā soluet in purgatoriō. De his tri
bus. Apo. dicit. p. coi. 3. Si q̄s supia
edificat sup fundamētu hoc. s. lidet.
ligna. sensu. stipulā detrimētu patie
tur: ipse tamē saluus erit. Sic tamē
q̄s p̄ ignē. Per ligna intelligit p̄ri
mus modus. p̄ sensu secundus: p̄ sti
pulā tertius. Pro istis ergo p̄missis
q̄ in domino moriunt: sunt suffra
gia sienda que sunt in quadruplicē
ci differētia. Tj. missa. E. ides. Ele
mōne: et. Jelunia. Itē hec aut̄ po
tissimū locū optinet missa. Nota
exemplū paschaz: cui⁹ animā pepe
rit. S. Hermannus epis. Campanus
Item exemplū illius p̄bteri i bal
nco: reperiſt quendam defunctū: fi
bi obsequētē. In quarto dialogo/
rū hec habes circa finē. Tales er
go dicunt. B̄i spe. nō re. Et hoc ē
q̄s dīc. Thēma. B̄i. C Seceſti cō
dīo. l. In grā dñi. et sine aliqua en
pa originali. mortis et vñalis: et sine
aliquo reatu pene. decedētes. Tales.
ii. statim evolat ad celos. Et h̄i
qnoq̄s ut primi sunt in triplicē dif
ferētia. Primi sunt infantes: q̄ cuī
baptismo aque moriunt. De ḡbno

Vulgares

dicit Angui: ad Petru diaconum. Parvulos: q nūdū pp:ia volunta te credere. nec penitētiā p peccato qd origināliter trarēt agere pos sunt. sacramentum sicut: qd est san cū baptis̄m a: qd dū rōis etas cop capat e: nō p. sufficiet ad salutē. Pro talibus nō est orādū. C De cūdo sunt martyres: q baptis̄m ba ptismo sanguinis. Et sō statim ad celū enolāt: q̄ h̄la nō fuerint bapti zati baptismo aq: pp̄ desitū aut mīstri aut elemēti: siē fuerint reho res disputātes euz. h̄crina. matre. conuersti ad fidem ab ea. Pro istis etiā nō est orādū: qz vt ait. Aug. In urā facit matr̄: q orat pro ma tre. 3. Sunt q baptis̄m baptismo flaminis. 1. spūllaneti. Sicut sunt penitēti: qui tātāz cōtritionē ha buerint: q ois culpe t penē remissi ones sunt cōsecenti. Sicut sunt la stro in cruce. Nec p istis est etiā o: q dū. Sicut etiam. Maria. Magdale ne: que si statim post contritionē decessisset. statim ad paradisum enolasset: t de multis alijs: qui nō indigeni orationibus: ergo Lōclu do. Beati mortui: tē.

C Tertio p̄ter dominus. Ii sunt infantes: qui euz peccato solo origi nali deceperunt: qui dīcūl mortutū nō in domino: circa p̄terea ē dho: qz nō cum grā der: qz sine baptismo. De qbus. Jo. dicit. 3. cap. Unī q̄ renatus fuerit ex aqua t spiritu: nō intrabist in regnum dei. neqz cō tra dominū: quia non cum morta li: sed p̄ter dominū. Et hoc con tingit tripliciter: p̄mo quando pa-

rentes nolūt eos baptizari. Sicut pagant: t. Iudei. Secundo quan do non possunt: puta propter defe ctum aque. Ies si proper ignorā tis sacerdotis defecris: qz nescit for man baptis̄m: tales non saluātur sed descendunt ab limbum: quia nō indicerūt christū: quē p baptis̄muz indūm̄: vt ait apo. Gal. 3. Om nes enim qui in christo baptizati estis r̄pm indūisti. Tertio quādo parentes negligunt. pur. quia cepe cant aliquem absentes ut baptize tur: vel alta causa non necessaria. Et interīm infantes moriūtū. Ta les infantes descendunt ad limbi: t parentes nūi penitentia ad infer nu. Pro talibus quoqz nō est orā dum: nec ecclēsia intendit pro talibus orare: quia noui sunt capaces gratis dñine. Nota contra paren tes. qui circa hoc sunt negligētes. Nota easum de quodā puero. qui dum a parentib⁹ differretur bapti zi: quā adam nocte fuit a diabolo: vt exūlmo: circūcisus: t qui: tota no cē vociferaret pncr: nec leiretur a matrice quid haberet: de manū eō surgens intenit eoni circumcisum: qd fuit mirabilē. C Quarto. Mo riuntur p̄tra dñm. Ii sunt qui cō peccato mortali dīcedunt: per qd homo effictur inimicus dei: rō qz H̄t̄lo: m̄z eadēz est disciplina. Unde sech est autem: qz p̄ obedientia efficitur quis amicus dei iuria illud: vos amici mei estis. l. l. que. p. v. d. dominus. Jo. xv. ergo a contrario homo: per inobedientiam efficitur inimicus dei: t cōseq̄nter si in hoc d. ij

Sermones funebres

peccato videntur mori: et propter dñs in
retra illud. Qui nō ē meū propter me
est. L. r. Cōstat enim q̄ peccatum mor
tale nō est aliud: q̄ transgressio diuin
ne legis et celestium inobedientia mā
datior. fm. Amb. Cōcludit ergo:
q̄ p̄ peccatum mortale efficit hō ini
micus dei. Et ideo tales s̄ dñs mo
riuntur: et mori dicuntur. Pro talib⁹ ergo
nō est orandum. Nec sancta matrē ec
clesia pro talib⁹ intercedit orare nec
etiam nos debem⁹: q̄ in inferno nul
la est redemptio.

Quum venerit

q̄ hora eoz reminiscimini: q̄
ego diri vobis. Jo. b. sapientes tres
sunt p̄tes prudentie. s. Memo:la p̄
teritorum: Intelligētia p̄lentia: t. p̄
udentia futurop̄. Quā lḡ ē inter oīa
que agim⁹: prudētia fit marime ne
cessaria. Jo. inter alias virtutes et
operationes: quas potissimum i. hōib⁹
cognoscim⁹ esse: est q̄ si i. arduis ne
goctis prindēter se h̄sit. iuria sente
tiā. Salomonio. Proner. 27. Frat̄
in angustiis cōprobab: hinc est q̄
hō q̄ prudenter in morte se h̄z prud
dens merito ab oīibus dicti potest
quuz negotiū mortis fit valde ar
duū: q̄ est ultimus terribilium. fm.
Phm. 3. ethimologiorum. Circa q̄
si prudēter volim⁹ agere: debem⁹
habere tres predictas partes. s. vt.
C P̄imo cōfidicremus preterita.
C Secundo intelligamus presentia.
C Tertio preuideamus futura.
C Et q̄ ista tria sunt nobis mnlitū
necessaria in nostris negotiis. Jo

christus dñs noster in verbis p̄po
fitis hoc nob̄s insinuat. d. Qui ve
nerit hora: s. mortis alieni: remint
scamini: q̄ ego diri vobis: sic debe
re accidere. Et quare: q̄ hec locu
tus suz vobis. Latus verbū in eter
nū p̄manet: q̄ celum et terra transi
būt. Verba autē mea nō tr. L. 2.
Quantum ad p̄mum. Scindū est
q̄ scientia q̄ adscitur: cōs obliuio
ni traditū: cōs repetat. Et sō sicut
assiduitas studij est vna de clauis
bus sapientie ita memoria vel repe
tito scitorum. Et ideo ne scientias
mortis obliuiscamur: que nob̄s ne
cessaria est et utilis dicitur. Remint
scamini. i. sepe de morte cogitare q̄
quidem cogitatio: seu memoria va
let ad multa: et precipue ad reduce
dñm peccatores ad decum: iuxta il
lad. Po. Reminiscere 1. 9. ad. d.
vniuersi fines terre. Et ad retrahē
dum ipsum a peccatis. Unde. Ec
cle. 7. Memorare nouissima re. fī
gura de Antiocho. p̄m. Macha. 6.
Qui alt. Nunc reminiscor mala: q̄
feci in iherusalem vasa auris et ar
genti. Quid regem iherosolimam spo
liatorem iherosolimam peccator
est spoliante anitram suam: et au
serentem inde val. omnes vir
tutes: qui reminiscens mortis: con
sister peccatum sum. per quā cō
fessionem absoluatur a peccatis: et
tegitur. Unde in recordatione mor
tis semper debes care cum Tho
bia. d. Ne reminiseris vīe delicta
mea: vel parentum meō: neq̄ vī
dictam sumas. d. pn. re.

Vulgares

Secundo debemus intelligere presentia. Et q; vt dicit. Greg. plus mouent exēpla q̄ verba. et p̄sentia q̄ preterita. Ideo si memoria mortis preteritorū nō te mouit. ad beneficia elendū. respice istū. qui hodie mortuus est. H̄te sicut pulchritudinis nobilitatis potētie. vt merito possit assimilari statue. Nabucodonosor cuius caput erat aureu. pect' et brachia aurca. sc. Modo autem audi. Job in persona ipsius. d. Ex poliuit me dñs gloria mea. et abstatuit coronā de c̄p̄ste meo: destruisti me vndiqz. Et vt ait. xps si i vi- ridi ligno hoc facinnt. in arido qd siet. Doc est. si mors prostravit istū lunēz pulchri. foris. dñitem sc. quid faciet de sc̄ne. et debili ignobilis. et paupere quasi dicat. multo ma- gis. q; vt ait apls. Emne qd anti- quatur. et senescit ppe interitū est. Et hoc oībus dicit. et maritū mu- lleribus in sua virtute p̄sidētibus. Ecl. 38. Memor esto iudicis mei. q; sic erit et tuū. hodie mihi:eras ti- bi. **T**ertio debemus p̄udere fu- tura. vnde nota sūm doctores. q; dī- cere est facere. Ps. dixit et facta sunt. Tunc. n. deus iudicis mortis fecit quādo dixit. Quacqz dīe co- mederitis ex eo morte moriemini. Gen. I. Et q̄uis deus mortem non fecerit. sed t̄pis manus. sc. Sap. tñ causa mortis est peccati. Et quia sententia dei est irrevocabili. quia ego deus et nō mutor ait pha. in p- sona dei: idco es summa certitudine: morte debem⁹ expectare. Et quia illi epharsumus noster. N. erat cer-

tus de morte: timens mortē semper- termā. taliter ordinant vitā suam. vt nō filius mortis sed filius dei cu- alij vocaretur. De quibus ait ps. Ego dī dñ estis sc. Rogemus. et go olpotentem deum. vt mētes no- stras dirigat in beneplacito suo. vt et nos mortis t̄pali reminiscentes sugiamus mortem eternam. Nqua ipse nos liberet. q; est bñ. de. amē.

Elior ē: Mōs

quani via amara. Ecl. 30. vos debetis scire. m̄lta esse que sunt per se ita liquida ac manifesta ut probacione. vel declaratio ne nō egeant. sed statim quim dicuntur approbantur. vt si dicatur q; ignis sit calidus glacies frigida. vel dul- ec: fel amaram sc. Qd deā sunt q- nisi demonstrentur. et probentur: nullo modo creduntur. ita enim vi- dentur cōtraria. Ut si dicrem vo- bis q; terra est rotunda et q; sub pe- dibus nostris est alta habitatio ho- minum: nisi ratione vobis proba- rem non crederetis: et tamen est ita in veritate hoc idem dico: quia vo- bis proposui unum verbum Salo- monis: qd opinioni hominū nō vi- detur verum: sed totū contrarium. Et tamen 'iterū ē: qd dicit. Dicit. n. q; melior est mors sc. Scio certe q; illud nō videb̄t vobis vix credi- bile q; si esset melior naturaliter hō inclinaretur ad ipsam appetendā. Sed ego video q; omnes et omnia mortem sagiant et vitam trahentur et custodiunt: ergo nou video verū sed p̄trariū. Quis tñ ita sit hitas.

d iij

Sermones funebres

Et ideo qz videt p̄trarietate habe
re. Debet ratione p̄bar: z q̄ hō p̄si
ma facie nō credit: rōne credere co
ga. Dicit ergo Salomon. Melloz
est mors q̄ vita: q̄ hoc sit v̄x p̄z.

C Ratione quietationis.

C Ratione durationis.

C Ratione cōmendationis.

C Ratione premiationis.

C Dico primo q̄ mors est melloz
vita ratione pacifice quietationis.
Quādiu.ii.sumus in hae vita: l pa
ce z ḡete esse nō possumus: sed su
mns in cōtinuo motu: z pugna: qz
op̄ret nos pugnare cū mūdo: cū
earne: cū dyabolo. Jō dicit Job.7
Mīlicia ē vita hominis sup terrā.
Sumus z in p̄tinuo motu. iurta il
lud. Seneratio p̄terit: z ḡatio ve
nit. Et iterū. Crāst mūdus z cōcu
p̄secentia cīns. Et Greg. dicit. Quo
tidianuo defectus corruptionis: ni
hil alis ē q̄ quedā plūritatā mor
tis. Sed mors ponit noo in pace: z
z ḡete qd̄ est intelligēdū de morte
honoz. Non ait pueroz. z pecca
torz. Ubi Apo.14. Bti mortui q̄ int̄
Amō tā dicit sp̄s zc. Quid igitur
reges sit melloz: labore. Jō mors
est melloz vita. C Sed o ratiōne du
rationis. Suis modicū durat. qz
vapo: est ad modicū parēo. fm q̄
dicit. Apo. Jacob⁹. Et etiā nos di
cet ad morte: iurta illud. Ps.88.
Quid est hō q̄ vñat z non. v.m.
q̄l. d>nullno. Sz mors corporalis
dicit nos ad vitū p̄petuā. q̄ nunq̄
sñit. Ubi Apo.2. Lōz.5.d. Quādiu
sum⁹ in hoc tabernaculo lgemiscim⁹
grauat se: qd̄ nolemus expoliari:

sed sup̄uestit: vt absoreat morta
le: q̄ ē ad vitā. Quid situr vita p̄
petua ad quā nos due mors cor
poralio: sit melloz vita corruptibilis
sequitur q̄ melloz sit mors q̄ vita.

C Tertio rōne cōmēdiōis. Quā
diu.n.sum⁹ l vita p̄st laudare al
quē secure nō possum⁹: ppi dixer
sa z varia p̄cīla que dīc sunt. qz q̄
mō videt iustus bonis. z sanctus.
pōt cadere. z cadit in reccatum. qz
modo sapiēs efficiēt stūt⁹. Et ideo
dicit. Sapiens. Eccl.i. Ubi mortē
ne laudes quēq̄. Et Sc̄. Lauda
post vitā. magnifica post plūmati
onē. Lauda nauigantia felicitates.
sed quā p̄duet⁹ erit ad portū. Len
da dīcis virtutē sed quā p̄duetus
est ad triūphos. Sed mors nos tu
too ponit trainglo poru ideo seen
re laudat z cōmēdat. Quā ergo
mero ponat l tuto z certo po:tn sa
lūtis vita v̄ l incerto. q̄ melloz zc.

C Unarto ratione premiationis.
Sicis.n.q̄ dū sumus in hae vita
premissi eternū habere possamus.
sed p̄ mortē ad illud oportet nos
puenire. Unde Paulus hoc p̄fide
raus dicebat. Ph.l. Lupio dissolus
ui z esse cū xpo. Quid igitur ad vi
tam eternam habendam: posside
dam sit creatus homo. z ad illaz p̄
uenire non possumus. nū per mortē
corporalem. quid fruſtra labo
rat homo mortē fugiendo. Ideo
ad illam obtinendam melloz est
mors q̄ vita. vt aſſerunt verba p̄n
cipio sermonis proposita. quod in
telligendum est semper de morte
iusti z non peccatoris.

vulgares

Euertar ido-

mū meā. vnde etiū. L. n. xi.
Secundū sententiā tam Phoꝝ qꝫ
sanctorꝫ doctoꝫ. unaquacqꝫ res hꝫ
naturale inclinatōe et amoꝫ ad
locū vnde p̄duera est. Ratio qꝫ in
loco vbi res recipit esse melius con-
seruat in suo esse in sua pfectiōe. qꝫ
alib. vnde Phs. li. de eccl. et mun-
do. d. locus est p̄seruatius locat.
Eemplū de p̄ser. qꝫ locus eius est
aqua. Ideo p̄seruat in ea; et extra eā
corripit et morit. Iō et medici qui
habent aliquē infirmum. qꝫ sit extra
sua patria. quē nō possunt liberare
et cito dant ei philiū. vt ad pp;las
patria redeat. Et hinc est qꝫ hō eti-
stens extra sua patria. q̄uis h̄eat
multas diuicias et honores re. Tis-
nihil sibi videſ. qꝫ est extra sua pa-
triā re. Sic spūaliter loquedo. P̄si-
ma ad quā ē alia n̄a creata. ē i ce-
lū. Nam s̄m oēs creatura deo. qui
creādo fundit. et infundēdo creat.
Iō alia oīs. habi singularē incita-
tionē ad hoc celū. qꝫ ibi recipit etē
et melius ibi p̄seruat. qꝫ alib. quia
ibi beatificatur. quā br̄ificationē oēs
appertunt. Teste Socio. 3. de con-
phā. d. Elī mortalitī cura. quam
multiplictū studioꝫ labor exerceſ.
diverso quidem calle procedit. ad
vñi tñ beatitudinis sine nitib que
nīre. quo adepto. n̄ihil vñter⁹ desiderat.
Ideo iste desunet⁹ q̄uis ha-
buerit diuicias. dignitates et h̄mōi
in hoc mundo. qꝫ extra suis locū
erat. semper habuit naturaleꝫ inclina-
tionē ad celū et ad patriam super-

nam. in qua aegreret p̄seruationē.
qꝫ est locus pp̄zins qꝫ p̄seratio nō
pōt haberis in hoc mūndo. ppter va-
riabilitatē et corruptibilitatē. Iō
recte de eo dicit Thēma nostrum.
Reuertar in domini meā vñi etiū
in q̄bus verbis tr̄ta tanguntur.
C Primo consumatio presentis pe-
regrinationis.
C Secundo inclinatio conuenien-
tis consolationis.
C Tertio assūcio decentis cōlun-
ctionis.
C Ideo dicit. Reuertar. Iō dicit i
domū meā. Ideo dicit vnde etiū.
Prīmū ergo qd̄ r̄ḡtūr re. Et
phymatio p̄esentis peregrinatōis.
Eidem⁹ enim p̄ exp̄ientiam⁹ qꝫ
alliḡs mittitur ad aliquem locuꝫ. si
ne ad aliqd p̄agendū; p̄ quo de
beat merere honoꝫ em: puta ad stu-
dīa: vt aegrat scientiā: vel in aliqꝫ
officium: quo cōpletō eonsuevit ad
patriā reuerti. Figura habet Tho-
bic. 12. De filio Thobie: et angelo
qui missus fuerat ad illuminandū
patrē. Lut̄am illuminatiōe cōple-
ta alt angelus. Tempus est: vt re-
uertar re. Sic spiritualē vñusqꝫ
nostrum mittitur in hunc mundū:
tanqꝫ scolaris ad studiū: ad p̄n-
gnā dimicando p̄tra diabolū car-
nē: et mundū: qꝫ dicit Job. Mis-
cia est re. Peracto ergo certamine
debet dicere homo: reuertar ad eū
qui me misit. s. ad den⁹. Quia ergo
h̄ie nōst̄ charissimus. N. peregit
officium: studiū: et nūlīciam suā.
Ideo dicit: reuertar re. C Secundū
vero qꝫ r̄ḡtūr: est inclinatio p̄uenie-

Sermones funebres

tie solationis: et hoc tangit quia dicit: in domu mea. Pro quo sciendū est: q̄ semp appetitus inclinat ad bonum: sive sit apparenſ: sive existens. Quia igitur vita eterna sit summa bona: et plena multis bonis. Ideo iste defunctus ad istā domū semp inclinatus fuit: tanq; ad summū bonū ad quā hō puenit: et merito dicere potest illud Luce. In domo tua oportet me manere.

Ctertius autē qd tangit est assecutio decētis p̄iunctionis. Et sō dicit unde eris. Pro quo sciendā est: q̄ res nnn̄ gescit donec sit in loco p̄ p̄io. Nā ad propriū locū sive natū re ola cedunt vñ Eccl. 1. Ad locū: vñ cœidunt flumina reuertens. Quā siḡ locus anime sit celis c̄mp̄tū: et nō mundus iste. teste. Apost. q̄ ait. Debre. 12. Nō habem⁹ h̄c manen te cūlūtātē ic. Et hec sit: ad quā p̄uenit. N. Et id merito dicere potuit qui transtiret ex hoc mundo illud. Jo. 15. Et cui a patre: et veni in mun diu: ite p̄ relinquo mundū: et vado ad patrem ic.

o PORTET MOR-

talē hoc inducere immortalitatē. Pro hui⁹ auctoritatis declaratiō: has tres q̄ōnes p̄ponam: et modo sologisticō procedā. Quārum prima talis erit.

CPrima corpus humānū est mortale ppter elementi cōpositiōnē.

CSecunda corpus humānū ē mortale ppter delicti cōmissionem.

CTertia corpus humānū mortali tē resurget inco: ruptibile: ppter

operis boni retr̄ibutionem.

CPrima p̄clusio p̄bat. Et qd est cōposita ex q̄tuo: elementis ē mortale. Si corpus ic. Ite. Et cōpositū ex dīneris humorib⁹: et ūris est mortale. Si corp⁹ huic sicut: ḡ ic.

CSecunda probat. Et corp⁹ humānū principiū traxit ab Aldā. Si corpus Aldi saecūlū est mortale ppter peccatiū: ergo ic. Maior huius ve ra est. Minus p̄bat p̄ auctoritatē sacre scripture. Sc̄i. 2. Quacunq; hora comedens: morte mortis.

Eccle. Inuidia diabolū: mors intrōduxit in orbē terrarū ic. Johelis. 2. Aliā que peccaverit: ipsa moriet: ergo cō. vera. **C**Tertia p̄clusio p̄bari potest. Ad iusticiā p̄tinet redere vniuersitati mercede sui operis.

Et q̄ quis opatūr. Sed talis retr̄ibutio nō dabistūm q̄ si corpus resurget. ergo oē corpus resurget ppter talē mercedē: vel retr̄ibutio nē. Maior huius p̄batur: misericordia loquendo. M. Redde qd debes et alibi. Dat. Quislibet mercede rēius dignus est mercede sua. Minus p̄batur auctoritātē. Anastasiū: dicit in. 3. simbolo note fideli. Ad cultus aduentūm. o. h. c. Et sequitur nūc sui operis retr̄ibutio. Et qui bona egerūt ibunt ic. Qui vero mala ic.

Ergo propter tiem mercede oportet hoc mortale resurgere. Et resurgendo dabuntur i sui operis retr̄ibutio. Que criminisplerūque retr̄ibutio sunt dōti anime: sive corporis glorificatiō: eas ponunt nostri doctores theologici. Et precepit ille gloriosus dotor. Sanctus Tho-

Vulgares

mas de aquino. qui dicit. qd qnando Iudeo venire ad iudicandis. et angelus canet tuba. de quo angelio loquitur. Ille dicit. Sicut bibam. sine comedâ videtur illa vox sonare in auribus meis. Surgite mortui venite ad iudicium. De ista tuba loquitur. Apolo. vbi dicit. Lanet enim terra et mortui resurgent incorrupti. Dicit igitur ipse qd ad talen vocem tubae omnes resurgent. et resurgent his donibus ornari.

C Primo levitate.
C Secundo subtilitate.
C Tertio impassibilitate.
C Quarto luciditate.
C Quinto visione.
C Sexto odoratione.
C Septimo dulci voce.
C Octavo pulchritudine.
C Nono emanatione.

C Sunt enim illa beata corpora ita levata: qd transiunt in momento: quocunqz volunt. hoc patet de corpore christi glorificato qd ex sua agilitate et levitate ad celos ascendiit: quod differt multum a terra: eodem momento.

C De secunda. subtilitate: penetrabuntur in par solis: qui penetrat vitrum et non frangit. Et hoc patet etiam de Chrl. Ut sanctisbus Apostolis hostio clauso et fenestris: et separata. Et ideo dicunt. Logionem rati domini in fracto panis. Unde Apostolus ait. Seminatur corpus animale et resurgent spirituale.

C De tertia sunt enim impascibl-

lia nulli detimento passionum subiecta. Hoc patet auctoritate apostoli: in principio posita. Eportet mortale hoc induere immortalitatem: et corruptibile induere incorruptibile. C De quarta sunt enim ista si quidem corpora gloriosa: clariora sole et dico septies. Matth. 13. Fulgebunt iusti sicut sol in regno patris sui. Et notandum qd dicit sicut sol: qm et ipse sol hz pmo hoc: qd est leuis: et agilis. Et subito extendit ab oriente ad occidente. Subtilis. 2. quia penetrat. 3. Impassibilis: qd penetrando non leditur. Et 4. lucidus quia illuminat totaz terram. Et hec ola habebunt corpora beata qd erunt satis animabus intincta.

C De quinta vero quodlibet eorum beatum ab oibns videbitur: et ipsum omnes intuebuntur. Usi notandum de visu. Uisus. n. corporis gloriosissimae differt a visu corporis pustis quocunqz differentijs. Prima differentia est: qd corpus nostrum solummodo videt exteriora: et gloriificat et interiora: et exteriora. Secunda differentia: qd si hoc corpus respicit superius: eodem intuitu non videt inferius. Corpis autem gloriosissimum: codem intuitu videt et superius et inferius. Tertia differentia nostrum corpus non adeo bene cernit ea que a longe sunt: sicut ista que prope sunt. Illud vero et. Quarta differentia corporis nostrum si respicit antem videt retro. Illud vero sic. Quinta differentia non omnes singul videt. Illud vero et.

Sermones funebres

De. 7. de odoratione. Illa corpora effundent odore amenitatem. et suauissimum. Et nota quod non solum effundet unum odorem. sed diuersos. et homo erit tanto plus quanto fuerit vas diversarum virtutum ita erit diverso ratione. De. 8. pulchritudine. Omnia corpora erunt pulcherrima. et pulchritudo vestrum erit diversa ab aliis. Dis. n. dotibus solidmodo ornatur corpus vestrum. qui visitat in hoc presenti corpore virtuose. et ad ultimam ab illo anima recessit in side ecclie et in gratia dei. Sicuti sunt iste de quo hodie sacra missa presentem commemorationem: vestri excellentissimi: ipsum vero laudare valeo: quoniam vas multarum virtutum fuit. Die. n. fuit. sapientia decoratus: pueratione honestus. Sermone discretus. Temperantia modestus. Constantia magnanima. Justicia praeludens. Pacientia armatus. Fide perfectus. Lasciate seruidus. Spe robustus. Et sere oibus virtutibus imbuitur. Et quia habuit in se tot et tantas virtutes. Ideo laudat eum prophetas: David. dicit. Propheta. Hic accipiet. b. a. d. t. m. a. d. s. h. q. b. c. g. q. d. Et nota quod per has virtutes. quas in vita est operatus. vocat eum dominus. dicit. Serue bone et fidei. l. g. d. t. Et ipse risidet deus. Reuertar in domum meam: unde erimus. Et iesus de celo et veni in mundum. et relinquo mundum. et vado ad patrem. Et est ipsa anima decorata his dotibus: Insignita de limagine. Decorata similitudine. Dotata spiritu sancto. Redempta sanguine christi regni. Depurata cum angelis.

lis. Capax beatitudinis. Heres bonitatis. Particeps rationis. Et his oibus dotata fuit anima istius. Ideo etiam vocat dominus. dicit. Eleni electa nica et p. in te. et meum. Et ideo quod vocata est a domino dilecta et parentes eius non debent fieri: primo gaudere. licet quod graue sit a tristitia posse contineri quando amittitur talis pater. Et secundum etiam ad respectum vite presentis possunt parentes eius dicere: et non solum ipsi. verum etiam omnes conterranei. Quomodo sedet sola ciuitas plena populo sancta est quasi. v. d. g. Sed nolo in presenti habeatis istum respectum. sed ad illud. quod ipse dicit cum prophetam Job. Tempus est ut reuertar ad eum qui me misit vos autem benedicite domum. et enarrate opera intrabilla eius et constemur coram domino oibus viventibus quod misericordia fecit hic misericordia: per gratiam et in alio dabit gloriam ad quod. v. **O cibis meis et** ego respondebo tibi. Job. Nota quod quislibet vocatus de in anno loco ad bonum debetur libenter ire. Figura huic habemus de loco qui vocatus sicut ab angelo. dicit. Eri cunctae. et saluum te fac in monte. Per locum. n. figuratum loquendo intelligere debemus quilibet mortalem. qui a deo vocatur. dicit. Eri ciuitate. et mundum istum et te saluum fac in monte. scilicet in vita beata. Et nora quod talis iesus sit per mortem. et non mors melior: est. vita humana. Et hoc est quod dicit Sapientia. Eccl. viij. Mors enim est mors quam vita. Et ratio humis

Vulgares

est: quia anima per mortem sa-
cit nobilissimum discursum ad deum
si modo mortatur in gratia. Et qui-
libet mortens discurrat uno modo.
C Primo de mutabilitate ad immu-
tabilitatem.

C Secundo de servitute ad libertatem.
C Tertio de labore ad requitem.
C Quartu de paupertate ad the-
sanrum multiplicem.

C Quinto de fame ad saturitatem.
C Sexto de utilitate ad honorem.
C Septimo de merore ad locundis-
tatem.

C Octavo & bello ad optimam pacem.
C Dum autem homo vivit est suble-
ctus continuo mutabilitati. quia.
C De libertate ad servitutem.
C De requie ad laborem.
C De dignitate ad paupertatem.
C De sacraibilitate ad famam.
C De honore ad vilitatem. sive vi-
tuperium.

C De gratia ad culpam.
C De vita ad mortem sepieternam. sc.
C Ideo dilectus Job loquendo de
bis oibus misericordia capi: "Homo
vatus sc. qui quasi. sc. Et ideo dicitur
cebat poeta laureatus. Monetur
homines more hols. et nihil sub ce-
lo stabile edernitur. Et in primo
de remedis virtutibus fortune ingat.
Quia res fortunae hominibus eogi-
to. nihil inter talia subitos et tot remus
motus mortali vita inquietus ine-
rito. sc. Sed quis homo moritur. per-
venire ad veram Immutabilitatem. tanta
sunt sancte scripturae. Ego sum dominus
qui non morior. unde nota qd. nihil
etiam est optimus bonum. pater deus.

Et enim ita perfectum bonum. qd. &
lo innato. anima ultra nihil querit
scdm Boetium. 3. de con. Commis
mortali cura re. qd. est ipsius an-
ime verum obiectum in quo anima ipsa
speculatur. tanta illud. Ego suis spe-
culum sine macula. ergo melior est
mors re. C Secundo ad Ro. viii. Ipa
creatura liberabitur a fuitute pec-
cati. Ps. 122. laquens contritus E.
re. s. p. mortem. qd. melior est mors re.
De 3. de labore ad requiem. Ps.
In labore holus non sunt. et cum. b.
non s. Mat. non laborant neque
nent. sed pater celestis pascit eos.
Et sancta mater ecclesia cattat. In
circulo tuo osse lumen est re. De
4. de paupertate ad thesauro. Mat. xlii.
venite benedicti re. Ps.
q. Gloria et dignitas re. Augu. The-
sauro habes in area dives est: ad
istum thesauro permanet ista ala: er-
go melior. De. 5. s. & fame ad saturi-
tatem. Ps. Saciabor quoniam re:
ys. sc. Seruit mei comedent. et
vos esurientis: figuram de distante ha-
bemusq; petebat gutta aqua ergo
melior. De. 6. de vilitate: ad hono-
rem. Sap. 5. h. s. sunt quos habuimus
in re. Luce. xlii. vos estis qui ma-
fistis mecum in tribulationibus re.
Ideo cantant clerici super mortuos
subueniente saneti re. O quis potes
esse bonus: sociari angelis et ab his
deduci coram deo. Gen. De. 7. s. me-
ror et gaudium. psalms. id. Gaudium
leticiam obtinebit. Ideo inv. Gaudie
bo in populo meo: et Ps. Gaudie
bunt sancti in gloria: et letabuntur in
cibilibus re. De. 8. et ultimo: de bel-

Sermones funebres

lo ad continuam pacem. Ps. 132.
Ecce q̄ bonū t̄ q̄ lucundū re.
ysa. rech. Sedebit populus meus
in pulchritudine pacis in taberna-
culis fiducie: et in reque opulenter
ergo re. Et ideo nō tebes mirari:
si antīna cūluscunq; vocat a dñō
respondet se velle re. Et iō quādo
quis moritur eius amici ac primi
nō debent fieri: q; ad hoc euā nos
hortatur. Sap. Ecl. 22. Hodicuz
plora super mortuū. Igitur vos ro-
go amici charissimi: ut super p̄fici
mortuū fieri parū debeatis: quum
sit hodie vocans a deo: de tā mis-
serimo loco ad tam beatissimā re
quādem. Si eut v̄te possimus autu-
mare. Illis uāq; is sūt virtutibus
predictis: quib; pōt in hoc mun-
do q̄s decorari. Postremo illa ae-
cepit arma que sancta mater ecclē-
sia suis fidelibus prestat: quum ad
tale bellū cūndum præsidet. Ser-
uauitq; quecūq; mādata prece-
pit: ut illud amplectere. q̄s ait. Si
vis ad vitā igneis tua mādata: re.
ad quā etiā nos ducat qui re.

Urge propa-

amica mea e veni. Cantico
rus. Si bene inspicio maior ami-
ctia que esse possit: et amor sponsi
in sponsam: et eōtrario. Spirituali-
ter loquendo p̄ sapientē: qui amici
etiam petet surgere intelligere debe-
mus christū et per amicū animam.
christus n. sponsanit abī animam:
suxta illud. Ossee. Sponsabo te
mīhi in fide. Et ideo sume eam dī-
git. Ideo cantatur in ecclēsia. Spō-

sus amat sponsam. Salvator: vi-
tat illam. vnde notate charissimi
quādā esse consuetudinē. spōsus
dotem dare maritis. Christus autē
facit oppositū. Nam ip̄e preparat
dotem spouse. Et p̄ imā dos quam
sp̄parat anime: cito ista: et votes
erunt quinq;.

C P̄ta ad mirabile pulchritudinē.

C Secunda rōnis capacitatē.

C Tertia spiritū sanctū in ado-
ptionem.

C Quarta pro eius dilectione p̄ o
prīmū sanguinem.

C Quinta immortallitatē.

C Pr̄io dedit illi admirabiles pul-
chritudinem vnde Galo. Lant. Egredere pulcherrima dominarū
et abī post vestigia gregum et pasee
hedos tuos. loquuntur hic anime. q̄
ea est pulcherrima creaturā. Et
q̄ hoc sit verum. q̄ si pulchritor et
creatura alia p̄obatur. et primo ra-
tione ordinationis terri superna p̄.

Nam deus ordinavit terrā: que ē
vīsor: oībus alījs. q̄ ē ser reliquo-
rum. :Est n. terra stabulum: in quo
deus proget fecit aliorū clementio-
rum et celorum. supra terram ordina-
uit aquas. supra aquas aērem: in/
pra aērem ignē. Et supra hec quat
tuor elementa ordinavit planetas
.lunā: supra lunam speram igneā
supra sperā igneā mercurium: su-
pra mercuriū venērū. supra vene-
rem solē: supra solē martē. supra
martē Iouē: supra Iouem Saturnū:
et supra celum stellatū: et supra re-
lliquā celum emperū. Et in illo po-

Vulgares

sunt dñs animā rōnaleti in signis
pulchritudinis: qz locūz & locatōz
sūm p̄m debent p̄portinari. Celiūz
empireum est pulch̄ p̄t p̄sequēs
& ipsa anima: qne ibi collocatur ē
dñm rex pulcherrima. Ideo de se
ipsa dicit pulchra suz & deco: a filia
Jerusalē Lantico: d. & ista est
prima dos anime.

Tercia dos est ista dedit illi spiritū capacitatē, qz cā fecit capacē rationis:
vnde ph̄s in p̄imo de anime. dicit
Operatio p̄p̄la anime est ipsuz intelligere: vnde sc̄re debetis spectatissimi viri: qz deus sc̄e diuersas creaturas. Et his creaturis. Aliqñbs dedit esse solū. vt sunt lapides. aliquibus dedit esse & viuere. Aristo. aliquibus & esse & viuere & sentire. vt alalibns: aliquibus esse & viuere. & sentire & intelligere. & hoc solū ultimis cōmunicavit lolis angelis. et etiā anime. & ista est secunda dos quam dedit anime.

Tertia dos est ista dedit illi spiritū sanctū in adoptionēz qz dotauit cā spirit⁹. s. omnib⁹ donis. et gratiis.

CQuarta dos est ista. dedit illi pro elus dilectione p̄p̄lū sanguinez. qz pro elus amore sanguine sui sudit super lignis crucis. fuit illud Apo:.

Ipse lauit nos a peccatis nostris
in sanguine suo. & his donib⁹. d. Ber.

CUnima est insignita dei image.

CDecorata similitudine.

CDesponsata fide.

CRedēpta sanguine proprio.

CDeputata cum angelis.

CHeres bonitatis.

CLepas beatitudino.

CEt particeps rationis.

CUltima dos est ista. dedit illi immorālitas. Et ideo immortalis. Nam ipsa anima est quid simplex. Et qz sit immortalis probatur ex plurimis scripturarū. Dicas hic illud exemplū illius abbatis. quē p̄orabant monaci mortui. Qui dicit. O stulti nolite fieri. qz non mortuus. sed de morte ad vitā perveni. Ex plūz etiā illius scolaris bouoniensis. qui mortuus apparuit socio suo. qz rotus ardebat. Exemplū la:ari quadrangulari. qui tam fetebat. Ecce ergo videte quo bene est dorata. Ex quibus dotib⁹ comprehēdi potest. Iesum r̄m sāme diligere anime nostrā rōnalem. Et qz ipsam sāme diligit. Ideo cā vocat d. Verba p̄libata. Surge. & surge de loco isto vñissimo. & veni ad locū beatitudinis. Et ista nō p̄t surgere. nisi rellquat corpus in terra. Qm̄ de natura graui est: nō sursum posse ascendere. Quoniam igitur corpus sit graue. quia de terra. Ideo non potest anima cum corpore sursum ascendere. Et corpus nō valet relinqueri nisi morte mediante. igitur quilibet anima bene disponata cū christo est contenta a corpore per mortem dissoluta. vt ad sponsum ventre queat in vitam eternam. Jurata illud apostoli. Lupio dissoluta re: Et postqz anima vocat a christo: et illa est contenta ire. parentes elos. ac cognitos. non debent fieri. si quis filiorum aut alterius inserviūque vocatur. immo gaudecē potius. et precipue quando

Sermones funebres

virtuose virerunt: et in gremio ecclesie gescunt. Sicut fecit ille: qui virtutem virtuose: hic narrat quibus virtutibus
hunc fecit prefigitus: postremo quo modo sacra ecclesia suscepit. Ideo gaudete karissimi quia hodie christus vocauit sponsam suam dicens: surge propterea ab ista caducâ vita et veni in illaz terram quam monstrauero tibi: ad quam tecum.

Vocabis me.

et ego respôdebo tibi. Job.
.14. Et per. Job: qui dicit deo vocabis me: debemus intelligere autem cuiuslibet mortis: qui pertinet a deo: ut relinquit vitam precium et medium istum: et sequaremur surta illud quod dicitur est. Aliae.
Gen. egredere de terra tua: et dicitur.
et veni in terra q.m. tibi. Per Alib: ad qui vocatur intelligere debemus animam nostram que vocatur a deo:
.d. sibi. Egredere de terra sua. I. crux foras de terra. I. de corpore tuo: quod ex terra est. Iusta. Gen. Memento quia cinis es et in chierem rruerte, ris: et iterum. Fecit deus hominem de terra: tecum. Hieremie. 22: Terra terra terra: audi verbū dominū vestris. Loquar ad ostium: quoniam puluis sum. Et sequitur et veni in terram. I. ad aliam patriā: et sibi te creas secre facias in gentem. m. i. facias te angelico chorus: et sanctorum cœnacis. Et ideo videns ipsa anima se a deo vocari: ita benignus: debet eum. Job. d. vocabis me: et ego rogo tibi. I. ego creatura tua risidebo tibi creator vocanti me: opim manus tuas.

.p.d.i. nisi me sit co:spore solueris non potero ad te ire ista est moralis expo:sto et missica verbī prelibatio: Vocabis me tecum. Notate quod quando anima a deo petimur liberi: ire debet ratione multiplici.

C Primo propter vocantis dignitatem.

C Secundo propter vocati præstationem.

C Tertio propter vie longitudinem.

C Quarto propter vite humanae brevitatem.

C Quinto propter loci turpitudinem.

C Dico primo quod maxima est dignitas vocari a rege: a papa sed multo magis a deo. Quatuor. Ipse iusta illud. Apoc. rex regum et dominus dominantium. Et nota: quod ad se deo neminem vocat: nisi prius sit iustificatus a peccato et hoc per gratias suam: quia fuit sanctus. Tho. nemo potest a culpa surgeremus per gratiam divinam: sed potest cadere. Quos ergo vocat illos et iustificat: secundum dictum apostoli. Quos vocavit illos et iustificauit: et quos iustificauit: illos et magnificauit. Multa huius rei in sacra scriptura: adduci possent extra. Et primo de. Petro: et Andrea: qui vocati fuerunt. Et ideo iustificati: et de paulo apostolo: qui a domino. Iesu vocatus fuit: inuenta illa verba. Salve. salve tecum deus. Matheo qui vobis audiuit: sequere me: confessum relatis omnibus secutus est dominum. Et ideo iustificatus. Unde notate quod talis vocatio a deo facta: vocatur vocatio de culpa ad gratias: quod sit per os

Vulgares

confessionem per cordis contritio
nem. et per operis satisfacionem. Et
his tribus modis iustificatur a deo:
quando vocatur. his tribus modis
iustificata est hodie anima humana no
stra. N. ut diez postea in ultima p
te illius sermonis. Et quia iustifica
ta a peccato. ideo dicit ipsa. voca
bis me tu. per gratiam. et ego respondebo
tibi per preparationem. cupiens ve
nire ad te. quia iustificata. Et quia
est contenta ire. ideo vos amici eius
non est vobis scandulum. immo gau
dendum. quia sicut ad locum secu
rum. ubi vos expectat gaudens.
Secundo propter vocati pellia
tionem. Quilibet anima libenter
ire debet quando a deo vocatur.
quia dei anima non vocatur a deo
per mortem corporalem. est in con
tinuo prelio quia habet pugnare
cum triplici hoste ut cum carne cum
demonio. cum mundo et peccato.
Primo cum carne militar. quia ca
ro per aduersus spiritum. et spiritus
aduersus carnem. ideo dicit. Job.
Militia est vita hominis super
terram. Ber. Mundus caro tu. cuius
demonio. quia contumac nobis ini
diatur ideo dicit Jacobus. Fra
tres sobri tu. Lati mundo quia non
est obtemperandum eius illecebris
suo colluctandum: ut sancti. insim
ei facti huius mundi. facti sunt ami
ci dei caritas ecclesia.

Tertio propter vic longitudines.
Marina enim distantia et im
sum chaos est inter nos et celum. Et
ideo qui ad celum ire debent. ope
retur et faciant sicut viatores. qui co

medunt antequam de domo recedant.
ut melius ad terminum pervenire
possint. ad quem ire intendunt. Hoc
figuratur dc. Melia. 3. R. 19. Unge
lus ad heliam. Surge comedere. gratia
dis enim adhuc tibi restat via. tu:
Per heliam possumus intelligere
animam cuiuslibet morientis. cui
dictur. Surge. si a corpore. et an
tiquas surgas comedere. i. corpus christi sit
me. quod datur viatoriibus. ut me
litis ad terminum sic vie. valcent
attingere. Et ideo ille hoc confide
rans cum marina reuarentia et de
uotione receperit corpus Christi in hac
sua infirmitate. Et ideo quando di
cit. Vocabis me. de isto miserabi
li corpore. I. S. Dicens. nunc ad te ve
nio domine. quia cibatus angelo
rum esca. ideo vos parentes eius non
debetis fieri mortem illius. quia hu
ius virtute sacrificari non est mortuus.
sed vivit cum ipso. Iurta illud. Jo.
Ego sum panis viues tu. Si ergo tu.
Quarto. Debemus pensare. Ul
te humana breuitatem. quia valde
brevis fuit illud. Job. Demeto
mei deus. quia ventus tu. Et ideo
hanc breuitatem considerare debet
qualsibet homo. et qualibet hora sta
re paratus. ut si petatur. possit re
dere. venio. Et hoc precipit ipius.
Math. 24. Estote tu. Et ideo ille
considerans hec omnia voluit esse
paratus. habendo omnia sacra se
cum. ut dixi. tu.

Quinto et ultimo propter turpi
itudinem. Loquens ille in quo homo
habitat. malus est. quia plenus la
queis ideo dicit. S. Antonius ille

Sermones funebres

mundus plenus ē laqueos: et laquei
quisbus ligatur anima sunt peccata
mortua que illaqueant animam.
Propter. Funibus peccatorū suo
rum quisqz constringitur: vnde Hie
rc. Solne vincula collis qui filia frō.
Idem. Tu fornicata est cuj amar
toribus tuts: et facta es vclnt adul
tera. Et quando anima est separa
ta a corpore: idest ab ista vita ecce
fascia ampliss non potest pollut
et p:ecchne quando moritur in fide
sicut fecit ille post quis factam omnē
p:eparationem dicit. Pacem mcaz
do vobis: sicut dicit Apostolus.
Pacem habenies et dominus dle
ctionis erit vobiscum. Ego autem
relinquo misericordiam et vado tc. In glo
riam eternam: ad quam.

Ado ad cum

v qui me misit. Jo. xv. Seire
debetis: cines tc. q: quando aliquis
pater famillas vult recedere a filiis
aut cognatis tc. anteqz perueniat
ad actum sui recessus primo p alt
quot dies nunciare antcipat filios
ac amicis de recessu suo. Et ratio ē
vt spī filij ac cognatis misericordia
conferuntur: qu'a si eos premonet ante
recessum assuefacti ad eo in tristi
cia: q: non postea sic condolent: si
ent sacerdotes si recederet primo die
post factam anisationem. Istn mo
dum et filium domini nostri Je
sus tenere voluit ammonedo ami
cos suos: vos amici mei tc. idest di
scipulos anteqz recederet ab hac

vita mortali: dicens ad illos verba
p:roposita: vado tc. Sibene non ei
ues tc. Dominus Iesus in sao rece
si: vel separatione quatuor agit
principaliter.

C Primo proponit accessum dele
ctabsem

C Secundo proponit conceptum
lamentabsem.

C Tertio proponit prolectum co
mendabsem.

C Quarto proponit effectum am
mirabsem.

C Ibi vado ad eis qui me misit tc.
Sed q: hec locutus sum vobis: tri
stitia imp. eoz. vestris. Si autem ab
sco misericordiam cum ad vos tc. Ille me
clarisicabit tc. Primo accessus de
lectabilem. Circa hanc primā parti
culam posset quis sensu ingenuo que
rere: quare filius vadit ad patrem.
Respondeamus q: ho: facit quadru
pli ratione: et p:rima est hec. Pri
ma est motus natur. Secunda est
Iustus iusticie. Tertia est p:uictus
amicitie. Quarta estractus Lon
uenientie. Prima rato fuit actus
nature. Et hoc potest probari ratio
nis: das naturalibus. Dicit enizphs
q: omnia redent a: suis principiis
Et ratione naturali non ne vidi
miss: q: sol continet mouetur de
parte orientali ad pitem occiden
talem: et iterum ad sim reuertitur
principiis: et ibi quiescit iuxta illis
ps. Sol et luna terunt in ha
bitaculo suo. Alteratioē tc. No
ne. et videmus q: ratus solaris: q:
a sole procedit ad sim principiis

Vulgares

revertitur. scilicet ad solem. Similiter eo: pns humanum: creatu: fuit et terra: et ab quo tempore viuit super terram: et in fine revertitur ad suum principiatum. et quo sicut eratus. Iuxta illud Scii. *Creatus deus hominem de limo terre.* Et ideo pha *Wier. 22.* Appellat corp^o nostrum: terraz: de terra. Terra terra: audi verbuz dominis. Et notate qd est terra: ter. ratiōe triplici. Primo quia factum de terra. Secundo quia viuēt in terra terrenis vescēt. tertio qd revertetur in terram: tanq; ad suū principiatū: et sic habes veritatem auctoritatis ph: qd omnia ad suū principiatū revertuntur. Sie per rī modo filius debet reverti ad patrem quia a patre processit: sicut ipse attestat. Erunt a patre et veni in mundum iterū relinquendo mundū re. Et notate qd sicut filius habet recessum ad p̄fem: a quo recessit: ita anima mea habet recessum ad suū principiatū: in quo sicut creata: et hoc est celū. Et ad celū non potest penetrare nisi mo: te mediante. ut cito h̄ebim̄s in ultima particula. Iḡe nemo debet tristari in morte amici: qd per eā tantū acquirit bonum qd non p̄sequeret nisi moreret. Iuxta illud apostoli. Non videbit me homo et vivet. Et ob hoc si iste anima virtus loquā deo haberet licentiam. Inereparet vos acerbissime. d. Nolite fieri super me re. ego vado ad patrem re. Secundo filius vadit ad patrem: propter actum in Ricie. habem⁹. n. si decretalib⁹ et

tra de etiā. Quis eo sure qd I alter quis statuit: vti et ipse debet. Sed redemptor noster hanc delectabiliē legem sue decretalem statuit. vt qd se humiliaret deberet exaltari. *35* Super omnes obseruauit. Quia nemo vñq tam profundam habuit humilitatem. qd christus. De qua humilitate loquitur apostolus. *Humiliavit re.* Et quia se sic humiliavit: ideo increvit exaltaria p̄tre suo in celo. volendo ergo mercede a patre recipere sue humilitatis dicit verbum propositum: vado ad eum qui re. *C*ertatio filius vadit ad patrem propter consuncū amicitie. Scire debetis qd valde desiderabile est filio dei cum patre conuiuere: quia levare amicitie est: ut amici simul conuinant: que amicitia maritis est inter patrem et filium qd patet. Nam omnia bona amicorum sunt cōsa. *E*t inī: veros amicos debet esse equalitas. Hoc oīnia sunt inter patrem et filium. quia omnia dedit pater filio. *30* *J*o. Et iā est equalitas inter eos. Nam pater et filius habent vnam essentiam: idem velle: idem posse. ideo ipse dicit. *E*go et pater vnum sumus et *35* *J*o. p̄mo. In principio re. Sunt etiam equales quantum ad natūram. et quantum ad personam. et quantum ad sapientiam. et voluntatem. iuxta illud. In tertio symbo lo. Sed patris et filij re. Et ideo dicit Philippo. *P*hilippe qui videt me re. quis ego in patre. et patet in me est. Et equalitas est inter e q

Sermones funebres

eos: ideo eorum amicitia est optima et marina: sed de me vere amicitia est simul vivere. igitur filius voluntates ad patrem: ut in perpetuum cum patre viveret. Ideo non est mirandum: si filius tecum.

Quarto. Filius vadit ad patrem: aperte tracium conuentientie. Nam omnis anima rationalis desiderat naturaliter peruenire ad patrem et lestem. Et hoc desiderium exprimebat philippus: quando dicebat. Domine ostende nobis patrem tuum. Sed quia dicit. Jo. Nemo potest venire ad patrem nisi per me: ideo contempsens erat ut ad patrem ire: et postmodum suos apostolos fecerunt dicere: quod et fecit post missiones tecum: quia ipse spiritus. sicut a coram eisdem accendit: quod nunc peccauerunt. Et mortientes: omnes ibant ad patrem: quia filius fecerat eis viam. Et ideo dicebat. Si autem abiecto mutantem te: spiritus veritatis qui a pare procedit: et ille non tradidit vobis viam venienti ad patrem: qui nunc sunt cum patre. Ad quem quicquid anima debet ire cupere: quia ut supradixi: omnis anima rationalis desiderat peruenire ad patrem suum. Pater enim anime est deus: qui eam creavit in celo. Et quod deus sit pater anime propter triplici ratione. Ratione gubernationalis: et Ratione adoptionis. Dicitur autem pater noster ratione specialis creationis: quia creavit nos ad ymaginem et similitudinem suam: quam alios creaturis inferiores: ibus non impressit. Den-

tro. tertio. Ipse est pater tuus qui fecit et creavit te. In ratione gubernationalis. Quiaque non omnia gubernet: nos tamen gubernat. ut oportet: cetera ut seruos. Sap. 14. Tua pace prouide: ita cuncta gubernas. Et Sap. 13. Cum magna reverentia disponimus. Item ratione Adoptionis: quod alios creaturis dedit quasi munuscula: nobis autem hereditatis: et hoc quod filii. Sed si filii et heredes. Apo. Ro. 8. Non accepistis spiritum servitutis in timore: sed spiritum adoptionis filio: unde in quo elemamus abba pater. unde in scriptura sacra. Omnim vestrum unus est pater vester in celo. Et omnium vestrum una est mater in terra. Unde quoniam volumus obsecrare: elemamus in celo domino. Pater noster tecum. Debet igitur ad istum anima peruenire. Sed istud desiderium non valorem adimplere. nisi veniat ipse ante me nostrae per viam Christi. per mortem scilicet quod corporaliter moriamur: per istam viam huius filius est ad patrem suum. Tertia illud: quod scribitur Luce primo. Oportuit christum pati et ita tecum. ergo oportet et nos mori. Quia perfectio cuiuslibet regionis consistit in imitatib; sui duces: quem habet: sed nos habemus duces nostrum Iesum christum: qui mortuus est pro nobis ergo oportet et nos pro eius amare monitum: quod mors corporis: est vita interior: eo quod per mortem corporalem homo deuenit ad vitam eternam: Et hoc est quod dicebat. Apo. Mortui enim estis

Vulgare

¶ vita vestra abscondita est cu[m] chris-
tio[n]is vita eterna: q[uod] quia ergo per
mortem deuenimus sed vitam eter-
nam. sequitur consequenter: q[uod] me-
lio: est mors: q[uod] vita. Ssp. 7. Eccl[esiast].
Et iterum. Laudau magis mortu-
os: q[uod] viuentes: p[ro]cepit illos: qui
bene occumbunt. Illi enim b[ea]ni mo-
rituntur: quo[rum] mores prohibent
testimonium fidei: virtutibus: cari-
tati elenio[rum]ne. Et talius mo[r]s dici-
tur p[re]ciosa. ps. 126. P[re]ciosa e[st] in
eo. d. m. s. t. Et dilexit p[re]ciosa p[ro]p-
ter tris: que ipsa mors consert ani-
me. Primo consert. Perfectionem.
.2. L[et]o[n]s consert quietationem. 3. Consert.
Delectationem. Lires p[ri]m[us] scire d[icitur]
bemus: q[uod] de ratione perfectio[rum] est
ut vniuersaliter attingat ad suum:
principium. Sed sed suu[m] principiis
anima deuots. Beata et sancta no[n]
po[te]nt peruenire et attingere. nisi p[er]
mortem: que est separatio anime a
corpo: ergo mors Justorum dici
potest p[re]ciosa. Secundo dicitur re-
spectu: quietationis. Unde nota-
num: q[uod] nulla res quietari potest: nisi
super stable: et immobile. Sed q[uod]
quid est extra deum: est mobile et in-
stable: in ita illud. Boeth. O qui p[er]
petua mandu[m] ratione gubernas.
Tertiaru[m] celiq[ue] sutor: qui tempus
ab euo. Ire tubes: stabiliq[ue] manes
das cuncta moueri. Li. 3. d. 2. Er-
go quia omnis res quietari deside-
ret: oportet q[uod] veniat per manus
mortis ad suum desiderium: ergo
mors illius qui ad suum desiderium
conducit illius: est p[re]ciosa. ps. Bea-

tus vir q[uod] re. Tertio consert dele-
ctio[n]es. Vera enim delectatio est
absq[ue] somnitudine. Sed nulla de-
lectatio temporalis non potest se
quiri nisi cum amaritudine. in ita
illud. Boeth. O q[uod] multis amari-
tudinibus humanae felicitatis dul-
cedo responsa est: preter delectatio-
nem: quaz anime. Justorum et Bea-
torum a deo consequuntur: que est
vita Besta: omni plena. locundis
tate et delectatione. in ita illud. ps.
Delectationes in dextra tua usq[ue]
in finem. Istam autem delectatio[n]em
non potest habere anima. nisi
per mortem: ideo mors Justorum
dicitur p[re]ciosa. de quorum nume-
ro fuit. n. Et ideo mo[re]z alacriter
acepit dicens vado ad eum re.

Ancta et salu-

bis est cogitatio. pro defun-
ctis exorsre. vt a re. 2. Macha. 2.
capl. 6m Augusti. E[st] m[en]es qui ab
hae vita recessunt. aut sunt valde
boni aut valde mali. aut mediocri-
ter boni. Considerata suetate.
Augusti. omnibus non prodest ora-
tio. Quum dicatur verbum propo-
situm. Sancta re. Solum autem
oratio. ceteraque suffragia. que p[er]
functis sunt: prosunt illis qui ab
h[ab]e vits decedunt: medioter bo-
nis. i. ipurgatorio et stetib[us]. Unde
nostr[us] doctores tam[en] mouent que-
stionem: dei suffragia pro sint omni-
bus defunctis. Et respondent. d. q[uod]
non. sed solum in purgatorio cristi
tibus. Et primo non valere dicunt

Sermones funebres

pro valde bonis:ratio quia bono/
rum nostro:um non carent:ad saepe
tatem mortis appetitus:que est vi-
ta eterna:qua anima totaliter sa-
ciatur in illa vita beata:intra illud.
p. 16. Saelabor: quia apparet. Et
alibi. Replebitur in bonis dom'
tue. Et quia appetitus beatorum sa-
ciatur in ista vita beata: ideo non
indigent suffragia nostris nec au-
xiliis nostris: unde. Augu. in lib. de
cinta. Dicit sic. Qui rogat p
martire in infernum facit martiri: et se
quiescit. Sed si aliquibus nostris suf-
fragia sunt: qui nobis nescientibus
sunt in eterna requie: non sunt ista
suffragia: sed gratiarum actiones.
Secundo noui valent etiam val-
de malis: unde. Augusti. si seire pa-
rem meum in inferno esse: anteque
pro eo orarem: potius me me occi-
derem. Et ratio: quia si rogaret: eò
tra iusticiam divinam sacerer: p quia
peccator: iam damnatus est eterna
liter in inferno: iuxta illud. Enage-
li. Ita maledicis in ignem eternum
et. Mat. Alio est ratio: quare p
mortuis non est orandum: eo q ab hac
vita decesserunt: desperatis: et in infer-
no sunt absq; villa spe venie. Job.
Videantem quotidie et. Quia in
inferno nulla est redemptio: et.
Tertio. Prostant mediocritate bo-
nis: ut sunt illi qui sunt in purgato-
rio: his suffragia prostant: unde. Au-
gusti. 13. q. 1. Eis hec placent: q quia
vinerent: hec sibi: ut postea possesse
possent meruerunt: unde. Greg. 13.
. q. 2. Unum defunctionum quatuor
modis adiunxitur. i. a pena purga-

torum absoluntur. E oblationibus
Sacerdotum. Preibus Sancto/
rum. Elemosynis Larorum. Iesu-
nus Logiutorum. Quae modos
Distinguit. Ray. sic. Suffragia qui-
dem prostant desuictis ad obolu-
tionem pene: a qua possunt absolu-
re quatuor modis. Uno modo per iter
cessionem. q. priuatam membrorum.
i. per orationem Sanctorum. Secun-
do modo per intercessionem capi-
tis ecclie. s. christi: et he adiuuan-
tar per oblationem altaris. 3. Mo-
do p modum pene. i. elemosynarum
largitionem. 4. Per modum ab-
solutionis pene. i. per ieiuniorum af-
flictionem: et ad predictos modos:
omnes alii reducuntur. Sed Ma-
gister Doctorum Sancti. Thoma.
in. 4. Sententiarum dicit. q. distin-
guendo istos modos: dicit q. du-
plex est ecclie scilicet militias et tristi-
phos: prima non habet locum in
purgatorio per modum auctorita-
tis: unde. Sicendum est: q. anima
que est in purgatorio: a pena do-
upliciter absolvitur: Unomodo quidem
per viam gratiae: alio modo per viam su-
sticte: per viam gratiae dupliceiter sci-
licet per intercessionem publicam
capitis: que sit in oblationem sacra-
menti altaris. 2. Per intercessionem
. q. priuatam membrorum ecclie
scilicet per orationes sanctorum.
Aliomodo absolvitur a pena p viam
iusticie: et hoc etiam dupliceiter: uno
modo: per viam redemptionis.
Alio modo per viam pene scilicet
per elemosynarum largitionem. alio
modo per letiacionum afflictionem:

Vulgares

Ideo hec omnia considerate pa-
retes non debetis fieri: sed istis mo-
dis et ei subvenire: ut a peccatis sol-
natur. Ad secundam questionem.
Respondet. Ray. Melior est opus
caritatis quod dirigitur in deum: quam
quod dirigitur in homines. Ideo
primi duo modi sese oblatio al-
taris: et oratio sanctorum sunt me-
liores et perfectiores: quam duo ultimi
quia principaliter diriguntur in deum:
aliqui vero duo in hominem. scilicet elemo-
nya: et Ieiunium. Notate de primo
suffragio. Sanctus Thomas. in. 4.
Sententiarum: etiam secundum.
Ray. in sua summa dicit: quod princeps
palius suffragium est. Sacramen-
tum altaris. Et ratio est: quia in ipso
continetur christus qui est filius
caritatis: cuius intercessio excusat
omnes: ideo et. Ideo vero confide-
ratus ista omnia: noli fieri: sed eis
succurre per dicta suffragia: ut si
quo tenetur vinculo: possit absolutus
et sic sancta et salubris erit cogita-
tio pro defuncto orare: ut a. p. s. per
gratiam delinq: que noo et.

Multa plus ē

Et cetera. I. corpus. Math. 6:
Secundum cursus prudentie et co-
gnitio naturalis quanto res est
melior et nobilior: preciosior: tan-
to magis ac maiori studio est custo-
dienda. Sed quum hoc ita sit. Et
ratio naturalis habeat locum ve-
ritatis nos dicemus animam esse
custodiendam omni cura. potius
corporis ratio. quia nobilior. om-

ni creatura mundialis. que quidem
nobilitas. potest probari aliquibus
argumentis. probatur igitur aliam
est nobiliorem omni creatura mun-
dii. Illa dicitur esse nobilior et per
fectior creatura mundi. que deo ma-
gis assimilatur. Sed anima ma-
gis deo assimilatur. quam omnis alia
creatura. ergo anima est nobilior et
perfectior omni creatura mundi.
Assumptum deo notum est. et si
quidem et manifestum. quia est per
fectissimum. immo ipse dat ceteris p-
fectionem: artifer semper est perfec-
tor opere. et illi nihil deficit. ps. 15.
Diri demonio. dens meus et. Ma-
ior patet. Minor probatur. Secundum p-
mo creavit deus animam ad simili-
tudinem et similitudinem suam. et.
Item. Illa creatura dicitur esse no-
bilior inter ceteras creature que
continet in se omnes perfectiones
aliarum creaturerum. Sed anima
continet in se omnes perfectiones
aliarum creaturerum. ergo anima
est nobilior: in ceteras creature.
Major liquida. Minor probatur.
Grego. in quadam Omelia super
illud verbum. Ite et predicate euā
gelium omni creature deo. Unius
habet quid cōmune cum omnib⁹
creaturebus. habet esse cum lapidib⁹
vitre cum plantis. sentire eis an-
imalibus. intelligere eis angelio. er-
go et. ps. 7. Minus enim paulo
minus et. Usque qui pambulat et.
Augusti. super. Secundum ad litterā. Sic
deus in omnē creaturā sit ala oēz
creatūrā nā et dignitate precelit.

Sermones funebres

Sed theologi doctores sacri dicunt
q̄ angelus nō est nobilis: ale natura sed dignior: statu: et officio: quia ipse cōtempnatus dei mō absq; me-
dio. Sed quedā auctoritas. Jo.
dicit. Mēsura hois que ē et angelis:
videt tradicere. Rident. d. q̄ illa
auctoritas intelligit de futuro. Nō
aut de p̄fici. Ubi vera est q̄ quedā
ale habebat tantā gloriam: quantaz
angelis: et plns. Quā ergo ceteris pre-
statissimis aliis sit tāte dignitatis: de-
bet bñ custodiri: et maxime a pecca-
tis p̄ que deū amittit: et suā nobili-
tate minuit: et imaginē dei perdit.
Ubi. B. Irat⁹ p̄tra petores clamat
alta voce. d. O alia ad imaginē dei
creata: dei similitudine Ieo:ata cō-
cūis sanctorū: et coheres angelorum
erubescere porcina p̄trarisse similitu-
dinem. Ut igitur anima nō amittat
suā nobilitatem: debet a peccato ca-
vere: et malorez curam debet hō ha-
bere v̄ anima: q̄ de corpore. Unde
nota qđ debeat sacere quelibet ani-
ma dñi: est in corpore: ne in eternis
in inferno damnetur. Figurative
ostenditur. Gen. 19. Ubi dicitur q̄
duo angeli venerant Sodomam: ut
everterent eam: et innoverent Lotū
sedentem in soribus cīnitatis: &c.
Et cogebant eum dicentes. Surge
et tolle vrorem tuam: et duas filias
quas habes: et ascende in montem:
et salua animā tuā: in monte: et edu-
cerunt eum extra cīnstatum: &c.
Per Lotū intelliguntur quelibet ani-
ma christiana: in qua est peccatum.
Lotū interpretatur: vincetus sine li-
gatus: cāthenis peccatorum: et se/
p

det in soribus cīnstatis. In extre-
mo vite sue: quia inmī puncto
ad mortem currit. iua illud. Pe-
rīculum in mari rē: et sequitur eo
sedente venerunt vō angelis: per
quos intelligende sit due inspira-
tiones. Altera que dicit. Recede a
malo. altera sacra boni. Ps.
Recede a malo r. s. et cogebant
eum angelis. d. Surgvisq; extra ci-
uitatem. Iste due iuratiōes pec-
catorēm erant a peccato. intra il-
lud. Apostoli. Surgvis dormis et
exurge a mortuis. Sed si mo-
riens vult surgere: cessē dī ei: q̄
secum ducat vrorem tuam: et duas
filias. Per vrorem telligas pen-
tentiam: per primā tam confessio-
nem: per secundam tissactionem:
et cum his filiabus debet exire in
maris: et salvare anit. sciam in me-
ter: et non respicere tro. i. ad tem-
poralis: que relinqz: post mortem
et sic in hoc mundorū actaz: et in fu-
turo gloriam. Ame.

Adui vocez

de' celo re. Voč. 14. Secū-
dum diuinam scripturam: reperti-
mus quadruplicē vocez claman-
tium.

C Prima peccatorum.

C Secunda damnatorum.

C Tertia purgancium.

C Quarta iustoru.

C P:ima dicitur et peccatorū: s. hominū mundacium: qui sunt
dedicti voluptatibz delictibz: de-
quisbus dicitur. Sicut. 2. Venite
perfruamur: que ba sunt in ter-

Vulgares

ra. s. i. haec vita: et vtamur creatura
ad libidinem celeriter in suorum
te nostra: et vino precioso imple-
mus nos: et non intereat flos nostri
temporis. Coronemus nos rosas. i.
vanitatibus: antequam mors nobis
enierat: et a nobis nullum fiat sola
clam absq; luxuria.

CSecunda vox est dñatorum: quā
damnati in inferno emittunt: pro/
pter leuissimas penas quas patiū-
tur: et portant propter peccata: que
comiserunt dum hic viuerent: pro/
quibus penitentiam non egerunt.
De hac voce dicitur. Isa. 5. Vox
eo: si quasi maris sonabit: que vox
est confusa et querulosa. Et ista vox
generatur ex agitatione fluctuū.
Sic vox damnatorum est terribilis
confusa: et querulosa: propter flu-
ctuum agitatem. i. propter pe-
nam magnam: que eis est in partita
propter eorum peccata: que comis-
serunt. Isti damnati emittunt voces
horribiles: et tamen non erandunt:
quia non clamant per contritionem
suo: nam peccatorum nec propter mi-
sericordia consequendam. Sed so-
lum propter multiplicem tormento-
rum penarum. Sicut clamabat diues
in inferno sepultus.

CTerteria vox est purgatoriorum: qui
in purgatorio purgantur: et isti emi-
tunt vocem ad nos viuentes: pete-
tes a nobis: adiuvari suffragij.
Unde Job. Loco istorum di-
cit. Misericordia mea re. Propter q
viuentes debent audire voez isto-
rum: et desiderium eorum opere ad
implere. Ps. Beatus vir qui imple-

uit desiderium suum: pro spissis. Ec-
clesia. Qui obturat aures suas
ad vocem clamantis dicens mis-
remini mei. Misericordia mei: et ipse
clamabit: et non exaudietur vox
mea.

CQuarta vox ē iustorum: quā emis-
tunt ad deum orando pro te: et pro
petrōib; mudi. Ps. voce mea. Ad
dominū clamaui tē. Usq; in des-
cendo. Ista vox audiſ a deo. Ps.

Clamabit ad me: et ego exaudiā
eum tē. Ista vox ē emittunt ad
deum veri penitentes: quādo que-
rant salutem et iustitiam. Intra illud:
Ps. 118. Clamaui in toto corde et
audi tē. Usq; preuenierunt. Figu-
ra de Ezechias rege: enīs vox la-
chrymabilem erauduit dñs. Jo-
dixit andini vocem tuam: et vidi la-
chrymas tuas: et descendit liberare
te.

Hanc vocem laetabimbi-
les debet emittere quilibet morib
siendo peccata sua instar Ezechie-
i et dominus eraudiet vocem eius:
vt etiam audivit vocem Zacharie:
et Elisabeth. Lui angelus dicit. Et
audita est oratio tua. et Elisabet,
vix tua pariet tibi. s. in senectute
sua tē. Hac vox laetabimbi-
lemauit ille defunet. N. duis viue-
ret. cui dictus est. Exaudita est ora-
tio tua. et helisabeth. i. vox tua laet
mosa pariet tibi filium. i. gratiam p
quā finita pena que tibi pro pecca-
tis tuis dabatur in purgatorio. que
niens ad gloriam. ad quā nos rps
perducere dignetur. Amen.

m **M**isericordia mei.

Sermones funebres

Eddite: que

sunt Lectoris. Lectoris: que
sunt dei deo. Matthel. 22. Scenn
dū Macrobius: Tullium. Seneca:
omnesq; doctores tam genitiles: qz
grecos: tam modernos: qz antiquos:
Justicia est reddere omiculq; qd
snuz est. Est itaq; corpus et terra:
ideo terre tradendum est: sicut suo
creditoris: et sue eedictori. Iuris si/
lud. Genes. 3. Memento qz pul/
nis es: et in pulucrem reuerteris.
Als vero est sp̄s: et ideo spiritus
debet reddi: qui est deus: qz suum
esse ex deo habet: ergo tanq; creato
ri suo reddends est. Sed nota qz
deus nunc operat iusticiā sine mi
sericordia: nec misericordia sine iu
sticia. C Primo aliquādo vtrunqz
mansisse: aliquādo vnu aperte: et alte
rū occulte et aliquādo. e. cō. aliquā
vtrūqz occulte. Ut nūqz operat ma
nifeste: et sperce: ut in salustiōe bo
noz. Quia tanta iusticiam dnt bo
nis bona. E perac etiam misericor
diā mansisse: qz remunerat ultra
meritum et dignit. Teste Paulo.

Nō sunt dignae passioēs huius
temporis sed futurā gloriarū: quic reue
labit īc. Ut Bernardus. Factor
nō suz dignus meis propriis meri
tis regni obtinere celop: s̄ duplicit
ratioē obtinēs illō dñs me⁹ iesus
rps et hereditate patris: et merito
passionis: altero ipse p̄tentus: alte
rū mis̄i donauit: culis dono illud
mibi vēdiesre nō erubesco. C Se
cūdo aliquādo operat iusticiā qz
et misericordia occultā: ut in pec

catorib⁹ p tribulatiōe. Sic san.
Anton' o. Qui a deiniibus est ve
hemeter eesus. Itē sc̄a Katerina
d Senis: qz familiæ eesa ē. C Ter
tio Aliq; operaſ merito: diā ap
te: et iusticiā occulte: et in expecta
tione petōis: qz piu et misericor
expectat ut peccato reuertat. Sz
qz ni magis expectat: eareti⁹ puniet.
Uf Valeri⁹ mori. l. l. de religiōe.
Lento. n. gradu sd iudicatiā sui dī
uins peedit irs: toriatē qz suppli
cij: grauitate cōpenit. C Quarto
aliquādo vtrāqz occulte: in inoceñib⁹
et pueris in limbo a ditis: et in iſer
no obtrusis dūlitib⁹ qz hic videba
tur boni: et iusti. Se hic posset qri.
Quare g de⁹ puniſt si est ut dixi
plus et misericor: ultra: et digna vel
demeritū: Nam ille q peccat: peccat
et paliter: et de⁹ illū puniſt eternaliſt:
q nō ē ita plus re. N. Daud qz
ut pētū sit t̄pale: t̄ hi iſicit et detur
pat etiā. l. s̄loz: i q etiā mone
bit culps: et peccati tanq; mysteria
ignis. Jō merito cremaſ et puniſt
eternaliter. Itē alia rō: qz p pētū
offendit deus: q est infinit⁹. Ideo
infinite d⁹ puniri. Sz qz hō nō pōe
portare infinitā intellue: de⁹ vult
q portet extenſive. s̄p t̄pū infinit
tū. Itē alia rō. Qz mala voldas re
p: obop: ē etiā: iō et pēa d⁹ eē etiā
C Primo declararst hoc etiā etē
plus. Primo. Vēditio cuius sc̄m qz
rel est momētanea: et t̄ possessio
est perpetua: et eterna.
C Seco Itē. Vulnerat ē momē
tanea: et t̄ cecitas est pertua.
C Tertio Itē. Lasus in sonaz et

vulgarēs

tpalis: et tñ detētio est perpetua!
 CQuar. Ite. Effusio oculorū ē mo
 mēranea: et tñ cecitas est eterna.
 C Quo d. Itē. Potio veneni ē tpa
 lis: et tñ morte operat ppetuam.
 C Scro. Itē. Actus cuiuslibet sa
 cramenti ē momētaneo: tñ ē ppetu
 caracter. Sic in pproposito. Misericor
 dia et iustitia dei manifeste ostēdit
 opata a deo in amico nro. primo.
 Mifericordia qz vocavit eā a labo
 re ad regnē dicens. Venite oēs q
 laboratz tc. Et ego tc. Secundo qz
 vult eā coronare corona imortali
 taq. ps. Gloria et honore coronasti
 eā. et pstituit eā tc. Et Sap. Ser
 minabit hunc ltid. et florebit in eter
 no ante tc. Mō ppiter eius merita
 sed ppē sua p̄fissimā misericordiā.
 C Scro. iusticiā. qz reddet illi iux
 ta opera sua. Jo. Teste i Alpo. 14.
 Epa. n. illo psequunt̄ illos tc. Iste
 sgitur ut impleret dictā dominice.
 Reddite que sunt tc. Se dispositū
 in vita ad gratiā hic p penitētias.
 Ieiunium: orationes: clemosynas: ce
 clebarum visitationes reddēs vni
 euqz quod suaz est. et in futuro ad
 gloriam. per eum tc.

Oluz mihi su

perest sepulchrū. Job. 87.
 Ego considerauis vicit pacientissi
 mus Job qz est vna extrema demē
 tia vna stultitia: qz persona satigē
 ad acquirēdū res mundanas: res
 temporales: res corporales: qz si qz
 bene stētans et mihi crepuit cor ad
 acumulandū venīdo. at mortem
 de oībus rebus non remauet mihi
 nisi vna parva lossa: vnu obsecruz
 et strictum sepulchrū. Solum mihi
 superest sepulchrū. Si nos inuesti
 gamus et queramus bene pruden
 tes eius mel nō reperimus qz qz
 homo est virtus habet magnā am
 plitudinē magnā latitudinē qz lon
 gitudo tota restringitur qz ipē ho
 mo venit ad mortē. vnde ego repe
 rio qz homo viens hz duplēcē la
 titudinem vz primo habet latitudi
 nez nature: et anime: magnā latitu
 dinē habet ala in uno corpore vz
 uno habet latitudinem qzum ad es
 seniam et qzum ad suas virtutes.
 Quātum ad suam essentiā anima
 est ī toto corpore et tota in qualibet
 pte corporis. vnde non est aliqua
 sic parva sic vallis in corpore huma
 no qz vñit in qua non sit tota ala
 essentia liter et huius naturam et
 non est solum in cerebro vel capite
 vt dixerunt qnida reprobat a pho
 in libro primo de anima: sed tota ī
 digito pedis et manus et brenuter
 ubiqz est tota essentia liter. Et hoc
 tu habes clare ab auctoritate Au
 gustini in 6. libro de tr. cap. 9. Ubi
 sit. Creatura quoqz spiritualis sic

Sermones funebres

est anima est quidē in corporis cōparatione simplicior sine compara-
tione aut̄ corporis multiplex est et
ipsa nō est simplex. nā ideo simpli-
cio; est corpore qm̄ non mole dis-
ditur per spaciū loci: sed ī vno quo
qz corpore et in toto est et in qualis-
bet eius parte tota est nō solidā alia
habet latitudinez in corpore vnuo
q̄tum ad essentiam. Sz etiā q̄tuz
ad suas p̄ntes. debetis notare q̄
ipsa anima sīm suas virtutes quo-
niā virtus vñsua est in oculo vir-
tus auditiva ē in aure: et sic de alijs
virtutibus scdm suas virtutes nō
est tota in qualibet parte corporis
q̄ virtus vñsua nō est in aure: vir-
tus auditiva non est in lingua re.
Concludo ergo breuerit: et dico q̄
homo vñs habet magnā latitu-
dinem q̄tum ad naturam: et verte
cartam: et se ne vñne la spirata mor-
te et totam hanc latitudinem restrin-
git in tñ q̄ ipsa anima nō est ī eo:
pore nec essentialiter nec virtualiter
nec in toto corpore nec in aliqua par-
te ipsius corporis. Solū ergo mihi
superest sepulchrum. Secundo
dico q̄ homo vñs habet latitu-
dinē fortune modo dilatat se q̄tud
ad carnem. In silibus: parentibus:
modo q̄tum ad temporalia: et in
thesanis: et pecunias: et mercemo-
rias: in hedschis: in agris in vineis
essendo sic ampliatus et dilatatus
venit mors et telo ino restiguit eū
in uno partio loco unde cōsideras
hoc. Ecce loquim̄ de se ipso. 2. capi-
dices. Magnifica ut oya mea vñz
et nihil permanens sub sole. Solus

mihi superest sepulchru et hec verba
suerunt eoram vobis sumpta. No-
scit. Ne passato ab ista presenti vi-
ta ruminando se penitentio et mé-
te istam locutionē Job et videndo
apertissime in oibus hys reb⁹ mis-
dantis nō esse aliud nisi vanitatem
afflictionē spiritus et corruptionem
et q̄ tu monse nō acquirit aliud nisi
si una parva possa quando fuit in
iste mundo vñsus accumulare res
in quibus non est vanitas. sed vir-
tus. non afflictio spiritus. sed gau-
dium mentis nō corruptio. sed per-
petuas et virtutes et bonas ope-
rations. hic narrat vitam suam et
virtutes suas et sinez studi. possum⁹
ergo concludere et dicere hys anda-
cer illud q̄ dicit psalmista in Ps. 83.
Ibūt de virtute in virtutē iud.
deus deorsū in spon. Tn. N. q am,
bulasti per viā huius modi de vir-
tute in virtutē gaide iubila et sae-
festū quantiam contemplabis dens
deorsū facie ad faciem in spon. I. l vi-
tam eternā. velim⁹ et nos dilectis
filiis vñtere virtuosē in hoc modo
vt mercamur videre ipsam sumus
bonum facie ad faciem in isto mun-
do per gratiam re. Amen.

O II est mor-

tua pulella: sed dormire.
Mat. 9. volens sons pietatis iesus
reps. parentes amicos et vicinos ar-
chisnagogi qui plorabant amare
mortē fidic sue vñsice. dicit sacerdū
geliſta Mat. q̄ vertit se ad multe
tudinem et dicit. O brigata nō plo-
retis nō est mo: tua re. Quānis na-

vulgares

terribus phis ista locutio apparet falsa et impossibile. Egregi claves mei qd vna puella mortua sit viva et dormiat. Cum dicat p:leps phor Aristo in lib. de somni. et olygia istas duas passiones. scilicet dormire et vigilare esse passiones animalium vniq; apud imperatorem nature. L'olopotentem deum est possibilis et verissima. Nec est mirandum: vide mus. n. per experientiam aliquas res videri falsas hominibus simplicibus idiotis et grossis et qd esse verisimilias hominibus doctis et in scientia educatis. dicitur mihi. Quis homo spoliatus philosophia posset imaginari totam terram esse minorē vnu stellā celi: certe nullus et tamen apud phos istud est verissimum. Itē quis vnuq; posset credere id qd credit. scilicet qd tres spirituales res in corpore res immateriales res que humana facie videntur sere et impossibilis et tamen sunt possibilis et verisimilis reuertendo ad propositum. hec locutio dñi nostri Iesu ch:isti videtur phis impossibilis et tamen sibi qui est deus et homo est possibilis et verissima non est ergo mortua pncilla. Considerando pluribus vicibus istam locutio nem charissimi. Ego reprobo sub breuitate tres conditones personarum de quibus aliquis vivet et in veritate sunt mortue. Alique videntur mortue et in veritate sunt mortue. Alique et sibi ultimo videtur mortue et in veritate sint vine. Dico primo qd aliqua persone videntur vine et in veritate sunt mortue et iste sunt alle que fecerunt sibi paradisi de

hoc mundo qui posuerunt totā se uictatem suā in rebus huius mundi qui stant suffocati et submersi nisi placere dñi et solatione mundani carnali et bestiali qui clauserūt oculos per non regardar pīn el celo per nō se recordare pīn d' dñi ut nō recordarentur amplius proprie salutis. Iste tales videntur qd sint viui et nō solum vini sed etiam bene vniq; et qd dolorosi et meschine sunt in veritate mortui quantum ad animā. Et illud est qd dicit tuba filii dei xpianae Pau. apostolus scripturando ad Thymo. h. capl. Vnde qd in deliciis ē viues mortua ē. et ideo angelus dñi ep̄o pergami qui erat de ista pma brigata dicit Apoc. 3. capl. Ocio opera tua. qd nomē hēs ut viuas et mortuas es: et de istis p̄mis nō dicit dñs p̄ba. assumpta. Aliqui alioq; vident mortui et in veritate sunt mortui et isti sunt illi qd fragilitate vel ignorāti vel p̄ p̄itā maliciā hanēdo peccato mortaliter stant indurati: et obstinati in malo et nullo modo dicere volunt cul p̄a sed poti⁹ volunt mori et ipso peccato mortali et ire ad sepulchrum eternum. Et iste tales homines desperati: homines diabolici: homines inhumani videntur mortui quantum ad corpus et sunt in veritate mortui quantum ad animam et quantum ad corpus et ista mortis scilicet et corporis est multum plus acerba mulius plus crudelis: multum plus terribilis qd si sola mortis corporalis: de qua terribilitate loquens. Ang. Sepulchru⁹ limpi

Sermones funebres

diffimum totius ecclesie militatis l.
13.c.i.del.cap.12. Dicit hoc. Illa
enim mors est gravior et omnium
malorum pessima que non sit sepa-
ratioe anime et corporis sed in eter-
nam penam potius utriusque comple-
ti. Ibi econtrario non erit homi-
nes ante mortem nec post mortem:
sed semper in morte: ac per hoc nunquam
viventes nunquam mortui: sed sine si-
ne morientes: nunquam non erit homi-
ni peius in morte: ubi erit mors
ipsa sine morte. Nec enim dicit do-
minus de istius verba assumpta.
Alique aliae personae et iste sunt viti-
me videntur mortales et in veritate
sunt vivi. et isti sunt illi qui vivunt in
hoc mundo virtuose iuste et sancte
et quando passano sine peccato in-
de tali et moriuntur cum gratia ol-
potentis dei et cuius videantur mor-
tui quantum ad corpus. In verita-
te non sunt mortui sed vivunt quia
tuus ad animam in eterna vita. In
persona quodcumque paulus ait. et ad
Cor.6. Quas morientes et ecce viui-
mus. Eccl. Viii. Hoc deus super illo passa
Lu.20. Deus autem non est mortuo-
rum sed viuorum dicit. Est autem
vera vita qua sustinuit deo vivere et qui
corpo moriuntur: et de istis vitiis
misericordia dicuntur a domino verba as-
sumpta. Et quia ista puella est pas-
sata ab ista presenti vita finis quod mihi
facta fuit relatio a personis fidei
dignis visa est vivere virtuose: hic
nara vitam: suas virtutes: et sine vi-
te sue. si purgata diligenter ab om-

ni peccato possum credere quod sit
de ista ultima brigau. Quodobet enim
arditamente possimus dicere et ea
thema assumptum. Non est mors pri-
ma. O pries. o matres o fratres: o so-
rores o parentes et o vos omnes
alii amici non effundatis lacrimas
mas non ploratis nec detis vobis
melenchoniam et afflictionem quoni-
am vestra puella vel filia soror et pa-
rentes et non est mortua hec vos
cogitat. scilicet quantum ad corpus
quantum antem at animam vivit et
dormit in gloria paradisi expectan-
do futuram spem et resurrectionem:
Ad quam omnipotens deus faciat nos
peruenire per gratiam ut veniam
possimus in alio mundo per glo-
riam. Ad quam nos perducatur. et.

b Relies dicas.

honoris sunt. Job.14. Ta-
ta est breuitas nostri temporis et
marinis nunc honorandi et nos quod
quando cogito quasi ex toto erra-
me ipsus et primum in lacrymas
et totus tremo et ex magna amar-
itudine et dolore cordis conqueror
venisse in hunc mundum dicerido
illud quod dicit Job.3.cap. quare da/
ta est miseria et vita: Et propter hoc
pius et piu fias et me misse a voler in
investigare la radice et fondamento
de questa breuitate: et quando bene
quochui et requisiui ego reperio quod
duo solus sunt potissima fundame-
ta istius tante breuitatis. Primum
fundamentum est natura ipsius te-

vulgares

poris. Secundum fundamentum est deus dominus ipsius temporis. Dico primo qd p̄imum fundamen tum breuitatis nature est natura ipsius temporis. et pro aliqua declaratione. hoc debetis notare qd magna differentia ē inter naturā eternitatis. et natūram temporis. fin qd egregie diffinita est. a. nostro cluc Boetio. 5. de cou. Eternitas est iterminabilis vite tota simul et pfecta possessio sine discursu. sine successione. sine viciſſitudine. Sed tempus est quedā possessio imperfecta qm illud qd possidetur in tempore possidet firmiter et quiete. Mō autē imitabilis fin rationem qd possidere ē in tempore h̄z finem et nō est totum simul sicut eternitas sed h̄z partē post partem. s. diem post diem. mensem post mensem annū post annū et semp sine requie sine intermissione ambulat. Et totum hoc nō procedit ab alto nisi qd ipsum tempus est fundatum. et radicalē supra motu p̄imi mobili et p̄imi celi et est sua mensura. Unde. 4. phisicorū. Tempus est nūc rūs motus fin prius et posterius. Et qd celum immēq̄ gescit in continuo flaru et incōtinua generatōe sequitur qd tempus suudatum si per hoc celū mediatē suo motu sit similiter in continuo motu et continua generatione. sed post horribilez iudicij celum erit immobile et non erit ali quod tempus. Vidi dicit aquila grandis. Jo. raptus in sp̄ ritu. Apo ca. 10. Et qd vidisti Jo. Vidi et an-

gelus quem vidi stantem supra mare et supra terram levauit manum suam ad celum et surauit per viuem in secula seculorum qui creauit celum et terraz et ea que in eis sunt. qd tempus non erit amplius. B̄enes igitur dies hominis. Quātum ad istud p̄imum fundamentum sufficit. Secundum fundamentum breuitatis nostri temporis est dominus deus ipsius temporis totus cursus. tota longitudo. tota breuitas nostri temporis est in manu dei sicut pecunie tue sunt in manibus tuis et sicut tu dispensas tu distribuis pecunias tuas. pnt tu vis. cui tu vis. et quantum tu vis. sic ipse deus dispensat et distribuit tempus ad libitum suum. Quamobrey tu bone homo non potes iuste conqueri de deo dicendo. cur deus nō das mihi nisi triginta annos temporis. Et illi das. Hoc. Cur facis me mori in flore lumentutis et illum in se necta. quoniam illud tempus parum vel latiss qd tibi dat non ex debito sed ex gratia et benignitate ex dono. sicut tu das pecunias tuas. Habens igitur dominus tempus in manibus suis. et in sua potestate. nos reperimus in sacra scriptura dispensasse ipsius tempus humana nature dñueris vicibus dñueris modis. et primo incipio a Genes. nos habemus qd si p̄imus pater noster Aldā durasset in gratia et nō peccasset deus disp̄essasset tempus qd semper viciasset. sed qd peccando

Sermões funebres

perdidit gratiam accepit ab eo tē
pus vivendi et sibi tarant et dixit
ei smilee: ex quo non curasti mihi
obedire non curasti offendere me:
non curasti perdere gratiam meam
ego quoq; nolo q; tu vicias in eter-
num sed solis. 930. annis igitur 5. et
faciat est tempus quo virit adam
nongētis triginta annis et mortu⁹
est. Eleni magis ultra. 6. capi. tu re-
peries q; omnipotens deus vidento
magna peccata magnas abomina-
tiones magna scelerata incipere cre-
scere et multiplicari super terrā in
tantū q; omnis caro corruerat vi-
lam suam motus ad irā furādo di-
vit hec verba. Non permanebit spi-
ritus mens in homine in eternū qz
caro est: erūtq; dies eius erat. c. vi-
ginti annos et in p̄seni nostra eta-
te illud tps abbreuiat⁹ est in alioq;
bus vsq; ad. 77. si aliquis pur tran-
seunt: illud tempus q; rarū est eoz
vita potest magis vocari mors la-
bor et dolor q; vita. Dies annorum
nostrorum in sp̄is septuaginta annis et
ēplius eoz labor et dolor. ait ph̄o.
P̄s. 89. et in multis psontis nos vis-
demus. hodie istos annos ecce abre-
uiatos. videmus. n. q; iustus domi-
nus vni dat. 30. annos vni alteri dat
.xx. illi. 50. menses et minus etiā h̄z
q; sibi placet ei totū hoc nō proce-
dit ab aliquo nisi q; ipse deus ē tē
poris et potest facere de ipso q; ergo
vult d: eues ergo d: ho. sunt et ista
fuerit verba assumpta. Noster. n.
mortu⁹ est vidento dies istius tē
poris esse bries mediatis suis
virtutibus suis bonis operatisib⁹

In quibus se exerecit q; sibi sunt in pre-
sentis vita et in morte blesione coma-
nione et alijs sacramentis ecclesie
que devote sumpt in suo sine vi-
sus est prouenire d illam ultā ubi
sunt dies eterni p̄petui et sine fini
Quāobrē nos q; imus hic presen-
tes possimus erigere oculos ad ec-
cliam et reddere gratias deo et dice-
re cū ph̄o: vitam etiā a te. et tibi
el. lon. d. eter. Quoniam vitā nobis de-
us concedat in h: mundo p̄ grāz
et in alio per gloriam qui rc.

Ep̄i dissol-

ut et esse en r̄po: ad ph̄il.
primo. Lect̄ ista exortio pauli ap̄li
tobe fidei christiae videat extra
ne p̄ma facie h̄no. c̄nes meli.
desiderare et aptere horribilez et
obstruam mortem sit sententia
olum ph̄o: et māme d̄ri. in plurimis
bus locis et potime primo cibico
rum in p̄incipio: obiectum volū-
tatis sit bonū et omnes res que
desiderant a voluntate desiderant
in q̄zum habent se aliquā bonita-
tem: et ipsam m̄c̄z videamus et
perimentaliter in bonā. sed poti⁹
malā q; cū prius vīte que vita
est una res bonā obrē non debe-
ret desiderari. sc̄iugt. nō debet
appetit sed haberi abominationes
nō deberet amare haberi i odi
vīm. Es men si n consideramus
istā locutionem tali reperiemus
causam nō esse canicā sed p̄grā
tissimā et conuenitissimā. Nos
habemus in ph̄o: una res desi-
deratur duobus odis. s. per se. et

Vulgares

per accidens. Illa res desideratur per se que habet in se aliquid bonitatem: et illa res desideratur per accidentem que non habet in se aliquid bonitatem: sed est via et causa alicui alterius bonitatis: verbi gratia. In sciem desiderat medicina amarum: et miles bellum: propter pecuniam: et iste res non desiderantur perse que quod non habent aliquid bonitatem: sed desiderantur per accidentem. Inquit amarum est via et causa ad introducendum sanitatem in corpore que sanitatis est una res bona. Et isto modo apostolus desiderat mortem non quod mors habeat in se aliquam bonitatem: sed quia est via mediante qua homo iustus pertinet ad deum: qui deus non solus est bonus. sed est ipsa bonitas et supra omnem bonitatem. Et quod hoc sit verum andi adunctione est factum sue locutioni. Nam postea dicitur. capitulo dis solvit aduersitatem multo magis et esse eum Christum. Multe sunt causae propter quas homo iustus positus in hoc mundo continuo desiderat mortem: sed via est illa que transcedit oculos alias. si perfecta cognitio veritatis: De ista propter breuitatem solus dicens mus duo verba. Princeps phorum. Art. 1. Investigando proprietates hominis inter alias reperiit unam quod manifestauit in principio Metha. dicens. Omnes homines natura scientia deciderant. Ratio huius est: quod omnis res imperfecta naturaliter appetit et desiderat esse perfecta. Et quod homo ignorans est una res imperfecta naturaliter appetit et desiderat esse perfectus et scientia non solum sciens. sed etiam perfecte

scire. Est autem impossibile quod homo vise quo est in hac vita presenti possit habere perfectam cognitionem et scientiam alienius rei. sed quod dicitur Art. 1. in primo phorum et in pluribus locis: et maxime in quinto Metha. et primo posteriori. Tunc perfecte cognoscere et scire aliqua res quando perfecte scientur et cognoscuntur cause et principia illius rei vise ad clementia. Et quod existens in hac vita non potest perfecte cognoscere nec sciens principia et causas alicuius rei. nec creatura sequitur quod non possit habere perfectam cognitionem vel scientiam alienius rei. Quod homo christiana in hac vita non possit habere perfectam cognitionem principiorum et causarum creatoris accipiendo pro ista principiis et causas cognitione suae in custodiam sui visione patet quod deus non habet principia nec causas: sed potius est universale principium et causa omnium. Alii tuba fidei christiane Paulus apostolus act. 1. cor. 13. Tunc autem sa. ad sa. videmus nunc per spe. in emig. Et Art. 2. Metha. dicit. quod sic se habet intellectus noster ad res manifestissimas et ad res divinas heut oculum noctine ad lumen solis. Unde sicut oculus noctis propter debilitatem suam non potest perfecte respicere solem ita intellectus noster quousque est in vita presenti constitutus hunc corpori non potest perfecte propter suam debitatem cognoscere ipsum deum. Quod est homo christus in presenti vita non possit perfecte cognoscere principia et causas ipsius creature est limitatum ad minus de principio: et ea

Sermones funebres

vniversali sicut iam habuistis. ergo
scilicet et dicit ppter eas assignatas
quod hoc quousque est in hac vita possit
non potest habere pfectam cognitionem
ne et scientiam alicuius regni nec creato-
ris nec creature: sed quod hoc in isto re-
gno ab ista vita presenti et spolia
isto corpore habet pfectam cognitionem
et scientiam creatoris et creature. Crea-
toris quod non videt debet enim amplius per
speculum. scilicet per creaturas et enigma-
tum. scilicet per frigidis. sed videbit eum sa-
cie ad sa. vel sicut est. Jo. Crea-
tura est habebit pfectam cognitionem
et scientiam quam videndo et preplando
dianam essentiam clare et perfecte vider-
debit creaturam in ipsa divinitate essen-
tia sicut in suo principio et in suo fon-
te omnipotente. et de hoc accipere vnu
pulchrum oignale Bernardi in ser-
mone de oibus sanctis et facta sine.
Cognoscimus tunc ipsum in semetip-
sum trinitatem et gloriam illam sine vello
enigmatis modo corde contemplabili-
mur. In hoc enim erit vita eterna ut
cognoscamus patrem et filium eni san-
cto spiritu et videamus deum sicut est.
In modo sicut est in nobis sed
sicut est in semetipsu: tunc quoque in
ipsa sapientia: ola que in celo et que
in terra sunt perfectissime cognosce-
mus: in ipso fonte sapientie regni om-
nium cognitiones habentes. Pensi-
do ergo illud homo iustus positus
in valle misericordie huius mundi clamat
alta voce cum paulo dicendo cui
pro te Que verba fuerunt coram ro-
bis assumpta. Mains desiderans et
major voluntas habuit in te. N. In
hoc modo fuit hoc. scilicet esse cum

christo: et ut posset implere hoc suum
desiderium viens est vivere virtuo-
se: hic narra vita. virtutes: et scientiam
obrem enim transierit et hoc mundo
possimus credere propter suas vir-
tutes quod in alio mundo sic vivat et
regnet et triumphat in secula secu-
lorum. Amen.

Adines mori-

mur. Quaque quotidie ut
deatur a sensu et per experientiam quod
omnes univeraliter morimur postquam
ad tamen multi nesciendo causas et
non habendo cognitionem et noti-
ciam scientificam de hoc videntem
ter miserantur: si est aliquis qui de hoc ha-
beat non solum cognitionem et noticiam
experimentalem et sensitivam sed etiam sci-
entiam et cognoscat eam non mirabil-
iter quod sentit vestrum peccatum. Est veritas quod
circa istam materiam assignant et sa-
cris doctoribus theologis multe
et diversae cause: sed in pueris in-
tenditur breviter dimittendo omnes
alias. accipiemus solu vnam theologum
cum est ista. Nam nostra corruptibilis
per talis modum ordinata est disposita
et cōposita quod est necessarium quod aliquis
vitam veniat ad corruptionem et nos
omnes similiem veniam ad mortem. De
meto quam omnes in corruptione sumus
vicit. Et ppter alias declaratio
ne huius debetis notare quod sunt aliquae
creature quod sunt sua natura non sunt cor-
ruptibles nec in toto nec in parte si
est sunt celli. Sol. Luna. Stelle et
si tu repertis aliquem in sacra scriptura
alchymo placere quod dicat oppositum
scilicet celli et stelle sunt corruptibles

Vulgarcs

fient in. Ps 101. Opa manus tua p
 sunt celi ipsi peribunt in ait pma/
 nes 2c. De stellis autem sicut habes
 in Apoc. 6. stelle cadent de celo si-
 ficas mittit grossos suos debes tcel
 ligere de corruptione que est fm q
 litate et non fm substantiam: qz celi
 fm substantia est ingenerabile et in
 corruptibile et inalterabile. et in au-
 gmentabile sicut pbat phus i lib.
 8. celo. et nun. capi. primo nec pot
 recipere peregrinas impressiones ibi
 d. Celsi est elongata a phis ibidem.
 et pp hoc ipse ibide dicit. Celsi e lo
 ca deputat ospotem deo. Et in codice
 lib. dicit. qz est locus spiritu et dei:
 et recordat ebi Pha David dicente
 Celsi celi domino terram ait dedit re.
 Ista igit corpora celestia non sunt cor-
 ruptibilia nec in toto nec in parte.
 Sunt autem aliae res qz sunt cor-
 ruptibles et in toto et in pte et iste
 sunt oes copiose infra hoiem sicut
 est curvus argentei plumbi et hinc et
 oes res fine vegetales sicut sunt ra-
 dices. plantae et arbores et omnes
 res sensibiles. sicut sunt animalia bruta-
 ges. iste res sunt corporales et in toto
 et in pte. In toto quoniam leo mortuus
 non est amplius leo in toto nec in par-
 te qm mortale leone sua alia amplius
 non vivit. sed mortuus simul cum corpore.
 Sunt aliae res qz sunt corru-
 ptibles in pte. sed non in toto sicut
 sunt quartuor elementa. Elementa
 enim fm phm 1giz simul activa et pas-
 siva: nam vnius elementum corrumpit ali-
 ud verbi gratia. ignis corrumpit ac-
 rem et aqua corrumpitur ab acre et

tam en. Ignis corrumpendo aerem
 non corrumpit totum aerem. sed partes:
 sicut expresse dicit phus in lib. 8 ce-
 lo et mun. cap. 2. Et in pte Metha
 urop. cap. primo. et rō est prima: qz
 si ignis corrumperet totum aerem sequen-
 tur vnius magnus ledenies i pha-
 se qz locis ut erat primo aer esset
 vacuus: qz est 2 phm 4. Et si diceres
 bene non posset repleri alto elemento
 ego dico qz est impossibile quoniam dicit
 ipse Vir. lib. 4. de celo et mun. cap. 5.
 qz ola elementa monent nāliter ad
 sua loca sicut ad suos fines et natu-
 raliter quiescentia salvant et conser-
 vant in ipsis locis. Quāobez i illo
 loco vacuo non posset esse aliquid
 aliud elementum sicut in loco nāliter
 violenter et ē naturā si ergo elemē-
 ta essent corruptibilia in toto seque-
 retur immediate vnius illoꝝ in eōne-
 ntium vel qz ille locus elementi
 corrupti esset vacans: vel esset reple-
 tus aliquo corpore. perpetuo et vio-
 lento: et nullum violentuz est perpe-
 tuū secundo de celo. et mundo. Con-
 clude ergo et dñe secundū veraz phras
 qz quattuor elementa sunt corrupti-
 bilia in parte et non in toto. Sunt
 aliae res que sunt corruptibili-
 les in toto: sed non in parte sicut ē
 homo. In toto quidē: qz homo cor-
 ruptus sine mortuis non est amplius
 nisi oculus hominis mortui non
 est amplius oculus. Mānus homi-
 nis mortal non est amplius ma-
 nus: nisi volumus loqui equivo-
 do eo modo quo dñe mns qz ho-
 mo dictus est homo: quod oeu-

Sermones funebres

Ius marmoreus est oculus q̄ manus metalis est manus. dicit phs. 1.
De anima et in libro. et morte et vita. Sed si volumus log prie formaliter vniuersitatem mortu⁹ nō est hō oculus hōis mortui nō est oculus r̄side sic de alijs. Et h̄is hō sit corruptibilis in toto: si non est corruptibilis in p̄c. s. anima: quia anima est una res incorruptibilis et quando recedit a corpore recessit sicut una res p̄petua ab una re corruptibili. Sepaēt hoc ab hoc dicit phs in tertio de anima sicut perpetuum a corruptibili. Concluēt ergo q̄ omnes naturaliter sunt mortales ppter corruptibilēs naturā. Omnes ergo morimur. Postq̄ ergo oēs vniuersaliter morimur. Larissimi debem⁹ nisi vivere tali mō q̄ ad minus q̄ morimur mortis mūrbene. et q̄ noster. N. visus est vivere virtuose fī q̄ miseri facta relatio a fide dignis: bienarū vitam et finem sud. Possimus credere et si mortuus bene et moriendo b̄s p̄cep̄t sit factus glorie ulte eternie vbi vivit Christus. Amē.

¶ Dñcs mori

mur. h. Re. 14. Quemlibet hominē esse necessarium corruptibilem et mortalem cines. tē. Breueriter clare et sufficenter probat in p̄ficiarū. Quantus ad p̄incipia ipsius hominis quād ad medianū et quād ad finem: quantum principium probatur hoc p̄incipium et corditum humanae generationis sicut est vobis manifestuz sicut noster. Pr̄ adā

qui essendo in statu innocentie per ordinationē et dispositionem diuinaz erat Imortalis erat in corruptibili similitur nos suissemus immortales si ipse durasset in statu innocentie sed recedēdo ab isto statu mediante peccato effectus est mortalis et cōsequenter oēs nos effecti sumus peccatores: et propter peccatum mortales: et de hoc accipe unā pulchram auctoritatem ab aurelio Augu. speculo ecclie militantis in. t. 3. de cint. dei. cap. 3. Fauidū p̄nno vñq̄ ibi teneretur obnotiū et tuba xp̄iane sicut paul⁹ ap. scribēdo ad ro. 5. cap. dicit. Sicut p̄ unā hominem in hunc mundum peccatis intrauit: et per peccatus mōs: ita et in oēs homines mōs pertransiit: et quo omnes peccauerunt. Tu potes petere et dicere: tu mihi dicis paulē q̄ pater noster adā peccauit et peccando excedit in mortem: sum contentus: sed h̄is culpam habem⁹ nos si ipse peccauit: R̄udit tibi apostolus. dī. in quo omnes peccauerunt quoniam secundum magistrum in secundo. dī. 30. Omnes eramus i sp̄so adā materialiter vel causaliter et virtualiter. Essendo igitur ipse adam corruptus mediante peccato fuit necesse q̄ etiam nos suissemus corrupti mediante peccato: et hoc videntur per experientiam q̄ quando radit vñus arboris ē corrupta contaminata et maculata omnes ram qui procedunt ab ip̄a similitur sunt corrupti contaminati et maculati. Similiter essendo una radit i adam corrupta propter peccatum

Vulgares

¶ per peccatum damnatus ad mortem fuit: necesse est quod omnes nos qui sumus rami huius radicis simus corrupti et propter peccatum damnati ad mortem. Omnes ergo mortui sunt. Quantum ad primum. Secundo dico quod quislibet homo quantum ad medium. Iquantum ad suam vitam est necessario mortalitatem et hoc probatur per unam rationem physicam subtillem et peregrinam. Contra minister naturales physponunt duo monumenta unum circulare et rotundum: aliud rectum: et dicunt quod ista differentia est inter ista duo monumenta quoniam motus circularis et rotundus nunquam venit ad finem nunquam quiescit in aliquo termino. sed semper est in continuo flitu et propterea omnes illae res que mouentur illo motu sunt incorruptibles et perpetue sic sunt celi. Sed motus rectus de necessitate habet finem et quiescit in aliquo termino excepto si non esset motus insinatus quod non reperitur. Et propter hoc omnia illa que sunt mobilia isto motu sunt corruptibilia instabilita et mortalia. Ad propositionem vita cuiuslibet hominis non est aliud quam motus secundum gradum rectus. Unde quia vita hominis est motus rectus necesse est quod aliqua vice quiescat in suo termino et veniat ad aliquem finem et sic quilibet homo venit ad mortem et corruptio. Etsi ergo mortaliter. Ultio dico quod etiam quantum ad finem suum quilibet homo est mortaliter dicitur princeps mortuum. Christus primo et vicechorum quod bonum est quod omnia

appetuntur: omnes res mundi appetuntur et desiderant eorum bonum. Iste finem quia bonum et finis committitur et habent naturalem inclinationem ad ipsum videmus per experientiam quod lapidis proscenius in aere nunquam quiescit donec perveniat ad suum finem. I. ad centrum. et cur illud: quia habet naturalem inclinationem et quodammodo naturali appetitu ad ipsum centrum. Ad propositionem nostrum finis hominis est deus. Unde hoc nunquam habet quiescere. nunquam est contentus: usquequo non pervenit ad suum finem: et ista est loquatio nostri. Aug sp. ecclie militantis in primo lib. psc. cap. primo ubi dicit. Fecisti nos ad te et ingetus es eorum nostrorum donec quiescas in te. sed hoc non potest esse nisi deponat vitam corporalem et assumat vitam spiritualem sicut est iustitia dei: et quia hoc sit mediare morte ideo omnes morimur: et hec sunt verba eorum vobis sumpta. Non debemus ergo mirari ne deus nobis videbit extraneum karissimi filio noster. Nam migravit ex hac vita presenti: quemadmodum fecit vos audistis erat necessarium quod ipse moreretur. Erat necessarium per respectum sui precium quod erat necessarium per respectum sui finis: Unde non poterat quenam ad suum finem qui est deus hic dimitteret vitam suam corporalem. Quendo igitur in presentiarum hic dimissam vitam suam corporalem propter aduentum mortis: et essendo siforato de vincere: vir-

Sermones funebres

tuose in hoc mundo. Hie narra vitas suam. virtutes et sinas. Possumus ergo credere quod sit consueta cum christo suo sine et teneat eum stricte amplexando et dicat. Inuenit quem diligit anima mea te. deum nec distinguit. c. n. 3. Uclimus etiam nos vivere virtuose ut possimus perniciem ad ultimum sancitum tecum. Amen.

quamur de una persona in speciali pro aliqua habet plura bona et mala et aliqua plura mala et bona. Exemplo illorum duorum phos quorum unus semper plorabat alterum semper letis stabat. Habet ergo et quislibet in hac vita habet bona mixta cum malis: ut quilibet possit dicere verbum propositum vini tuum mixtum et. Ut per vinum intelligatur bonum et consolatio: quia habet letificare: quod haber letificare iuxta illud: Et vinum letificat. c. h. per aquam vero intelligatur tribulatio quare facit sicut aqua que infrigidat de questus. ps. Saluum me fac deus: quoniam in aqua. vs. ad. a. m. Unde nullus habet in ista vita vimum suum purum. et consolationem suam param sine amittione aque tribulacionis: ut pater de dinitibus potest habentibus filios et. Verum est quod aliqui habent nimis de aqua sine vino. Sed debent consolari quia deficit sicut bona mater que non dat filio vimum purum sed mixtum quod magis est saluum. Applicata ad personam cuiusvis consolari. quoniam deus posuit in vino suo de aqua tribulacionis que sic ei accidit ut non liebetur vino consolationis. et Ideo patienter substincere debet et. Exempli beat. pauli qui dicit loquens de seipso qui habet multas de aqua tribulacionis in vino sue consolationis. Cum insurmo fortior sus et.

n **Vetus egred**
suo sum de veteri matris

Vulgares

mee. ntu. re. ll. dominus. de do. ab si
 cut. do. pla. sta. s. est fit no. domini be
 ne. Job. i. Secundum doctrinaz sa
 pientum vita cuiuslibet sancti iust
 et est reducta ad memoriā ad ma
 gnum documentis exemplam plo
 narum mundi: quia ex vita eorum
 instruimur quid facere debemus.
 Verum tamen est qd a diuersis san
 ctis exempla diversarum virtutum
 possumus accipere. Nam a Beata
 Virgine possumus accipere etrem,
 plus marime humilitatis precipue
 quando dicit. Ecce ancilla domini
 tc. A beata Maria magd et. Jo
 anne baptista exemplum maximae
 penitentie ut pater. A beato. Ioan
 ne euangelista exemplum marime
 munditiae et sic de alijs. Sed a bea
 to. Job. singulariter habemus et
 pluia maxime patiemte. Nam cum
 quadam die procuratioē demonis
 fuisse sibi nunciatus qd omnia sua
 animalia erant sibi ablata qd erant
 septem milia onin; et triamila ca
 mellorum quingenta iuga bouium
 et quingente asine similiē oēs sibi fa
 mili suissent mortui exceptis quibus
 da; pōtq sibi ista nūtiauerūt et qd
 granus ē omnes sibi qd erāt. vñ. et
 filie qd erāt tres mortue suissent nū
 tiatq est. Ipse aut̄ oīa patiētissime
 substiñit: qd patet quia omnibus
 istis nunciatiis p̄orūlit verba pro
 posita. Nudus egressus tc. In qui
 bus verbis tangit tres rationes p̄
 pter quas nullus debet de amissio
 ne temporalium contristari.

CPrima est quia hoc ex igitur re
 rum conditio. Lū dicitur. Nudus
 egressus sum.
CSecunda quia ista ē divina ope
 ratio. Lūz dicitur dominus dedit
 dominus abstulit.
CTertia quia ista est divina acce
 ptatio. Lūz dicitur sicut domino pla
 cult ita.
CQuantum ad primum scienduz
 qd nullus debet de iure contristari:
 si dedit illud qd non est sibi natura
 le nec substantiale: sed si tempora/
 les non sunt de substantia hominis.
 nec sunt sibi sub alia. Imo acciden
 taliter adueniunt. Si enim aliquis
 perderet pedem aut manum mul
 tum dolere posset quia ista sunt ho
 mini naturalia et de substantia eis
 sed non sic est de parentibus et de
 rebus temporalibus et mundanis.
 Et idco nostra naturalis conditio
 exigitur qd de eorum amissione do
 lere noui debemus et hoc tangit.
 Job. cum dicit. Nudus egressus. s.
 tc. Quasi dicat signum est qd ista
 sunt nobis naturalia nec de substi
 tia nostra: quia sine eis nati sumus
 et sine eis in morte recessimus. ex
 pluia de physiologo blante: quod
 cunctate criens et omnibus perdi
 tis dixit se nihil amississe quia om
 nia mea m̄: cum porto. Quan
 tum ad secundum scienduz qd quis
 do aliqua persona bona tempora/
 lia perdit potest, aliqualiter contri
 stari. Sed de eo qd fit divina ope
 ratione nō dī persona contristari quia

Sermones funebres

deus est dñs noster: de eo aut q sa-
cit dñs seruus tristari non dñ. Deus
aut est ille q principaliter auctor ab
omnibus bona regalit: et si homines aliquā
do hac cū: hoc est p̄missio dñs.
Ergo de eo q facit dñs deus null⁹
tristari dñ: nec p̄tra eū turbari nec
murmurare qz hoc pōt de luce qz
dia sua sunt: et ideo pōt cui vult da-
re et aquo vult anserere: et hoc notaē
et dicit. Dñs dedit et. Unde dicit
Prover. Nihil abstulit tuū q lar-
git⁹ ē. Propriū creditū suū recipere
decuit creditore. Usq et hac seceda
p̄z q nō solū uō debemus volere: s̄
nec cōqueri nec murmurare. Et de
clara p̄ exemplū in p̄sonis que si sa-
pientes sunt nō cōquerunt q̄i ab
eis cōcessa anserunt. Et id ḡb⁹ dñ
decreto illud ecclastici. Reuertat
puluis in terrā suā et spūs ad dñs
q dedit illū. Quantū ad tertīū scie-
dū sunt cōia. ergo eū dñs sit omi-
nis noster debemus velle illud q
vult: et nobis placere q̄ sibi placet.
Et certū est q̄ hoc q̄ facit sibi pla-
ceret alias nō fecisset ergo et nobis dñ
placere. Usq dicit Seneca ad luciliū
placeat hō q̄cūd deo placet
Et ideo q̄libet volens bene sacere
et timens errare dñ voluntate suaz
dñsne voluntati quantū potest cō-
formare. Et ratio est q̄ voluntas dñ
sina ē regulā omniū nostrarū ope-
rationū et voluntatū et nullus erat
nisi iniquitā ab illa regula recedit.
ergo illud q̄ dñs vult debemus
et nos velle. Sed certū est q̄ dñs
voluit hoc q̄ faciū est alias nō fass
set faciū: q̄ oīa quecūqz voluit do-

minus fecit. Et id de hoc nullus dñ
tristari līmo magis gandere qz dñ
credere q̄ nō vult iūli bonū et utile
le hominibus lī istū utilitatē perso-
ne nō videant. Quia ita est de di-
versitate scientie de medicina. Quelī
videat amara tñ est vitilis. Nam sa-
plens infirmus in receptione mēdi-
cine amare gandet ppter utilitatē
quā inde sperat. Et ideo dicit hic
rony. in epistola quadā. Si nostros
defunctos plágimus quos sterni
resurrecturos iperamus: quid face-
remus si dñs tñ preciperet morte:
voluntas tñ eius nobis sufficeret
ad solatium nullū debemus prepo-
nere neqz affectū. Et qz gaudiz ē
circa gratiarū actiones ideo de ol-
bus que nobis dñs permissione
cūcūmunt sibi debemus gratiarū
actiones referre et dicere ei Beato
Job. Sit nomen dñi be et. Amen.

m **Dicūm plo**

ra super mortuū. Eccl. 22.

Querit a doctorib⁹. Utī persona
sapientis et virtuosa de aliqua ad
ueritate sibi adueniente debeat cō-
tristari in corde et illam tristitiam
ostendere in opere. Ut ista questio
neim responderet. S. Doctho. super
Job. q̄ de hoc fuerunt antiquitus
due opiniones apud Phos. Una
fuit q̄ in homine sapientis et virtuo-
so non cadit aliqua passio alieni⁹
tristis de amissione alienius rei et
poralis. et si tristatur non est sapientis
nec virtuosus. et isti fuerunt quidaꝝ
Philosophi vocati stolci: quia sta-
bant in portis et dabant se mortu⁹.

Vulgares

Et huius ratione assignant: q; dicunt: q; bona temporalia no sunt bona hominis sed fortune modo nullus sapiens nec virtuosus d; tristari de amissione eorum: que no sunt sua. Sed virtutes et scientia sunt bona hominis: et ideo si ista pderet tristari debet. Alii philosophi fuerunt qui dicerunt q; virtuosus et sapiens bene potest et debet tristari de hmoi sed temperate ita q; ratio non recedat a sua rectitudine: et rones huius assignant: q; vt dicebant: homo h; duplicabilia b; a. s. quedam bona principalia et ista sunt bona anime que sunt virtutes et scientie. Aliis sunt b; a instrumentalia et ista sunt bona temporalia que instrumentaliter deseruntur virtutibus: quia nullus exercere potest actus virtutum nisi habeat tempus: alia scit patet de virtute liberalitatil: et ideo si ho perdit virtutes summe d; tristari: q; illa sunt bona etiam principalia. Sed si perdit temporalia tristari potest aliqualiter: q; sunt bona etiam aliqualiter: sed no multum: q; sunt bona instrumentalia solum: et illius sebe opinionis sunt doctores theologici. In cuius exemplum Job de amissione temporalium tristatus est: sed t; a rectitudine rationis no recessit. Qd p; q; quom oia tempora, illa et filios perdidisset et i. pp: ia plo na percussus fuisse dixit vorrisue. Si bona suscepimus de manu domini. Mala autem quare no sustineamus: q; fuit verbum temperate coletris et no absolum a ratione. Et id bene dicit in verbo profito cuilibet

q amisit aliquem p; p; inquis ut amb ei per mortem modicis plora super mortuus. In quo verbo duro tangit Unus est q; fletum concedit sibi plora super mortuus. Secundo temperamente imponit ibi modicum. Quantus ad primus sciendus q; no legit nec in nouo nec in veteri testamento q; deus simpliciter probatur ea que sunt naturalia immo pcessit. Sicut et comeditione et alijs. Modo hoc est naturale q; quando aliquis de hac vita recedit q; parentes et amici tristantur ppter sensualitatem et carnem q; habent. nam fletum in morte parentum no fuerit prohibuisse sed magis concessisse sicut patet de Abraham qui fecit mortem vorris. et sic de alijs multis sanctis legitur. et ideo bene dicit in verbo isto. Modicis plora super mortuus. Si fletum potest etiam pcessionem ponit documentum seruandum in fletu. v. modicum quasi dicat. Debet iste fletus esse temperatus. Et ratio huius potest esse duplex. Una est ex parte defuncti q; nihil hoc prodesse potest nec quantum ad corpus nec quantum ad animam. Non quantum ad eo:pus quia perfletum suscitari non potest. Nec quantum ad animam: quia talis fletus sibi non prodest. Igitur elemosyne et alia bona sunt que sibi prostant. Secunda causa est quia nocet plorantisbus et dupliciter scilicet quantum ad eo:pus et quantum ad animam: quantum ad eo:pus: quia ex tristitia deficatur. Unde Salomon: Spiritus tristis exsiccatur osse. et aliquando etiam

Sermones funebres

occidit. *Ubi Eccl. 30.* Multos occidit tristitia et nulla utilitas in illa. Similiter nocet ansine: quia persona peccat nimis stritando: quod videlicet velle pira quod denuo vult: et ideo ille sapient. *Eccel. 18.* Et unaquaque parte hoc tangens dicit. Depelle tristitia ante nequos. non est conuersio et hinc proderis nihil et teipius presumabis. Et marime tunc de persona temperante tristari quando illa persona est mortua ordinata et. *Amen.*

Mores isti co-

gregati sunt et veneruntur tibi. *Isa. 60.* Querit. *S. Tho.* Secunda secunda. que sunt remedia ad tollendam tristitiam vel ad mitigandam in hoc tribulato et dicit quod sunt multa: et inter alia tangit unum quod est visitatio amicorum. scilicet de illa tribulacione compensationem ostendendo. Et ratione huius assignat. Una est quia unum strarum habet expellere vel ad minus mitigare aliud. Modo gaudium et tristitia sunt straria. Et ideo quando gaudium et delectatio in corde aliquis imprimitur eius tristitia a corde repellitur vel mitigatur. Unum generale remedium est facere et dire ea que miscrant gaudium et delectationem tribulationis. Modo inter alia que ingerunt gaudium et delectationem corde alterius est quando experit manifeste quod habet amicos plures. Sed illi quod visitant amicos in tribulationibus existentes ex eis compatiscantur ostendunt se esse veros amicos eorum: quod ut dicit *Seneca*: *Voc* unum bonum hec aduersitas: quod

probat amicos. Et ideo persona visdens quod visitat in suis tribulationibus a multis gaudium habet et delectationem in corde et sic dolor est mitigatus vel expellitur. Secunda causa est quod si aliquis onus graue super se haberet: et puerum aliquem ad eum qui patemillimus onus sibi auferrent vel ad secundum portandum humeros proprios submitteretur ille mulet alieni are. Qui persona est tribulata habet super se graue onus ad portandum visitatio autem amicorum paratione ostendendum non est aliud quam ostensio quod ipsis volunt quantum in ipsis est auferre illud onus ab eo vel ad minus secundum portare: et id est magna alienatio tristicie. Istud remedium vero habet quod amici multi vos visitauerunt quod in hoc ostendunt se esse veros amicos: quod vos in aduersitate visitat et paratos se esse ostendunt ad auferendum istud onus a vobis si possent: vel ad minus ostendunt se paratos ad portandum vobis: Et id habeo magnam materiam ad compensandum vos. Unum vere possum dicere vobis verba propria. *Ceteri sunt ceteri.* In quibus tria ostendunt: primus est quod sunt multitudine numerosi. Secundus quod sunt promptitudine copiosi sibi congregati sunt. Tertius quod sunt rectitudine vigorosi venerunt tibi et. *Amen.*

Rater qui ad

lunam a fratre qui turris sita. *Prover. 18.* Ad cuiusdetia huius auctor potest monere una pulchra quod quam mouet doctores et est questionis talis. Utrum aliquis possit vobis vivere

Vulgares

In hac vita sine amicis. Et determinant veritatem qd nō. et ratio huius assignat. Omnes morimur tē.

Nota qd psons nō debet dolere de parētibus mortuis ppter multas eis una est ppter mortedi necessitatē hoc p̄ in quodā rege pagano de quo narrat. Augu. in lib. de cura p̄ mortuis qd cū dīs suis sanctifica ret iunctiū est ei qd filius suis viuens obiit. et dicit qd nō d̄ relict⁹ sacra que manib⁹ grecib⁹ nec laeb⁹ ymatus est nec suspiravit. h̄ aut sepelliat. memini. n. cū me genuis se mortale. Et s̄bdit Aug. qd diabo l⁹ i indicio corā xp̄o dicit. Ecce hic auctor meus cui nec resurrectionē nec paradisuz pmisi pro morte vni cū nobis et sapientis filii sacra mea non religit nec fleuit. Tui aut xp̄ia ni pro ḡbus illico mort⁹ es ut mortem nō timerent et essent de resurrec̄tiō certi nō solū ingent mortuos voce et habitu sed etiā sđ ecclēsiaz pcedentes pfundunt. Sed o ppter renocandi impossibilitatē. Cuius erē plū habemus in David de quo habet. 1. Re. 12. qd filius suis mortuus ē resumplīt coronaz h̄ ppter infirmitatē eius depobierat et alia signa regalia resuipit et eis a suis honoribus de hoc admirantib⁹ interrogaret dicit. Ego ibo magis ad eis qd ipse reuerteret ad me. Sed eis iustificaret orabā fēbā ut eis misericōdis restiteret ian: tati: et de hoc loquuntur verbū ppositū oēs tē. Tertio ppter fūlēlis maiore facultatem. Nā parētes et omici multotiens i/ pediti ne deo fūiat: qd inimici hor-

mīnis domestici eius. Mat. 10. Erē plū de scā Uclania s̄ q̄ dicit dīc. I epla ad paulinā p̄solatoria vīōtē bleſſile. Sacra lge uclania n̄i t̄pis sūt r̄fianos natura nobilis calente adhuc viri co:pusculo needū hu mano duos filios s̄l p̄didit mēsum dictura l̄ credib⁹. h̄ xp̄o teste s̄l saltez lachz p̄me gutta s̄l flutē: qd stetit imobilis: et ad pedes xp̄i aduoluta qd ip̄i teneret strīct⁹. expedit⁹ ingt futura s̄n̄z dīc: qd me tanto onere liberasti. Usq; Aug. sup ḡl. ad l̄ram. Amicabilis qd bēlōlētia plurimis sit vt offidat de⁹ nec offendat p̄t̄p̄m⁹. Quarto pp̄ dei b̄sp̄laciū et volitatem hec sola si alta nō cēt s̄beret et cē sufficiēt: hui⁹ et xp̄i h̄m⁹ in eūrio op̄io de quo Aug. ll. 8. ciui. des dīc. Luri⁹ armat⁹ equo i abruptā terre hyratū p̄cipitē se v̄dir: qd iusserat sic dīj ut illuc quem romani h̄c r̄et mitteret. Ut iū pagan⁹ nullam sp̄ē h̄sis s̄ rōvē mōrē se d̄dit: qd hoc iussit qd magis xp̄ian⁹ s̄d s̄beret a sua vel alio p̄ morte doleret qd sc̄it hoc ded̄velli. vsi Viero. Resurgere credim⁹ et plāgim⁹ qd facie dīs si morti tue p̄cipit de⁹ voluntas ei⁹ sola utiq; sufficiēt ad solacium cui nullū debem⁹ pponere affectū. Usq; Lassio. Touū h̄s genit⁹ vnl̄ qd de⁹ nō vult et h̄rio. Quito pp̄ imortaliis vite adept̄ez: hui⁹ et xp̄i s̄ habe m⁹ i Roberto pho de quo recitat. Augusti. lib. de ci. del. sic dīc̄s. Robertus leoto. Platonis ll. v. de anime immortaliitate disputauit se p̄cipitem dedit de muro ut s̄ hac v̄ta migraret ad eam qd credit esse.

Sermões funebres

meliorē. Si igitur homo paganus tanta fidē dedit dicitia alterius pagani quanto magis christiani per dētū sūb certificati non deberent de sua vel suop̄ morte dolere ut ad beatam vitā possent attingere: vi. propter misericordiā mundi euasione. huius exemplū habemus in multis gentilibua et paganis de quib⁹ dicit. Solus q̄ apud plurimos iuctuosa sunt puerperia et leta sunt funera. Consuetudo. n. est apud eos q̄ si puer nascitur parentes et amici congregantur et faciunt magniū planctuz ex eo q̄ in hunc mundū venit passurus multitudinē misericordiarum. Alienbi etiā vt in India est constatudo vt dicit. Ieronimua q̄ mulieres cū suis maritis faciunt se sepeliri. Walunt. n. eiō viro morte subire q̄ post ipsum in lacu et statu miserie remanere. 7. propter debiti solutiōnem. Cenemur. n. deo solnere ubi tum mortis et ideo nullna dolere dī si soluit qd̄ debz. Exemplū de trib⁹ epis de quoq̄ morte recitat cipria, nos de alijā duobus recitat. Greg. Un⁹ nāqz nullo modo volebat hoc debitus mortia eroluere. Lui apparuit angelua dī infirmaretur et cuius indignatioē dicit. Patitimes etire non vultis q̄ facias vobis et sic ab eo recessit. Ultis nolēbat solnere. s̄i nō debebat: si vero debebat statim debeat. Unde infirmat⁹ dicit. si nū q̄ bene. si aliquando quare nō modo. Cetius ponebat hoc in voluntate creatoria paraū remanere q̄tum vellet: et solnere quando vellet et iste dicitur fuisse. Ambrosi⁹. Ut

infirmatus dicit cū in extremis laboraret rogatus fuit ut impetraret a dīo plongationē vite. Ut nō sic viri ut me pīgeat iterum vivere illi mori timeo qm̄ bonā habem⁹ dī. Ne si dicat. Si deo placet q̄ adhuc vitā possim vivere si meo rubore si placet deo q̄ moriar possim mori sine timore. Quālis aut̄ propter pīdictas causas et multas aliis non debemus contristari de morte parentis: pītū tñ est parentes mortui os modicū lugere q: spon dī. Ser. plaga recens dolore nō caret. Propter hoc Apost. ad Thess. nō pībhet simpliciter contristari sed dīest non contristemini sicut ceteri qui spem nō h̄t. S̄i de resurratōe. Prohbs̄ sīḡ iriditiam nimia rationem perturbantem et in desperationem devcentem. Ecd. 22. Modicum. pī super mori requiescit anima illius. Et quo patet q̄ illi quorū anima vadunt ad quicquid nō sunt plorandi. sed illi qui moriuntur in peccati. unde dicit. in epīstola ad paulinam de morte Bleſſile dicit. Quis mortuus sit lugendus dico quē gehenna suscipit quem tartarus duxit in culis pena ignis etern⁹ esurat. Nos autem quorū eritum angelorum turba cōmittatur: quibus obitus ips̄ occurrit: granemur magis si diutius in tabernaculo isto mortis habitemus. quia q̄d̄tu hic moriamur peregrinamur a domino. Ideo te. Amien.

m **E**mer esto illi
dich̄ mei sic erit et tuā heri

Vulgares

misericordia tibi hodie. Eccl. 3°. Deus percepit nos salvare quod vult omnes salvos fieri ut vicit apostolus et in tribulationibus consolari per seruitur sacram loquitur nobis alio quando in persona mortuorum ut per omnes mortos nos in nostris tribulationibus consoletur. sed quia multe persone que sunt hic tribulatae sunt de morte huius personae. Ideo in persona eius volens consolari eis loquitur dicens verba proposita. Memor te. In quibus verbis ad parentum suorum consolationem et omnibus hinc existentium instructionem tanguntur tria.

Primo permittit admonitionem fructuosa d. Memor.

Secundo subiungit rōmā virtutē sū. ibi. Sic erit et tuum.

Tertio ponit expositionem preciosam. ibi heri misericordia te.

Quantū ad prīmū sc̄ēdū de quā cuiuslibet personae duplex debet esse iudicis. p̄mū est particolare et istud tangit solum animā et hoc iudicium sic cuiuslibet quando moritur: quod statim anima a corpore separata iudicatur secundum opera sua et vadit ad locū quem meruit. Allud appellatur iudicium vindictale. et istud tangit corpus et animas et istud erit quantum ad oculos in fine mundi quando voce archangelī dicetur. Surgite mortali et venite ad iudicium. et tunc anime eis suis corporibus vivent et secundum quod meruerunt facias prius de omnibus diligenti et examinatione ad loca dixeris ibuntur vel ad infernum: vel paraclisum et sibi in eternum manebant.

Si ergo queratur de iudicio loquuntur scriptura sacra in persona istius mortuū d. memor esto iudicij mei. Et primo vel de secundo iudicio quod vtrō quod vult. vñ si aliud dicere nisi quod admonet nos quod debeat cogitare de morte et de extremo iudicio et ista admonitio est valde utilis et fructuosa. quod valet marime ad tria. Primo ad peccata cauenda. nam si pro persona nostra debaret morire de suis opibus iudicari possit securius peccata cōmittere. et in ipsius remanere. Si si bene cogitat quod necessario debet mori et de omni cogitatione locatione operatione iudicari dicitur mihi habuisse retrahī a peccato. vñ dicitur Salomon. Eccl. I. In omnibus operibus tuis memoria nouissima tua et in eternis non peccabis per nouissimam hanc summi sanctos intellige mortem et iudicii. unde dicebat Augustinus. lib. 6. concilie me recuocabat a profunditate carnalium voluptatum gurgite nisi metus mortis et futuri iudicij cuiusvis. Valer secundo ad prophetam zacchēnendam. Sicut ergo palma persona moriens posset secundum portare et si in iudicio illo aliud valeret sicut valeret in iudicis mundi posset multorum de eis curare persona: hoc non est verum quod secundum nullus portare potest. vñ Job Madus egressus est. et si aliud ponitur circa corporis in morte parans ponitur et magis propter honorem ponitur quam propter utilitatem. Nec etiam. In die iudicij divinitate alio valebit unde dicit. Nec tunc divinitate diuersis prouiderunt. Et idcirco si persona bene de morte et divino iudicio

Sermones funebres

cogitaret ista talia p̄teneret unde
Hieronimus ad paulinum. Facile
p̄tēnit omnia qui semp̄ cogitat se
mortuus. Et tērū ad cyprianum.
Quā n. quotidie meminī se cē mo
riturū p̄tēnit presentia et ad futura
festinat. Exemplū huius habemus
de quodā rege nomine saladino q̄
veniens ad mortes volens p̄sonas
inducere ad p̄temendas dñstias
temporales per totā cūstatē poxari
fuit vñs pāns de statu et p̄eo cla
mabat. Saladin⁹ vobis notificat
q̄ de oībus dñstis suis n̄ihil secū
portat nisi hoc q̄ videtis. Valeat ter
tio hoc memo: ia ad obsequiā gan
dia mundana. Sln. gaudia mddi
essent lōga et deserret ad finē gan
diosum persone possent de iphs cu
rare. Sed gaudia mddana nō sunt
talia imo sunt brevia et cito ferme
nentur. vnde dī gaudiz ypoctite
ad instar puncti p̄ spaciā intel
ligitur mūdus qui apparet illud q̄
nō est: t p̄fectus denotat breuitate:.
Similiter ola gaudia mundi termi
nant finaliter ad tristiciā sic patet
de gaudio matrimonij. Unde dicit
Salomon. Extremā gaudij luctus
occupat imo etiā sunt m̄tra ḡdin
durat et dolosib⁹ et tribulationsib⁹
q̄: risus dolorc miscet ut dicit idē
et ideo de eis nō est curādū. De hoc
habemus exemplū q̄ recitat b̄cer.
de quodā rege potissimum q̄ cū ha
beret ante se innumerab̄le ccerel;
tū et quidā velleū eum inducere ut
ganderet fleuisse dī. et interrogatus
de causa dixit fleo q̄ post.c. annos
oīs isti mortui erāt: et ego cū eis ei

in puluerē reducti. ergo zc. Quāt̄
ad fm̄ principale sciendū q̄ posset
aliquis querere quare sic debet sc̄or
dari de iudicio istis et partiti et ge
nerari q̄ sorte ista me nō tāgūt tā
git rōnem.d. Sic erit et tuū: quādo
enīm vides modū p̄ochnum sui
ardere dī timere idē de sua et p̄ni/
dere ita zc. Sed tu dices nungd
est similitudo inter holes de morte
et iudicio ultimō:imo. Unde dico q̄
est magna diuersitas inter homi/
nes morientes et quantū ad locū et
ētū ad tps et ētū ad modū. Et est
etia similitudo ētū ad oīs p̄mo q̄
tū ad animā q̄: q̄libet moritur p̄ se
parationē aīe a corpe ita th̄ q̄ ant
ima remanet incorruptibilis de ista
similitudine habet in lsb. sapientie
capl. I. Moritur doctus similiter et
inductus. 2. est similitudo ētū ad
corpus: corpora oīum tam bonop̄ q̄
malop̄: tā sapientū q̄ stultop̄ tam
diuītū q̄ panperū putrefactū et a v
nibus cor: odunt nisi deus p̄ mira
culū p̄sernet corp⁹ alienius sancti
a cor:ruptō de ista similitudine dī.
Eccl. Lūz morē hō hereditab̄t
eū serpentes et vermes Imo q̄ plus
est corporis diuītū magis setet q̄ cor
pus panpum vnde dicit Ambroſi⁹
in crameronc. 6. Nulla īgt ē disscre
tio inter cadavera mortuop̄ nisi for
te q̄ granius setent corpora diuītū
destructa luxuria. Tertio est simili
tudo in recipiēdo sicut mercuerūt et
bona et mala. De ista similitudine
vñ Sap. 6. Non.n fabrahēt perso
nā cuiusq̄ dñs q̄m p̄fullam et ma
gnū ipse fecit et cōliter illi eura ē de

Vulgaires

olbus de hac filiūdine dicit Ang.
Quid agis lgt o hō apd talē iudi-
cē quē fallere nec corūpe poteris
nō p̄sumas euadere cū ille nouerit
ola nec falsos testes qb̄ ipse falla-
tur nec patronū ligosis artib̄ ad
bebis nec ambies aliquo mō vt iu-
dicē possis corūpe tūc.n.iudex erit
cāe tue q̄ nō ē testis vite tue.pz fz
p̄nispale. Quātū ad tertiu p̄ncipa-
le sc̄edū q̄ possit alīq̄ dīcē bñ sc̄io
q̄ iste mortu⁹ est z q̄ ē ego debeo
mori. s̄ nescio q̄ forte viuā vsq; ad
l.ānos. et s̄ eur oꝝ me ita elo cogi-
tare de moree z de iudicio. Dico q̄
si hō de hoc cēt secur⁹ possit p̄siden-
ter alīq̄ mala sacere. s̄ nō ē sic. Et s̄
erplanat q̄i iudicē tuū erit.d.ho-
die mihi z cras tibi.q̄ fm Aug.nl-
bil ē certus morte. z nihil incerti⁹
hoza mort. vel dīc heri mihi z cras
noli ḡ lōgā vitā tibi pmisit. z noli
mortē tuā q̄i v̄ longinquo p̄fiderār
vñ dīc. Scie. Multi s̄t q̄ mēorizaz
mortē h̄bit z morituros se cē credūt
tñ mortē q̄ de longinquo p̄fiderā-
tes:vitā emēdare negligunt z puer-
sionē differunt. Et th dīc Aug.super
Jo. Qui penitēti veniā pmisit dñs
mulatī dīc crastinū n̄ spopōdit.nec
l hoc dīta ē inē senē z lunenē q̄r ita
ē ppe vñ⁹ sic ali⁹ n̄s q̄r in hoc est
drīa:q̄r senes an̄ oculos h̄nt mōtes
lunenes bo post tergū. vita .n.n̄ra
nō est nisi qdā cursus ad mortes. et
q̄r incertus ē nobis dies eius z ho-
ra debemus cā quoddic expectare
fm Aug. incertus dies tāq̄i quoddi-
cianus est expectādas ic. Amē.

m Isercmimi inci.

Miseremini nie saleem vos am̄
climet:quia manus domini tetigit
me. Job.19: Ucra presentis the-
matis sunt Job. Valde tribulati q̄
tamen oppido congrue possunt ac
cipi p̄ animabus defunctoz:que
in purgatoriō purgantur: que ad
suos amicos z notos clamant diceē
tes:verbū propositum: coraz ve-
stris deuotionibus. In quibus ver-
bis duo notantur:z primo.
C p̄slo q̄tulosa postulatō suffragij
C Sedo p̄cosa v̄mōstratō suppl ej̄
C Quā dicitur miscremī mei.m.
.m.s.v.a.m. quā dicit manus domi-
ni teteget me. Lirca.ps. Ubi nota-
querulosa postulatio suffragij ē: sel-
endū. q̄ quedā p̄suctudo: z pditio
ē i mūdo q̄i alīq̄ subuenit alteris
ei⁹ necessitatib⁹ erūnis calamitatis
b⁹ z mīfjē: q̄ ē ip̄e debeat a bñst
ej̄s adiunari: z hoc volūt oēs leges
ta nāles ej̄s scripte z dñicalis. Confi-
derata hac pditōe z debito. Lōue
nre iusti et equi est q̄ ale q̄ sūt in
purga.obeat a suis caris amicis co-
gnas z nos adiunari. Rō:z dñ ip̄i
viuerēt eos adiunuerāt. Qd si nō sit
talis alia p̄qrit v̄ viuētib⁹ diecē cu
pha.ps. Dat⁹ s̄t oblinions tāq̄.
m.ac. S̄t magna igratitudo mī-
tor: nō th oīnm: q̄ mortuis penitib⁹
ndāq̄ bñfaciat imo nūq̄. recōdāt: e
si q̄ p̄ceperat lieti p̄ restamta lute
largiſt.imo alīq̄i occultat:et tacet
oblitibñficoz acceptoz. O si sc̄ire
quātas penas sunt passuri illi. q̄ hec
faciat nō dico q̄ darent illa solū q̄
debēt.imo effcta q̄ possidēt. vi pos-
sēt euadē illas penas. s̄t ecitate du
cti si hec p̄fiderāt. vñ et ip̄i morut

Sermones funebres

retributionez reddent. In o:rabat pro eis qui fuerint translati in re quis. Exemplū. Quidam miles in bello karoli magni cū manus pa gnatus rōgauit cognatum suū: ut si in bello moreret: equus suū vendere: et preciū daret pauperibz: qd et factus est mortuus est. n. in bello. Ille autē cognatus eius equus vendidit: sed nequaquam preciū pauperibus erogauit. Postmodicū vero tēporis ille qui fuerat defunctus ei apparuit tanq̄ sol fulgens: dixitq̄ ei. Lognate p octo dies penas matrimonia sustinuit: quia non fecisti qd iussaram: sed uce tu spūnis labōdis. Hoc enim diabolus ferent animaz tñā in infernū: et ego purgatus vado in regnum dei. Et ecce subito in aere anditus est clamor: leonū vrsa rū ac lupo: et ipsaz de mundo ab stulerat. Deinde queritur de quibus hominibz animæ defunctoroz: que runt: et respondet: de quatuor. Primo p̄queruntur de his: qd hic sicut sit et: et charitatem et beneficium exhibuerunt: et ipsi eis non responderunt. Unde. p̄. lervj. Obliti sunt beneficioribz. Et hec ē magna ingratisudo: et p̄tra ratione humanaū obliuiscit: et non regratiori benefactoribz. Ut Uristo. v. Ethicorum Oportet regratiori est: qui gratiam fecit. Sed defunctis: aliter regratiori non possumus.

Secundo defuncti p̄querunt de filiis filiabus: cognatis et. Acherebūs qui eorum bona possident. et eis nō subveniunt: et tales infide liser agunt: qd si quis nō subveniret

amicō suo: quem in isto igne materiali videret puniri: insideler age ret. Et ecce anima p̄pis vel et. Forte est in penis purgatorij: et tu portes et subvenire: et quare nō subuenis: Audi qd anima patris vel et. ad te clamat: dū. Misericordia mea et. Et sunt due cause quare bis dilectio misericordia mea. Prima est qd dilecerent: quia estis in mundo. s. quo potest misericordia adipisci. hs. 118.. Misericordia domini plena est terra. Secunda: quia nos anime sumus in purgatorio in miseria: et perturbatae: nec habemus amplius corpora nostra: quibus possimus servare membra: nec habemus substanzias quā pauperibus erogare possumus nec alio modo possumus nobis succurrere. Ergo misericordia mea saltem. v.a. mea quasi dicant si alieni non subveniunt: saltem vos subveniatis: qui estis affines: et consanguinei: vos qui possidetis hereditates nostras: et ppter vos sumus in purgatorio. Et si quis quereret: die causaz: quia debeat tibi subvenire. Anima responderet. t.d. quia manus domini tetigit me: et quare me per fecit deus qui dicit. De punit me cum summa iusticia sua: pena infligendo. Et vos amici mei punitis magna pena: me relinquendo. Et carnidus meis saturamini. L. meis temporibus diutius.

Tertio. Conqueruntur de testis: et testimonibus: qui non expediti testamēta eis commissa: sed prolongante et pro trahente de die in diem. Et hoc est contra charitatem et fiduciam: qd

Vulgares

Et Th. Anime carent Iterea sub-
 leuamine quod eis überet. xij. q. q.
 hieri de illo testamento: si exhibitus
 fuisse tempore suo. Unde i Decre.
 dicitur multum delinquent: qui dis-
 ferunt mortuorum exequi testame-
 ntur debet excommunicari: et sunt
 excommunicati: quum possint solvere et
 negligunt. Unde in decreto dicitur:
 .xij. q. Debita suffragia p mo: tuis
 non reddentes fiures sunt et sacrilegi:
 et excommunicandi. C Quarto con-
 queruntur de sacerdotibus: et reli-
 giosis: et pauperibus: qui elemosynas
 defuncto: uiz recipiunt: et pro eis
 non fidetur orant. Unde in Decreto
 dicitur. Receptores elemosynarum
 plus debet. r. q. l. Quia sacerdotes.
 Nec aliquis: qui v labore posset se
 nutrire debet accipere elemosynas
 sed tantum debiles. infirmi. tc.
 C Secunda pars. Circa fm vbi no-
 tatur penosa demonstratio supplicij.
 Supplicium purgatori: viri presti-
 tissimi: est horribile et aperte peno-
 sum: et precipue supplicium ignis. s.
 Ignis. Unde Augusti. dicit. Di. 25.
 capl. Qui in aliud seculum distulit
 fructu conversionis: prius purgabitur
 igne purgationis. hic ignis eti-
 ma non est eternus: tamen modo
 gravis est: et superat omne penam:
 qua vnc passus est aliquis in hac
 vita: vel pati potest. Et q ille anime
 sentiunt illum ignem temere. Ideo
 clamant et perturbant adiunari p
 quattuor. s. aut per oblationes alta-
 ris aut per orationem alieatus viri
 sancti. aut carorum lemnis: aut co-
 gnatorum elemosynas. Ideo paren-

tes eius. N audientes per intelle-
 cti prepositi thematis: vocē defun-
 cit. dicentis misericordi mei te. Cu-
 plentes eū erandire: et a penit. pur-
 gatori redimere: nō tardabat ei q
 citissime subvenire: ut possit gloria
 eterna perfici ad quā. tc.

Eniz agri ho

die est: et eas in clibanum
 mittitur. Mat. 6. Secundum sententiam
 Phl. Emne corruptibile statim
 q separat a suo regente et conserva-
 te: corruptitur. patet de plantis: plesci-
 bus tc. Presupposito igitur dicto
 Phl esse vero. Dico q corpus huius
 mundi est corruptibile et separat a suo
 regente q est anima: et statim q se-
 parat ab alia corruptitur. Et s sub si-
 multudine sensi dicit ipse cuiuslibet vi-
 uenti verbū ppositū: sensu qd hodie
 est tc. Ubi vnu vidēdū est. s. viles
 corporis nostri: ibi eas in cliba-
 ni mittit. Uiles cursus qz naturarū
 corporis nostri qz induuntur in sepul-
 chro. Circa q fm Phm. Illud q
 termino claudit: breue est. Jacobī
 4. Quae est vita vestra: Vapor est
 et ad modicum apparēt. Id Ephe-
 sios. 6. Id. u. qd in presenti est: nō
 tanetq est. Vero. Ubi sunt reges:
 ubi sunt principes: ubi sunt spera-
 tores: ubi sine locupletes rerum:
 ubi sunt potentes seculi: Lerte quasi
 umbra ptransierit: et velut somnia
 evanuerunt: queruntur: et nō sunt:
 et quis vita presentis incolans no-
 stri habet terminam. Ideo dicit ee
 deus. Job. Breves dies homi-
 nis sunt: propter quā brustates qz

Sermones funebres

paratur a sacra scriptura seno agri: qd pax in sua pulchritudine durat sicut illud: Isae. 9. Clama. Et qd clamabo: Es caro senum: et gloria eius. I. eius pulchritudo: quasi flos agri. et ericcatum est senu et cecidit flos: quasi spiritus dñi sufflauit in eo. Hanc breuitatem consideras Job clamans. d. Homo natus de muliere. b. v.t.z.m.m.q.q.f.e. et. p.z.f. v.v. Et qd vita nostri incolatus sit brevis: et qd digne seno agri assimiletur Figuratio ostenditur. 4. Rr. 19. vbi dicit: qd deus loquens de assiris proposito Isae: ait. Facti sunt sicut senu: agri: et virés herba tectorum: que aresfacta est ante h̄ veniret ad maturitatem. Qui sunt hi assiri de quibus loquitur dñs deus: nisi holes in hac vita viuētes assiri interpretantur vigilates sive vigilares: vñ glibet viuens p̄siderare debet brenitatem vite sine: et super obscuritatem finis suis in uigilare. Iuxta monita Salvatoris Mat. 6. vigilate itaq;: quasi qua hora et. Et sequitur qd dixit dñs facti sunt sicut senum agri: quasi post peccatum Ade facti sumus mortales et corruptibles: quasi sicut senuz ardore: sic facti: ita caro deficere ardore concupiscere peccati. Et ideo dicitur Apoë. 4. Omne senum eorum sum est: supple in ardore peccati. Et Jacob p̄imo. Sicut flos sene transibit. Ero: tuus est enim sol eum ardore: et aresfact senum: et cecidit flos eius: et deco: vulnus eius deperit. Et sequitur viuens herba tectorum: que aresfacta est ante h̄ veniret ad maturitatem. Herba ista viuens i-

terpretatur virtutes et bona opera que sunt in teclo id est in anima et virescant ea: atque ornant et decorant sed ante h̄ venient ad maturitates id est ante h̄ ad complementum sumi premij vite eternae: arescent ardore peccati. Ps. Fiat sicut sensu tectorum qd prinsipalium euellatur exaruit: Et ideo dicitur. Ero. 10. qd locutus id est peccata operunt universam terram: id est superficiem animalium stantes cunctas virtutes que sunt in anima. Et ideo iste p̄sens defunctus considerans qd erat corruptibilis ut senum: et herba virēs: id est opera bona et virtutes erant ericcate per ardorem peccati. ante h̄ ad corruptionem veniret: voluit omnia peccata per contritionem. et confessionem cum satisfactione expellere: ut eius alia cum viriditate. I. cu virutib; ac operib; bonis ventre posset ad premium vite eternae ad quas.

Edde: quod

debet. Mat. 14. Sciendi est: qd homini venienti in mundum duo conseruntur. scilicet et anima et corporis: et propter hoc duos credidores habemus. scilicet deum: et terram. Terra debemus corpus: et deo animam. et hoc triplici ratione.

C Quia ab ipso creata.

C Quia ad eius imaginem facta:

C Quia eius sanguine redempta.

C De p̄imo Amos Prophet. 4. Ecce creauit me et formauit manus suis re. De secundo. Gen. p̄imo saclamus hominem: re. De tertio de sanguine eius redempta. Uite

Vulgares

ergo reddet quod debes. scilicet corpore terre. tñ nihil animam dicit dominus. Redde corpora terra. quia de ea assumptum est. Ierayas. Terra: terra: terra: etc. Salomon quoque. Ecclesiastes ultimo. Renuntias puluis ad terram suam: et spiritu te deat ad alium qui creauit eum. Dixi ergo. Redde quod debes. Scindendum est autem: quod debitor in duobus offendit creditorum. Primo quando rem acceptam reddit deteriorataz. Secundo quando reddit invite. Sic deus nobis. Si animam puraz et mundam acceptam: mandam et deformem redditimus. hoc facit ille qui in peccato mortali permanet et delectatur. quia tunc statim perdit si multitudinem dei. quam habebat pro peccatum. Studebam ergo charitatem redditare animas nostras deo: non deterioratae criminib: sed potius melioratae virtutibus. Arbitremur isti tale ppc de die extitisse. cui a domino dicens est. Redde quod debes etc.

p Reciosa est in

cōspectu domini mors sanctorum eius. Ps. 116. Sicut dicit Sanctus Anselmus duo instituta in lib. sacre scripture possent repriri diuersa quotidie. An. s. de morte peccatorum pessima: alius de morte iustorum preciosa ut hic dicit Pha. De isto in auctoritate pproposita. Preciosa in cōspectu domini mors et. Primum etiam dicit Huius Anselmua de morte peccatorum quod eorum mors est pessima propter tripliē rationē. Primo propter amissionē terrenop in quibus posue

rūt suā spez et fiducia. Tū dicit hec tua Grego. Nō sine magno dolore amittit quod cum amore possidet. Tū tales dicunt illi. Eccl. II. Quid mors et amara est memoria tua hoī pacē habeti in substātib suis adhuc volēti accipe cibū. Unde si memoria est sic amara: quanto magis mors ipsa: et vere ipse in morte oīa amitterit et possessiones et denarios etiam panos quod induimini. Ergo pessima est mors et amara illis qui posuerūt cor in talib. Sed dicit Anselm⁹ quod mors peccoris est pessima et amara propter separationē amicorum et planicieoꝝ. Qui videt quod nullus est qui tantū diligat hominē in vita quod in morte per omnia in foneā vellet ipsi sociari. Qui Job. Fratres mei elongauerunt a me: et noti mei qui alieni recesserunt a me: et primi mei reliquerunt me. Et Pha vterius dicit. Quae amici mei spenerunt me et facti sunt mihi inimici. Tū ducere ad soncam tu non exhibis: et terra cooperierit te. Tertio dicit possum propter amissionē eternop. Ps. Nam habitabist in medio domini mee qui facit supbiam. Et Paulus. Regnum dei non possidebunt iniqui: sed habent in suplicitū eternū: et pluit super peccatores sulsur ignis: granulo. nit. glacie. Et ergo bene dicit pessima mors peccatorum. Sed mors sanctorum viroꝝ dicit preciosa in pspē cuius domini ppi alia tria. Primo propter cessationē opis. Sed propter periculū itineris. Tertio propter premiū quod ipsi habebunt. Vico primo propter cessationem opis

Sermones funebres

mors sanctorum viroꝝ est preciosa in
conspicu dñi. Apo. 14. A modo sā
dicit spiritus ut requiescat a labo/
ribus suis. dicit homini isti q mor/
tus est. P̄s. Faciūz est in paci lo
cuz eius et habitatio eius in sancta
syn: q dicit locū pacis et tranquili
tatis. C Sed ppter periculuz isti/
neris. P̄s. In viā quā abnabā ab
sconderunt superbi laqueum misit.
Et sō dicebat Proph̄a. Quēad/
modi desiderat cernus ad fōtes
Aqnaꝝ ita vñiderat ala rucā ad
te deꝝ. Et Paulus. Inscit ego hō
qꝫ me liberabit de corpore mortis
huiꝝ et c. C Tertio dicitur preciosa
pter premium q ipsi habebunt.
Mat. 2. Voca operarios et reddite
illis mēcedē suā. Quanta erit ista

mēces istoꝝ viroꝝ bonorum quā
declarat ille Paulus dicens. Quod
oculis nō vñdit nec auris audīnit:
nec in cor hominis ascendit: que p̄
parauit dens diligētibus sc. Et sō
dicit Vñero. Quiescat vor tua a plo
ratuꝝ et oculus tuus a lachrymis.
Apo. Absterget deꝝ omnē lachr̄ y
mā ab oculis sanctorum viroꝝ: et tam
nō erit amplius neqꝫ luctus: neqꝫ
clamor: sed neqꝫ aliis dolor: qm̄
priora transierunt. Ergo preciosa
mors sanctorum viroꝝ: q̄ iusti here
ditabunt terrā: et delectabūt in mul
titudine pacis. Ergo non est dolen
dum: sed potius congandendum si
de p̄fici miseria ducat ad regē ad
quāꝝ crēplū nos pducat tc. Vñme

litterales

Cratio fanebris pro quoq[ue]c.
Imperatore. Rege. Duce. Principe.
Marchione et cetero. Ad regem. Dul-
cissimum applicata.

Rat Cōcur

Codus omnium tantum ad
regiam in hoc ipso no-
tui solum pandulse.

Verum etiam totius huic ore ma-
ritima easu: ut voces messis audire
posse nullo pacto considerem: An-
diq[ue] ciues conelamant merent: as-
flicterant: tum suburbani ad urbē
meli: ac tristes vendunt: fundunt la-
chrimas: et latus ad eclum tollunt.
Id quod eos suetudine quadam in-
ducti sacere circa mortuos consue-
nere. Hec n. ipsa. Pandulse natu-
ra tantum ducit: et sentimus et faci-
mus: usq[ue] potius a vetustissimis
habito: q[ue] ratione aliqua doctrina
ve seruamus. ego vero rex illustris
alia quadam via ad conspectum
tuum venio: non tamen lachrima-
rum expersus: neq[ue] doloris immanis
serreus. n. essem: ac tygridi similis
si karoli germani tu illius tanti ta-
cti prestantis: atq[ue] admirandi du-
ctoris nostri mortem una cum ce-
teris q[ui] marino possem luctu non
deploarem: ab aulaq[ue] ad tumulus
summo cum dolore fletuq[ue] non p-
sequere: hic n. eius iteritas quaq[ue]
non interitus quidez: tete conture
in primis victoria: vobisq[ue] Germanos
te delcepit Baptista: nepotes: agna-
tos atq[ue] cognatos attingit: itemq[ue]
nosmetipso: qui vobis obedimur:
deniq[ue] omnes qui litteris hoc. Un-

constantiam incolunt: concutit atq[ue]
perturbat. Emanibus etenim om-
nium nostris. karolus quoniam mar-
me confilio floret: et ecce sua va-
lens vulpisq[ue] suis aduenisq[ue] futur[us]
erat: creptus est. Verum enim utro
quid proficeret Pandulse si diu-
tius tecum animi maceraret: si le-
gem hanc ab initio conditaz: opas
q[ue] et optimum: et diuinum omni-
bus eque mortalibus seruandum
obducta fronte despiceret: si in lu-
cta lachrimisq[ue] cōtabesceret: si q[ue]li
etiam a somno excitare poculum
epulasq[ue] aspernarere: quod non/
nulli dementes ac sensibus tantu[m]
dedit efficiunt: germanus inquietus
menus karolus mortuus est. Ita
vero critus omnibus etiam anima-
tibus et sernatur: et imminent. Itaq[ue]
mortuus est: non tamen crudeliter apud
externas ac barbaras nationes ve-
neno consumptus: vt. Alnibal autem
apud. Babylone et philippi ma-
cedoniam regis filius. Alrauder.
Non in peregrino littore nudus la-
cuit: acq[ue] inseptus: quemadmo-
dum in egyptio Pompeius: quez
etiam satelles nequam Achillas ene-
cauit. Loneremauit. Lodinus. Non
apud ignoble linterium: in exilio
suis despectus: mortem obiit: vt.
Scipio. Maior. qui tot tataq[ue] de
republica bni meritus fuerat: quam
ipsam et reliqua. Emitantur. ex
barthaginem saecibus eripuer-
at: non a sodalibus circumventus: vt
in hiberia. Sertorius. Non tan-
de in senatu a suis cōfessus: vt Le-
sar orbis terrar[um] dominus postremo

Sermones funebres

nō sic et ecloz et mudi adito: atqz
olum rex dñs n̄ Jesus xp̄s. Pro
eō oīum salutē mortēs: ab Micro-
solimantio illis stultis improbis:
dūris: atqz neglītis: quos ī tēp̄is
quod die: forisqz docēs: crudeliterat: iſ
herauerat: sanos effecrāt: per lndi
b: iſ tādē ī cruce fīns ē. Juniores
āt etatis n̄ ſē duces rei militaris p̄
clarissimos. Bracum. Sfortiamqz
omīto: q̄ morte perierūt. Nicolaū
itē. Stellā recēnē strenuā illā atqz
Intrepidū neqz hos soldi: q̄ ſotunā
psequunt: ut ait. Aulg⁹. Sed mul-
tos: ac multos vrbis dños: vobisqz
ſinistmos q̄ magno. cā dedecore: et
nobilitas: ignominia: ſede. turpiter
q̄ vīta ſintere. Lui⁹ rei exēpla vob
ſunt aſi oculos ī piceno p̄ plurima.
Ut vero dices. Immaturior exēſit
e vita. I: karolus etiā regnū nobis in
getū religēt. Quonā ſo nō Pan-
dulſe nō tēpeſtū emorit ſi: q̄ bñ:
ſorit: iuſte. plegz vīnēs: post mul-
ta demū egredia: preclaraz facino-
ra p̄cīes ſuos emorit. Algedi libe-
at karoli ſratris vīta: rēſqz eſt do-
mi: tū etiā militie gestas: breui ſccē
ſcre atqz ab Inuēte ei⁹ etate o: diri
Adoleſcētē audio: ſub patrō ſuo
pandolſo ſanenſiū rege duceqz ar-
mi potētissimo. P̄imū militasse: ſe-
cāqz diuit⁹ apud. Britiā vrbē Iga-
lia citeriore: et clarā: et p̄eptētē re-
bus bellicis exēſitā: per id tpls:
cū marīme ad repellēdā duce me-
diolanēnum. veneti nītebanē. i co-
bello. I: karoli Juniors virtus. nee-
dū etiam pubcētē p̄ter oēs en-
tuit. Itaqz cū nō adolſcētē ſi ſor-

tissimū cuiusqz dēterrīmīqz duc-
ris operam abunde nauasset. a pa-
tria multis ac multis p̄ciosissimis
munerib⁹ donat⁹. atqz honestat⁹ ē
donec tādē viet⁹. Pādulſus amī-
ſa Britia ſanctū redicēt. ocio ſeſe et re-
b⁹ vrbans. tā tuž ſener imerit. ka-
rolus ad malareſta genito: ē reuer-
tēt. In altera ſo Inuēte ſuc mili-
tia. karolus q̄ntd laudis ac glorie
adept⁹ ſuit apud Philippū Ma-
rlam Mediolanētū duce tērāno
rū oīum n̄ tpls marītū. atqz ſor-
tunatissimū. i co bello. qd ad ſtū ſus
venetos gereba. id ego nequaq̄ ſi
lētio p̄termittendā cēſui. Id que-
cā a genitore vīo Malatesta miſ-
ſus eēt paulo poſt q̄ i caſtra venit
vīnuerſo exēſitā. q̄ p̄marim⁹ erat
pfect⁹ ē. atqz oīum ip̄rator⁹ decla-
ratus. quo tpe et Nicolaū ille p̄cīent
n⁹. Ceterop̄ ſi vīla ſtrouerſa n̄ t
tpls. dor̄ i re militari p̄tātissim⁹. et
frātis⁹ ſſortia vīce comes hīc ip̄ſe
p̄cīeni modcrato: et ceteri pmalts
clari ſortissimīqz duc̄tores i eadem
militia ſhabanē. Neos p̄ id qđem
etatis nō pedites. nō tērones. n̄ ve-
lites. nō rozař cētūtē ſi tunan-
tuarj qdā mīlites. nō cōmilitones
ſi plurimaz atqz ſorſiſſimaz legio-
nū duces aderāt. Apud hos oīs
ars ei⁹ ſemp. Lōfīlī ſela. vt⁹ atqz
aī magnitudo. mirādā inmodē cō-
probata. Is aī ſplēdor. ac decus
nēmī adhinc ex p̄ncipib⁹ v̄:bitum.
Contigit nīſi karolo Juniori. qui
Malatestap ſamīliaz tā claro titu-
lo deco:ranit. Tertii aīt ei⁹ mīlītē
i recētē et vītīmā. q̄ ſibi aduersus

litterales

quodā illosq; pāncos vrbis vīc
peditores fuit. nō nisi iūnitus rem
nō se. In eo.n.bello tetro. atq; see
lestissimo qd̄ sup̄oribus amiss ad
euellēdā fundit⁹. Malatetia p̄pis
sanctissimū stirpē. eugenii⁹ pōtis et ma
rim⁹ gessit eis ves a scib⁹ pfq̄s. vr
be vīa p̄sauro pellemin. tu qdē
optimis auspiciis fecit⁹. ad palech:ū
ac nōbile municipiū. Gradatā vo
bis l oī re dubia. semp̄ fidū cōtēdi
st. Galcaz vrbisq; ad forū semper
nī. karolus sese recepit. Ibi nequa
q; l oī. p̄ socordia tps terere. ant
metu peccus eedere. neq; somno.
delicissq; ro:pescere passus ē. Qui
poti⁹ Junētū illā suapte nā bel
lop̄ anidā. Prīmā ad muniēdam
vrbē: exicit cōmeatus vndiq;. Lō
postari tubet. arcē firmat. excubias
accurate locis quibusq; disponit.
fiuos inē muniēdū doceat aduersus
nesarios. quosdam teterrimosq; p
ditores. bellum forc pro patri. pro
liberitate pro plugibns liberis. Nā
plures ex hac vrbē leētā anfugérat.
Itēq; p̄ parētib⁹. aris. sociis tēplis
deniq; pro bouoxū oīnī salute pu
gnādū. his tgīt summa cū celerita
te studioq; dīpositis. tēp⁹ idoneū
natus iuuenit. Semproniana.
Lohoribusq; ppaucis comitātib⁹
in agrū P̄sauresem crūp̄t: castel
la qdā; partim l dēditionē accēpit
partim expugnat. ptim obsidet. Sz
mor karol⁹ a Joāne vitellio pīcē
tū p̄p̄to: c bono: p̄li: ingiliator:
era: vī repellit. ad arecq; semp̄ro
nianas detrudit. Nihilo tñ minus
ad vrbem p̄saurnum crebas excar

fones parat: ipseq; non nūnq; pā
mīs in Agmen descendēs: agros
depopulabatur: hostes intra me
nia repellebat: vrbiq; t̄ prodito
ribus supplicia: ecclēs: incendia mi
nitabatur. Utinq; pugnatur acer
rīm: pellitnr cedistur vincit: oppu
gnatur. Res crant in summo discri
mīe. Quid plura. Libenter. M:
ista p̄terim: artē prudētia: ea
liditate. idūstrīa: europa vigilis: oper
laborē: sudore. karoli paucis post
temporibus: et vrbis: et vitellī p̄o
p̄tēto: is vīres attrite sunt: ita vt
populus inēdia periens: atq; ege
state coartatus: a uo: ibns. pdicīo
nis trucidatis. karolum ipsum: enī
ingenti omnium plausu: leticiaq;: i
sedes patrias renocauit.

Hec hec fuit illi

la felit militia: in qua fort
ter pro communi omnium salute
pugnatur. karolus noctes ac dies
omnem acris intempētū: vento
rum etiam asperitates: clīsus frigo
ra: nīces līmbres samē fitim vig
ilias: omnesq; extīt casus: t̄ rei mil
itaris difficultates tolerando: nimī
rum egrotatiōis illius sue causas.
Immo vero mortis exhanit. egre
gios illos prēstantissimosq; romā
nos immittat. Horatium coelitē
Miltō scenolam currūm: ac de
cīos: qui ip̄i sorti animo pro rep.
suam mortem oppetiuerē. Hac igit
tur triplici militia exerctatus. ka
rolus: vita excessit cum summo re
rum bene gestarum splendo: ae
gloria. Jamq; senior ut mihi vide

Hermones funebres

tur: et confilio: et sapientia' deceas. Per hec ampla magnificaqz negotia percurrit: quemadmodum et a maioribz suis et genitore vestro Malatesta. reuera semideo dignus fuerat: regius vobis abnude compositum: firmum: tutum: quietuqz reliquit. Quas igitur meroris causas habueritis si vitam illi⁹ a puer singulatim ad adolescentem: ab adolescentem ad vitrum. Itemqz a viro ad senem ut dicimus intetis oculis animaduertitis: timetis ne forsitan: quod vos veluti mancos in regno presentiaqz sui viduos: orbatosqz deseruit ob hoc ipsum in solo meeti sedetis heretis ancipites. Ne te decenteris pandulce. Etenim eadem mentis actes: que illi fuerat eadem in consultando sapientia: unum peccatum una actes: una prudenteria in agendo: dexteritatem parsummis in audiendo facilitas: familes etiam in imperitando. Justicia virtus temperantia: deniqz frater nus omnis virgo: familiudoqz tibi prouersus inheret. Immo ne frater, nus quidem. vex paterna vis potius: omnis tibi penitus insita est: et quod unum I. karolo minime fuit perhiseris et omni litterarum gene re peritissimus: quod munus in plicere: ut est magnum atqz admirabile: ita etiam hac nostra tempestate raro esse consuevit. Quod qui dem igitur id quod optimo eniqz regi propriu esse debet sas sit mee uno perspicere: proscetto quid doleas quid antius sis: haud equidem video. Quamobrem fac queso. Dulce ut eius illius germani tui oc

casu tibi maiorem quendam virtutum cumulum in imperitado. et al caroz admissum esse certam⁹: que admodum etiam nonnullis alios sortibz: atqz clarissimis virtutis factis esse lecista fulmus. Neptolome⁹. N. Ille achilles fili⁹ post genitoris mortem: acris atqz vehementius res troianas coicitatus est. Et quo. Ulugiliani illud dictum penderet. Vesti budi ante ipsum primoqz in lumine Pyrrh⁹. Exultat telis: et Luce corusc⁹ aena. Itē illud. In statu patria. pyrrhus nec claustra nec ipsi. Lustodes suscire valet labat arte te crebro. Janua: et emoti peccati cardine postes. Et alibi. Vidi ipse furentem cede Neoptolemum: et geminos illici Alridas. Agamemonis et Menelaos. Pyrrhus ante posuit. Sic⁹. n. etiā. Pōpei⁹: magni. Pōpei filius: paterni splendor: is imitator: senatusqz: et reip. Leguettis rurā pmolesce sc̄res: ita sp̄igre se se reb⁹. Cesarianis obicisse feret: ut parū abesset: quin i Hispania. Lesar aut ab illo opp: imeret: aut sibi ipse p̄pr̄is manibus morte cōselleceret. Qd se vni⁹ hois iteretur: a tot succubis retardari a spiciebat. Whi aut hoc loco res gestas. Rō in alio voluntati. L. Marti virtus ligens: et p̄misqz ad miranda vi: q̄ cōf. Scipiones illi: duo bellū fulmis: ut ē apud poetam: post multas ac multas victorias i Hispania cecidissent neqz salutis villa spes Romanis linque ret: exercitiū: q̄ tate cladi superat: si in lachrimis cōsternatae neqz infaga spem h̄ere passus: q̄nimo Dálates colligere: sanguis curare olsqz

litterale

reliqas in locis munitissimis adducere: optimis eē ratē si prius q̄ cum hostib⁹ p̄gredere: apud suos vba saceret: ofōne ⁊ aptā p̄ tpe ⁊ reb⁹ olbus q̄ marie trepidantib⁹: cōduc nūlētē hūit: ac sibi cōcionāti flāma q̄dam ab vnterso exercitu fronti obuolitare: indeqz supra caput et lum versus attollī visa ē: qd̄ omen salutis spem illis inicit Itaqz cuz perorasset mor cū ingenti clamore: ac plausu: Martius impator: oīn⁹ declaratus: hostes victoria supbile tes a ggressus: noctēqz dīeqz pleg tur: sternit: fugat: intermit: dissipat: donec tādē victoria poterit⁹ Scipio nū mortē vltus est. Igitur hui⁹ ip fias virtus: sicuti ⁊ reliquā: nun q̄ so: rassis tam clare venisset in lu cem nū Scipionū oceasus p̄ceelisset. Eoꝝ ligit morte: ⁊ igitū huse ad res ingentis aggrediendas et citattū: ⁊ summa laus acquista: q̄ neqz antea neqz post: tantopere illurit: ita tibi facundis cestimo. Vā dulphē: ⁊ Malatesta pater imitan dus: ⁊ noua quedam virtus suscitanda. Quod si feceris: vt cepisti: omnis malatestarum. laudes: atqz triūphos equaueris neqz. n. tibi quoquo versus mentē volueris de sunt auxilia: neqz animi: neqz fortu ne. Animus est ad omnia permag nūs obuersatur preterea militie galeaz frater: qui eonfilia tua: res dentiqz vrbanas omnis prosperiores efficiet. Adiunt etiam nepotes magna indole prestiti ingenio ve nustate ingenua: quos ipsos lālam pro sagitre posse considerimus parētū simillimos fore. Reliquā igitur sue

rit. Pandulse: vt in hoc tanto lucta quē audis mentez firmes: ac tibi le gē imponas ita vt sicut nos regis: ⁊ iam tu pectoris moderator: ⁊ tā q̄ auriga quidam bonus intelligare: vt gloriem tuam victoriaz q̄ ma rime circa funus collachrimat: et regis sui memoria quem amissit: pe nitus afflietur: consilio precibus dieris: lenitas: crigas consolere: post hec: vt vrbcs: ac populos: q̄ vobis parent: q̄ maxima potestis: sapientia: side: eura: pletate: iusticia: tuca: mīt. Nos etenim te ad vnu Pan dulce: teqz. Galeaz. reges nostros et salutamus: ⁊ volumus. valere. Cō:ō sunbris. P̄o q̄cunqz Im patrice. Regia. Duessa. Marchio nissa: in cōstātiā directa P̄laurenum Dominam.

Eſcio quo fa:

to nobis mortalsb⁹ evenire solcat idqz fortunā parit lōl fere nego cito nō possim⁹ ūcu fere vt q̄nto ma lore ad rē petītis studio ūctinamus eo lōgl⁹ ab eadē repellamur. Eō ve ro si q̄si nolēs ac tanqz alio q̄ p̄ posuit vt cursuz ūlectat ⁊ votū ūct dissimulās remo: at tacitusqz ūct sit: desiderij cōpos. necesse ē q̄ po ūcta ūines: quot maloz cāo: q̄ diſcri mina: quos luctus acerbissimos pa rlātres nře h̄dane testimonio ūt. Meritorē. n. videm⁹ p̄e p̄mīto diuiciaz ardozeni. ne indos: nūne asiā: nūc armenios: ⁊ fine vlla deſig nūtatiōe: ac metu ūrthas: nūc Britānos: nūc lybīa pagrantē: vno ūpe naufragio afflictū nudatiqz ūct tādē morte: cū lā dītissim⁹ ūceret

Sermones funebres

ab eo ipso felicissimo cursu intercep-
ta. Lōge ab suis vitā finire. Quis
nō agricultorū ipsos ēt atq; Et adiun-
tari nō possit: q nisi sepi⁹ fallerent
puo admodū tpiis currículo. Bi⁹ illi
miseric̄ēt. Sed illos vel acris itēper-
es: vt sepe accidit: vel agroꝝ malig-
tas: in qb⁹ tñ colēdis neq; dico: ne
q; noces p̄quiescūt: vel armētorū
interie⁹: alta q̄tāq; vis hūana tot
vndiq; circuio: uit in cōmodis: ita
trepidos atq; antios tenet: vt q̄sq;
dē sese oī spe nōnūq; frandatos vi-
dēt ipsi semp allene sorū iudia na-
cerant. Nausculatoꝝ lōga fasti-
dit⁹ nāngatiōe: cū portū gescendū
studio tā plēis: vt pocta īnḡ: velis
īgressur⁹ ēēt: coorta de iprouiso tē
pestate: aut vñ h̄mū soluerat: ad lō
gingora detridit littora: aut iactis
anchoris māllestō cū pīculo vētis
adversantib⁹ obfistere: cūq; iā b̄ses
sua forē: nouo deintegro subire la-
bores cogit. Plurima h̄mōi posseꝝ
in cōspectu v̄o addncere que pla-
ne ola fine vlla desatigatiōe: ac te-
dio: nisi me p̄cūt⁹ offendereſt liben-
tissime recēſſerē: qb⁹ ēt luce clariss
apparet: nō solū nantas: agrestes:
ac mercatorēſ: quos dīrlm⁹: vertūt
ducoꝝ: dōllo p̄clarissimos: resq;
publīcas ap̄lissimas: vt r̄liq; artū
opifices relīqm⁹: suis qbusdā fatis
Iterdiſ ſic aſtrīgt: cōp̄: imlq;: vt q̄
nisi oī ſuo conatu ac vīrlb⁹ ſūma re-
ti potiri p̄cedat: fortunē tñ Iteruen-
tu penit⁹ ab eadē nō fine marīmo.
ſienti ab inicō p̄poſuerā. h̄llanap
reꝝ in diſcio retrahant. atq; utnā
has ego ſimilitudine minore p̄ſan-

réſū. dāno patrieq; has⁹ n̄rē cala-
mitate lōge magis tolerabili tuſq;
Ulerāder ſotissime lachrymis. nō
tā p̄petuis ſerre i mediū potuſſe:
Etenim pauloante. q̄ h̄ec tāta dī
ſcrimina vni⁹ p̄ſtantie morte. de in-
prouiso emergerēt. atq; in cernices
n̄ras effunderent. que nā i vñlner
ſa itala Lūtias ſi bella q̄ iam ſere
ettincta erāt e medio ſuſtulerimus
hac vna ſelicioꝝ nūerari poterat q̄
nā in medījs ēt fluctib⁹ mīn⁹ trepi-
da. que nā ab eo florēs adeo plac-
da terra mariq; tā frugifera vñiq;
ſā brā. q̄ nā regina q̄ ſteꝝ popul⁹
hac tēpeſtate inueniſt̄ potuſſet ea
pollens regina q̄lis apud nos dīa
baſt cui tāta ēt ab leſte etate ines-
ſet l̄doles: prudētia: tātus aī vigor
ſacundia: pletas: laſticia: pulchritu-
de: pudicitia: vt⁹: dīlīna p̄: atq; hu-
manap reꝝ cognitio: dotes deniq;
oēs q̄ uō de v̄gine nō de muliere.
nō de Matrona nō t̄ regina. nō dī
lperatricē: de nulla demū nympha
veꝝ t̄ dea poti⁹ q̄dā vna oīu ſplē-
ditissima br̄illimaq; p̄dicari potu-
ſſent. Ut nō hec cīues p̄ſtatissimi
aliquādū tanq; in cella q̄dā p̄cī
tiorē p̄quiescēt: meci q̄lo parāmi
nī reminisci. Nune poſtq; oēs in lu-
ctu ſum⁹. Reminisci calamitatū ſu-
perioris tpiis libeat. Quis etenim ve-
ſtri penit⁹ exeruciari nō possit. quo-
tiens ad memorīa reuocare agredī-
tar. quonā modo: ac potius truculē-
tia: tot annos nobisſeſ ſortuna me-
rudnerit. ⁊ quaſi nonerca quedam
imp̄fīſſima exēdnerit. fitq; imani
quodā ſuore atq; inſanis megno

litterales¹

impetu subbissime debachata: No
nus ac decimus annus circumagi-
turus senior: ille Malatesta noster
verbis ne dicam huic: sed italice
potius vniuersitate parens: quidaz ac
moderato: morte obiit: quo ipso re
gnante ut scilicet etas nimis fuisse
aurea: et saturnus apud nos alter
imperio gessisse viuis est: sub eius
mo: te p. sortuna nobis inuidia ma-
lis paucorum consilij omnis de ipso
ullo bene regnandi ac seruandi mo-
dus pergit: quibus etiam auctoribus
huiuscmodi segetis: que ea quat:
tuor annos proximos in agris na-
te sunt nostris messuimus: deinceps
carolus luno: cuius: et couilio: et
virtute regnum nobis aut potius res
publica quedam optima restitu-
erat mox aduersa excepit valle
dine: quā belligerando cōtrarierat
nature concessit: nō multo post eius
frater Pandulfus archiepiscopus
patriannus prestati sane ingenio: at
qz incoparabilis sapientia rer vita ēt
excessit. Quib⁹ extinctis bellū hoc
sustinuit quod pene cīnile atqz intē
stīc appellare possumus: cum ho-
ste acerrimo eorum et urbe et ca-
stella circum adiacentia: et agros
opes deniqz nostras omnis ita di-
sturbavit: soluit attribuit: ut tñnis iā
quasi desessi essemus: nosmetipsoſ
tamen integratos atqz recentes ad-
versanti fortunę obiectarem⁹: ade-
rat enim aderat Constantia illa no-
stra imperatrix prudentissima mu-
llorum omnium nostri temporis de-
cis reuera stipes cōstantis regni hu-
ius et solidissimā patrie sue firma-
mentum: aderat atqz: adest yna se

cum domi: cum beniqz militie dur
intrepidus: herosqz prestantissim⁹
Alexander Scortia: quem illa regē
nobis Pisanensibus: et sāma: et
virtute et sapientia sua plusquam h̄is
mana conqueserat aduocauerat
Introducerat pepererat ante oculos
eō: am locauerat. Quibus ita impe-
ritantibus cives primi: atqz infirmi
agricole vro: es liberi templa do-
mus deusqz fortane omnes nostre
beatissime fore censebant. Quibus
sterē superstitibus bella hec scūssi
ma iam magna er parte sublatā et
videbantur proximeqz dici poterat
extinguēda. Jam sere omnis inun-
datio. p. scella. fremitus. ardo. bellus
eius increpuerat: et quodam modo
p. letitia menia ipsa vniuersa re-
spirabant cum subito nescio qna
deo: et inclemētia. ex ceteris ex hoe
littore adriatico ex patria ex vrbe
hac pulcherrima. ex cedibus. ex te-
pīs. ex foro: et conelone: ex assatu
omnium mutuo: et manibus: ab
oculis ex visceribus crepta est no-
bis. Constantia italice splēdo: mu-
llerūqz sine villa dubitatione pri-
ceps: ac regina domus sine lam la-
bentis firmamentum. Cypens ad-
uersus omnem fortune impetum⁹
noster campus. Manis: portus:
propugnaculum. art: tutissimumqz
perfugium. Quis enim viuente illa
motu. aut sedis tu pullularat: aut si
pullulasset: quoniam modo adolesce-
re: aut si adolensset. quibus tamen
incōmodis obesse ciuibns potuſ-
set: cum videremus vim quandaz
illius menti spiritumqz divinitus i-
fussum qd omnia maxima de se pre-

Sermones funebres

stande. Quam in mulierem miseri debitis: tum natura ducit tum studio atque industria tam faciem ad bene dicendum: que sine premonstra: sive de improposito loqueretur sine poëtis: sive oratoris: sive phisicis: sive humanis: seu tandem dini nis de rebus quereretur: non ipsa didicisse: que dicebat. Sed compo sussit potius videbatur. Quotidie inerat manib[us] Seneca. Licer[us] Lin nus Galustius ac diaus in primis Mironimus: Aurelius Augustinus: Gregorius: Ambrosius: atque Lazarus. Ceteri quidam latinius lingue proceres versabantur. Quan tum vero prosa tum precipue metro esset admiranda: id quidem non colectura seu quotidianis assequi disputationibus licebit: sed epistolis orationibus. Que permultis ac deniq[ue] verbis tum dispartibus: tum heroicis ad regem iussi Alexandri s[ic]amo artificio cultu suauitate lau ticia nitore: atque elegantia scriptis procul appareat. Quam sane pu[n]ctuaz decuizq[ue] vnicet fibinet etate nostra vendicauerat in qua ne dieaz seminas prope nullas. Sed neque etiam viros satis multos videmus qui litteris nisi marime vestibus ut aliant indulgent ac si qui prestantes innuerint odio sunt omnisb[us]. Deniq[ue] si quis datur bonos is qui dem tenuus: at tenuissim[us]: dari co sicut. At vero q[ui]c[um]que hec literarum cognitio in mulieribus vir appa rent per magnum fibi ut viventibus tenuit sic deniq[ue] mortne deens allatura est silla tame atque alia sunt lo

ge magis admiranda: que fibi longioriem quamdam perpetuitatem efficerent. Fides quidem illa est et caritas in maritum Alexander singularis: q[ui] veluti gemma quedam splendidissima flosq[ue] unus: oium specie fuisse relinet in uxore in q[ui] certo neq[ue] Andromache in suis Hector cedebat. Constantia non Penelope in Ulyssen non Landomie in Pro thesiacum: non Daphne in suscit: non Arthemis in Drybridae: neq[ue] Cassandre in Circe non deniq[ue] ne in Italiam redeam: Julie in Pompei aut Portia in Brutus: ppetuis uxori rei luminesibus: impar aut villa ex parte Iserio: vnc[ue] vissa est. Quo sit Alexander preclarissime ut quoties illius presentia: effigie: mores laudifimos: pudicitia humanitatez: atque ipsam revera constantiam: virtutemq[ue] ingentes ad memoriam revocaueris: Hesiodi ip[s]e quis poeta quis orator quis te demum Philosophus ab alto quodam gematu planetuq[ue] contingenere possit: ant sciat. Ne non potius una tecu Ingemiscat. Inclamat: torqueatur expalcat: maceret: mens: dies: noctes: horasq[ue] diffundendis lachrimis impartiat. Jam vero quanta solet in omnes etiam simos facilitate ac misericordia quod munus sicut in auctoritate eius in principe ita etiam haec tempestate eardi esse edificavit: tota ciuitas Pisaurenis testabatur in qua nemo est: qui vnc[ue] nisi gaudens: veneq[ue] ab illa p[ro]fusus discesserit. Neq[ue] N. Titi optimi Romanorum Imperatoris: q[ui]d in vigore instituta necire videbat: qui

litte rales

sepe apud suos dicere consueverat
regē bonū decere nūch̄ eos: quib⁹
imperat auditos ab se male pētōs
dūmittere. Isq; cum forte so:tuna i
terdū audiēndis ciuitib⁹ abstinens
sc̄t: in se eandē respūles: amici dī
perditū esse querebatur. Itaq; mo
riens: ante q̄ et hac vita nec dū q̄
dragenarius emigraret: dūtisse illo
seruit nsh̄l vñq; sese eius peniten
tiā merito subire posset: preter vñ
esse cīs: quod tū inde nō p̄odidit.
Vac lq̄k via degens. Lōstāria quā
sibi ab teneris mater Helysabed
Lamerinorū regina s̄qmo ingenio
ac sapientia mulier atq; gubernan
di landib⁹ preter omnes etiā no
stre prestantissima: quāq; ania etiā
Baptista diuina quidē illa premon
strauerat: quā nescio an quicq; na
ture vñq; malus i eo seru: post Ma
riam vrginē generit. Eiusmodi
tandē fulgens īdole: tā diuinis p
pollens landib⁹: tot tantisq; doti
bus cīrēmeomitata Lōstāria ex
haec eandē uita: quā Cicero morte
potius appellare audebat: sibi quidē
soli felicitate cīcessit atq; āc omnes no
stri temporis malices: beatissima
nobis vero Pisaurēbus fclib⁹
calamitosa die noctuq; semper im
postera cōclamanda. Ego igit̄: rex
noster sapientissime Alexander in
hoc tam imenso: ne dīc euo: veruq;
potius Pisaurēbus olum dolore:
ac naufragio: quib⁹ rationib⁹ ani
mūz iste tuū labefactatiū consolari
ac mansuētū cere pergā: nō innuenio
Nisi fortis abste uno incipiam: tur
susq; in eundē omnis nostra refan-

datur oratio. Nō sum enim nescia
quātis et nature dotibus: et fortune
ornamentis: nisi te deserat: predit⁹
es: qui ipse nēdī multa et multa le/
et strando: sicuti ab initio lunētē tue
fecisse predicaris: versetiam domi
missitq; agitando: tā fortia tibi et
parasti p̄efidia: ut ea eo: poris atq;
animi bona: que tibi nō superat et
dem iure optimo: sumus omnibus
et viris et regibus defutura esse vi
deant. Paulatim et animo tantū
istū dolorem: ut deponas et ratio in
primis optima: primaq; medicina
rum omniū: ut Cicero docet et tem
pus utillissim⁹ etiā ad id remediis
deniq; cōfilia ipsa: te tua coho: ta
buntur. Lura. N. atq; arrietas nul
lo sere artificio medicabilis: ut me
minit. Quidā longa tandem mo
ra extenuatur. Num ligitur fuerit:
quā admodum certo potes: ut tibi
et impare velis: et moderari. Quod
te sine ol suspicio: sc̄ti ire p̄fidim⁹
Reliquā itaq; suerit: ut sicuti ab in
itio regnare cepatis ita ip̄e p̄seueres
Alerāder: sētio. N. Pisaurēbus olyz
et oculos et alos: i te ita p̄uersos: ut
nulla vñq; rōne: ab eo: tuū vñdīcio
tam imenso abalienari possit illos
crediderim⁹. Operam igit̄ dabis: ut
eanc̄ nouus qdā hercules: ad nos
venisse induceris: cui⁹ dactu: anspl
cloq;: et clues: et patriā hāc pulcher
rima: ab omnibus vndiq; mōstris:
atq; hostium audacia liberatā nō
sine ingenti gloria triumphoq; tuo
p̄eclarissimo sentiam⁹. Nos. N. te
regē nostry: et salutamus et volum⁹
ta nřtētū tāq; tuū misereb̄ere. dīc.

Sermones funebres

C Eratio funerea in quæcunqz
Equisetum auratum Fratris Tho-
me scribi Ucronensis.

Viamquaz

¶ eti mors cōmuni sorte
homini corpora dissipat. et suanæ vertit in
cineres. nec equa tamē lege cūctis
terribiliꝫ est. Sed his distarat qui
bus. vt alt̄ Licero cum vita omnia
extinguitur. hs vero quo:rum laus
emori nō potest ingentium labore:—
ac prope infinitard molestaruꝫ est
equissimus finis. Et ceteri aut̄ gene-
ris humani. quē nos Liuitatez ap-
pellamus duo hominū genera esse
psptio. quoz frutez gloria. nec p
prie soli familiæ. et potentes et cla-
re euascre vez urbes ipse et fortu-
na medioer. ex sedā seruiture in li-
beris imperiis. et ad successus apłissi-
mos peruenere. Si sunt Senatori
ordo atqz equester. Quis alter ex
altero pendeat et in unam psonam
ambo quādoqz conueniant. Que
si mihi res ante hodiernam dīc: du-
blum fecerit animum. quando Br:
tanicus nostri ornat̄ equitis. de quo
in presentia p apud vos patres suꝫ
verba facturus. meliores mihi i me
tem veniant. sic sio certior. vt altud
sc̄ntientes existimem longe a ver-
itate abesse. Namqz ab hs et Britan-

nica familla rebus potens et auro
ac multa gloria insignis effecta. et
qz est habenduꝫ pluris. hec nostra
Linitas eorum preclaris gestis il-
lustrior reddituꝫ est. Et quāqz nec
homini vni deus omnipotens ma-
rinus. naturaqz omnis parenſ in
genua. cuncta ornamenti contule-
rit. quin potius velint. non una tā-
tum. sed alia atqz alia homines
hominibus virtute prestare. hoc si
honestissimo equite tot taliaꝫ d/
deo ornamenti convenerit. Lura
fortuna namqz. tamē maxime ab p
sa virtute profecta. vt nulli vel ea-
rissimo oratori possit decere vel me-
teria dicendi. vel causa. Summan-
tantam dīcudi pronuntiam in ter-
ta clarissimorum virorum frequen-
tia. quāuis sit mihi eriguum ing/
nism. ac serm̄ ad dīcendum p̄ce
poris angustia imparatum. hec
nā solum vle ad hcc dīcenda et
vultus sui et monitus. vestra tare
viri Britani fretus humanitæ
pr̄lmum de perelata familla. deci-
de de morib⁹. de virtutib⁹. de t
nis Britannici gestis dicturus
accedo. Si familiæ. quia Britan-
icus noster est natus. Si nobilitæ
que iam prope in vetustatem ral-
les agit. Si gentis titulos et arms
et litteris claros recensere voluer-
is scrinabo animi mei institutur
et fortassis tracta in longum or-
atio. et importuna vobis erit. et m-

litterales

lesta. Tocco igitur viros ex familiis insignes. Joannem Angelum. Jacobumq; supra ducentos sexaginta annos a federico imperatore comite creatos. Recensabo solum superiorem. Britannicum: posterosq; h: cui ordine virum corporis viribus: ingenio confilio: belli gerendi peritiae clarissimum. Hic namq; ut litterarum monumentis proditum est: post multas et quidque prudenter: strenue: gloriose amministratas pugnas pro rebus vestris viri Britiani pro vobis. Liustus suis: pro humis Reipublice nostre salute et incolumentate: annos octo et viginti natns: mortem appetit eō bello: qd sc̄me postremū cum. N. hec Liustus gessit. O suuēnem dignum profecto illo clamore et laudibus demosthenis quib; in Arthene in Marathone in Salamine defunctos pro patria cōmemorauit. Hic Britannicus ab illo inclito viro. M. est genitus: qui pro suis beneficiis atq; egregie ab illustrissimo domino. N. aurata militia donat⁹ fuit. Luius ceteras laudes omisso: quia me vrget tempus. et discēdi locus ut descendam ad Antoninū diuissimum virum: tot clarissimoru: adolescentium parentem: quos inter vos Nullatos sedere sineo: qd et hono: andi et consolandi causa in tam frequenti Senata conuenientis de quo secreto prius habenda est

mentio: quia prius ex humanis rebus qd genitor: per imaturam mortem sublatu: est. Sane Joannes Britannicus facillimis atq; summe ingenius moribus natu: ore oculis. fronde. facie. toto ipso corporis aspectu: motu: incessu: gestu: compitus erat non exhorrescens ullam hominum insmorum affablitatem: aut consuetudinem diuinam quendam denigratatem atq; clementiam preserebat: et qd vnu cuenit rarius: pares clues: non superiores contemperantur malefici: ve singillabat. Quid Justiciam. Quid Imperantiam: Quid Liberalitatem: Quid Magnificentiam: in postrema totus erat effusus cōmemorem: laudem: celebrem: hoc mihi loco latus patescit campus dicendi. Si non in foro: Si non in pruatis rectis. Si non in angulis ipsis. Si non essent decimū eius virtutes: hac tota in verbe vulgate. Ecce viri Britiālquot quantisq; viris Britannicorum familia. Comitum et in arte militari: et in armata militia claruerit duxa longo ordine antiqua ab origine gentis. Sane hac mea breui commemoratione accipere potuistis: quantum equestris ordinis gradum. dignitatem. splendorem. Conseruauerit auctoritatem mirifice: Ideo ut summa cum ratione dici possit. plus honoris accessus: se dignitati equestri. et hunc viris

Sermones funebres

Et viris et ipsa dignitate. Fateor
evidē equestre ordinē esse nobilitate
propria insignē ac claraz et uti
etiam Archidam⁹ Mysleim⁹ sentit⁹
qui primus de cōponentia. Recipu.
Scripsit: et late illis in libris q̄ sunt
ab eo: eadem de re preciare conscri-
pet: et omnis Phile pater et p̄neceps
summ⁹ Aristoteles Iter tres quas
assignant respublike partes. Si nō
summarum summe tñ proxime accede
re erit: non quidem ab re: quia
Lues reliquos aduersus hostes l
sua habeat intela: et patria sua ma-
na descendere: et sese pro ea strictis
gladijs obsecere. Quā vero sit glo-
riosus pro ciuib⁹ suis et patria oe-
cubere sua inclita fama duo deg⁹
testant⁹. Prestans igitur sua parte
natura est prestantior vero gloria
terris gestarū eoz viroz qui in ipso
claruere. Prestantissimus autem vel
hoc is equester ordo haberi potest:
q̄ ex eo lectos fuisse ebster: patres
filios: qui primuz a Romulo mox a
prisco Tarquinio rege in senatum
fuerū conscripti: a quibus ille patri-
cie Romanorū familię Ingens⁹. re-
bus gestis. fortunatissimis speciosis
simisq̄ triumphis per totum orbem
terrarū rancq̄ virtutū omnium hūa-
nūarū clarissima lumina manauere.
Quis igitur memoratos Lues no-
stros non dicat laude dignissimos:
qui non solum non intulere deus
aurate milieie: sed et suis sortiter
pie animose: magnifice gloriose ge-
stis. Splendore multo illustriorem
fecere. De quibus hec pauca a me
sunt dicta succincte et leuis sacerum

cōparatione virtutum. Quis sane
multa breui et integrē clareq̄ cōme-
morabit: Quod nisi tibi tpiis breui,
tas: ac propecrea in silentio mutes
priero: nec tñ eis moueor verbis
quisbus nescio quosdā accepit egre-
serre: a nobis quēpiani in hoc dīcē
di genere esse laudatum. His equi-
dem nō assentior: nec vili etiam vi-
ro vel liberō vel probato tri assen-
sum puto. Quur. n. viroz bonorū
laudes debent esse vel molestie vel
graues. Ignai inuidi sceleris per-
diti eius est: eoz cōmendationes
vel prosequi odio: vel inuitis auris
bus accipere: qui sua industria sua
virtute suis laboribus suo deniqz
sanguine et more et ornamento ha-
būs viris et sancti considerent. De
ritillimo quippe lure in ore omniis
nostris summa cum laude semper
versari debent viri illi nostrisqz an-
mis ac memoria vluere: quoz ma-
ximis labo: lib⁹ atqz periculis ab il-
minē ab hostibus strage: et vt ita
dicerim more eternata fuit hec no-
bis Larissima patria. O igit predi-
cādam Britanicā domū summisqz
laudibus effrēdam. Quod ita cē-
culibet elarnū sacerem atqz per-
spectum virtū prestantes. Si suas vi-
ctorias lignas: si templa suis verilis
et spolijs onusta. Si ciuitas si
obsidionales: si vallares: si ouales
atqz triumphales coronas memo-
rare constitutissim. Sed non est mihi
mens tot ac tanta verbis cōple-
cti ad Britannicē enī: quem nunc
nunc sepulture mandauimus: nō
festinat oratio. Lus p̄ mitissima su-

litterales

ea in hac urbe. Situs amoenitate so-
 li felicitate: aeris puri ac prope ri-
 dentis claritate: antiquitate: rerum
 sermone olim abundantia: tot inge-
 niorum excellentia: tot eruditissimo-
 rum viroꝝ atqꝝ fortissimorum: impe-
 ratorum: et copia: et ubertate clarissi-
 ma: ita ut possimum omni alia gen-
 te: et Linitate de nobilitate contende-
 re: et ex his quos paucis ante eis
 nominati contigit nasci. Nobilissi-
 mis viris in tanta rei domestica: ac
 diuinitarii copia quanta alia nulla in
 hac Linitate possit haberi. Non vul-
 garis statura a natura donata. Sed
 prestanti membrorum forma ac proce-
 ritate quadam Senatoria: vbi mihi
 videtur corporis moles alii emula-
 la suisse: ut enim vargis: et membris.
 promoda: vcnusta. magnificaqꝝ co-
 poris spes surrigit ac constat. Sic
 illa tantu ab viris probatissimis cru-
 dissimisqꝝ phis: et amata plurimi:
 et in admiratione semper habita male-
 stas animi rationisqꝝ. Robustissimum
 decus qꝝ multiplicibus modis virtu-
 tūqꝝ honestamentis deducit: costi-
 culturqꝝ mififice. Fuit. n. vir iste pa-
 tricus per annos etiam tenetos mul-
 ta humanitate ornatus. Comis ma-
 suetus: benignus: eiusqꝝ constituentis
 moribus quibus facile ab omnibus
 posset amari. Dignatus vero eque
 sit dignitate cum se se prestitit. qui
 primū fuisset. Quis vero est Limes
 qui conqueri possit ab ipso quippiā
 perpetrata per insolentiam. per ar-
 rogantiam. per superbiam: Profecto
 non quid minimū huiusc generis
 meas attigit aures in totū id ppe/

tuū tempus. quo filiū dīa vobiscum
 versar. Ut in Limes pauperes ho-
 minesqꝝ rusticos nō iustissimus so-
 luit. verum semper clementissimus
 fuit. De equitate autē impares atqꝝ
 superiores. non satis cum laudare
 possem. Non cupiditas: non avarus
 nō tenax. neqꝝ rebus alienis voran-
 dis viliū ei studiū fuit. quin magis
 continuo. et acris timore temebat. ne
 quid malis per libidinem a domesti-
 cis suis per iniusticiam esset irroga-
 tuꝝ in quēpiā. Quid ita: Quia scie-
 bat. idqꝝ uerū iterisqꝝ volebat se dī
 uini ludicri subiturum. fulustosqꝝ
 ols. crudelos. et ut alinet. famelicos
 lupos inhumanis membris datus
 acerbissimas penas in obscurissimis
 orci faucesbus. et in illa inferna. cum
 etis expavescenda vo: aginc. Is sa-
 ne timor. ingenius. Hystericī. cordi
 erat calcar adhibitus ad liberalita-
 tem. atqꝝ beneficentia que iure san-
 eta a nobis appellari debet. Ea. n.
 large magnificaqꝝ usus est non tñ
 in splendida hospitalitate. p: in
 cipinmqꝝ hospitalitate. at. qd ē lon-
 ge Sanctius longeqꝝ prestantiꝝ in
 egenop susceptione. et illis diuinis.
 actionibus. quas sacre scripture
 misericordie opa vocat. assiduus
 fuit. Sagma certe. et qꝝ claritas eluce-
 scat. ac semper sume sit laudanda ho-
 spitalitas. quia mortalibꝫ imortalitā-
 qꝝ rep̄ aditor. christus nr̄ sanctissi-
 mus rex in agentis persona excipit.
 Quod si fortasse quis neget: memo-
 ria repeat in euangelio. dñs voce
 dicit. qd vni et minimis incis secl
 sis. mihi fecistis. Consulto sapienter

Sermones funebres

praelareq; ab Britanico hoc esse sa-
etitatum: nō possit: nō fateri. Neq; q
enim dens optimus marinus pbis
fustisq; nisi hox cā meritoz gloriaz
tribuet lmortale: neq; improbos at
q; sceleratos nisi pro eis scriptis be-
nesactis eterno dñmabit incendio.
Sepe Reor: memoria Britanicus
agitabat: id phe oraculū: quo dicit
misericordiā volo: et nō sacrificium.
Nee vana fides mea atq; insipieo:
vt erit cognitu facillimū et his que
paulo post a me de sua pietate:
atq; misericordia die nf. Reor inq;
seclū hęc sepe colloquebat. Britani
ce qđi inter auratos viros ascens &
annumeratus suis: tibipr: mū acci-
etns estensis ad tuēdas partes: su-
sticāq; hoīnū misero:ū. Sunt et
pedib⁹ summae ealearia quo si en-
nerit vsu etiandis equis: si fortis-
terq; agēdū p patre & tuop ciuitā
salute. Postremo es gestandi aurū
potate donatus: vt q̄tum aurum:
metalla ola: nature nobilitate atq;
fulgore precellit: tu tantū mox vir-
tutis: actioniūq; cōpositione: elegan-
tia atq; splendore reliquis ciubus
p̄tes. Quc ab Britanico cogitat:
et vobis splendidissimi egēs hand
q̄b sunt postergāda: neq; oblitus tradenda. Vos quispe hęc non eo
gitaturos: sed facturos tureirādo
promisisti. Miles nāq; vel grega-
rius vctustissimo more sacramento
liebat cui⁹ rei testes locupletissimi
sunt: et Licero p̄mo officiop libro &
Catonis sensi epistola ad P̄piliū

Impatorē monētis: ne filii fūz q
pugnādi cupiditate ardebar: cum
hoste eōredi patiatur: nisi se p̄mū
saeramento obligauerit. In vobis
adhuc ista vctustissimop milizis
disciplina precepta q; perdurant. Hō
enim nisi iurati ad nullitā aurataz
estis admissi. cogitate quoz officiū
sit allene infirmitati succurrere. No
men militis id sperte iſinnaſt & ma-
lo enī arcendo per ethimologiam
dictū est ut grāmatici vctustissim⁹
tū maxime doctissimi tradidit. Utq;
ideo is qui sup: a Archidamus mi-
litē belli propulsato: e voeat. Vos
vero qui non milites solū estis. sed
equites. nec equites solū: sed eque-
stris ordinis flos: plura maioraque
decent: alia in pace: alia i bello. In
bello quidē armā tenere suos eius
lunare patriaz ab improbis & scelle
ratio veratam iucri. Ut in pace nō
deseret fortitudinem equiti p̄p:z
auratus milcs. Si vīduas v̄tarī.
Si pupilos spoliari. Si homines
sortune erigue vi & armis proprio
fundo pelli conspercerit: sese oppone
re debet resistere: et huiusmodi cala-
mitosum genus hominum consilio
& ope iuicare. Vi vestre custodie:
vestre fideli traditi sunt: vobis pa-
tres crīm⁹ et munere proprio pau-
perum iminet cura atq; sollicitudo:
propterea seorsum a plebe reliquis
q; ciuibns selectum locum dignio
rem honoratio: et q; tenetis. Sed tā
in id redcam⁹ vnde digressi sum⁹

litterales

Et non ab hoc consolatorio gene
 re dicendi alienum existimo: nihil
 patio dissimilesq; dignissimi patres
 ad vestram virilitatem honore Brit
 tannici laudemq; conducat. Non
 tam enim in cōmemorandis honi
 sum laudibus: qd adhortādīs ani
 mis ad bene agendum et beatam i
 mortalitatem constitutum est. Igē
 Britannicum ob hanc inaurate mi
 litie susceptione pacem deo lmo:
 sali hominib; qd fidem semper mi
 sericordia pietateq; insignem vidi
 sis: cauz tē multa ac varia. ut qui
 alteram equestris officij partez in
 tenuenda. s. patria maiores sui en
 titate absolverint: ne quid a Bri
 tannica familia decoris abesse ipse
 tantum alteram obseruauit ac co
 liquit: ut summa profecto sit lande di
 gnissimus. Qui enim vidue peten
 ti non fuit aurilio. Testes ex omni
 mendicantium ordine viri religio
 si ac semine eius in omnes psonas
 cultui divino dicatas officiosissime
 pietatis. Testes vos Lives q ista
 ipsa frequenter oculis vestris obstre
 potuistis: uandoquidem fueratis
 multa consuetudine et familiaritate
 deuici. Testes deniq; ut enum
 referam ex multis insintis pupilli
 serme omnes: ac miseri homines ad
 uersam passi fornae: et nostri et vi
 cini agricquando coacta arma fre
 mebant. Eos nempe perpetuos
 dies duobus conductis pistoribus
 panes confici iussit: neminem a do
 mo repellit pauperē: nemini hostiū
 claudi. Terci certatim undecti
 venientes iussit Deus per humane
 perbenigne suū ep̄ū hospitiale
 singularez viri probitatem atq;
 misericordiam. Uite in clus pecto
 re erga d̄cum et proximum pletas:
 anarie insaciabilem samem. Non
 enim recusauit non existimat hanc
 tantam elemosiarum largitionez:
 in ea permagna rei frumentarie
 caritate qua ferme tota Italia op
 primebatur. Quid de illis virtutib;
 que ad quietam Clusum vitā
 attinent videaz. Quia enim vacauit.
 Quia non ornatus fuit. Quia non
 exciliuit. Que tametsi essent digna
 memoratu superius canendum tamen
 existimо reserre vobis: qui me lon
 ge melius ipsa tenetis studium. s.
 Curam vsl gentiam. que ipse pacis
 interpres et anctoz ad sedandas li
 te conciliandos et in amore ac be
 niolentia confirmandos hominib;
 animos: frequentissime gessit. Mis
 sa igitur ista omnia facio. Taceo
 etiam trepidantez suauis in parsis
 conscientiam: quia videbatur spre
 uisse ingenre saustum mundi glori/
 amq; fallacem. Non enim vel eleg
 gantiore vel prolixi cultu corpori
 ris quādoq; est vns: quin magis
 se astrinxerat voto: annulo atq;
 cingulo aureo duntata et exceptis:
 nunquam alijs se ornamentiis au
 ratis orneri. Que res mee apud
 vos commendatiens continen
 tie atq; senioriatis sic fidei: qd
 maximā sacre potest. Lōstat enī
 b g

Sermones funebres

apud nobiles veteresq; Romanos plurime laudi datum fuisse Lato,
Mario, L. Sufidio, Calphurnio
et Manilio: qui et alii quidam pre-
stantissimi equitea Romani auro
nunc vti volvere. Tacco amici-
tias per connubia suis auspicio
cōtracta: optimatum et principum
nobilissimorum: quaa nemo nisi sum
me prudens neq; pmereri neq; co-
scrutare potest diuinita omnia plu-
ria estimandas: abunde nactua e.
De religione eius postremo atq; in
deum pletate: que lingua satis dis-
cere poterit: que laua cum eius vir-
tute poterit comparari. Cedant sa-
ctis verba. Cedat sanctitati ora-
tio necesse est. Eo siquidem magni-
tudinam amoris Britanicis charitasq;
perucuerat: q frequenti desiderio
tenebatur se pro Christi sake ac
legibus vita cum interitu com-
mutare. qua re nullum potest affer-
ri: amoris signum ardentissima. Quo
sake si cominode fieri potuisset re-
bus sacris interesse volebat. Sepe
Ieiunis corpus premebat: quib;
in illa sua assidua mentis ad deus
elevatione: atq; orationibus san-
ctis attentior semperiorq; teddeba-
tur. Quotannis patri nostro ac pri-
cipi deo per delictorum purgatio-
nem que pro humana fragilitate ge-
neratim ab oib; sere hoibus cōtra-
butur ad sacerdotis pede recessi-
llabat: qd est animi eternis reb;
dicati ac proprie diviniti: quando pro
christiano more pro singulū quemq;
annū ipsum dei nostri sacratissimū
christi corpus sumebat. tanto spū a-

tā celesti rapiebat ardore: vt se se
posset luctu ac lachrimis cohబere.
Spectādū sane et admirādū faci-
nō annosuz senē. et illa tā multa die
rū grāditate pfectum inueniā esse
cōstātq; fernore. Nō sui etiā diffi-
cilius fuit. qui in hec sua vītā, sa-
ta puenisset. Eādē. n. eucharistia et
reliqua nostre fidē sacramēta pen-
lo anteq; excedit e vita sibi cōserui
poposet. Quib; munit nos ī hac
misericordia valle et tanto malorū tur-
bine dimittēs supero adiit. bene
acte vite honorisq; laboꝝ īmo-
rū. vt puto et excella premia suscep-
turus. Quis. n. neget instissimo
cuicq; et optimo viro non patere et
pedīta iter ad celos. Quia ꝑo Br̄i-
tanice nec contineri dicit inter in-
stissimos viros et optimos. Ex his
pfecto q illi animi sui pbitatē. et
mirificos nature igniculos. quos
clarissimi pgenitoris sui et ingenuis
sent et has nūc vobis corā. memora-
taa aliasq; cōplures consulto pteri-
tas ingenuas viri pditionea memi-
nerit. et equa ratione ptractarit. q
etia mels sake abrogatur ē nō mo.
De quo si hec a me pauca crisi sit
excusa ingenio. Si dicta ieiune: su-
potuia in fastem cōpleteata. q suum
digesta per ordine. mihi quoq; pe-
te viri ornatissimū. abstulit a me et
cogitandi copia et dicendi et pporis
angustia. Urget me etiā vī grauissi-
mus conspectus. quem ne protra-
ham longius statim ut unum dis-
perero. finem dicendi faciam. Ad vos
adolescentes nobilissimū. quos vesci
luctuosa rectos videmus et iter tot

litterales

p̄ceres tristes morientesq; sedere
 in hoc orationis calce. noster se sile
 cit sermo. De casus vestri acerbi
 tatem cogitante subit: quedaz misse
 ratio tristis. virq; fieri posset. vt a
 lacrimis temperarer. si mihi firma
 mēs esset. virtū tā probū tā manue
 tā. tā plū. t vobis tā dulcem perdi
 disce. Quis nempe nisi ferreus. nisi
 duro et felice natus non doleat in
 amissione tanti orbite parētis.
 Lulus vultus lucunditas. t oīls
 sermonisq; suauitas vos spē vni/
 caū posteritatis sue persepe conso
 larī potuit afflictos. De fortassis
 ista ipsa cogitando p̄uenistis ac p
 pteria vos tristitia vibilitat. vestrū
 q; cor etnicerat dolor. Sz si meci
 meministris. quādō hanc in lucem
 venimus. nobiscū cē genitā morte.
 hunc luctuosum diez facili animo
 t equa mēte ferretis. Nāq; non ut
 dīmocrit⁹. Empedocles. Diogenes
 voluerūt: casu res humanae. sed nu
 tu diuinio atq; p̄uidētia gubernan
 tur. que animos hominū indissolu
 bili t eterna natura creavit. qd et
 secutus est Socrates. senitq; p̄ela
 re. qui oīculo apollinis sapientissi
 mus iudicatus est. Vsc. n. non tum
 hoc tum ill. sed semp dicebat ani
 mas hominū cē diuinias atq; ideo
 quando ergastulo corp̄ solanimur
 t mortali hac carne exalimur vide
 mur ad illam nostri animi immor
 talitatem traduci. Ipse se moriente
 t carcere Socrates. quez in eodō me
 morauit. hac ratione immoraltati
 tis consolatus est. Vae ipsa quoq;
 diogenes. Carneades. Possidoni⁹

Lūhomacius dñueris etatibus d
 uersorum hominum lamēta minue
 runt. Leterum si horum phord. qr
 gentles sunt apud vos parui au
 toritas fit. in lese conserat animus
 atq; ingenium vestrum. t cogite
 tis quanta maritima potestis memo
 ria nulli a vobis hominem secun
 dū hunc nature t rerum humana
 rum cursum. in ventū tri certo scio.
 quinō fuerit magno mortis impe
 rio superatus. Nobis quoq; paulo
 post moriēdū est. Sic omnium cor
 pora cōstituta sunt. Sic sata volēt.
 Sic deus marim⁹ iudeat: cui quā
 possit repugnare nihil. necarium est
 contra voluntatem eius quicq; de
 liberata animi ratioē sentire. Sat
 vobis enim vester annus clarissimus
 fuit. Jam sibi viuēdū erat. t alia
 vita fruendum t fortassis longe me
 liore ea quā vobisq; diutissime dul
 cissemq; concurrit. Nec intor equi/
 dem vos in spē vanam adducere.
 Enīm uero nihil auo vestro clarissi
 mo vtro defuisse vidisti i vita ista
 mortali cē hīs. que vel vera vel ad
 umbrata bona hoīes eristimant.
 Fuit enim nobilitate et maiorum
 gloria clarus. Senato: p̄cipiūs.
 eques auratus insignis. ino:uni ele
 gantia compositus. Justicia pecta
 te clementia religione. t multa ani
 mi probi. ate ornatus. Si sunt au
 tem ei a deo qui summa sapientia
 cuncta gubernat vel nulla vel pau
 ea corporis fine animi omnia nostra
 negata in hac mortaliū sedē mis
 seriora quanto credi pat est. Imor
 tales peteti sedes. sauroes p̄sticos.
 b ii

Sermones funebres

quo in eterno regno beatorum sell
eitate perfrui possit. Nō vobis ita
qz dolendum: accōmodet se tempo
ri ratio: ut ait Lomiae. Si id qd
volumus fieri non potest id nobis
volendum est: cui refragari nō licet.
Hoc nostra hec oratio: hī orationis
sumi virtūtē a vobis exposuntur quib⁹
et in p̄mis vobis rectores Magni
scī deinde vobis Britanī: eimes: q
mīhi dicent tamē tanta at
tentione aures prestitissim⁹: et qui in
hoc supremo vite dīcessū Britannicū
nōstrū: totamq; Britanniā
eam familiā ornatissimo conspe
ctu vestro decorasti. Si non quas
debeo: saltem quas possum ago at
qz habeo gratias īmortales. De
qz maritūm suppler oro: vi et Bri
tanīcum et nos omnis ad sempiter
num oculū beatorū traducere
dignetur. Dīci.

Ceratio pro aliquo dīctore sive
aliquo philosopho dīfuncto: fratri
Gregorij Britanicī.

I quīs vestrū

est viri doctissimi⁹: qui sorte
admitetur: qz ego qui neqz inge
nio neqz eloquentia is sim: qui in
Ant. Br. fane: c: audies mea oratione
mea ora: re sed pene verbis
refferre possum iter vos primus: pe
catai atqz optimi viri huius virtute
sūmīas ausus sim enarrare: hāc
totam in Joanne Br. nostrā eau
sam vertat: qui poti⁹ sua solita be
nnolētia que aut auctoritate mea
aut aliqua orādi facultate: qz i me
nullas c: sentio adduc⁹. Doc mi

hi dīcendi onus adlectit. Lūs er ea
amicitla que mīhi cum silo iaz dīa
est hand equum esse: censūs morient
suis in lachrimis negare. Malo
rem tamen immōdum cuplebas: qz
cum de Antonio Br. defuncto ora
tionē audiūtū fūlletis nō metis
ipius Ciceronis fūllet oratio: qui
cum magna dicendi copia tam ex
elevationis v preditus sit. Senten
cia mea hanc fībi rem vendicare d
būnisset. Tamen quando earissimi
velut patris atqz suauissimi prece
ptoris morte: lacrime ut videtis
hoc fieri octuerunt hanc ad me rē
detulit: non qz in dicendo aur do
et lor aut vberior vobis sim qui mi
hi semper preceptores et magistri
fūllet. Sed qui huius oratissimi
viri landes mecum sorte sepius q
vobiscum ēcommunicare solitus erat:
verā neqz mīhi tantum assumerē:
viri literatissimi⁹: ut Antonii Br.
laudatione mea diaturnōrem sa
mam consequentur putarē nisi hī
gerrinam elus in omni parte etaq;
summam p̄ eligionem scientiam sō
dem: cōtinētam p̄spicerem: et si nō
orando: enumerando ecretione mi
nima fībi gloriam vendicare pote
runt. Quod enim genus oratōis:
que eopla dīcendi que aut dīcedi
scribendū auctoritas huius nobis
illissimi viri clarissimi⁹ philosophi
satis ornata satis dignae laudes ēō
memorare posset: quas ipsas poti⁹
vnuo q̄ mortuo vitam reffere
nobis edigisset. Sed ieretus atqz
inopinatus casus: hanc optatissim
mem nobis voluptatem iercepit.

litterales

Nam quod summus potiserit. Constat etiam ire constitueret: nonnullosque summe auctoritatis viros: et sapientie atque erga hanc nostram religionem insigni quadam pietate affectos sibi delegisset. Antonium primo habere constituit qui in hanc laudissimam rem: necessariumque negotium: ita omnem curam suendam diligenterque contulit: ut neque vnum villam neque infidias neque metu perspicere: nec senectutis sue incōmoda: aut labores extimare videret. Quo circa huius tam diu agitate vniuersitate lacerateque religiosos nostre diuinio prope affectu permotus pontificibus maximis: qui ipsius gravitatem prudentiam: ac vitam tangentes oraculum venerabantur. consilq[ue] sententias quantum in se fuit suscipiendas fore: suadere conatus est: et ut cetero: si honorum iudicis que adhuc eret omnem itineris longitudinem: frigora: h[ab]iles: viarum asperitates: atque morte si opus esset perferrre iustitiae que cum ut cogitat p[ro]feta fuisse inueteratos grecorum errores ad Romanas religionem sua opera: ac diligentia deduxisset. Quo quide[m] officio omni laude atque honor: dignissimo quid maius fieri aut diuinius erogari poterat. Nam coronas. Quas statuas huic viro cui nullus honos: nisi debitus nulla gratia nisi dissonissima reddi poterat. Homines si in vita diuina fuisse statuerint. Ipse mediussidins non solum urbes sed ipsi proprie dicam agri colles et

h[ab]it pares maximos certe honoris Antonio deere videntur. Sed cum p[re]ter suam opinionem atque omnium honorum iudicium commune omnium libereatatem deserviam videntur: et ad unius voluntatem redacta omnia tandemque pontificis suum ad fugam redaciuni assiduis scribus obsecratus est. panicosque post dies dolore magis urgente: qui modo excessit e vita immo si diligenter attendere: ac vere indicare voluerimus ad eam accessit v[er]am ad quam maiores n[ost]ri suos illustres viros ascendiisse arbitrabantur. Qui cum suis curis ac molestiis soluti fuerant superorum immortalium cetum adire affirmabant: quibus non modo statuas. verum etiam aras ac templum dedicebunt. Eorum sententias si quis nostrum velut sacrificus probari nescio cur non Antonio nostro inter ipsos superos constitutum locum indecessus. presertim cum totius ante aucte vite sue mores conspicuerimus omnemque p[re]teriti temporis ac pueritie rationem recordari voluerimus. Quam demum adolescentis incredibilis penitentia virtute sua fuisse declarauit. Quis enim est qui tam singulari humanitate verecundia molestia adolescentiaz sua ornauerit: qui co tempore omnes libidines propulsauerit: qui omnem sui corporis partem illeque sanctissimaque suauerit: Qui tenebris adhuc annis se sic ad philosophicas liberaliusque scientias studia prulit: ut adolescentes iuri p[ro]pos et doctrina b. iiiij

Sermones funebres

et vita numeraret. Hec viri optimi panceis contigisse legitimus. Plato, nem nanq; et Aristotelem aliquot post adolescentie sue annos philosophie operam dedit. Constat: quo ruz eodicees: quos in senectute e me die philosophia haustos scriperat hic adolescentis magno studio cōscutus est ut ceteras deinde sue et satis partes clarissimis virtutib; nedum ornaret. sed ut nūnq; et hominum memoria euelli posset esse est. Hic sunt gradus viri clarissimi qui ad dignitates: qui ad honores: qui ad famam liberos ascensus parant. Hec sunt ea virtutis elementa que nō summis ac nobilissimis viris solum: veris etiam insimis imortalem gloriam vendicant. Huius nō mirū adolescentiā omnes vos semper probastis qui tam egregie tracta future senectatis sue funda menta his morib; ac vita leccratis: et que usq; ad postremos ipsius cineres sibi pudicitiam castitatemq; seruerat quā seculo: si nostroy memoria litteratorum virorum commendationes optimorū hominum siue diuinis laudibus celebrabant pari deinde virtute alo cura oēs auaricie impetus propulsavit: que nō solū priuatos penates: verū etiam civitates: puincias: omniumq; omamenta corrūpit. Ab se enim preclarē actum erit in abbat: cuj; minus per eunis multis glorie domū reportas ser: quanta sida: quanta integritate rationis pecunia et europa exactā quā totam pecunie lustravit. Cum ex biranei obfidione ligat⁹ ad ipsius

principes missus esset Imperator si designauit. Qui principes cū bellis necessitate adducti cuj; maxime dignitate sapientia et auctoritate hominis moti magnam auri partem contulerunt. Quia in legatione, sapientiam atq; fidē marinis admis rati sepe premis cum ipsam ad se ductus conati sunt ut suis in reb; gerendis consiliisq; capiundis tantū viri prudentia dulcissimaq; hominis similitudine vicerentur. Sed ut ab omni libidine corpus ita ab omni luci suspicione animū semper auersum habuit. Quādmodū enim ille ipse transalpine voluptates nullam in ipsum luxurie suspi cionem fuisse potuerunt. Sed cōtinente potius sic cunctis extremis plū ac experimētū extiterit: itaq; neq; illis auri sitis. neq; glorie aut honoris cupiditas. neq; ambitio villa ab instituto opere retardavit. Nō reteram clarissimis viris atq; optimis artis: si italiā ad quietē elegit. noui lūminēti deniq; bello ob latum oīciū anteposuit. Sed tanta abstinentia usus est. ut que ceteri magnope optare vident ab se ea ipsa spernenda iudicanit. adeo ut non et Britannia antigissima Lūtate Augustoz vībe. aut et patria familia orū. Sed velut e celo demissum hōles ītercessit. Qua vero ceteris reb; moderatione sua nitate elementa usus fuerit facile oēs intelligunt. Hec scio an rexocratē. aut Tarētinū archytam. aut reliquos hōles ī phrya clarissimos Antonio Brūl. noui mō anteponere.

litterales

sed nec equare possum. Qui cum aliqui ab emulis atque inuidis detra-
cti sue dignitati apud imperatores
intellexerit. non modo eos cum facile
posset vultus est. Sed ultra se in peri-
culis eorum defenso; et patronumque pro-
texit. Impla hec laus memoria Britanicoz nominis dignitas atque glo-
ria; et ut modo diri que ex mortali-
bus hominibus superum immortalium ce-
tus anget. Sed liberalitatem ei quia
alio comparabimur. Difficillimus est
indicare utrum maior et laude di-
gnus extimet: an ea qua in suis: an
in aliis usus sit. Luius rei testes: qui
plurimis nota hec vobis essent:
adduci possent. In vnu tamen Joámem
Britanicoz dicam: qui etiam grecas litera-
rum. In quibus nunc pitillimus est
Antonius sibi preceptorum delegisset
et eo non modo doctrina ac mori-
bus ornatus fuit. Sed multis alijs
operis ac maritis beneficj sepe/
numero adiutus. Quod nomine minime
In oculis qui vel artibus suis vel opis
bus eguisserent fecisse eostat quoties
ea mihi aut scientierant alicuius stu-
diose rei operam dare instituissent
egestate impediri si Antonius de-
fuisse incepit nundum et desecrissent
Quanta vero pietate misericordia
fuerit non gratissima sola suu paren-
tes et necessarios beneficia: in Licias
suos in patria divina prope innen-
ta dederat. Necpetia in nostram re-
ligionem immortalisq; dei cultu hono-
risq; augendos assidueq; labores
postremaq; hec legatio demonstra-
uit. Que amabilis ratio. Illud ego au-
sus sum dicere: qui sepius et sapien-

tissimis atque optimis virtus auditas
eum in sermone de Antonij amicitia
incideremus: nemine vnoq; aut bene-
volentia in oculis: aut amicitia in bo-
nos viros ipsum antecessisse: neque in
comparandis ac peruanandis amici-
tis maiore diligentiaz adhiberet.
Nec id solus fibi ipsi persuadebat ve-
rictatem quam nihil ipsi tam virtutis
presentanet: tam secundum: tam necessa-
rius: et similiter et aduersis reb; extima-
ret. Omnis quantus poterat notos
ac necessarios hortabat: ut ceteris
rebus humanis amicitia atponeret.
Nihil etiam vel ad angendam
gloriam vel ad propriam clementiamq; oculum
utilitatem peruanandam malus neque ut
in bono dignus a natura dari pos-
se dicebat. Nam sunt virtus clarissimas
humanitatis et sapientie fructus: et
exprissa hec signa virtutis cōiq; om-
nium sensu diuina nature cōmeda-
tio. Que etiam si morte hac extinguitur
non valeant tanti viri praeitudine
nos minime tri obatos video quo
rum omnium nostrorum dolorem amico-
rum ac necessarios lucens nitorem
patric domus Britanicorum calamis-
tam quo pacto possimus sine lachry-
mis referre non video. Ea. n. etate
nobis erexitur et quia nobis artibus
optimis disciplinis et grecis et nostra
haud parum praesesse poterat. Nam et
primum ab his scolis quas toto ani-
mo ceperat solusque omnem ad scri-
bendi studii opam atque ocium per-
mitit. Et graue atque acerbus diebus hunc:
que non solus domesticis ac ciuib; suis
veruetiam eternis hanc tuam mortem
nunclausit. Et lugubres epilepsy hic

Sermones funebres

plecte lachrymas ac tristie ple-
ne. O sors holum ignara instabili-
busq; fortuna q; repete ea pgratula-
tio: cypiditas ac voluptas: q; cui
socidire redit? expectatio paulo ante-
tuis oib; afferebat ad lachrymas
pecciderunt: q; nos vndiq; ad lucis no-
stroq; merores dupledar: et impmis
charissimi necessarij tui viri omatis
similesq; illa tua nobilissima fami-
lia dignissimi Joannis Britanicis la-
chryme mouerit: q; certe me plurimis
ad diecda speditat. Lui qd inselictus
accidere: aut acerbis inserti
poterat minime scio. Hie e q gnis
tui dignitat: studia: honores cetera-
raq; patricie famillie tue ornamenti
lacerata pene:q; exiliea nō mō cla-
ra sobole: sed optimas artium disci-
plinas: quas abs te olim didiceras fa-
uente deo reficeret. Sed omittam
nūc de Joāne dicere. Lui huius
scientia incredibilis virtus ac sa-
pientia alios sibi locos vendicare
poterat et ad id nrā redeat oīo: qd
supius dicendū erat: cum Antonij
studia et industria cōmemoraret: cu-
tus ingentis ego ipse: qui nrā de co-
matris: aut mirabilis ante ea audie-
rā afferri posse credebat: septuaginta
admiratus sum. Nā cum
īā grandis esset nullus p̄receptoris
auxilio nrās pdidicet lras sibi one-
ri vissim ē: et tot annis p̄fere studijs
vacasset ad puerilia lfa et elechia et
renerti cōmoda atq; oīi aspniari
somnia ac voluptates oīs regre-
tosisq; id ipsi qd ad res suas fami-
liares obediens qd ad ipsijs corporis
regem dari oportebat. Cum nem in-

hac nostrā scientiā pdiscenda p̄tu-
lit lqna paulo post tm̄ p̄secutve do-
ctissimis lrasq; viris nr̄is cu equa-
re latini minime dubitanerit. Qd
hanc nrā solū illustrādā causa:
q; clarissimis p̄fys eloquētissimis
oratorib; sūmīs bonaz artis do-
ctorib; resertas audierat verū ad
suā et propagandā et p̄secutā seie-
tiā fecisse videf. Nā cū grecos oīi
lis vestri adhuc ita patere video:
vt nūc vere credere incipiat grecos
hos oīnū quoddā sciāz oluz
bonaz artis oīs vite: optimarūq;
rerū omnīū innētores preceptores
magros suisse. Cnm Antonij vestri
vitā p̄spieitis: qd oīb; in reb; ita ir-
repensus vleit: vt bñ beateq; vle-
uendi cōctis se speculā erhibuerit.
Qd qdē cū mecum renoluo tandem
vobis spectatissimi viri mīhiq; per
suadeo: equo alo Antonij mortem
esse p̄ferdā: qd ita ex hae nrā vita
excessit: vt Imortale ipsius alium: et
ad meliora p̄sticet et nodiscit semp
esse arbitrari possimis. Sed quo
nūc te p̄ties grecia. Quas parabis
lachrymas. Philosopho et omnīis
tuor Antonij morte mīhi pene ser-
pultū genū vi. Lui post hāc vacuas
scholas trades. Lui veteres tuor
illustrā viroī analēs. Lui quoddaz
ex maiorib; cuis ortam p̄fiam assi-
gnab;is. Quē sibi heredem lstitues.
Et ipsiā lugere oportet. Nā sibi enī
nulli accidisse Antonio sed sibi ar-
bitro. Et si qd accidet tui soli si iſoz-
tunq; merore accidit. O Socratis
sapientia. O Platonis diuinū in-
geniū Aristoteli admirabilis cu-

litterales

etis in reb^o ordo. Demosthenis elo-
 quētia oīumqz Phoz Alchenieſiſ
 Gymnaſia: nūce et vris tot vigilias.
 Laborer^s: ſamā comitetis. Quid i-
 ſorunqz tibi lſelit grecia addi pote-
 ret nī ut tot regib^o tractis tot vr-
 bib^o cuerſis tot rebus publicis de-
 letis tanti qnoqz philoſophi deco-
 rē amitteres? Sed eſi niſil hac re
 certius hoī a natura dāta fit neqz
 reliquiſ in rebus noſtriſ ſempiter
 nū aliquid aut diuturnū ſecerit cō-
 poſitiſ animis ſerrēda ſunt omniſ:
 vnum tū tibi pſuadere nō omittā:
 qm̄i illuſtrissimop. Imperatorū: at
 qz horū viroū quos nāc dit: ſem
 per ſedes ac comiſſum fuſti: ut nī
 ſold huſe locū ſtatuaſ aut ea cor-
 porū ſinuachra erigas q̄ ſectiſ
 holiſbus dediſabas? ed ſuap. Imor-
 taliū virtutiū eſas cōſtituaſ eff. gies
 q̄ apud ſutura ſecula ſempiteraz
 de ſe landē ſdiſent: z ne hoc claro
 mīhiu etiā grata videare: imorta-
 lē ſpihiſ memorā cole. Cole pte-
 riā: moderationē: humanitatein: co-
 le liberalitatē. quā in propinquos
 in amicoſ: in patr. a: geſiſ. t: cole ſtu-
 dii doctrinā diuinār humanār
 qz reſ ſcītā hominiſ ſul. vos au-
 tē vīti eloquētilliſ ſotate q̄ eius
 opa noſtre tñm iluſtrate ſint lfe. Sj
 recordatione ac deſiderio amicissi-
 mi atqz amant. ſimi. Autonj no-
 stri gloriam illiſ ſuomenqz totis
 animiſ atqz ore celebrabitis. Nas
 cum omnibus rebus termiņos li-
 et incribos natura poſſuerit: ho-
 rum tamē viroū eternam a: ud
 mortaleſ ſamam niſ interciderit

negligentia ſcriptorum: ingenta: a
 teſqz reſervant.

Cratio Jo. Britā. In obſtu ma-
 gni. Magiſtrat^b Britani Nicolai.
 Duodo habita Britie.

Apienti mihi

Magnificē ptor: vloſqz Am-
 pliſſimi Batres Britiani acerbis
 ſimū luſtuſiſiſiſ merorē: quenqz
 et obſtu Nicolai duodo huincſe
 noſtre vrbis prefecti optimi conce-
 ptis aliqua et parte leuare: duo
 quidē occurrit: que nobis ſauē nō
 moleſta eſſe non poſſant: alterum
 q̄ eſ me non eſſe eruditioſe in/
 telligo: qui eam poſſim vobis affer-
 re conſolationem: qua vnumqueqz
 veſtrum marime egere cognosco. et
 Alterum q̄ videani mihi tam par-
 uum tempoſ ſpacium ad cogitan-
 dum eſſe datum: ut et expeſtationis
 veſtre: et voliſtati mie haud quaqz
 ſatiſfacere poſſim. Tam multa enl
 preclara erant tamqz magnifica
 egregia laude ertollenda: que de
 hominiſ vīa parter et moribus de-
 cēda erāt: ut incredibiliſ dolore nō
 affici non quecam eo me dieendi eſſe
 po coarcerari: ut effuſis babenſ: ut
 vos ſo: rafſe et cupiebais et ego vo-
 lebam: vagari noui liceat. Accedite
 pteſea hoc qd rāta animi perturba-
 tiōe cōſternor: ut ego nō min^b in tē
 to lucu pſolādus ſim iſqz vos: qroſ
 pſolatur^b accedo. Itaqz Magniſſ
 ec pteor: vloſqz ornatissimi pteſea
 Britiani ſaciā ut potero opaqz: da-
 bo: ut qb^b in hac mea aī moleſtia
 remedij vtoz: viſis eti: vroſ ſu aptioz

Sermones funebres

ribus non lieuerit. uti. mecum vna possitis. In tanti talisqz viri obitu ingentē esse nostrā lucturā non negabo. Is enī nobis morte sublat⁹ est quo i malo gloria & sua ipsius virtute altū nemine. neqz excellētio rem. neqz innocentiorē nra fortasse nouit etas. Si itaqz ea que ad familię sue splendorez pertineant intueri vulnerimus & perspicere. ea esse ortum familia intelligemus: cuius etqz ipsius plurima beneficia in rē pub. venetā. tñ obseruandam. tum etiam augendam extiterit. Et trib⁹ enim fratribus Thoma arsenio leone: quos & preclaros viros veluti tria. reipu. sustentacula peperit domus duoda. Patrē habuit Arseniū viri illum quē etas sua ol honore honestatū vldit. Senatoriū. nō brdlnis cum esset totius senatus cō sensu constantinopolis rector. & magistratus balalus quem vocant creatus est. quē quidē magistratus ea animi integritate resisse fertur. & moderatus. ut in patriam reuersus sit. venetarii illico consiliarius fit designatus. Quia in dignitate q̄ sancte quāqz sincere se gesserit. Illud indi elo est. q̄ sequenti anno decem virorum caput. quod aiunt creat⁹ ē. Que dignitas q̄ severa. quāqz oībus formidolosa sit & terribllis. ne mo est vestrum qui non cognoscat. Omisito autē q̄ etate iuniore. Tri remētū prefectus fuerit que Joniū egeum. & omnia deniqz Maria ab hostibus. & pyratariū incurione tuerentur. Que omnia dignitatū genera velut hereditaria. reliqui duo

frēs. Thomas & Leo sunt ascēnti. Thomā. n. scim⁹ classis maritime I peratorē fuisse. ex qua re tantū laudis & glie reportauit ut i terestrīs exercitus gubernator. senatus dcreto constitutus cuīs vigilis cōfilio & animi prudentia hostes sepe fusi fugatiqz sunt Leonem patrem alterum. et si ego taceam. cuncta nostra ciuitas nouit pretorem suū. Quem magistratū quāta victoria & animi innocentia administraverit. cū vnu quisqz vestri intellegat nō est necesse sartum cōmemorare. Elias corpus humi sepultum in hac nostra ciuitate quiescit. Hunc eundem constat ducem crete ante fuisse. q̄ dignitas quanta sit illud vobis documento esse pōt. q̄ ea insula olim Minois potentis. Regis sedes fuerit. & regnum laberinti domo centū urbibus habitata postea i vrbem reversus decēntrorum oībus suffragiis principatum obtinuit. Nicolāū agit cuius honore video vos omnes tristes & mestos. Arseniū supradicti sūlitum. Thome & Leonis nepotē. cū optimus semper fuerit senator. constat p̄imā omniā nautū que i egyptū quottannis ad merces exportandas mitti solent prefectū fuisse. mor & illis imperasse q̄ in Britaniā & occidentem navigant. Quam dignitatē cum tā in patriā remeasset. subsecuta est pretura Ravēnas. tū intericero paruo temporis spacio. adeptus preturā Bergomacēl. Quibus in locis tam sancte tā iuste ver satus est ut in patriam reuersus decēm viratū sūma cuī laude gesserit.

litterales

postea in hanc Civitatem nostram non sine magna oīum vestra expectione missus fit presectus. Ubi ob egregia sua benemerita. ita omnibus fuit carus et acceptus. ut ei⁹ duem tota ciuitas se ipsum quocumque felicem appellauit. mirabilisq^z deniuolentia hominē obseruauerit et pietate. In eo enim oīa erant et que Plato sapiens. et sumus phus optimo principi vendicāda cōsūt. Ea enī fuit integritate et iusticia. eaq^z prudēcia. et animi moderatio ne stipatus. vt cum nō nulli singulare aliqua. vel ingēnū. vel doctrinā. vel virtutis p̄ficiētia inter ceteros siue illustres. solus ipse omnes simul laudem sit cōplerus. Quicquid. n. agebat secū ante diu multisq^z meditabatur. quicquid etiā considerabat. quicquid dicebat mirā semper p̄ se cerebat bonitatem veritatem et sapientiam. Nihil. n. ab eo sicutum. nihil si mulatum. nihil deniq^z ineptum p̄ficierebatur. Illuc etiam elius omnes animi cogitationes tendebat ut minime cōficitur suū ac gremio iopes et paupes cōpletteret. Quia qdē vna re nihil in hoc potest esse excellētus. Innocētiā et abstinentiā qntopere in se ipso tueri p̄fuerit. qd ignoret ē nemo. Tancū enim a rapinis. et a prediis alii alienum habuit. ut turpi⁹ nihil neq^z sed⁹ vnuisq^z daret eo qd id largitionibus et p̄ m̄is corruptis nō facit qd iusticia facta iū postulat. Illud etiā semp̄ fibi quadā nature bonitate vendicauit. qd Pericles mōebat Sophoclem ut nō solum oculos abstinentes

haberet. sed mente etiā et cogitatio nem oīm. Et quid in magistratu dignus aut glorioſ^z agnoscī possit. Non ne etiā illud miris laudibus efferendum est qd ita cunctis in rebus turbulētissimos iracundie et indignationis impet⁹ coercuit. vt ad animi moderationē imitandā fibi Aristide assumpſiſcivis sit. qd vñlī cum qui deliquerat punire iuratis nolint. Et p̄be quidē. Nemo enim iuratis recte indicat. nec alios qdē quisq^z bene et sapienter moderatus. qui seip̄m nequit. Sed quid multa nihil fibi duebat potius qd iustitiam. et pietatē. Omnia ad officia boni viri. oīa efferebat ad deū. Ea animi religione vitit. vt ex ore eius qd turpe esset. qd qz offendere possit quicqd verbū nō extinerit. de fortute semp̄ essent oratio credere gratul^z et serua loquebas. quāta ai fortis etiendle semp̄ fuerit. vel ex hoc solo cognoscetis. qd in tam granū tanq^z diuturna valitudine nullā vñq^z p̄ turbaris significacionē et aliquā parte indicavit. Immo vero oīo tenti deo gratias innumerās quotidianis et morbi satis nō esset. aliquid si bi maius postularer dari. vt merito certe alterū Job possimus appellare. Que oīa efficiunt. vt hunc virū optimū et sapientissimū diūdīcēm⁹ sit necesse. Humanū. n. generis fragilitatē ita nouerat. vt hec que telis fortune subiecta sit qd nos bona appellare cōsternū. vt caduca et fragilia r̄pi flocciscerit sep̄. nihilq^z fibi

Sermones funebres

excellentis. nihil gloriosus compa-
ratū iri priuincit. q̄ erol parte sta-
vitā suā cōponeret. vt eis ex ea mi-
grandum esset ecli porras fibi patē-
tes inueniret. **Damus.** n. oibus qui
patrū ut ipse fecerūt conservauerint.
ad inuenientur. s̄c̄terint certi eccl̄e
lo locū diffinisti. vbi beati sempiter-
no eno fruantur. **Nihil.** n. illi princi-
pi deo: qui oēm mundum regit: qd
qd in terris fiat acceptius est: q̄ lu-
stī ciuitati rectores: et p̄fēmatores.
Quis liḡe non lu: e dolcas atq; alo-
vēhementer crucifetur in hui⁹ vīl-
obitu qui ad h̄māni generis bene-
ſicentia: et ad alioꝝ potins cōmoda
et utilitatē q̄ ad suis ipſi⁹ nat⁹ erat.
Gains tū amissione. Paires optimi
vel equo aīo faele fertis: tristiciꝝ qz
vestrā: et microz omittentis memo-
res ea nos lege nature creatos esse:
vt ex hs vinculis corporis: tāq; car-
ere oīno sit euolanduz. Quicquid
enim sit lege nature: id et si acerbuz
videri solet: ob infirmitatē humāni
generis: pſecto non modo in malis
vincendū nō est. sed in bonis poti⁹.
Nec. n. quos nos c̄trictos vocam⁹
mortui sunt: imo vero v̄lub⁹: et hec
que dicitur vīta: mors est. Et enī
que mors appellat: quedā est sepa-
ratio ipsius anima. co:porē hoc est
imortalis nature: et natura mortali.
Itaq; qui vincillis et mole corporis
soluitur. liber certe ē. magis ac me-
gis viget et sapit. Quare si recte vo-
lūmus rem ipsaz nobiscū animo vo-
lūtar. nō est nobis morte sublat⁹.
Nicolans **Duc do:** qui ex hs tene-
bris intollerabiliſbus eruntis: hu-

mane vite in celeste regnū ad vīta
ſemperīna. cāq; lucidū et p̄spicuez
olq; gaudio abundante euolauit.
Recepit tā p̄misā b̄hi aete vītē fruct
p̄speciu olpotētis del. quē i h̄c vī-
ta tā p̄c tanq; sancte coluit: vt ipo
Iesu xp̄o nihil esset ei dulcius nihil
suauis. Nūc apud cum letat. gau-
det: et uita qd id bonū tandem est
cōsecutus: quo aliud nullū neq; dī
ei pōt neq; cogit artū: aut felic⁹: aut
beatiss. Quāobrē petre duodo: vt
ad te cōuertaz: cuius alium patris
tū amissio maxime cōcensit: te hor-
to: rogo patienter seras oblit⁹: cum
ſē liquido cognoscas ob bene ſan⁹
et eq; actā vīta: in eam ſedē in eisq;
locū teli receptū: ad quē quisq; op-
timus ab olpotētis deo recipi ſollet.
Vidisti. n. quāta animi et corporis
patientia valitudinē ſuā tulerit ea
rancritq; more op̄imi xp̄ani oīa
christiane religionis sacramenta fi-
bi dari: vt de ſe id vere diel possit.
Beatus ſeru⁹ quē qui venerit do-
minus inuenierit vīgilantem. Con-
ſciens tu petre eius inoſitile. Lōſci⁹
bōſtas. Lōſci⁹ et misericordiel oīes: vt
oīno tibi ſt māſteſtū ab eo ſumia ſi
la recepta: que deus oibus ſuſtis et
p̄s p̄misit quom dīrit. Beati miseri-
cordes qm̄ ip̄i misericordia conſe-
quens. Credite ergo Petre. Credite
oīes. Nicolaum misericordie diuine
ſinu creceptū: apud ip̄m deū ſemper
tempore gaudie ſit. Quā misericordi-
am: et ibi et nobis oibus olpotens
ip̄e vītē larga manu donet ac tri-
butat p̄ omnia ſecula ſeculop̄ amen.
Anū nobis restat magnificētē

litterales

vosq; omatissimi Patres Britani
vt mortales oibus vobis nomine
Pteritorisq; famile Duodecim
qz elus cognatorz et ppterinq; gra
tias agamus. q; eis alias sepe nunc
demū maxime ostenderitis. quanto
amore et obseruantia Nicolaum
Duodo colueritis: Cuius obitum:
amissionēq; tanto sī luctu: et sqna
lore hodierna die psecuti estis: ut
calamitatē vobis cū Petro. et eius
familia cōmē dureritis. Quoniam
vōrum benignitatē vāram et bensuo
lentā ipse Petr⁹ ei tota sua fami
lia Nobilissima. Nolice et semp
recordatur. Dic. 1491.

Cero p quociq; Principe La
pitano. Magistratu. Legato. Do
ctore oī scientia celeberrimo. Uttri
buia. Dho Carolo Zeno.

Alīmū et Am
plissimum mun⁹. Illustrissi
me p̄inceps hodie nō die ad me d
latū video q; dignitati ac magnitu
dini rērū de qb⁹ dicturū sā: oē in
gentū: et eloquētā: tñq; eē cognoscō.
Nō, n. vīdeo vī latius vī sub
līm⁹ mea potuisse versari oīo qz s
Clarissimo ac omatissimo vīro Ca
rolo zēn. rīeet. cui⁹ interū nō flo
rētissima mō nīa respī. vertetētā to
tus terrarū orbis singulare qddaz
dec⁹: ac ornātētā amīt. Fuit enī
nā: vītute: gloria tā: et rellētā: vt etiē
hoe vno etas nīa potuerit lōl gūe
laudis cum antiquitate certare. Qui
quom vīx ant pāp a līfis sūci alīm
querere sītret easq; sc̄nsim finisre

rep ac tpoz varietate extingit̄ co
gnoscere. ne lpoz studioz vēt̄ illa
glīs deficeret i Italia nauigauit. clā
rissimāq; et celebriā vrbē florētāz
applicuit. doctissim⁹ sholb⁹ optimis
qz studijs affluētē nōnullasq; etiā
italie p̄tes summa oīum expeccatiōe
et dīntis p̄pē landis⁹ adīt̄ vbl⁹ et
si cōplurimos magnitudine ingēnq;
et Industrie vīros excellētēs etiē intē
ligeret minimū sane aut nullū abs
qz nostris līfis adūmentis attulit.
Quas paulo post ciuitates cū gre
cis disciplinis tā optimis artib⁹ sc̄
misq; virtutib⁹ ita onisaut ac līt
tuit vt et p̄tos et bonos vīros pmul
tos efficeret: adeo vt nō p̄stia m̄.
Et futura etiā sc̄nula ingētis suo no
minis gratias. nisi lgratissima fuerit
referrent. Nōnulla. n. que p̄terito
rē ant negligētā aut aliqua alia
culpa et veterib⁹ annalsbus n̄tis
ac eodēbus excederint. Mannelis
industria ad līcem redierat. Hoc
etiam concedi posse arbitror et ex
his litteris per multā incrementā an
rlg⁹ et facultatis: n̄tis studijs addi
ctū fit. Quāplura Platōis at Pla
tharchi monūmenta. Demosthenis
relquo: siq; vīrorum illustris libri
nostro:rum excellentissimorum ho
minum atq; grecorum gesta apud
nos velint ante ea latissimēt. nisi tā
enī Mannelis benesituz nostris
homīnibus grecarum litterarum
scientiam: studiumque suafisset.
Sed vt hec: et vobis. et toti oīo
nota p̄teream: non ut inter natu
ralis historie ac philosophie prīnci
pes Mannel annulerat⁹ est. cū. ps

Sermones funebres

Ipsius⁹ grauissimas sententias: audio
ipsum illum mediussidus gallum
quem apud Latouem maiorem le-
gi vissus sum videre quē in studio
etē metiendi: atqz terre ipse. Lato
pene emori videbat. Qualis in re-
rua dūlunarum cognitione fuerit.
quē metaſiecon greci appellāt. vir
grauissimus. Sacrarūqz litterariū
princeps maximus Joannes Fa-
brianus restis est. qui cum manuēt
qnattuor: et viginti questioñes sol-
uendas possūisset nnilo per id tem-
pus studio precedente nullis tunc
perlectis codicibns: diuina q̄s sen-
tētia ac gratitate discussit: nec abs
qz marima perlissimorū hominū
astutissimā admiratione: a claudē.
Eloquentiam vero eius admirari
magis q̄s laudare cogo: . viri do-
ctissimi. Quins dicendi ut scribēdi.
vini: et his que apud nos scripta
extant: percipimus: et in ea maxime
utrinqz Rome laudatōe: quā lit-
teris grecis editaz. Imperatoris mi-
fit. In quo in auditum hominis
ingenium incredibilis verborum
verbitas sententiaz copiā nō ut ex
arte confecta. s̄ velut dūlino quo-
dā ore prolata sint pleguntur. At
ne quid studiosi homine dignum:
ipsius ingenium denegasset: agri-
colendi seicuria et voluptate mirific-
ce afficiebatur. Que caronis senten-
tia ad sapientis vitam prime vi-
detur accedi. et ut ilis seni optimo
ac sapienti vīsum est: nulla beatior
vita esse potest. Neqz solum officio
q̄ hominum generi uniuerso cultu-
ra agrorū est salutaris: sed etiam

delectatione: et saturitare copiagqz
rerum omnium: que ad victum ho-
minum et ad cultum deorum perti-
nent quādā in ea re soleritā ma-
nnel adhucuit. Emitto qua expar-
sis seminibns generantur p̄rati fil-
iam ceteraqz que absqz alicius
opere: terra largitur. Trāleo peccā-
des et apud et cramina ortis peni-
les pretereo: quos suo ingenio suis
manibns struerat. Cupressus om-
nīmqz arborum ordines. Quibz
in rebus nemīne fibi vñqz villa etas
anponet. Qua fortitudine quibus
moribus suam omicm etatem ges-
serit dieere pretermittam: q̄nonias
et his que paulo ātē cōmemorant
quom in hoc tam communiū prestā
tissimorum hominū concurso atqz
frequentia nemīni ēsse videam q̄
non sit vñqz viri desiderio suiqz fu-
neris pietate vehementer affectus.
Que q̄qz ita sint humanissime pri-
ceps iniquiū tuū ēsse dueebaz ut
ego: qui ciuis optimos oīam semp
laudationis officio prosequendos
ēsse putarim. Hoc tam egregium ho-
nestumqz laudandi munus recusa-
rem ab his ad me delatum quorū
benivolentiam et anero: statez meo
de me studiō preferendaz arbitra-
rer. Dolebā preterea Patres Am-
plissimi et indignum ēsse censem. nobilissimorum funerum laudes: et
haec potissimum vīber tantum hu-
manitatis: ac eloquentie studio as-
fluen: tab extensis hominibz vīsur
pati. Cum id et martinis et optimis
ciuisbus quos omne p̄ patria offi-
cium explere deeet presta landabz.

litterales

69

liqz consuetudine concedit soleret:
Ego vero cū nec ingenium nec elo-
quentiam nec etatē deniqz meā pa-
rem hunc loco auctoritate prestare
posse considerā: omnē spem meā atqz
consilīum humanissime prouincepa ī te
locauit. Soles. n.p: o innata tibi mā
suetudine cū de lande cīniū tuorū
agitur ē eoz marīme q de repu. be-
ne meriti sunt. aurea tuas incredib-
ilis quadā attentione p:estare: vos
quoqz patres optimi: qui hūus fu-
neris decorādī causa: tanto studio:
tanta inusitata frequentia conueni-
stis: omisso dolore: aures sā vestras
accommodate his laudibna quaa d
vita: de ingenio: de virtute: d gloria
hūus p:estantissimi nostri ciuiiū di-
cturi sumus. Que cum quanta fint
meū considerare: verererqz ne ma-
gistrū rerū vberata orationis me-
dī excederet: statul ea tautū: que
vestra expectatione ant hūua fane-
ria amplitudine digna essent: bren-
ter oratione cōplete. Nō dicam. de
hūus. in qua natus est: ciuitas glo-
ria: ē splendor: que rerū a te gesta
rū magnitudine: incōparabili di-
tumitate libertatis: p:estatis ciuitū:
ē nouitate quadā ac fina: oportu-
nitate vir villa lande digne ornari
posset. Non dīcā de antiqua: patri-
ciaqz familia sua: que tot egregioa
ciues edidit: vt nō satia cōstituerim
plus ne illa hūie ciuitati. an het ci-
uitas sibi splēdoris attulerit. Non
dīcā de fustissimo ac fortissimo viro
Petro zeno pīe suo: quo nescio an
qñisqz eorū: qnos vñqz vldim⁹: aut
quid nimis: aut legimus: glo: iofus

mortem obliterit. Qui classis Ipera-
tor aduersua Dobassand christia-
ne religionis crudelissimus hostem:
vna p deo immortali: p:o patria: p:o
sochis pro amicis: p:o sua deniqz vi-
gnitate tuenda: acerime dimicādo:
ad smirnāa eccl̄dit: vt vna morte
omne gloriosum sanctus: vno faci/
nōc omne gloriosaz morte pariter
sit amplectus. Nō dīcā deniqz de li-
beris: nō de necessarīs: nō de ami-
cis: qui quales in eū fuerint et eoz
lachrimis: et meroe cognoscere. Sunt
alia his malora: Caroli nostri ora-
menta. Quia. n. vi a vita incipiam:
non vere mīre p:ecclarā oēs etatis
sue institutionē: qna nībū alīa p:
sua: qz adītū ad sūmā gloriā qnēs
se vīsū est: P:imuz. n. p:eritie sine
partē: mortuo patre litteris eruditē
dam ornandāqz putauit. a qnibus
quicqd oc̄ ē intermissionis daba-
tur: nō ad ignauia: ant luxum. Sed
ptem ad corporis: armorūqz exerci-
tationē aliquid etiā opere mūscē:
ac fidibus accōmodauit vt prīcīs/
pem grecē. Temistoclem: cui for-
te ē omniū gloria par fuisse: in hac
laudatissima parte superaret. O li-
beralem institutionē ē p:ecclarā hu-
mane vīte fundamenta. Quibus
athene ille omniū artū imētrīces
neqz plura neqz meliora potuerunt
exogitare. Itaqz vt p:imum est lu-
do. atqz his puerilib⁹ crudelitatis
excessit vt illustrem alīaquez oc̄ su-
frinetum et negocio vendicaret. i mil-
liciam confessim p:rofectus est. In
qua enim ingenio: vīribus fortitudi-
ne ceteris facile p:restisisti: ad pon-

Sermones funebres

Efficem marini expectatus adole-
scens cōcessit: a quo dignitatē quā
dam apud patrīas etate sua longe
ampliorē est assecutus. Vulcher
rīmā prosectorū indicium, et marino
pontifice dignū: qui cum adolescē-
tē moribus et disciplina egregie p-
dītrum cognouisset rīmā virtutē anis
sed annos virtutē metiendos cē-
putauit. Patras ergo trajelens cū
difficillimas pacis et bellis res: cum
cōfilio cū opera et iperio ministras-
set in varia deinde terrarū regio-
nes enauigauit: tum orbis vissendi
studio quod plerosq; summos et vi-
ros et P̄hos fecisse legimus: tum
etiam ut nauigalis rei disciplinā: qua
potissimum vniuersitatisq; resectus iter
mortales valere plurimū iudicat:
longa exercitatione teneret. His ar-
tibus preditus cū in patriā in sum-
ma rep. ac tēpōrum difficultate ve-
nisset: apud patriciū ordinem: et se-
natū amplissimis honorib; et
magistratibus p̄tinue donatus. In
quibus tantū fortitudinis atq; cō-
stantie: tantū confidit ac prudentie
declarauit. ut expectationez oīum.
que de se maxima erat clarissimis
rebus terra mariq; gestis facillime
superat. Quācum maxima fama
celebritas cēt plerosq; illū poten-
tissimi reges desiderabant. Aliquis
vero apud se habuerunt hīs tamē
annis. quibus nostra respublīca. cū
tranq̄ilitate et ocio tam prēstatis
firorū hominū copia. quā pluri-
mū sc̄per ecclīsū fructabatur.

Quid vero demum ls grātiā etā
te consecutus. cum a republica cui
omnem serme vīte sue fructū: et
agendo et consulendo prestiterat. et
ocium se contulisset: quid inq; suo
ingenio: sua vīrtute: sua gloria di-
gnū: aut sacere: aut erogitare po-
tuerat q̄ senī suū innumeris la-
boribus: longa vigilia cerebra nani-
gatiōe assidua militia varijs sortu-
ne casibus: ac periculis lā defessus
suauissimis et hōcissimis fr̄ax stu-
dīs p̄sonere. Sic Solonē Latonē
Lucullū multosq; clarissimos vi-
ros senectūtem suam solitos lara-
re: legimus in his tm̄ studīs. Hic
nostrū ita modeste versatus est ut
cum nullam locundorū em volupta-
tem haberet in vita: nunquā tamē
neq; patrī neq; amicis p̄nato cō-
fīlio desuit. Quo pacto omniū sue
vīte aut prudentiis aut pulchritud-
in potuisse consulere: qui cum p̄obe
ocium ad negotia retulisset ita p-
fecte vtrunc; complexus est ut ce-
eis maximas vīrtutes et amplissi-
mam fuerit gloriam consequens: i
Quid honestus er oīo Socrates.
Quid ex negotio clarus. Alterā.
quicquid potuerat. Hee itaq; quā
permātim fuit patres optimi et
stimo tamē ab his qui p̄estan-
tissimum hīum hominem cognone-
runt: hānd misnus dīmī illō inge-
nūm laudari de quo cum hoc mī-
hi loco dicendum sit. Letor. In p̄-
mis humanissime p̄nceps q̄ spud
te dico: qui id cogitatione potius

litterales

Et verbis equare posse intelligis. Scis enim quanta ingenij celeritate vignerit:quantam in perspicienda rebus facilitatem habuerit qui non disceere: sed reminisci: non apprehendere: sed tenuisse prius: omnia visus est. An forte poterat ingenium illud rerum sublimitate superari an varietate profundi. An multitudine obrui: Dicam pfecto illustrissime princeps. dicaz que te sentire non dubito neminem sacle potuisse: aut in rebus altis sublimius: aut in diversis perfectius: aut in multis copiosius dicere. atqz ornatus. legitimus plerosqz summos viros erinia ingenij magnitudine floruisse. sed eam tamen et numero rerum et proprietate quadam fuisse finitam: qui non in omnibus sed in quibusdam tantum artibus excellere potuerunt. hunc autem profus nescio. ad quem primum ingeni usum natura genuerit. Cum sanguis in rebus non versatus. sed genitus esse videretur. Nil minus tam et ea ingenij facilitate. studij et vigiliarum in cognoscendis rebus adhibuit. Ut quantum ceti. aut ludis: aut spectaculis: aut elusimodis voluptatibus. ad eo: pos: animiqz requiem temporis concedere soleret totum id Carolus ad relataudos publicos honores locudissimis litterarum studijs conserebat. Martius fuit in eo colendi ingenij ars: dor: et vehemens optimarum artium studiuz. Multos sic cruditissimos

ac summos viros hospitalitate do nauit. Multos preterea singulare quodam cognitione: ac amicitia dignos fecit. Quo enim: ut alios omittant: studio. qua humanitate Antonium massanum eloquentissimi et integrum boiu: ac dimicaz artium cruditissimum coluit. Quantu: amore ac vsu Guarinum nostrum grec. ac latine lingue peritissimum eöplexus est. Non Lisander Archylocum: non Athenodorum: Lato: non Iulius Anthiocum malori consuetudinis ac humanitatis officio praesentis sunt: vides sane vir sapiens quantum ad glo: lam. atqz laudem hec litterarum ornamenta condueant. Quarum quom philosophia potissimum ac oratorum munus: tum ad bene beateqz vivendum tum ad publicam hominum utilitatem conserre intellerit: non quantum occupatissimo viro et in quotidianis marimarmis rerum varietate versato. Sed quantum aut philosopho aut oratori par fuerat. In his est artibus assecutus. Quid n. silam sublimem philosophum cognitionem extollam: Quid illam dicendi usum ac ratione edisseram: Testis es tu Illustrissime princeps nosqz patres conscripti. qui sepe cum i senatum rogati conuenientissimas qz sententias maritiae semper cum admiratione audiuitis. Testis est Romana curia: que hunc ipsum

Sermones funebres

quattuor et decem annos orantem
summo studio laudauit. Testis est
Italia. Testis est grecia. Testis est
galia. Testis est britania. In quibus
sepe cum altissimas causas gravissi-
ma oratione percorasset, singularem
semper dieendi palinam: omnibus do-
cessorum hominum iudicio est
consecutus. Quid illam rei milita-
ris disciplina laudem? Nullus est tan-
noua: tam inaudita bellerum gen-
nus quod illi cum nostra: tum etiam
aliam cum gentium fortuna ignotum
fuerit. Quid diuinas et humanas le-
ges commemorez? Quid patrias co-
suetudines? Quid iura gentium.
Quid varias hominum nationes? Quid
filiu o: bis. quid ipsorum prope omnium
rerum ac artium cognitionem. Quae ola
ipse Carolus sua egregie tenuit: ut
vir credibile sit aut a multis ho-
minibus una etate: aut a multis eta-
tibus ab uno homine tolli potuisse.
Quo vero pacto hec sine singulari-
ac pene diuina memoria fieri po-
tent. Lucum lucullum maxima rerum
recoardatione vixisse legimus ma-
iori tamquam verborum hortensium. hic
vero noster: cum miro quodam mo-
do virtusque excelleret: nec multitu-
dine impleri nec eius memoria te-
poris diuturnitate exhauiari po-
terat. Itaque cum eius ingenium tan-
taque celeritate: facilitate: amplitudine
ne tanto studio: et industria: tot re-
rum et artium cognitione ornatum est
Hoc tantum ampliori laude dignum
arbitror. quod hec ipsa non nisi ad vir-
tutem accommodada esse existimauit.

Ita enim dei visueret sentebat sine
virtute nihil esse in vita magnopere
expetendum. Cetera vero propter
virtutem: extremos cruciatus: dolores:
pericula mortis: et ipsorum denique
mortem sorti auctio eae tollerandae:
erat ita. Quia cum de animo: imor-
talitatem religiose sentiret: nemini
aditum in celum patere posse arbi-
trabatur: nisi ei qui virtute in primis
constatissime coluisse: que eis non
solum nostre sed prius quoque phi-
losophorum religiosi consentanea
sunt quo in loco constituti eae crede-
mus cum: qui tot tantisque virtutum
predictis ornametis et vita discessit.
Quas equidem si ut a me istintus
erat singulas recensere contedam.
Sclo profecto hanc meam vocem
ipsorumque dilectum medium in laudibus
secuturam. Quare humanissime pri-
ceps in dicendo milii modus habe-
dus est ut tantis viri virtutes pent-
itus laudatione non careant. Et ego
hac tua benigna facilitate audien-
ti longius abiuti non arbitror. atque
ut a publicis rebus initius summa
penultima Januaria bellum oium
perniciosum: que vnguis hec no-
stra ciuitas gessit inumeras huius
viri virtutes efferre potest. Nam eis
in armis semper aut legatus: aut
Imperator: terra marique fuisse: quod
fuit illud in dubiis rebus confinx.
Quatus in difficultate labor: Que
in periculis fortitudo: que celeritas
in conficendo. Que industria: et
explo:ando. Que tolerantia in agen-
do. Maximas in eo bello opes es-

litterales

sudis: vulnera suscepit: oculi amis-
fit hostes prostrigavit. Interviroa
micerenariorum militum solus ipse co-
pissit et Scipionis exemplo eis lit-
tora nostra vndeque hostiliuin armo-
rum fragore sonarent in Januēs
fines cum classe inuicta plurima
diripiuit: incendit: atque vastauit: q
ante illum uemo nō dico non sece-
rat: sed neque erogitauerat quidē.
Biehignone vero illius vulgarissi-
me naua expugnationē pretereo
multasque res eo bello clarissime ge-
stas quaa carolus iste ad lenidas
nostras callamitates: quaa nō sive
animi perturbatione audire nos
posse arbitror. Juste sortiter cōsta-
tereq; declarauit. Videlicet enim hec
omnia fortissime pueps qui i his
spis percellit summa cum laude
quottidie versabaria viderunt hec
plurimi vestrum patres clarissimi
quo: um opera et consilio ingentem
rei publice expectationem atque vi-
ctoriam dedit. viderunt hec hostes
ipsi: qui nescio hulua ne ornatis-
mi viri virtutez maior: odio: an ad
miratione prosecuti sint: sed quid
ego antiqua comminemoro? Enies
vestri adhuc hostili crux: rubent
et ea victoria quā postremo et Ja-
nuensi classe apud Januaz glorio-
fissime retulisse. Cum id quoque bellum
elius imperio prudenter: puer-
te sumptum administratus atque co-
fectum fuerit: ubi tantū superiores
clarissimalesque virtutes superauit. quā
cum et etate et quotidiana armorum
et maximisq; rerum exercitatione si-

bi vendicasse par fuit. Videò hic
egregie sue virtutis testes plerosque
nobilissimos Lues nostros: qui in
ea expeditione fuerūt. In primisque
Justissimum ac optimū virum Leo-
nardum Moecemicum fratrem sus-
qui legatus cum aliquot tritem-
bus haud mediocre in ea pugna ē
laudem assecutus. Tocco reliquias
amplissimās venctorum etate sua
victorias quibus quātuī momen-
ti sua virtus presentiaque presliterit
hoc loco ptereo. Nam id sicuti vo-
bisita vniuersa penitentia celebra-
tum est et ampliorē dicendi locuī
desiderare videtur. Quod si caroli
virtutes singulatim potius cnume-
rare que collectas breuiter attingere
instituissimē: qua verborum copia
quotue splendore orationis res ille
complecti possent: quaa decem an-
nia apud mediolani ducem omni-
um cum lande et admiratione ges-
sisse cōstat. Nam pretor urbanus
consilijque socius legatus ac pretor
plerumque in prouinciis cum suisset
in his est tam certe: et integre: tam
sortiter: strenueque versatua ut ipsi
ducia gravissimū virtutis sententia sum-
me rerum proficiet meretur. No-
staque minorēm sibi gloriam vendi-
canis virtute ppria que militum ad
iumento. Cum enim ē prosector no-
strom memor: a hominum his p-
tutibus: quas carolus priuatus ex-
erexit sortitudo: patientia: graus/
tate: consilio: liberalitate: que i hoc
vno. et perfecte et copiose iustuerūt.
Itaque quos triumphos humanis/
i m

Sermones funebres

sime princeps suis victoribus quas
coronas suis vulneribus:quas sta-
tuas suis virtutibus decernemus.
Sed cum hec p̄esse virtutum insi-
gnia ac monumēta exalerent:iaꝝ
nullum sua vita: suo ingenio: sua
virtute dignum fructum putabim⁹
nisi gloria ipsaꝝ:atqꝝ laude:qua n̄
h̄l homini pulchritus:in hoc morta-
lium cursu potest excogitari: Et si
gloriari cr̄stianas celebrem⁹:ac p-
tulgam hominum opiniōem
que a publicis virtutum meritis
emanauit n̄ video hunc viro ad
sumam gloriam defuisse.Lum is in
amp̄issima venetorum urbe repu-
blica omnes ferme quas poterat
dignitatem ante habuerit q̄ volne-
rit:ante tenuerit q̄ quererit: et vt
de imp̄fs: et magistris: taceat:
quos ille sepe donat et soris pace ac
bello terra mariꝝ gesit: et sicut illis.
Quātēne patricj ordinis de illo
iudicium cum edem sancti mares⁹
quem mariae et superis optimus
semper patronus:hee cunctas sen-
tias sue care fideiqꝝ commisit cum
ex eo loco tum illustrissime prin-
ceps in hac summa totius impe-
rii nostri aree fuerit collocatus.Id
autem eis et domi et paulo ante se-
nectatem suam oblingerit eius num-
forte adolescētia maximis honoris
bus caruit.Bellum atrox quod pa-
triaꝝ populus cum finitimiſ ges-
it:hic quantum et vigessimum vi-

te annum agēs suo ductu atqꝝ au-
spicis ministravit. Quanta vero
apud Joannem galeatum medio-
lani ducem ei⁹ fuit opinio. Qui ei
prope omnia illustris mindi in-
genia collegisset: non tamē satis
habuisse credidit nisi hunc ipsum
et habuisse et collocasset imp̄m̄ls.
Regem vero cip̄tū usqꝝ adeo h̄c
ipsum probasse scimus:vt quātum
sul regni incolumentem: atqꝝ salu-
tem tanti profecto cum exstimirat
fortunam vero quis ignorat id si
bi glorie tribuisse:quod paucis vñ
quā edcessit:que cum bellis prece-
pue in rebus varietatem soleat at
q̄ inconstantiam declarare nullum
tamē cum carolus sepius confitit
se:aut aduersum aut non felicem
pugne extitum reportauit.Que naz
igitur.amplior glorie malestas:qui
clarior sp̄lio: h̄nic viro adīci po-
terat qui in amplissima venetorum
republica:qui apud potentissimos
reges et populos. qui apud densiqꝝ
fortunam ipsum et domi et soris ter-
ra et mari tantum glorie tancū lan-
dis habuit:vt eius vitam laudent
omnes:ingenis mirantur:virtutes
summa celebratione colantur:sicut
hoc patres amplissimi: vt nostram
facturam ac eius interitum minus
molesto animo perseruamus qui ut
tam omni genere laudis accumu-
latam primo: et octogessimo etatis

litterales

anno dimisit: quo numero cum in se omnem prorsus perfectionem conducta teneat: eos qui perfuncti erant diuinitatem quadam assecutoi putauit antiquitas. One cum ista fuit illustrissime princeps fazla crinas atqz merorem quibus hoc celeberrimum funus decoratum est dimittendum esse censeo. Neqz tam iustos esse oportet suo discessu: q̄ letos ea presentia q̄ olim dum viueret solemnissime fruebamur. Nam postri homines. Ad quos celebris tantarum rerum fama defluerit beatos nos appellabunt: qui hunc diuinum hominem: hic nostris oculis intueri potuimus. In primis itaqz tu petre optime dimissis lacrimis id solum videas. quo modo paternam gloriam hereditario tibi sure reliquit posside as. nos vero rebus tota ceterioris gallia a se clarissime gestis, testes sumus. Omnes sere eius etatis imperatores superant, sibi tum ipse cessisse vissis est. Cum in cumanas alpes proiectus eū parva admodum milituz manu serocissima et vi et armis ante indomitam multitudine comitate et consilio sibi conciliauit. Quot sibi militum legiones trucidate fuerant. Quot exercitus deleti. Quot duces ceci. Non ferro non viribus non acieris confictu. gens ea cum animorum immanitate. tū difficultate locorum debellari poterat. Sed non quodam et insuf-

tato bellandi genere. I. anctoritate humanae. clementia: affabilitate comitate: eloquacia: quibus Carolus inuictas urbes et agrestes anemos vicit domuit atqz subegit. ut qui marinis Imperatorib⁹ i prudencia et fortitudine par fuisset his quoqz artibus cincis illi prestantis simo homini non succumberet. Decus etatis huic et clarissimum seculi nostre lumen quod tibi inter tot tantaqz aut nature aut studi⁹ aut fortune ornamenta datum erat. quod non ad communem omnium salutem tibi datum esse arbitrare⁹ ris. Quo ad enim gerendarum rerum adiumenta sibi eas concessit haud magis sibi ipsi. q̄ sue glorie ac hominū cōmōdis vinceres. sese putabat. Septuagessimum enim iam natus annum. Cum ciprum traiecerit: Quod antea gestarum rerum argumentum: quem sibi virtutis sue usum erp̄cessit. Nam vt ea omittam que ad mores hominum: ac eius regni dignitatem amplectendinemqz tuendam instituit: quantam est eo bello landem assecutus. Quod ab rege se duce eū Jannenibus actum est. Cum enī hostium insultu res cip̄ree in maximū discrimē venissent: Carol⁹ et copi⁹ et bellorum machinis longe. inferior fortissimos hostes brevis mora conuertit in fugam: et regem ac regnum ipsum summōqz periculo liberavit. Digna certe incē-

Sermones funebres

tus quā talis adolescētia precessis-
set. Multa enī apud patras & mi-
litari & publica virtute adolescens
gessit que sicut eterna sūt memoria
digna: ita & hac tēporis agustia lō-
ge ampliora sunt: qd quis forte pu-
taret eū aut trepidū militē: aut pa-
rū sortem imperatoꝝ fuisse nuda
tū Larolum aspiciat eū difficile co-
gnitu sit plura ne mēbra: an vulne-
ra in corpore suo habuerit. Habeo
præterea multa clarissime princeps
que si tēpns & dignitas tua presta-
ret in mediis afferre possim. Nec ea
Imperatoria aut militari tm sed
prava ctiā domesticaꝝ p̄tute cōse-
cta. Quis enim vt ex eis hoc vnuꝝ
attingā cīns ad fidē eam magnitu-
dine liberalitatem non magnificat:
eū adolescens ad huc patrāfina il-
la opulētissima dignitate sponte se
abdicasset: vt eū Apulo milite duel-
lo de vita certaret. Non enim ma-
ximus laboꝝ fidē non periculis for-
estudinē. Non expectata paupertas
liberalitatē suaz extingue potuit.
Qua vero humanitatis qua clemē-
tia in Liues in necessarios in ami-
cos fuisse credimus. Qui apud istā
furc bellū sibi captiuū datū: p̄flestim
libertate donauit. Qd h. L. Cela-
ris clementia tantis laudibus cele-
brata: vices victoriā dicit: q̄ elues
suos: & eos præstissimos quidē vi-
ros: & optime de republica meritos
non libertati: sed patrie restitueret:
quo nouo: quo inuitato lauādi ge-
nere hanc singularem virtutem cō-
pletebatur: qua eternum hostem:
nec eum certe probum hominem

aut nostra de republica bene mer-
tum: & vita & libertate donauit: aut
patres amplissimi quibus Laroli
nostrī nomen: & suarū virtutum
imago relicta est. Summo studio
ac vigilantia nisi decet: vt clus no-
men nostris laudibus, celebratum:
eternum immortaleꝝ saeculum: &
diuinam virtutum suarū imaginem
non statuſ modo aut pictu-
ras. Sed imitatione quoq̄ accipe-
re declaremus.

Oratio funebris cōs pro quo/
enqꝝ comite Fris. Gregorii Br.

Cum esse vi

t debat Tenerandissime an-
tistes: vt qui superioris comitis no-
strī integritatē noueras: grauissima
tua copiosaqꝝ oratione mestissimā ei⁹
sumus deponere: vex quare portes
tuas ad rem cōdīcibiliorē: id est ad
sacratiſſimā celebrazione detulisti
sapientius: tamēt̄ non sim ille: qui
inſteris humeris tantū ouis pati
possim. Tamē qz tuā spectabilissimā
rheotoris auctoritateꝝ meo iudicio
preferendā eē duxerim. Hoc mun⁹
ad me delatum non sum ansus re-
ensare. Nihil est antem ornatiſſimi
Pē. q̄ spectatiſſimi hominis: gloriā
amplitudinem integratatem ex me
audire cupiatis. Quis enim est tan-
ti'ingēnū qui Britannicop̄ prela-
rissime res gestas cōfidat posse me
moriter numerare. Nulla quidem
est regio oraꝝ nulla terrarum de
qua maritimo terrestriue certamſe
non Britannica domus trisphearit.
Nulla hic possem commemoꝝare

litterales

que ab insigni Ludonico patre et
urbanis militaribus rebus sue eta-
tis primario fortiter et sapienter sunt
gesta: nisi marimaru rerum obertas
orationis nostre modum excederet:
tantoq; honoris sueter virtus
enit difficilis est exitum q; principlum
inuenire. Quis est q; nesciat
q; optime Joánes Britannie? ei
filius de florissima Britanorum
rep. meritus fuerit: que sua mirabil-
i sapientia extiterit diutissime guber-
nata: auctoritate ornata: fortitudi-
ne ancta. Tandem nequa in re laus
Britana a Romana vidente erec-
deretur is pro sociorum salute ple-
risq; vulneribus magnante con-
fossus est. O anima excellentissimam
o vir memor: a colédi semper tua
qui nihil fortius nihil glo: loquens ni-
hil diuinum eē duxerit q; de ea re-
pu: a qua ortum educatione summa
merabiliaq; ornamenti suscepserat.
Neduz infinitis laboribus: sed etiam
suo gloriosissimo obitu bene mere-
rit. Accedit insuper hoc loco cōme-
morandus illustris Andreas Bri-
tanicus cuius excellentissimas vi-
ctorias qb⁹ Medos Indos pthos
marioribz: terrasq; q; sepiissime debel-
lauit. Si. M. Tullius eloquentie
maximum et vincum exemplar sua
oratione cōplete vellet sub tanto
onere pfecto desiceret. Iecreto ni-
hil ē: amplissimi p. qb inhi verear
peccanz iri: si tā arduam viderebar
pronicta subterfugisse: et co potiss/
sum: q; hec vobis surt pte ceteris
notiora: q suis peclarissimis tripliis
scenumero interfusitis: et ita inter-

sustis ut probatissime eius testimo-
nio psepe Barbatus populus: pa-
ce alioz dixerim: plurimi illi victo-
rie contulerit. hic erat qui ea vos
cōpletebatur humanitate: vt non
Imperore vestri: s; clementissimam
patrē p̄seruaretis. Quātū s; o Andreas h̄c noster: cuius gratia hec
a me dēcta sunt: sub tanto patre tā-
tisq; fratribus: educatis: bellicis in-
stitutis floruerit arguento sunt:
maxima accr̄imāq; certamā. Bri-
tiana nāq; respn. et tot clarissimo-
rum hominū numero p̄stanuoz ha-
buit nemīnē: cui acumuladū distri-
buendāq; exercitū ereditissit. In-
credibilis fuit in hoc hominē fitis
iedine calop: fragorum: vigiliarum
tolerantia et a ventorum tempesta-
tibus electus blēno ab hostibus
crudelissime detentus est. Nullum
armorū genus equitandi naufragi-
di vītiū lūstum preterit. Quantia dī
imortales vīs vīs est egitate in cunctis
magnis laboribus quos cum domi cō-
foris amplissimos semper exercevit.
Nemo est qui vñq; a lūsticie transi-
te precio amore mūlq; desidererit:
Urbes quidem omnes: quibus alle-
clementissime prefuit clus pruden-
tiam cognoverunt. Industrias ad-
mirate sunt sanctiates predicatorū.
Nulla mentis acies ignorat tantū
ante oculos posita cerneret: sed et
que futura essent: tanq; presentia
inteneretur. Quis vñq; sub purpu-
re amblecosog; ornamento religio-
fiorē virum cōspexit. Qui indignū
facilius arbitrabat: quicq; omittit
re officiū quod ad religiosissimum

Sermones funebres

de cultum pertineret. Qui igitur his et alijs innumerabilibus ora mentis: que si a me ordine essent commendandae ingentia miseri: nec mens sufficeret insignem vestram familiam et clarissimum genitorem predictram vidimus. Nihil est quod vos filii dignissimi tanto patre tuorum in primis Joannes optime genero secundus adolescentis sortitiam vestram deploretis. Cetero autem a vobis sunt lachryme: quibus mulieribus animis potissimum declaratur: nec spe etatissimum genitor: et in presentiam mortuum: sed vere vivere existimat. Qui ita hodie ex hac vita decedit: ut ad vitam accederet. Huiusque enim mortali carne veluti vinculis detinebatur. Unde pater videtur hodie ex misericordia mundi de dulcedine ad tranquillissimam sedem eius fit. Adhuc oculos ad hunc elemosissimum presulem spectatissimum presectorum magnificos rhetores: cinesque ornatussimos: qui pro sua fide et parentis vestri in se benivolentia singulariter more vestro: neque nisi dolere. verum immortali potius deo gratias agite: qui sellissimum genitorem vestrum ex mundanis fluctuationibus: ad tutissimum portam reuocauit ubi per suarum virtutum meritis eum eis electis frunitur semperno. Viri.

Oratio funebialis eolis fratris Gregorii Britannici.

q. **Cantum sal-**
laces et caduce res humane
sunt magnifici domini ac ypsi prou-

dentissimi quotidiani casus ostendunt et clarorum hominum testant in certis: Nam qui precipue dicam de ipso sancto Britanniaco: quod vniuersum certamē quodā vicit. Quis p̄fuit oībus mundanis ingare sūi tamen nulla p̄fari potestate. Quib⁹ itaq; nullis artibus: nullis virtutibus: nulla deniq; potentia: mederi possumus. Quo circa bene lingue latine decus: et auctor maximus Virgilius cōmenciacēs inquit. Optima quicquid dies misericordia mortalis egris. Prima fuit subeunt morbi tristisq; senectus. Et labor et dñe rapit incole mentia mortis. Maximus et bencivilius Magister Tullius inquit. Ledunt dies et menses et anni nec preteritum tempus unquam revertitur: nec quid sequatur scripi potest. Et si longinquā et externa memoriorum tamē ea in proposito assequar. dummodo plā quibus afferaat aliqua consolatio: Quod si ipsi clarissimi homines coartare hunc termini mortis vallore multo respectu minus nos. Qui eorum comparatione hominum suorum. quod si suis divitiebus: omnibus sua potentia quom cursu mortalitate regret prouidere potuisse: ne mortali omnibus dominanti subderent: haud quicquid credo: facile obsecuti suissent. Quoniam itaq; leti potestas et necessitate puerat. Cur igitur dilectus egregius scripsit: quod ex necessitate p̄fata. O felices: immo feliciores: quod mortuus tanta cum honestitate: ut nececessum est in eternū vivat atque irreprehensibiliter monendo in optimo yore situ collocentur.

litterales

Oratio funebris promulgata
etis: Fratris Gregorii Britannici.

Tom nobis

ex Instituto nature firma sit
mortali ingenita ex duo arbitror
eē viri Magni. quibus cum omni
tū maritū christiano homine. hoc
durū mortis imperiū. equa mente
serendū est. alterā virtutis. alterum
nature beneficio dat. Que mis̄i ita
vndiqz in hoc consolato: lo genere
decendi occurunt. vt ab his non dī
uertere animo. nō ea lingua tacere
facultas sit. In decessu huius egre
gie matrone. quā quom sere nunc
percepisset ultam eum interstu co
munita. egrē tali p̄ceptam mis̄i
eē temporis copiam. commendatio
nis sue. Quo c̄rea erit necesse. me
succincte percurrere in eius cōme
dationis virtutibus: moribus: ge
stisqz precipuis: multasqz cogar et
certe meritas laudes silentio p̄ete
rire. Sua quippe bene instituta vi
ta: r̄ vulgata maiop suorum gloria:
longorem qz facturus sum verbo
rum campum deposeerent. Et anti
qua enim ac app̄simare nobili pere
grinorū familia orfida est: in qua
et edueata et ornata ingenuis mo
bus: quom in annis nubibus eēt:
fame nobilitate: in clara emissorū
familia matrimonio collocata est.
Putauerat quidē emis̄i accessuz
ad suam gloriam singularē et p̄cē
pūi rei familiaris incrementum: si
hac dīa sanguine et virtutibus cla
ra liberi forent p̄ocreat. Putane
rant nec vana spe suere delisi. Nā

suscepit ex viro liberis: pro mīmō i
alt dignitate: religiose scēqz educa
tos: suis instituit moribus. Sub vi
ri tutela degens: pudicitie orname
to Romana Lñcrecia non multē
inferior viro orbata Panile Hiero
nimiane. et Judith sancte castimo
niz: landataqz sacra: est egregie
prosecura. Er si mis̄i est p̄missum le
gibus ea audenter loqui: qbus nec
publica fama nec privata fides ob
sistit: ultra sacrum consurgallis offi
ciū vinculū non fallor: nec indigna
credit loquartata fuit predita ea
stitate modestia: integritate: vt nō so
li p̄ Romanoz mor: vestre p̄scre
tos sotos in colere et capitoline Ju
nonis pulvinarib: icubare. Uez p̄
religioē nr̄a: Inter sacratos virginis
choros p̄sistere. Iure marito potuſ
set: q̄ppe hāc inuenum hāc senunt
vnaqz omnī voce laudari sentio.
In ne quoqz tūc huius sue pudici
cie p̄libuit sere inictū olb: als ar
gumentū: qn̄ p̄ in elemētiā et eeli ma
lignantatē: mariti orbitatē subiit: ext
ensis etate itēgra et forma insigni.
Et et tpe: qd̄ in lōgitudinē qn̄que
gita anop erexit: Ad hec usqz sup̄
ma fata lñduato thoro: vñduali es
titute vñtā pdurit. Lñt̄ ai atqz satis
cti p̄ positi cōstantia a me nūsc̄ ac
nūsc̄ satis landanda ea radice: eo
desiderio nasci videbatur: quo dñs
na precepta: et futuram immortali
tatem lōge ampliori animo: qz ista
omnia: que cuncti eernimus peritu
ra complectebatur. Recte igitur di
cta Antonia. Id. n. uome p̄sim qd̄
dm̄inum: partim quendā mortalis

Sermones funebres

scelicitatis contemptu per ethymo /
logiam significat vite nomen: et no
mini fama vbiqz conscientis. Non
ergo indignus: sed pro meritis est as/
secuta illam vocis celebritatē: Sena
tus ac plebis assensu qd scilicet Iter
hulus vrbis primarias matronas
cōnumerarunt. sanc idoneum sue
probate vite testimonius. qd apud
vos ciues si non malus fieri posset:
saltē noua cōmemoratione illaz
virtutē suarū: ipsaqz testificatione
opinonis mee vestri animi dulci il
la et consueta recordatione caperen
tur. Sed quid dissont sermo incul
kus tanto splendori. nec paruum in
genitum rei magnitudinem suffert:
Unice virtutis lumine. Latro pen
dens in cruce euz xp̄o. Beata inor
talitate consecat: unica virtutis acti
one: angelī semper eterna gloria deco
rāntur. Uno hospitalis protectōis
beneficio Raab meretrix Salomo
ni Iudaicē tribus p̄ncipi in matri
moniū luncta est: et sacraz litteraz
laude donata perpetuo. Ne quis
vulcensis Latonis Hispania: Epy
ros. Achaea Lyciae desulue sunt uber
rimi testes p̄tinente: una tamē Ly
priace pecunie dōportatio mirū nec
satis laudatū orationē glorie eius
prebuit incrementum. Quare non
est mihi consiliū Ingredi exercitū
illū tam variū tam lūcensum bo
norū modū virtutū: et insūraz p
pe actionū pro xp̄o pro sua salute
pro p̄imoriū salutē habitariū: qui
bus quomodo qualibet laudibus
per que p̄ba si in satissacturus: cer
te nō video. Sed ne habeas inuidū

subticens que nouerūt cuncti. An
toniuā pietate clementia: clymen
tis multiplicibus hisqz freqnētib⁹ xp̄i
pauperes fouth. Antoniuā humana
tate benignitate. frugalitate: in su
as conciues ornata tantā hominē
benivolentia sibi asciuerat. Antoni
na timore religiosa: ceremoniarum
nostrarū obseruatione veneratione
in superos immortales deumqz opt
mū maritū ea diligentia ac gratia
versata est: ut clarissimis etiā semi
nis potuerit esse ciuilis sacreqz con
ueriationis ac totius vite matrona
lis exemplar. Abstinētia quaqz da
ta semper laudi nulleribus. ac vite
parimonita floruit. Una factū esse
exstimatorū longam etatem gnqz
scilicet. So. anno p̄cā cum suis dul
cissimis liberis conuictisse. Quos di
es ipse moralis p̄fē pater: atqz ab
stinentie preceptor alopeccensis So
crates iauine vīdit: quē apollo do
rus: et phalerius demetrius: serage
narū obissē reserunt aucto: et laer
io. Potuit itaqz pater venerande
petre: tuqz ex equestri ordine dignis
simē. Thoma ad quos p̄imum no
ster sermo flectēdus est: potuit inqz
genitrit vestra his auxiliarjz stu
tum copijs circūspecta nō moleste
lmo gaudenter obuiā mortem eri
perc. Quid etiam potuit esse doloris
qsi a vobis sequestra morte se olio
abstirā conspiceret. Vīdit vos vi
ros animi viribus ac corporis inte
gros: vīdit opib⁹ miseros: vīdit ī be
niolentia eē ac singulari p̄cūlū
viroē chatholice. Ulterū pontificis
legib⁹ I curia Romana ap̄d sacros

litterales

proceres nō exigne gratū: ac nostre
 vrbis canoniscum semp̄ inter p̄mos
 habitum: alterum lam armis emer-
 tum: aurata dignitate multaq; bo-
 nitate insigne. Non desult Antoni-
 ne genitrici vestre clarissime ipsa be-
 neficiorum suo: memoria in ea an-
 cipiti & turbulēta mortis angustia
 comes una fidissima omnis: quaq;
 nullum est: aut certius aurilii: aut
 dulcissim⁹ morienti. quēadmodū sae-
 nozosis holbus: nihil formidolos⁹
 tertiisve: q̄ male acte vite recor-
 datio. Quom tante adessent cause
 potueris vos: potuit & ipse vestrop̄
 consanguineoz⁹ affiniti⁹: certus do-
 lorem p̄: smere: p̄: thiere lach: imas
 gemitus: suspīria cohædere. q̄ si ei⁹
 animā vidistis tot bonis stipatam
 operibus: ac oībus chatoice ſidel
 sacramentis armatā: ex tenebroſo
 carecere corporis & oīnum molestiā
 plenissimo in vitā altam: mortalita-
 tis dolorisq; expertem cōmigrasse.
 Nam de hoc satis. Quod ſo ſed
 p̄prouerā. ſ. nature: beneficū apte
 vobis suadet: tristitia debilitatoz
 animos & vires solitas reuocare.
 Nam ipsa quoq; Imansueta impla-
 cabilis mox deposita ſaroris ſui ſa-
 cle minus in matrē vestrā ſeueire
 vifa est: & eo probitatis ſue habuiſ-
 ſe rōnem & eā in grāni ſenio: uocaz-
 nit. Nāq; ſenectute ercepta: omni
 reliquie etati longe est durior: iſte a
 vita diſcessus: humana rādq; rerum
 ſup̄rema m̄ntatio. quando ve ipſi i
 maturi lucetiq; fructus: nō fint vi
 decerpunt er arboře: ita inueniſſi ex
 corpore animus repugnante natu-

ra diuellitur. Senibus vero & non
 enenit moleſtie. lassaſ debilitatisq;
 vinculis corporis. & animi conſor-
 tium preſertim ad diſſociationē in-
 elinſtare & ferme impellente maloꝝ
 illa turba ſinuera que ſecū ducit
 ac trahit. Undiq; inualida ſenect⁹
 Uelut. n. poma maturitate cōfect⁹
 & mittia ſua ſponte leniq; easu dect⁹
 dunt ſenes q̄si eoz animi & corpo-
 relia vinculis egreduntur: rediſtunt
 ad patrē oīnum deū. Uide eoz eiſ
 tis ion moř dicenda. Quin potiſ
 us exiſtēre longo uimisq; diffi-
 li in ſuauē quēdam ſopoz: & plac-
 dam quietē resolutio vocanda eſt.
 Satis vobis genitrix vestrā viſit⁹
 ſatis laudi humane: ſatis nature.
 Sib⁹ ſuſsq; virtutibus viuendū ſu-
 pererat: & eo p̄nolādum. vbi bonis
 bene acte vite eo:ona bonarumq;
 oīnum actionum p̄:emis p̄ſeruntur.
 Nil certe ſubest cauſe: qđ doleat⁹
 in hac orbitate & extremo diſcessu
 parētis: quiſ fateor: eſt improbis te-
 terrimus & ante oīa formidolosus:
 at illi nihil mall opinor eueniſſe.
 Nam quēadmodū quiſ hile nobisſet
 vineret Antonina illa drufi german-
 niſ ſeliciſſimi imperatoris vroze: eō
 lugalis amořis: & viduinalis p̄tinēcie
 gloria nō inſerior: ita nunc hinc di-
 gressa: p̄out mihi fert auimus non
 multū abeft ab illo ſanctay vidue-
 rū eētū. In quo etiā fortassis beat⁹
 felicitate perfruſt. Abeat igſt me-
 ſtus alius abeat lach: imc. nō mer-
 ris opus eſt vbi in vnam p̄cordent
 letitā virtus & natura conuentane
 Ubi etiā ille amplissim⁹ ſenat⁹ &

Sermones funebres

vss lenandos. sibi qz dispertendā doloris vestri easfam: si qua est in vobis: tanta frequentia p̄fidet. Ad quē in hoc sine dīcendi nō st̄ se eō sc̄rat sermo rē. Nobis igitur in pri-
mis rectorēs magnifici rē. require
gratiarū actiones rē.

Sermo funebre: pro bishana-
to. cōd: Frs Gregorii Britan.

In lugubri et

tristi hæc funeris pompa p̄-
oratur. Amplissimi. Magistra-
tus: et cines integrissimi: nescio quo
sermone vel p̄celaraz Britanicoz
domū tanta clade p̄culaz vel hoc
Inopinato casu merentes alos ve-
stros relenare et p̄solari queā. Sen-
tio equidē miserandā nostri Joan-
nis interitū lachrimis portus et la-
mentis: qz alacrius solat⁹ adminis-
trulo p̄sequendū. Sufficent p̄se-
cto ad ingeminandos luctus eiusqz
optimi illustris famile noui insimil
Deus: ornatissimos fratres integer
rima p̄iugē etatis tenore dulces na-
tos amicoz pp̄iniquorūqz leta cō-
fortia imatura nūmis nec deservit
se. Ut vero horrendū mortis gen⁹:
quo extinetū sp̄icimus vestra pia
pectorā īmensis doloribus angit.
Ioānes non in paterno thalamo:
nō inter sollicita: si op̄ obsequia: nō
inter amaras fratris: p̄iugis: ae na-
torū querelas: nō inter pias amico-
rum lachrimas nō inter sanetas sa-
cerdotū manus. consuetus senio vl-
timū efflauit spiritū: sed inter insa-
nos fluctus: inter vndarū vortices
vitalibus p̄cellis auris icolunē
floridā colluetantē alani exaluit.

Fania malū velor nūcia p̄tinuo de-
mū clamoribus magnis īeendit: et
vniuersaz vrbē repente p̄culit. Fle-
te elues optimi. Flete Britanniæ
oēs. Flete cū amarissima genitricē
tristes nati acerbā parentis vestri
fortē: nō p̄pareat oculi lachrimis. nō
co: da doloribus. Pro meo tamen
erga vos officio proqz spectata l̄re
bus adueris virtute vestra: q̄ vari
os huius mīdi easus: vñica et īmo
bili dei p̄uidētia regit nō ambigit
ánimos vestros p̄cessos ad altiora
pro virib⁹ ſuſtollere eonabor. Fi-
des nostre pietas: et recta rō per tua
dēt oēs creaturē rōnalis bonaz in
deo optimo ap̄lissima largitate re-
ſeruar: eſſeqz in holbus diuīnum
quoddā: quo et īmortalitatē attin-
gere et beatitudinē valeat adipisci.
Nee ea rōne terrarū īneolam deus
holēm constituit: ut perpetuo inter
an. nātia bñta vīta degat: qz ut ex-
tremo clauso dle earnis vinculis
absolutus pro virtutū ſiārū merid
in celorū amplitudinē inter angeli
cos choros del p̄sortio perfruatnr.
Quod pleriqz quō nō intelligat pu-
dīe religiose. honeste vite p̄cepto-
res ſunt. Adalūt. ii. ad oēs earnis
illeccras sp̄redo deo īmortales ſen-
sus inelincare: qz fufplicere fidera: et
celestia bona ſuſpirare. Prōlde va-
rietati multipliæ: et amaritudine plu-
rima humana gaudia respicit deo:
ut intelligent homines nihil esse ī
mnudan's rebus tñtu. nihil ſtabile
nihil oninimo perseverans. ſed om-
nia que ſub sole finit vanitati ſore
ſubiecta. Admonentur identidem
oēs earnem vñuersam dei manu

litterales

eland. proqz sustissime voluntatis
 sue placito cuncta disponi. Libeat
 partem per miseros fastos terrenas
 opes: et humanas velleas intueri.
 libeat principia arcis palatia diuinam
 et inopiu casas inspicere. libeat
 per vniuersum terrarum orbem. diuina
 sa mortali studia: mentis oculo p
 currere. et patebit satis gemitibus:
 amicitiabus. eruntqz cuncta copie
 ri. et mille piculis: mille casibus. mil
 le mortis speciebus. una eadem hora
 miserrimam mortalitatem vltam. in interi
 tum mergi. Ut. n. beati Pauli ver
 bis utr periculis flumineus peri. la
 tronu. p. ex genere. p. ex gentibus. p.
 in ciuitate. p. in solitudine. p. in ma
 ri. p. in saltis fratris bns. Videbitis
 hunc fortune fallacis blandis elatis
 fanoibus ad alta fastigia connola
 re. mox squalore careeru obfutu. et
 capitibus sententia plectendis. Vide
 bis cum auro et argento completere
 thesauros. nec aggregandis opib⁹
 modis ponere. mot inter miserandas
 egestatis angustias infeliciem accu
 rum vltam. Videbis illu membris i
 colum puleherrimo iuri etutis flo
 re. pulcherrima eōingis speie pul
 cherrima liberu sobole amoenissi
 ma voluptati ingressu prata. mot
 vel rapido flumine. vel auncipiti gla
 dio. vel repentino modo. vel inopi
 nato easu indignata anima paludi
 bus stigis dedisse precipitem. Ce
 net enim ut beatus Job ingt tym
 panum et cytharum. gaudient ad ea
 etiam organi. ducunt in bonis dics
 suos. et in punto ad inferna desce
 dent. His admonet dulcis natos.
 parens clementissimus. non humatis

fidere rebus. non marecentem et in
 stabile mundu diligere. non secleri
 bus addere; seclera. nec inter pecca
 top sordes securos corpore sonos:
 Admonet itidem eqnissimum index
 semper manu dei. crucifix mortali
 um p̄simi. et omni loco corpore. vel
 negocio ardētissimā ire diuine gla
 dium in peccatorū interitum coni
 brari. Edocemur proinde p̄tinue p
 cepta dei inuolata lege custodire.
 salubri paucis singulis horarū mo
 mentis aduentū expectantes domi
 ante tribunal xp̄i paratos nos ex
 hibere. Ut. n. salvator doce. estote
 parati qz qua hora no. p. s. h. v. Et
 sterz. Vigilate qz nesciz. d. neqz. h.
 Uer ad Jo. n̄z redentes solam
 ntūmē cives optimi in h̄bis istis
 Jo. ea nece certinet⁹ ē quā vtris tū
 sapla. ac iusticia ei dinisqz. ac ptā
 te magnis fallax mund⁹ sepeniero
 solet īfligē. quā iuspiolum⁹ elem̄tis
 simi. optinē. eḡissimū. et oportētē
 deū an tpa. eterno suo p̄filio dispo
 nuisse credim⁹: Nec v̄ salute ei⁹ que
 plā v̄spare. aut sollicitū ēē veli. qm̄
 bz dināp̄ scripturaz. h̄llima do
 cumēta sepenū q̄ olum cor:da no
 nit tā īfellei et horēda morte morta
 le corporis plectit. vt īmortalis sp̄s
 salu⁹ fiat. Josias optim⁹ gladio ce
 cedit. Sacerd⁹ phalecō tradit. Nec tā
 graui iactura isolata domū ap̄lio
 ri tristitia absorberi snia. Renouit
 te Britāniē optū v̄roꝝ matox ana
 lia. Recogitate v̄ros ap̄lissimos. q
 sapia. plectate iusticia. opib⁹ ac po
 testate v̄ram domū īmortali glia il
 lustrarū auxerū. ap̄liarit. post bel
 lo partos triūphos. post p̄niritas

Sermones funebres

domi laudes: ad alias sedes transmigrasse. Nec tamen in priuariis illustres equites: comites incliti: egregii doctores et virtutegeerrimi desunt: qui tum familiis Britannicopum orbem Britanniae clarissimus decus assertus. Transiit Iohannes ad suos. Reliquit orationes natissimos fratres. cara propaginis sue pignora in quibus perpetuo et extinctus vivet. Nostre tanto fletu luctu mortalem animam: ad imo: tales migras se sedes condolere. Quin potius per virtutem olim studia et opera pictatis: ac vite sanctimoniam: gressus nostros ad itinera celestia et nos dirigere laboremus. Dicitur. gratiam actiones et cetera. Ex ratio pro aliqua nobis multe recols funerea fratris. Gregorius. Brit.

clarissime pectorum. Insignissimae perfecte: postquam viri. Epitomae etiues: ut et miseri dicere: et vobis audire vacaret: quoniam amplitudinis: quoniam claritatis quoniam prestatie suis hodierno die prosecutus sumus: ostenderemus. profecto vobis: si modo mihi tantis laudibus par oratio inueniri posset: hac matrona primaria: nec postulantem. uice generosior aliteram facile inneniri posse: seu maiorum sonorum imagines inspicere libeat. seu vite sue rationes: quibus et se et familiam suam probe instruerat. Idque fateor: non quod in tantum maiorum laudibus istis agere tempore censeatur: sed spectatissimo equestris ordinis viro. do. n. De. n. et generoso hunc etutus siliorum tamquam turba cognatorum et affinitatum toti venienti civitati.

Quae in tanta calamitate nostra et lugubris conspicitur. His primis oibus ignoscendum esse monstrare: si lacrimis teperare non possent: quid tante probstatis tamquam excellentie semina amiserint. Deinde consolationis potissimum secundum esse ratione. quod vitam illius tam bene institutam spectantes desiderium suiserre non possunt. Facile namen. cuiusvis apparcat quae tantopere colum? et obseruauim? ut eius absentiam non magis primi dolent: quam nos oes in ea virtutum olim insignia constituisse. Nulla eniles alia vim tantam habere potest: vel posset: quenam sine discrimine oes ad amandum: et propter ea committerendum alliceret: nisi virtus egregia: quod in primis predita hec semina fuit. Non est igitur magis dolendum: quod lucundissima eius practicadine carcina? est gaudendum quod virtutis sue fructus uberrimos hodierna die suscepimus. Hunc autem hustus generose domine claritatē si minime hac mea tumultuaria oratione tam brevibus spacijs circumspectus. pro dignitate prosequi possimus facile patienti etiam clarissimi viri. Necque nam nunc regendum est arbitrio: et gentis et proauos et sortia facta suorum: que quanto clariora sunt: eo nobis notiora esse debent. Quis. n. nesciat. n. Domus. cuius edita est stirpe quam potes ausi attauisque fuerit. Nec magis ubi nupta fuit. n. familia desiderat: ut sua commemoratione decora: alta parens eius deo et columnam erat moestissimus contulit clarissimus eques ordinis vir. d. n. quem virum si pos-

litterales

77.

sit hec ciuitas immortalē fieri vellet.
 Absunt igit̄ ab orōne funebri por-
 tēria ista poetar̄. Virtutēsq; vīp se-
 rīo et tāta nepotū per tot ducra vi-
 ros antiq; ab origine gētis. Nec q̄
 rat n̄ h̄c luctus: q̄ crasso laqne-
 ria fulna metallo mōtibn̄ et alte-
 grals effulta n̄ tecē. Ut̄ria conge-
 nos satis explicare ciētes. Nec o-
 cupati summ⁹ enarrare diuitijs p̄
 potētē domos: q̄s possent iutro cō-
 tingere gēmas. Aut aurā vīolare
 eib;. Que bona sortunc quāta iue-
 rit et fuit in vīraq; familia: ipsi me-
 litus p̄cipere: q̄ ego explicare pos-
 sem. Hec līm̄ cōmemor: assē ad id no-
 bis cōferant ut documēto fint om-
 nibus hodierna die nō extrīnsecis
 pendere s̄ sitas in nobis cē oppor-
 scere b̄i vīuēndi rōnes. Mls. n. quo-
 mō dīti. nemo melior: nēo sanctior:
 efficitur: nec ea nobis p̄st hāc vītā
 p̄tendere cuius dulcedine delitib;
 affluētes nimisiq; pleriq; capi so-
 lem⁹. Nec v̄o q̄ bona appellam⁹.
 Bona fuit: h̄ al n̄rī ludibria q̄dam.
 Nā si nos tātis p̄dī vīusim⁹ illece-
 bris suis raro demulecat monētes
 tū cōtinuo elecerūt. Nishil ho p̄ igit̄
 suis cē recte q̄s dicerit: q̄d nō p̄pe-
 tuo possideat: Qd autē nr̄um q̄d q̄s
 vere dicim⁹ c̄q et boni opati sum⁹.
 Id semp nobiscū manet: semp quo-
 cūq; trīnus nostrum iter p̄sequi-
 tur. Qd quā probe intelligeret p̄u/
 dētissima semina vītā suā b̄i ac sa-
 plentie instituere curauit: effectq;
 vt intelligi possentō amirandas cē
 opes: atq; diuitias: q̄s qui possidet
 vītiosor: sepe efficitur: ammirādos

aut et oī lande p̄sequēdos cē: q̄ hu-
 iuscēmodi rebus modeste vīerēnt.
 Quare superib; omnīssis ad ea
 q̄ppc acriter intēdam⁹ alij: q̄ mo-
 res fuerūt: q̄ disciplina vīte: vt crē-
 plū illinc q̄d exortū fuerit: hinc fo-
 p̄ maioriē vīte sic etatē viguerit.
 Nā a suanissimis suis morib; iei-
 plū: humilitate tāta fuit: q̄tā vult⁹
 et oī dignitas: quātā totius cor-
 poris aptitudo polleret. Nulla rāz
 abiecta dom⁹: nulla tā humilis fa-
 milia fuit. quā nō illa opib; suis
 innērit et vīi opus fuerit exornare
 rit: Lōmemor: ar̄ possej ciuitatis hu-
 ius q̄ plures insimū et obſcarī loci
 malieris q̄s in ansuetissima mulier
 tāta bēniolētia ac charitate com-
 plectebāt. ut eas nec comites q̄dej
 dedignarcē. Qua in re magis en-
 tūtū clarteudo sua. Nishil. n. in vrbe
 nīra illustrius fuit: h̄. Dīc. n. com-
 itas et humilitas q̄bus si alienos tā-
 tu denikerat: qd domēsticos dire-
 rimus: Nō possū optimi viri non
 lōgius p̄gredi: quā plāgores et eu-
 lat⁹ seruop̄ et ancillarū reminiscor:
 q̄bus paulo aī atria tota cōplebat
 tur. Tēstes sunt germani elemētie
 et māsuctudine dīc. N. Quā miseri
 illi q̄ nō veluti dhaz: h̄ q̄si parētem
 flebat: et pelamantes appellebant.
 Erat. n. spectatissima mulier et oīb;
 suanis et iucunda et cā nō magis ve-
 rebanū: q̄ amabat. Ita. n. res fami-
 liaris suo ordīne peedit. In q̄ ser-
 uis et ancille nō vi sed amore parne-
 rint: q̄d illa nīmīp̄ maria vītū cō
 paruerit. Mō. n. imperando magis
 q̄ agēdo sua queq; ad oīa p̄cītae.

k

sermones funebres.

bat. et si qd expediēdū erat manus
opī pma lserbat. nec mīssamīllas
poti⁹. q̄ scille offm gereū videbat.
et recte qdē. Nec n. ali⁹ ad res gerē
das famulos matrona lslāmār d⁹.
q̄ stren⁹ impator erectū. Hinc
inq̄ lachryme hinc gēitus suspīta
plāctus. q̄ tāto bono tā b̄cūtū
līauerit. Et qdē qd doleas vir clā
rissime. N. Et qdē qd lugeas oēs
funeris egregi⁹. q̄ tm̄ amīseris bo
ni. Et pō vīq̄ qd p̄solamīni si mi
n⁹: quā i mentē venit illā pacto la
bor⁹ si op̄ carlu ad suū p̄mitato: ē
redīst. Hcc. n. sua vīt⁹ si nob̄ orna
mēto erat atq̄ vīt⁹. illā tñ suas ac
tōes oēs advītiā sīc tetēdīt. vt sno
tādē creatori ac redēptori placēz.
qd ita esse ex multis rōnb⁹ p̄cipē
possim⁹. Qualis. n. illi⁹ in paupes
xpi. misericordia et liberalitas fuit: q̄
quā ex his. q̄ publicē mendicāt. ne
mini dedisset. misso plures tñ ocul
te insītentabat. Id. n. prudētissime
vt cetera faciebat egregia mulier.
Nouerat. n. lesu chil. d. n. acceptissi
mā et elemosynā. et archana et soli
deo cognita fūset. vēz qd in vita
latuit. i morte necessario patuit. Pi
get reminisci quos plāct⁹. q̄ lamen
ta mō p̄ vībe et audita fuit. vndiq̄
psōnabāt p̄pli vocē. O potēs dei
lēplorātis fidē. Uch misertis. qbus
pentē optimā hēc atra dies tā subi
eo eripuit. Qua ex re sacre declarā
tur. q̄ misericors. q̄ bēigna fuit. nec
alta qdē et potuit. q̄ p̄pē q̄ religioni
dedicatissima fuit. Predicatōes. Ser
mones. Missas. Saluberrimālām

monitiones. dīna officia. ceteraq̄
pīa q̄ multispīcia i amplissima hac
vrbē fūt: tanq̄ cern⁹ fontis aquā
desiderās: sic illa audiūtissime audie
bat. Id ita ecē ex op̄ib⁹ suis sacre
dignosci pōt: q̄q̄ inaptuz illa: sed
oculta oīa. verā modicē sepe ex re
bus magna dep̄chēdas. Quam:
. n. orare videas: quam ieiunare. q̄
cōtinētē et hanc exīstītare potes
alias oblectatōes corruptib⁹les me
ditari. O vere sanctimontālis mu
ller. Q̄ speculū viragīnd. Que vñ/
q̄ seminārum: tā corpus suum leiu
nq̄: labo: r: vigilijs: r orde macera
nit. Lui⁹ rei testimoniū v̄l maximū
fuit. Illā qdē sacere magna ma
iora aīt alo cōcepīsse. In hoc vero
suo lāgoī ac mala valitudine abo
se patiētissime tulit. adeo eti⁹ oībus
suauissime: vt si desp̄are vt plēq̄
faciūt sed eructāt̄ atq̄ letabunda
mortē desiderarc. vīdere tanq̄ alē
patiētissim⁹ Job. Dñm vero lesu
tāto amore ac pītate diligebat ve
aliud i mētē aut i corde velut bell
sim⁹ ignatius nshil h̄re vīderetur.
Et qbus oībus hoc vñū ne nīa in
suis p̄p̄modū infinitis p̄tutib⁹ ex
ponēdīs vagef o:ō admononero ecē:
nō ecē flēdā: q̄ ita se paraucrat. vt si
mō: h̄l imortātatis p̄ticipē absq̄
vila dubitatōe sanctā et credam⁹.
Nā si merem⁹ q̄ tale repēte emīsi
m⁹; id quoq̄ meminisse dēmus iñ
h̄l vīturnā vīderi posse. qd̄ aliqui
sīne nō sit habītūp. Quāq̄. n. aliq̄
sup̄stes fūissi annos ei tñ hand ita
multo post morēdū fuit. Qd̄ vt tū

litterales

vobisq; loqr vir clarissime. D. N:
 Spectatissimq; iuuenes nolite fle-
 re. quaz celestis regni municeps eē
 intelligitis. ne sibi poti⁹ muldere vī
 deambit: nec taz mortē illi⁹ flere: q̄
 inēmoda vīa dolere. Pulchrū ē
 enim sorti vīro: quales te esse cognō
 vīmus vīr prestantissime. et vos esse
 decet o iuuenes egregi⁹: humanos
 easas: virtute inferiores ducere.
 Quod si seceris letabitur anima
 illius quinm viderit nolle vos diu-
 ne voluntati obuiam ire. Erhylara-
 bitur tantorum vīorum aspectus
 non medioriter. Recreabitur tota
 ciuitas: que vestro merore confid-
 tur: omnes eristiment hanc sibi ca-
 lamitatem cōmunem esse. Nam vo-
 bīs magnisice pretor insignis pre-
 ferete. Prestantissimi vīri: optimi⁹ ei-
 nes: qui hanc pompam funeris: taz
 pie taz miserabiliter prosecenti estis
 quam supia memoratorum nomi-
 ne vīrorum p:o hac in eos p:um/
 ptissima voluntate vestra gratias
 ingentis agam: maiores tamē sem-
 per in vos: eos habituros esse pol-
 lito. Satis enim uero mihi explo-
 ratum est: gratias vobis nec cario-
 res: nec prestantiores aut agi: aut
 referri posse: q̄ si eos senseris a lu-
 etu et squalore desistere. Diri.

Co^ratio p^{ro} uno doctore: et genere
 Nobilissimo sunerea cōmunis Fra-
 tris Gregorii Biltaniæ.

e **Sicut fortas/**
sc Dignifici Magistrat⁹ i

signis q̄stoz spectassimi egtes clar-
 simi tūrcos sulci: vosq; ceteri mestissi-
 mi p̄ies: q̄ hoc loco ad ornātū ac
 decus hui⁹ nobilissimi nr̄i funeris
 nō soldi p̄prias eius landes: atque
 sp̄as qdē ap̄plissimas. s̄z r. N. famile
 vīi hīc nī oritur: lmo fo vīi nūc dī
 scedit: M̄sler vetustatē ac glo:iam
 plurib⁹ p̄bis lōgloreqz orōne i me
 dī p̄scrēt. Sz si q̄s vīm ē q id a
 me fieri holderna dīe expectet: lōge
 mihi credite: vīa salis oplo. Nā et
 si vell: ob incredibile ul passionez:
 qua nūc p̄ter modū afficior id in p̄
 sentia p̄ agere nequaq̄ possit. Et. n.
 tē nobilissimo iuene tā fidissimo i
 oēs bonoz studioz adolescentē vī
 socio tā amātissimo et nauissimo frē
 destitutus: fateo: egdē ingenue: co
 dolore: ea pene aī perturbatione cō
 motus: ac deniqz vīct⁹ s̄d: vt hec ip̄
 salingua: nullā ad dicēdā: modicā
 etiā ad stādā pedes ip̄i facultates
 mihi suppeditet. Id ex euln: ex pal-
 loze facile vos iudicare potestis: tre-
 mo tot⁹: alget sanguis: et s̄a vox ip̄a
 saudib⁹ h̄: ret: vīi vo gs alo tneon
 stās ē: ibi gd ex eo vñq̄ pbare pos-
 sumus. Esset hoc quidem. N. meo
 debitū amicite. Sz urget dolor in
 stā: lachrimæ: fieri s̄i p̄dī: vt hoc tpe
 lōg i eo: a vobis f̄monē factū. N. fa-
 milie dignitatē superiorib⁹ dieb⁹ ab
 hoc lselissimo dīe lōge diueris at
 q̄s h̄ ipsi larib⁹: qui de ea mēto
 nē sacere opportune mihi datū cēt
 pluribus p̄bis p̄secutus sum. Hu-
 bus fo. N. nostri landes ac ornāme-
 ta: q̄s tanta rerū igno: antia dam/
 li g

Sermones funebres

natus est: q ea nō plenissime sciat: atqz intelligat: bni⁹ tā singulare acutē ingenij: tū exqstā plurima rū rerū doctrinā: q s nō cognouit: pbanit sepius: hic vt vnicō vbo. M. nřl vītā integrimā: ac suauissimos mores pstringam⁹: hic inqz vt pclarā maiorū suorū vestigia imitaretur p̄ius e puerō recesserat: q̄ sponte ad litterāp studia se stu lit: grāmaticā: stqz eā sciam: quām nos artē dicēd. Greci rhetorica m̄ vocant: quātum in eius etatis virtus erat: cōsecutus. flagrati quodā aio statī cesareas leges ampliēt̄. In q̄s pno admodū tpe: qntū lā p secesset Illa florētissima ciuitas. ptauina: studioꝝ n̄forni alūna: atqz sile totus noster ordo scolasticus: q hunc ipsam. N. nostrum publice se priuate de legibus sep̄issime subtiliterqz dissenterat: t̄ vidit: t̄ audiuit: probe testatur. Clos etiam patres amplissimi: q̄lē lā de eo opinionez sacretis: oēs intelligunt. Apud vos huius suitoritas plurimū ī eo hec nřa valere lā ceperat. Clivitas: non p̄us honoris ac dignitatis spē. Is collocauerat. t̄ hanc iniurias qdez. Erst in ipso. N. nřo singularis qdā oībus in reb⁹ agēdis grauitss: ac sensis prudētia. In amicos offosifimus semp fuit humanissim⁹ ergs oēs. Clemēti l̄sensus: nō loquax: nō maledicuſ: nō silloꝝ: vñtorū p̄dilea eoꝝ. In maloreo tāta fuit obseruantia: tāta impares comitatem: vt malore nō possit. Ea vñ religio pietate supos oēs p̄seqbaſ: vt in hoc entremo vite sue spū: denz spm sibi ami

cū sanctū e ē: facile oēs īdicare pos̄sim⁹: t̄ debeam⁹. Ut hec quo tāta rū virtutis splēdo: illustrior adhuc se populo gratior ēēt: letissims cor po:is facies secedebat. Mēborki eq̄ cōpago. Ut ola al mādata sūd oēs penit labores p̄scrēdos robur sufficiēs. Et his q̄nū ḡie hic apud oēs tā sibi compasset hodierns die p̄es integrim i p̄be declaratū ē: q̄nū vñuersa ciuitas nřa: totus po pñlus: oīs etas oē sacerdotiū. stqz ip̄a:tots religio. Deniqz vrb facies vt ita loqr t̄ menia: t̄ ci⁹ obitu clamāt̄: merēt̄: affligunt̄. Nūc quā ita vītā instituisseſ ſuā: atqz l̄ ea flōrida ciste cōſtant̄: ēēt in q̄ vñtutis ſue laureā: laborū ac vigiliap pre, milū iure p̄seq lā vñuſſer: is ab hac inqſſima morte: ab hoc inqſſima mōstro nobis itercept̄. Oh inseſtē dīcēt̄: mīhiqz quo ad vias p̄ter eeteros etiā ſemp acerbū. Oh mors ip̄a: tu toti⁹ mali nostri ſēs: t̄ origo ſuſſi pp̄ te hec mes crebra: ſuſſiria hi mei lñgores amarissimi: hoc meū lāgūldū cor. q̄ mel durissimi ſingult̄: he mee lamētōnes inefſabiles: hee mee inſuſas le crimātū effusio: hee mee ſept̄ ad ce lā por̄igunt̄ man⁹. Tu ſola me tristē ppetuo reddidisti. Tu viſcerā mea tu cor mee tāto doloris ipetu tātaqz meroris ſbūdātia dilaceraſt: vi ſummos cruciat̄: ſe ſhūntas ut its dicam mortes ſingulis horis pati ſe ſuſſinere videar. tu ſola ph dolor: tu ſpē mes: tu dec⁹ meū. tu ſuſſicas meas. tu deniqz. N. meū vītā mea mīhi cariorē hac luce p̄uauit:

litterales

humisq; addidisti. Et mors amaris
fima mors dico: mihi scelle atq; sar-
donis amarior herbis. Que n. pre-
ces nrc tā t si suplices ac humane
sacrific. Que n. e calamitates. q mi-
seric ad pietate te flectere vñq; po-
tuerit. Nū crudelis aspectus eius
tanta heu mris stragam indoluit.
Nū fletu ignemus nro. Nū lumina
fletur. Nū lacrimas vicius pietate
dedist. aut ē miseratus amate. Heu
heu q̄ rectissime sentiunt. q ab oī. pr-
sus humanitate atq; clementia alie-
nā te ē. antumā. t credūt. t pdv-
cant. Nullā legē nullaz orationem.
nullaz egredit pte ferē tibi libido p
mo legis. ocs ita bonos sicut ma-
los. ita iustos sicut iniquos pari men-
te cōsternis. t illa tua lenitabilis sal-
ce quodām̄ secas ac metis. Et qd̄
erte magis serēdū ē. lōge erndeli⁹
in bonos q̄ in malos tuam aliquā i
manitatem exerecs ḥ oē ius. omnium
egitatez. oēm cōsuetudinē. oēm mo-
rē hoc fieri phibētē. Si quē miser-
ac te sepius vocantez vides. ab eo
procul fugis ubi vero quē fortuna
et felicem. ac bonis oībus assidue-
tē consperteris. tu iusta. tu i proba-
tu proterna. tu oī demū rōe carēs.
Aliū totis viribus innadis. inadēdo
cōsumis cōsumēdo pdis perdēdo
ad nihil tandem redigia. Et mors i
festissima. q̄ tu mitius mīrc poteras
parlete s nostros nō eos irrōpe. aut
subuerte recta. aderat hui. affines
amici q p hui hūda vita iteristi
nos oēs ultimo se iibi effrebant. q̄
voluisti vt arbitror. strepitū tuū vñ-
diq; circūsonare. Quid p̄ imortale

deū insq; in me nuper cōmiserere
potuisti. qd̄ ex cogitare crudel⁹. q̄
ot vñrū hūtū virētē. forma p̄clāp
estate florētē. genere magnis. opib⁹
potētē. M. M. scolasticum nostrum
mihi v̄ qdā artipes ac austres.
Qd̄ nō sati adhuc aīo meo p̄sua
dere possūt. tā inauditū seclus. taz
indignū facin⁹ absit potuisse pari.
Illiū mihi sepi⁹ ante oēulos ponā
necessē ē: qd̄ si adesset t ipse poeta
n̄ magno cū genitu declamaret.
Quis te. Palinre deoꝝ. Eſpuit
nobis. Uerū qd̄ ago imprudēs. an
sortasse me p̄crit. id nature officiū
ē. vt nos mortalitati oīa v̄beam⁹.
N. noster q̄ hoīe nat⁹ erat iō sibi
moriendis fuit. Mortē neq; p̄slio.
neq; sapiētia ḡsp̄lam mortalitū cui
tare vñq; poterit. Stat sua culq;
dles breue t irrepabile t̄p̄s: oībus
ē vñt. Pro viribus igūt̄ lachrimas
fūntiles cōp̄simam⁹. roeseratiōes
fletus suspiria cohíbeam⁹. Maz ut
alt ille nihil arescit estius lacrime.
Qd̄ in hūlusmodi casib; maiores
n̄l: vñrū sonis facere cōsueverūt in
terdū aīo p̄currāt. pericles Athē
nichū p̄nceps. qn̄t de obitu duox
filiorū etimic spēl nūting ad eū ac-
cessisset. Is vt histore traditū ē. nul-
lo p̄sus edito gemitu. nulla saeta
vultus mutationē. ita rūdit. Mihi
nihil a fīcīs non. hūius tātī p̄nci-
pis ac similiū mōres. atq; vestigia.
sequamur. Feram⁹ eqno aīo casus
eos. a qbus nulla rōe possim⁹. Tu
q; N. cōsanguine id imprimit̄ fa-
cias q̄so. Noli ampl⁹ fīcre. dūmītū
te ne macera. tu temetipm cōsolare

Sermones funebres

ne malore q̄ oporteat dolef afficia
re. Tu quoq; M. affinis. clarissime
sursestulte: quē lopinati casus do
loz lacrimis parcere nequaq; finit
idēz nobis pcedē: a iaduerte quale
l hoc ipso adnerte fortune motu te
cē oporteat. Vos ceteri viri mestis
sumi qd holes sumā prudētia parl
qz foris tndinc p̄ditos deceat: diligē
tius considerate. Experti reuocate
animos lacrimis atqz merori cedite
te. Id ipsuz qd ego nūc miser a vo
bis peto si qd p̄lm̄ a me qd m̄ nō
cōfido: fieri poteris: scilicet: heu nimis
selit: huius tā amātissimi fratris mei
consuetudo familiaritas: amicitia.
quātū voluptatis haberet: carēdo
nunc magia intelligā: q̄ fruendo:
Hoc saitis. Plura nō finit dolor. Re
lliquā ē vt ad id: qd p̄ difficile apt
oēs cēseri solet: hoc ē ad gratiaruz
actionem p̄pius accedam. Dibus
igē vobisqz imprimis. Magnifici
ac generosi p̄fides. Insignis q̄sto:
clarissimi eq̄tes. Facidissimi iurie
cōsulti. Leteriqz viri hūanissimi: p
eo q̄ hodierna die nobilissimi hoc
funus nostrū. vīta p̄fita decorare
minime grauatissimis hūiis totius
familiæ nole q̄s possū ingētes ac i
mortales grās habeo agoqz. Id n̄
parue quidē pietatis argumentuz
fuit q̄ hec tota n̄ra ciuitas hoc ex
treminz munus vale amantii nostro
dederit. Ut.

C Eratio funerea communis. Fra
tris. Gregorii Britannici.

q. *Vidē caduca*

quamqz brenissima sit hec
mortaliū vīta magnifici. Rectores

Equites illustrissimi. Egregii orato
res. civesqz p̄stātissimi: satis sup
qz quotidianis edocemur caſibus:
Alios. n. in ipso lucis erordio. moſ
nascētia subsequit. Nonnulli in me
dia decadit iunctū. Quidā ho
r si potiri seculo lōgiſculē vident
senio tñ cōfecti deficere necesse est.
Hec q̄ppe nobis domestica sunt. l
diesqz experimēto pbant: quo qui
dē sit. vt eos min⁹ debetā ferre do
lore qn̄i p̄tigerit q̄s tā fint famili
ria tanqz et ēplo notissima. Lōdītō
nis nūqz n̄r enō fortune mutatio ē
Itaqz dulcissim⁹ parēs nū. Egregii
civica hodierna die in fata cōcessit:
Lui⁹ qdē acerbissimo casu: si tamē
acerbissimus dīci pōt nūm̄lo et ego
vtiqz dolore affectus suz. q̄ eis mul
to studio multoqz honore obserua
bā: eis ob inclītaz nobilissimāqz il
lā familiā. tā marime ob sp̄sus ho
nestā religiosamqz cōsuetudinē. q̄
oīa qn̄i ita sit vītā quā hec puto co
hīberē lachrūnas. nūqz eḡissim⁹ clem̄
tissimiqz dīci nūntū creb̄is alo cogi
tatiōibus volutarē q̄ summa pul
dētia sua. cūcta disponit. q̄ sue iesa
būlis sapie lumīnib⁹ cīrūspicit in p
tēck. dījudicatqz vītūversa. veren
dā si qdē ē ne quā necessarios ca
rosqz n̄ros p̄ quadā misératiōē ex
ipso vite cursu ad se euocauerit si
ultra q̄ par sit cōtristemur exarde
scat in nos q̄si de iphi⁹ puldētia q̄
rulos elūsqz qua nos ira deschiat
Eā staqz ob rē paulinū mēte rece
pta ad vos p̄fītē fīmūculū facio. vt
oīum. si quē cōcepistiſ merorē p
cul. lōgeqz ppulsetis. Que. n. occa
sio ista ē. vt fidet iusticie modestie:

litterales

tpantie.ceterarq; virtutis plenit
virū lugere debeatis.Lugeat mor
tu⁹.hille que gehena suscipit. que
tartarus deuorat.in cui⁹ pena etet
n⁹ ignis estuat.nō quox eritum an
gelorum turba comitaf.qb⁹ obutam
ips⁹ occurrit.Grauemur magis si
diuit⁹ in tabernaculo isto mo:q ha
bitem⁹ qm̄ qdā hile mo:amur.vt
ingt apostol⁹ pegrinari a dñio.
Ridebitis sororice arbitrio:Jō do
lem⁹.qm̄ vīta beccis.que tātopere
vlligebam⁹.Aliqd ne noui ei cōti
git: Nōne mortale flum sciustis:
hūe qppc terminati ab letite om
nisi ortu.egetis q̄ sib eclo sūt reb⁹.
Indissolubilis atq; sancta qdā lege
nā sitit.Nā qui ex h̄is terrestria
ista constituta sint.vt dissoluant oꝝ
aliqui:in testinū nāq; bellū inter se
agāt ipsa h̄ia.at quoꝝ alteru exi
terit vītor.cū repēte in clementia.e
qbus cōpactū ē resolutis co:p⁹.Si
calo: q̄ hōl ē.a suo h̄io algore.s.ū
nūc̄ fuerit.tū humani oēs art⁹ re
disquint in elmeres i satralē diē hō
ipse preuenit.Wouareha ille pho
phatū.Urist.in eo loco q̄ de ḡia/
rōc̄ fnotat.vniuersa q̄ ad hōe Lu
ce q̄ genesim veuiāt sūt necessario
eritū habere p̄firuz voluit ob idq;
vel cit⁹.vel serl⁹ oportere eorūpi.
Nō igit nobis dolēdā ē si c̄ vniū
excesserit qd̄ suerit mo:ituz.n̄h̄il c
nro d̄s subtrarit.nullā'olo nobis
Itulit iniuriaz.Nō inq̄ fundende
sūt lachrime si tātāp optimariū vir
tutū pens ad domiciliū p̄tutū diē
sūt clausit extremū.Quāobrē sum
me vobis si sapitis.p̄gratulandā ē
h̄ q̄ mortē obieris.h̄qm̄ ē sortit⁹ i

mortalitatē.neq; hō l̄gemisse dā ē
qm̄ ha e tēterrīma iucc o:bat⁹ sic.
q̄i poti⁹ letādū eccl̄si d̄z.ꝝ tā glo
se tā p̄date:nē debitū p̄soluerit.cō
plures legitim⁹ apud ḡetes: audita
natoꝝ nēee q̄ si lacrimas mō fluerit
se:h̄ ne mestie qd̄ vīli scissis p̄/
b̄.Alnoragoras maxim⁹ celebratis
simusq; ille i toto terrā orbe p̄hs
quā cōpta a nūciātibus filij earissi
mi d̄functis: cēt h̄ilarī p̄seldoq;
vnltū lufisse scr̄.Nilh̄l l̄xp̄ecatā
aut nonis nūneias. Mēmī.n.me
est genuisse mortale.Xenophon q̄
qz sūt mortales doctissim⁹ sūt ma
ioris nata morte l̄celcta:q̄ in p̄lio
eccl̄derat:eo:onā t̄m vponē p̄tēt⁹
fuit.Algebāt.n.solēne saerificiū.Dē
inde q̄ nā pacto oculbusq; scissis
vt accepit acerrime eōpugnādo.Ite
risse:capiti vnuo corona respuit:ac
ml̄nia.gbus holocaustū offerebat te
stat⁹ ē maiō:c̄ le ex filiis h̄tute volu
ptatē:q̄ amaritudinē v̄ mori sentī
Lacena quā sūtis i bellū misiss:au
dissertq; in cōfectū:icc̄re ingt en̄ ge
nuerā:vt cēt:q̄ p̄ p̄fia n̄ dubitaret
occubē:h̄ qd̄ tot tātōs ḡtūlūm:
holes.q̄ si mori soldi:si dubitarunt:
ver cē libētī alo:vltroq; ad mortē
iussi eōmēorē: Nōnulli l̄estuātes
rogos.alj̄ in p̄fidissimos aq̄ru vo
ragines qdā hō p̄ p̄fia,p̄ parētib⁹
pp̄q; p̄ amicis tādē:occubē neq̄
ēḡ so:midarūt.ꝝ quā ob eāz.Nūl
lā ob altā putem⁹:n̄li p̄p̄ bus⁹ nū
di calamitates.mis̄ias:crānas.dō
los:fūtūtis:caliditātes.ae vt tādē
ad lm̄arcessibilē illā eternāq; bea
titudinē p̄tingere valerent.Dix.
Gratias age. b. 13

Sermones funebres

Oratio cōmmissis funebribus Fra-
tris Gregorii Britannici.

Olcet nōnūl

Il Magnifici dretores Equi-
te auro dignissimi. Splēdissimi
Iurecōsulti qui se se oratores p̄fici-
tur: et poētæ mella solos se emanci-
re p̄fidunt: quā huius generis ora-
tiones funereas sunt habituri. Ime-
dit̄ desuncti laudes ceteraqz orna-
menta adducere atqz in eis pre se
serendis mirū summodum operā na-
uare: quorū quidē sententiam vtrī
p̄stantissimi: p̄filiū meū non est in
presentiā velle me imitari. Nam
quā per desideriū huīus Dñi. N.
nostrī: vtrī siquidem optimū. M. Do-
mū videam totā lugubrez meroze
multissqz in luctibus esse multo sati-
us fore duri: ea me nūc potissimum
discere: qne lenire nec renonare do-
lorē hand integrassere. faciant. M.
hi tigū sat erit vestris hūanitatibz
hoc vñū p̄suadere q̄z benignissima
oratione mortem. s. ipsaz ab oībus
equo animo eē serendā. Facite tigū
tur vos mihi attētissimos: et que di-
cturnis sum aīs aduertite vestris.
Mors itaqz teste platōe nīhl alid
ē q̄z aīe a copore dissolutio. Uſi et
Petrarcha. La more el sine dūia
p̄gion obscura. Alalma gentilis: ale
altre nota. Cha nel fango posto
ogni lor: cura. Que quidem mors si
qd nouū aut insolū eē: sūmope-
re dolenda foret. Ceterū quā latif
sime pateat: illū oībus equā esse: ne
miniqz parcere. a mortalibus equo
enīmo tolleranda sua videt. Quip

pe oīa orta occidunt. Lōstat enim
eternaqz lege hoc positū ē: vt p̄ficit
genitum nīhl. Stat sua cuiqz dies
breue et irreparabile tps oīb̄ ē: vt
te. Et Horati⁹. Debem⁹ morti nos
nostraqz. Enīmuero hec ē illa: q̄ so-
la fateſ: quātula ſin hoīuz corpus
cula. Mors hec. 7. Reges q̄ a p̄n
cipio p̄dite vrbis Rome regnarūt
abſtulit. Mors deide Cesares oēs
rapuit. Mors insubīū Duceſ Ily-
lustrissimosqz p̄ncipes ac bellorum
duces clarissimos fecū depacelſ ei co-
egit. Sed vetera nīmū cōmemoro
vulneri p̄fleco stupē artis mee:
quā in hac patria deſiderato: ū in
gens catervā mihi ſucurrīt: et qdē
p̄boꝝ hoīum. Nā proh dolor. vbi
nā est patrī ille vir Dñs. N. hu-
ius patrī pater cū tā clara libero
rī ſindole. Ubi. M. vbi. N. vbi. N.
vbi. M. M. vri ū qdē crudelissimi
litteraz. Ubi oīum. N. legū p̄fes-
ſor. Ubi. N. ille phisicus egregius;
Ubi terī ille Latō Sener. Cliba
redus ille Dausd teste Aug. Quis
ē hō ſinḡt q̄ viuūt et nō videat mor-
tē et. P̄fleco hō ū vitā eū mor-
te mutaret. Atqz h̄ eius certe gñis
holes ſucre. quorū pp̄e in p̄mis dī
uina ope: opa. aueroritate: et p̄filijs:
illud factū. iſtud phibitū. hoc fabri-
catū. Idqz gestum est. vt merito hoc
corruptibile corp⁹ iudicis corrupti
hūitatē maluerint. E pe p̄fici tñ
erat. tā mane q̄ vespri apud ſop
hoſce vlos graues et patricios cer-
nere dignissimos. Multis illis erant
fabij multiqz Latones. Sed vñ dī-
gressi ſam⁹ aliquā uña fdeat oīo. U

litterales

84

detis ecce viri p̄statissimi q̄ sit cōc
mori. Oēs. n. ipes nascimur: s̄ pes
morimur: illū i Māro Māluan⁹
ait. Optima quez dīcs mīfīs mor
talib⁹ cui p̄ima egit. Subeūt mor
bi tristisq̄ senect⁹. Et labor: t̄ dīre
rapit inelemtia mortis. Que qdē
res nos lugere phibet: ppter ea q̄
quotidiane necs iteritusq̄ multo
rū sedationē mercudi afferūt pat
est apud Homer. Cicerone testi: t̄
tusculanis q̄ sic latine canit. Nāq̄
nimis multos: atq̄ oī luce carētes
Lernim⁹ vt nemo possit meroze va
care. Quo magis est equū tamultus
mandare pemptos: firmo alo t̄ lu
ctum lachrymis sinire diurnis.

Quinetia si virtutes ipsas Cardi
nales p̄sumus nulla erit cap: que
nos nō arguat: t̄ a luctu deterreat.
Alderis in p̄mis fortitudo: q̄ nos co
alo eē dicit: vt oī que hōleuenire
p̄st: fortiter tollerem⁹ p̄ nihil pn
temus. Alderis t̄pantia: q̄ turpiter
negter effeminateq; facēt nihil pa
tietur. Nec iustitia sinet nos facere
ista: assērēs duab⁹ de causis nos su
fustos esse quū seram⁹: q̄ v̄tendū
acepsin⁹ moleste reddidisse. Naso
ne ubente vita data ē: v̄tenda da
ta est sine seniore nobis mutua: nec
certa p̄soluenda dic. Atq̄ itex. Fa
ta manēt oēs: oēs expectat anar⁹.
potitor: t̄ turbe rit satis una ratis.
Tendim⁹ hac oīs metu p̄peram⁹
ad vuā. Oīa sub mora vocat atra
sinas. P̄ adētie vero qd̄ r̄sdeblī⁹
dicture veritate sola se cē contētā.
Quō ad bñ sic etiā ad bñ viuēdū
Quare si vim legēq; ipsius mortis

si rē ipax: q̄ luctu retat p̄sideremas
Si deniq̄ virtutes cōsultrices h̄ic
velimus: n̄shil ē viri. Probatissim⁹
q̄ mortē lugēam⁹. Ea ppter Dñe
n. Vlosq; filij dulcissimi. n. t. M.
desideriū p̄s vestri. M. viri si qdē
optimi: dē vita manebat eo animo
tolerate: vt poti⁹ clemosynis: t̄ oīo
nibas: q̄ lachrymis eius aliam si q̄
forte labē detinet redimatis quo ce
lerius redigatis v̄b̄ heati semper
no euo fruunt: ad quā glo: lam illo
nos perducat tē.

C̄ Oratio cōs funeb:is Fr̄is Gre
gorij Britannici.

VIII MCCUM

reputarem viri p̄stantissimi
quonā ḡē oīonis. Huīsce viri
grauiissimi ob: tu v̄tendū fore: ppo
laissimq; mihi de dolore lenuendo
fīmouē facēt extēplo p̄sto mihi sue
re Stoici t̄ Peripatetic p̄hi pluri
mū inter se de affectib⁹ hōliū dis
cretētes. Stoicis. n. placet sati⁹ esse
nullos affect⁹ admittere qd̄ diffici
le qdē: t̄ arduū valde v̄dēt: q̄ eos
h̄ic t̄ tēperare sicuti Peripateticis
eis v̄sum est: sic dīcētib⁹. Nos ho
mītiones sum⁹ oīa nobis negare
nō possum⁹. Dēdem⁹ sed par. Lō
cupiseam⁹. s̄ moderatē irascamur
sed placabimur. Hōz ego p̄spatet
coꝝ v̄z fūlam fecut⁹ icreditibili sum
moq; dolore putare. T̄ fin. M. con
sortis sue desiderio tabescere atq̄
afficere debē. n̄sh mihi succurreret
ea hōle prindētia p̄ditū v̄sq; fuisse.
vt nō h̄ac dūtata. s̄ alios plerosq;
casus aduersos t̄ suo amore p̄inga.

Sermones funebres

Ille quo ait pessus fuerit. neq; se
cuit ac sapientē decet vix. Quispe
Sapiens Ecce Homo Seneca ad
dēm cursu multū: et interit nō si
paupertas: nō si luctus: nō si signitia:
nō si dolor: sapientia faciat: pede rseret
si iterit? H̄ illa ibit: et iter illa iuxta
illud Gibelliniū dicit. Tu ne cede
malis: si h̄ audacter ito. Enim vero
credideris ego atq; ad cor rez veluti
explo: atq; mihi persuadereo. Dñm. II.
Illa suaz p̄ficiū penitū ac medulli-
tē libibisse: nihil v̄ quā acciderit ad
mirari: nihil q̄d quenam: nō cūveni
re posse arbitrari. Ea pp Tertius
ille p̄cipit do sic dicē solebat. Q̄ es
quā sc̄de sunt res marte: t̄sc marte
sc̄ca meditari oī: quo pacto aduer
sam crūnā ferat: picula: dāna et ilia
p̄gre rediens sc̄ca cogitat: aut siliq
petri: aut vrois morte: aut morbi
filie. Lōta cē posse ne qd vñq; alo
nonū accidat: q̄qd p̄ter spem ene
nerit: oē id putare cē in Incro. Atq;
etiam illud Enec Trojani dicere. Qia
peepi atq; alo meū aī p̄gī lectr,
eo aduersu ei ḡnis holes q̄b n̄ce
lōga vita: nec in itay reç v̄sus atq;
ergentia geq; p̄sicit. Inuechis Ju
uenialis haud iuuentia dicē. Ut n̄
hil in meli tot rex p̄scis v̄su. Ma
gna eḡdē sacrī q̄ dat p̄cepta libel
lis v̄ctrix fortunē ē sapia. Dicim⁹
aut̄ hos quoq; felices: q̄ serc lēomo
da vite: nec factare ingū vita didi
cere magistra. Hos t̄i duros affe
ct⁹ has al p̄turbatiōes et passiōes:
q̄ sepenfiero circa p̄ngalē amorez
accidere solēt: multeb:is serc tanq;
Ibecillis lēostas ac m̄hime firmas

tollerare ac p̄peti nō p̄d: qd q̄d
duap clarissimaz multer exēplum
Emōstrabim⁹ altera h̄p Julij Le
faris filia p̄mis signatē Romanorū i
peratoris. Altera Latonis uticēsis
Julia nēpe Lesaris filia: magnis
p̄opei orox: quā viri sui vestē san
guinolētā eāpō Martio domum
relatum tri vñdisset: metu territa ex
alo p̄cidū: p̄tāq; sā v̄o p̄ceptā ej̄
cere coacta ē demūq; ita exp̄francit
Portia vero Latonis filia et Brutis
plurim⁹ qui vix suū i Thessalia v̄
etū et iter p̄ceptā cognosceret: desiclen
te fibi ferro: ardētes ore suo carbo
nes sumere ausa ē: minilebris aīo pa
rētis sui mortē imitata. Ples alq̄s
.v.p. vob cōmemorarē mulieres: q̄
vel nature ibecillitate vel n̄mīa in
vitros indulgētia: suos affect⁹ min
me tēpantes mortē fibi p̄stacū q̄s
ols: ne vos vlo efficiam tēdio p̄te
reco. Quādū ligū int̄ vitros matrē sa
p̄leas: et ceteros. necēt et mulieres
h̄tū ad affect⁹ sedādos iurta peri
patheticop̄ suaz inēsit. Et h̄is q̄ assi
ca a nobis porata sunt latissimē p̄z.
Quādū vt aliquā modis hūc oīo
ni sacram⁹ elegātissime atq; verissi
me etiā a Stoicis illud paradoxō
dicili est. Q̄ es stultos iſanrc. n̄rl.
T̄ratio cōis sanebris Fratris
Gregoriū Britanniæ:

X fonte hōe

statis. v. Probatissimi p̄t⁹
vna elicit quā sortitudinē: et aī ma
gnitudinē appellat philosophatēs
cāq; in potētia aīe. q̄ rōnalis dī lo
tu h̄ie volū. Uia. n. put vult Arī.

litterales

super Ethicorum pmo. duas hz ptes
sine potestis qz altera rōnis ē pti
ceps altera hō exps. vñ quā pcpis
vt nobis metipis lpm? hoc pcpis.
vt rō lpa coercent temperatē. Nam
ē in aliis oluz sere nā molle qdd i d
missuz hāsc enervatū quodāmō i
lāguidā. i si nshil alid eēt. nshil eēt
hoic dformi⁹. Tercie Liccrone l. 2.
Tul. Sz psto ē dha oīuz i regina
rō q pnta p se : i pgressa lōgi⁹ fit
pfecta vt⁹. Et q deniqz nascit illa
cui⁹ ope mlti Clarissimi viri filiorū
snoz obitū nō egre. h̄ equo alo di
uina grā spiratē pculere. Letez ut
oēs intelligat quorsuz hec nrā tēdat
oīo aīi oenlos. vob viri. P. Clarop
holuz tria adducā crēpla. qd⁹ qdē
scīt lcebit qzta al eqnūitate ac to
lerātia huiscemdl. acerbos imatu
rosqz easus pstatissime passi sūt: ad
quoz qdē imitationem i tu Dic.
. N. desideriū dulessimi pūis tui nō
moleste scrēdū eē intelliges. Nunc
aduerte qso ad memo; atu dignissi
ma. Paulo Emilio Romano Lius
clarissimo: ei dico: q d̄rge p se trīph
phanit. Erat. 4. filij: duo in adoptio
nē alipz familiap. dati. Seipso vñ
i sabi⁹: duo ēt in pte rete: quos
ex alia vrore postea suscepit. Hop
alē qnqz dieb⁹ aīi trīphū: mo: m⁹
ē. 16. anno: etate. Alē duodeci: an
nop etatis tertia die p trīphū de
cessit: nec fuit qslqz Lues q hāc filio
ru. Emili: casu si dolent ferret. Emili
li⁹ tñ recta rōne fret⁹ sortitudinē i
pstatā nō solē aduersus arma: sed
aduersus oēs sortunā ppter hādaz
ratus: ea moderatiōe moriē filioz
tulit: vt sc̄is aduersa: i domesticas
publicis obscurata: dignitatē i ma
gnitudinē rerum neqz v̄ turparet.
nā statyp⁹ sun⁹ pmi et filio: q de
sunct⁹ ē trīphānit. Alio deinde p⁹
trīphā v̄functo: plim Romanū
pclonē vocant. Ibiqz s̄ba fecit si
hōs q psolatiōis l̄disgeret: h̄ plane
q eīnes suos ob ei⁹ lecomodū lugen
tes psolaref. Erat clus oīo apud
Plutarchū Lheronēs p̄bz: i h̄
storici clarissimi. Quid⁹ Marsias
rex: hoc erit alterum: Superioris La
thonis collega: filii: i ipē sāme pie
tag marlēs spei: i q nec pna cala/
mitas accessio fuit: vñlēm amisi:
Quidqz se obitu ei⁹ subrētū i ener
suz videret: ita volozē altitudinē eō
filij coereuit: vt a rege lnenis pro
tinis curiam peteret senatumqz
quē eo die habere opportebat euo
carer. Quid de Anaragoza dice/
mus. Hoc erit ultimum. nōne quiz
sibi enunciaretur mors filij: nunclo
inquit. nshil mibi teste Valerio su
erpectatum: aut noui nſclaz: pro
pterea q illum et me uacti scibaz
esse mortalem. His animaduictis
multisqz alio: q sibi adducere ve/
lim: hec dies me deficiet. Prosectoro
vbi. P. illi mshil dolendi vident: q
bus oēs vita mors fuerit: necno q
enios simulat i bachanalia vñfuit:
nō qui vñst in laude: non qui vita
hāc mundanā omnemnō patriā
sibi: sed pegrinationē cr̄stmarunt.
nam patria nostra i pnersatio nrā
silo clamante qui apostolatum ade
ptus est: in celis est: ad quaz ipsam
eo quis felicior nobis. ac beatior

Sermones funebres

videti debet quo et lensus simili: ce
lertusqz redierit. Non igitur. P.L.
tam flendus est hic noster. Dñs N.
qui tuensis virti boniqz filij officiū
executus: ac mundana pegrinatio-
ne vinculisqz corporis liberat⁹: fit
quasi longo possimino ad supernaz
rem preuocatus. ne minus vnu re-
rum atqz prudentia predit videa-
mur q̄ lacennā mulierculā illaz tra-
dunt: que quū filiū in aie pro p̄fia
interemptū: sepeliret: aut veluti la-
mentanda. Sit flendū miseros: hy-
laris te nate seculero cōdo mētā pa-
riter et lacedemoniā huiusmodi hō
ba quicunqz sane mentis hō ac bo-
nis precepis imbutus emittit. que
si quis effica citer anribus admisit
non ignorabit ita filios esse procre-
andos: qui meminerit his a deo et
acceplendi spūs et reddendi eodem
momēto temporis legē dicit. Utque
vt mori nemine solere. qui non vite
rit. ita ne vitare aliquē: quidē pos-
se. qui nō sit morturus. Dicit.

C Etatio cōmuniſ ſunebris Fra-
tris Gregorii Britanici.

Olimnis vos

n Ignorare de dormientibus
ut nō p̄tristemini sicut et ceteri. qui
spē non habent prime Thim. 41.
Entmuero si altā vitā preteritam.
Sicut pagani et ceteri. qui spē non
habēt minime sperarem⁹: N. vosqz
. N. et grandis nobis suerat super
defuncto nostro luctus assumēdus
tum qz eius vita nobis gratissima
fuit aspectusqz suanis ut sapienti vo-
ce meriti de ipso dīci potuerit. Dile-

ctus deo et hoibz. c.m. l.b. c. quise
cunctis amabsem. prompti libra
lemqz exhibuit. vt ad eis veluti ad
fratré p: op̄iū qnisqz pro sua neces-
itate recurrere. tū quia i hac apla-
re. p. vel ciuitate nostra. que bonos
semper requirere p̄suicit. Ipse insti-
cie zelator in cōfilijs p: o nudo. pan-
perum tutor: viduariisqz et p̄p̄il-
lorum strenuissimus ac acerrimus
defensor: q̄ plurimū vtilis erat atqz
necessarius. Sed aliam vitaz. patri-
bus quondam reprobam per eū
quo nobis vita est acquisita. firma
fide credentes. et ad eam similes vi-
ros virtutibus consertos accede-
re posse minime dubitares: iurta
p̄epositam Pauli sententiam ne
quaquā tristarl verum potius ma-
nilbus applaudere debem⁹. Solet
nimirū perfecte diligentia talis esse
consuetudo: vt quim amicus d vo-
raginc p̄ocellarū liberatus portuz
tutissimū caput fibi vchementius
collens. Qui autem mari cōsimiliis ma-
riqz detersor: h̄ vita p̄sistat ex Aug.
sententia possumus indagare vicen-
tis. Vita hec est vita dubia. Vita
ceca: vita erūnosa: vita īmūda: ma-
loz dīsa. Supbox regina: miseris
et erroribus plena: que nō est vita
dicēda. sed poti⁹ mors: in q̄ momē
eis singulis per varios mutabilita-
tis defectus: diuersis critlop generi
bus morimur. Nūquid ergo q̄ h̄c
vitium in mūdo dicere possimus
vitā quā humores humidat: dolores
et extremitat ardiores exiccat ac-
ra moribant: letuula hebetat: ioca
dissoluit: tristie p̄sumunt: sollicitu-

litterales

33

do coartat securitas hebetat dñi/
tie lactani: paupertas dejecta: inue-
tus extollit: senectus incuruat: insir-
mitas frangit: mero: deprimit: et his
olbus mors furbunda succedit: si
mulqz gandhs cunctis: iusti penose
vite sine imponit: ita qui esse deche-
rit nec fuisse putent ille. Si ergo ta-
miserā vītā cuius noster cuasit ade-
ptus melio: e: nolite cōtristari: sicut
et ceteri qui spē nō habent: sed po-
tius exultate ne videamini de eius
glorificatione dolere: licet. n. charissi-
mi iste tante probitatis fuerit: to tqz
ac tantis virtutibus ut merito de-
buerit vīta presentia decorari. Pro
quinqz tis ipsius hoc nō debito: ve-
rū potius benignitati vestre a ser-
bentes inumeras vobis ac immorta-
les reserunt gratias sc̄e suaqz vīs
opportunitatibus offcentes. Vobis
nibolim⁹ ille retribuet. Qui sine
fine vi. et regnat. Nō possū si doler
et graniter quidē fratres charissimi
qui me sentio nō. ea esse eruditō:
et litterarī scientia: qualē forassē et
vos in primis sperastis et ego mari-
me optarim. Vereor. n ne expectati-
oni vestre et desiderio satissaccre nō
possim. In oī namqz gratic scientific
oportet cuī qui alīs aliqd monstra-
turus est pfecte eruditā esse: ne si ce-
cūs eccō ducatū p̄stet: vterqz in fo-
rū denoulatur. Quare vnu ē: qd
a vobis suppliciter peto atqz pten-
do: vt si forse a me minus luculentē
minus ve ornate: q̄ p̄fidebatis alli-
qua circa hęc litterarę studia vobis
precepta fuerint tradita. nō iam vo-
luntati mee: que egregia est et mirissi-

ca in vos: q̄ ignorantes ascribatis.
Id tñ vobis velz exploratū sit me
pro virili laboraturū: vt mihi ipſi si
deesse possit agnoscere. Dilectas
ceteras meā nō desiderabitis. Vclim
si licet cor meū itueremini. Intell
geretis mihi mihi magis cordi esse
q̄ vobis vniuersis rē gratā sacere.
Sed vt hęc omittamus illud acci-
pientis: qd volo enī erga vos oē
beniuentie testimonii esse in illis
fore dc qno vobis omnia polliceri
poteritis. Mihi mihi gratius a ce-
dere poterit q̄ vestris scr̄iūre com-
modis: et ea oīa saccre: que ad vīs
tatem vestraz perihere arbitratuſ
fuerō. Ad lectionis: aut explanatio-
nem descendemus.

Oratio funebris cōmuniſ Fra-
tris Gregorij Brantanei

n **O**n possū nō
dolere et graniter quidem.
Mag. pretor. Excellentissimi docto-
res Limes ornatissimi. vosqz ceteri
viri Britenses p̄stantissimi qnom
me non sentio ea esse eruditōne et
litterarum scientia: qualē me for-
tassis et vos imprimis sperastis: et
ego marime optarim. Vereor enim
satis ne expectationi vestre ac des-
iderio satissaccre non possim. In ol-
nāqz dicendi genere oportet cum
qui coram alīs monstraturus est:
perfecte eruditā esse: ne si cecō ecc⁹
ducatū p̄stet: vterqz p̄oculdblio
in forū denoulatur. Quare vnum
est: quod a vobis suppliciter peto
atqz ptendo: vt si forse a me minus
luculentē minusve ornate q̄ consi-

Sermones funebres

debatis: aliqua e'rea hec funerea
ornamenta: fuerint precepta tradi-
ta: nō tam nec voluntati: que egre-
gia est: r mirisca in vos virti Britie
ses: sed tēpo: is angustitat: que me
habuit aut ignorantie potius a' eri
batis. Id tamen velim vobis explo-
ratum sit: me pro virili laboraturū
ut mihi ipsi nō deesse possit agno-
scere. Quom ita qz: soleant nōnulli
qui sese oratores profitentur: r elo-
quentiam solos sē nō ignorare cōsi-
dunt huiusmodi orationes fune-
reas. sunt habiuntur: in mediis defun-
cti laudes ceteraqz ornamenta p: o-
scrre: si projecto mihi nō solādī gra-
tia mestos occidisse videntur verū
ut docti potius disjudicari valcat.
Nos igitur operā nauantes: ut qz
falsa qz fallacia sint in cognoscēdīs
bonis hoīum iudicia positis agno-
scere illud Satyrici poete Juuena-
lis Satyrā decima qz diligentissime
examinaudum ducemus.

Omnibus in terris: que sunt a ga-
dibus: visque.

Auroram: r gangem: pauci digno/
scere possunt.

Vera bona: atqz illis multuz dñcer
sa: remota.

Erroris nebula. Quid enim ratio/
ne timemus.

Nut cupimus: Quid tā dextro pe-
de concutis vt tc.

Conatus non peniteat: votique
peracti:

Multi sane extant: vīri pbatissimi:
qui diuinas r elegantiam: atqz hu-
iis mundi gloriā. Qui etiā longa/
nimitate vite bona esse autumant.

Sed de dñstḡ quid dicat Roma-
nus ille poeta clarissim⁹ Tibullus
libro tertio andiamus.

Nam granc quid prodest pondus
mihi diuinitis auri.

Aruaque si sindant pinguis mille
bucis:

Quiduc domus prodest: frīcis lns-
ra colūnis.

Tenac hinc tuis: hinc earyste tuis:
Et nemora in domibus sacros int-
tantia lucos.

Aurateqz trabes: marmoreumqz
solani:

Quiduc in erithreo legitur que lit-
tore concha.

Linctaque sedonio murice lana
sunat:

Non me regna suuant: nec littus
aurifer amnis.

Nec quas terrarum possidet orbis
opes.

Sed omisis ceteris: ppterea qz bie-
nis oratio a me nunc est habenda.
de longanimitate vite pauca peur-
ramus. Non ne Junenale teste: hec
est data pena dñi viuentibus: vt re-
mota semper clade domus. Multa
in luctibus: inqz perpetuo merore: r
nigra ueste senescit. Multa prete-
reō mala quop olum si cataloguz
facere instituerē: hic dies me desice-
ret. Sed accipite qnco viri optimi
aurea verba: atqz diuina: que sene-
ca cordubensis scribit ad suis lucil-
lum epistola nonagesimateria in
hunc modū sonas. Obiurgamus.
quottidie satqz qz ille in medio vite
curla raptus fit quare ille nō rapit
qz ille senectutē: r sibi alījs gra-

84

nuptiales

nem longius extendit. Utrum obsecro equus iudicas te naturam an tibi parere naturam. Quid autem infestum citissime creas: unde utique excedit. Non ut dico vita animus curandum est: sed ut satis. Nam ut dico vita mus fato opus est. ut satis: animo. Longa est vita si plena est. Implementur autem quom alius sibi bonum suum reddit: et ad potestatem sui se trahit. Quod quidem assecutu-fuisse dicitur. Antonius Britanicus nemini dubium est: vita atque mores eius preempli. Ea propter diec Joannes et tu diec Antonius Britanicus nemini dubium est: vita atque mores eius preempli. Ea propter diec Joannes et tu diec Antonius Britanicus nemini dubium est: vita atque mores eius preempli. Ea propter diec Joannes et tu diec Antonius Britanicus nemini dubium est: vita atque mores eius preempli.

Cratio matrimonialis Ioannis Britannici.

L

Si mihi iure

Ietandis est magnifici Rectores vosque Amplissimi priores Brasiliani que ea mihi dicendi materia sit oblata: quod nichil olo in actina ciuitatisque vita versanti potest esse neque iucundum neque pauciem perdi. Non possum tamen non commoueri: quoniam intelligo eam dicendi facultatem minime assecutu esse quod est vestre de me expectationi et regregie me in vos voluntari salissimamente possum. Non enim me sugit in hunc locum nichil sanctissimi perfecta ingenio: et laboratu industria afferri oportere De matrimonio enim laudibus. et nuptiali bono dicendum est. Itaque eos

derant imhi imensa et innumerabilia proptermodum esse beneficia quae homine naturae largitus est prepotenter deus matrimonii visum est et rei dignitate et fructu ceteris omnibus anteponendu. Quod sacramentum quidem quanti facienda sit nemo est vim qui non propterea intelligat vel ex hoc maxime quod ab immortalis deo institutus fuisse certus scimus qui in padiso terrestre dicit primis parentibus. Credite et multiplicamini et replete terram. Quare eorum explodenda est in modo vanada ut heretica opinio: quod affirmabant in statu pinguii holes seruari non posse. Nam quoniam id sentirent: deus ipsius qui pinguis auctor et institutor fuit: peccati auctore statuerat. Sed misericordia pene omnes sanctissimos viros veteris testamenti vocationibus populatos fuisse. Nec soli Adae primi parentes nomen. Sed et Enoch translatus fuit in paradisum terrestrem. Noe qui fratres fuit in diluvio. Illos tres patriarchas gloriosissimos Abraham Isaac et Jacob prudenter et sapientissimum Joseph Mosen illa legisdatorum: quod adhuc vobis meruit deum videre et allego. Cantorem spiritus sancti. David prophetam. Ezechiam qui fecit sole redire in celo. et lignis. Optimum illum Iosuam. Denique et ipsam omni matrem mariam desponsata fuisse Joseph quoniam non per hoc item est per se facta est pinguis. Illud est nos singere non vobis dominum Iesum Christum nuptias iteresse voluisse factis in canagallie: ubi eas praeparando et presentata sua decorando aqua non sine materno miraculo in vino auerterit. Unde et Augustinus ille sanctissimus ait.

Sermones funebres

nuptiarum bonum: semper quidem bonum est: Quod bonum semper fuit in populo dicitur. Quid ita: quia quoniam ex matrimonio omnia bona pertinens: id omnino bonum appellandum est. Que bona ita: liberi ne potest: cognati: posteriique oes. Quid postea: hinc ita familię propagant ut quoniam unius edibus eapi nequeat in vias primi: deinde in cimitaies transcurrit et regnum. Quid alis ne adsum bona: Insinita: quomodo: quia per matrimonium immortalitas quedam nobis est: quae ex liberis ac nepotibus nobis paritur. Nam etiā corpore mortales sumus nomine tam nostrum per longum mistitudo genus immortale efficiuntur. Illud est accedit quod qui virorū adheserit filios et turpes vitat concubitus: illud quod seruat quod precipit Apostolus ut unusquisque suum vas possideat: matrimonij etiā beneficio et coniugali caritate et ardenterissima odia et gravissime inimicicie extinguntur. Quod quidem quoniam multis exemplis comprobari possit uno tantum sicut altero ut brevitate studeat contentis ero. Non enim ignoramus quādū Julia magis Pompei virorū et Læsilis filia in humanis egit sacerdos et generum aiorū confuctione vilesse. Qui postea trœulestissimo mortua fuit uero magno toti terraque orbis detimento bello: sed cimisum suo rore patriam penitus subuerterunt. Quoc quidem atrocitas non accidisset. si Læsilis et Pompei concordia communis sanguinis vinculo constituta mansisset. Non ne etiā scimus

per sabinas mulieres inter Romanum Romanorum primū regem et sabinos grauissimas inimicicias etiam aspergatissima bella restineta fuisse. Possem proposito per multa commemorare quibus ipsa contumelias honestas eluceceret usque considerare id vobis minime obscurum esse. Sed tamen ne tantum sacramentum debito honore defraudsre velle videar nonnulla statim commemorasse quibus liquido quod tamē non ignoraris vide reponeris quanto sit utilitatis esse secundum. Quis enim est tam a comuni sensu remotus qui non intellegit hominem statim ubi matrimonij vinculo se astrinxit quasi veteri deposita pelle novos mores sibi intendere: et ut sancta per laetiam et iuueniem intemperantiam etatem egit suam. tune deinceps ducta vrore vitam suam honestissimis ereretibus aequaliter modare. ea quod omnia sacerdotia que ad rei familiaris amplissimam pertinent: Emones enim cogitationes suas ad sua suorumque commoda consertit ut ea sibi more honestissimam patrissimilias pareret: quibus et se se et vero: em suam liberosque suos honestissime alat et vestit. Eademque ratione virorū ad rei domesticę conservacionem nullis parentes laboribus que industria mariti parta sunt quantum potest custodit tuncque fitque virtusque studio et diligentia ut res domestica in dies crescat et augeatur. Quod contra in his sepe fieri videmus qui sine contumelio vestram agunt eorum enim bona in dete-

nuptiales

vltis quotidie labuntur: ut pote qui
 bus omnes insidient: quia interim
 nulla sit custodi vigilatia sed oēs
 ea potius diriplat et dissipent: ut ol-
 no perspicuum sit matrimonio in
 hac civili et actiu vita nihil esse
 nee utilius nec beat⁹. Quid q̄ nō
 mediocris et piuglio percepitur de-
 lectatio: Nemo enim est: nisi satu-
 rus: qui non intelligat nihil esse taz
 sucedit tamq; seculis: quod ante-
 ponit possit et voluptatis: quā paren-
 tes et filiolis suis cape solent. Quā
 sepe enim videmus parētes varijs
 miserijs et sollicitudinibus referatos
 omnem illam animi tristiciam tene-
 re in sanitie osculis et blandis osculis
 congressibus lenire: Quid dicaz q̄
 sucedunt q̄q; voluptarii sit ma-
 rito: et se mulier constitutum sen-
 tit: cuius sepe sibi spectata sit mul-
 tis in rebus fides atq; probitas
 pudicetia nouerit parsimonia dilig-
 entia atq; charitate: nihil pro-
 feeto homini pōt esse suauiss: vero
 id. Quā deinde secunde vero: in
 mariti prudentia: filio: industria:
 ac mutua erga se voluntate: quie-
 scit: Sed quid dicam quā sit vo-
 luptati parentibus. quia in libertis
 procreatis tanq; in speculo sese in-
 tuciat. non solū esse sed perpetuo
 fore: hoc qui omnium suauissim⁹
 non iudicet arbitror esse nemine⁹.
 Sed ne nimio inuoluerit auribus
 vīs fastidi⁹ potius. q̄ voluptate⁹
 parlam omnissim⁹ que tare de lau-
 dib⁹ matrimonij dici poterant: Uid
 sponsam me sponsamq; conuertā.
 q̄ quo te exordio alloquar Margarita. Tam multa mīhi: quod ad
 laudem decusq; tuum pertineat:
 sunt dicenda: ut unde auspicet sim
 plementū nescius. In te enim omni
 virtutum numerus prefulget.
 Nam siue ingenij tui aemne et pri-
 dentia: siue fortitudinem per cōsta-
 tiā: siue animi modestiā: siue eius
 corporis tui honestatē: et prudētiā
 contemplor: nihil sane habeo qua-
 re te miris laudibus effundā nō
 censem. Ut igitur ab eis prudētis
 patres Amplissimi incipiā nemine⁹
 esse vestrum eritimo: qui tare puel-
 lam prudentissimā esse nō iudicet:
 omniq; cōmēdatione dignam. Nā
 quā in rebus humanis prudens
 sit agere. recta veraq; eum ratione:
 delectumq; habere bono: nū et ma-
 lorum quis insciabitur Margari-
 tam hac vna vīente ceteris omni-
 bus antecēdere. Nam quā hīs tē-
 poribus. illj quibus omnino nihil
 est iudeandum ecclēsū summū bo-
 non in dñitīs ceterisq; fortune bo-
 nū statuam existimātes hīne verā
 illā. quā q̄rīmus beatāq; vitā pen-
 dere ipsa Margarita omni mētis
 cecitate ingenij fulgore dīceta co-
 gnouit dñm nostrum tēstam chīstū
 quē asia ples ei⁹ hebreā multis eti⁹
 opprobrijs et cīciatib⁹ crat nec
 tradidit vēp bonū esse. cum q̄ abo-
 litis et antiquatis illis veterib⁹ ce-
 rimonijs et figuris nouum eondidis-
 set testamentā cultus mandato per
 spicuū cēt nemine⁹ fernari posse. ni-
 si qui sacrosancti baptissimatis aqua
 lanareint. Et q̄d admiratione ma-
 gime est postquēdū nondū puel

Sermones

la decimā etatis sue annū explene
rat quū dūlū quodā afflata spū
heb: eos tunc suos detestabili in er
roe versari sensit q̄ inuincibilis qua
dā animi duritia & p̄tinacia. d. nr̄z
Iesum xp̄m quē pp̄hete toties i ve
teri testamēto v̄tū p̄misérat nul
lo mō agnoscēt voluerūt. Nā quā
tenella adhuc ut dirim̄tate i edī
bus paternis Donati adhuc viue
tis hebreacis legis doctoris celeber
rim̄t suiq̄ postea mariti. David
eiusdem legis magistri crudelissimi
vantis documentis saliscis veteris
testamenti interpretationibus imbue
retur: aladuertit v̄pote q̄ ingenu
etumine nemini cedat: & aui & ma
riti oculiq̄s ludeoꝝ mente immen
so tenet: arā nubilo innoluit: q̄ quo
cūdīc prophetas solerti diligētia le
gentes nō intelligerent iaz illū mes
sim venisse: nec iam ampli⁹ expe
ctandū de cuius aduētu rotiens p̄
ditissimē iphi pp̄hete. Lōsiderabat
enīm diligētis exāmine p̄dera
bat ea q̄ a Zacharia & messia dicta
essent: de christo sine cōtrouertia in
telligi. Quā ait. Quid sunt iste pla
ge: in medio mariū tuar̄: his pla
gatus sum in domo eoz qui dilige
bat me. Nōnc apertissime uidet nū
si eoz oculis offusa cēt caligo itel
ligere possunt hunc cēt Iesum xp̄m
qnt ligio eritis eas passus cēt pla
gas quas Zacharias p̄. uidit atq̄
p̄ nonuit: Ut Margarita doctrinæ
hebreacis peritissima mēte suam ad
veritatē indagandā erigens ecce
ait. De Iesu xp̄o olo sensit Zacha
rias. Nam hec ola in christo fuisse
certissimū est. E simmēsaz puellesa

plētiā: que qd̄ viriles scrus uidet
eū nō sine sua ipsius p̄ditione nō
intelligit. ipsa adhuc p̄gnula cum
anime sue salute recte intelligit &
credidit. Mēre etiā pertrac: abat qd̄
a David pp̄heta dictū est idemq̄
super illo Zacharie dicto cōsentā
neū. Foderunt manus micas & pe
des meos. dinumcraverūt omnia
ossa mea: & dederunt in escam meā
sel: & in siti mea potauerūt me ace
to. Quibus olo colligebat de alio
nemine dcl̄ q̄ de Iesu xp̄o. Cacosq̄
suos ludeos appellabat qui qd̄ lá
vero verius esset non agnoscērent.
An nō dicemus hāc pueram diu
na potius q̄ humana erisere intel
ligentia & cognitione: Quid illud:
Isae pp̄hete: q̄ perspicaci mentis
acle intuens trutinabat. Tradidit
in morte a lam suā & eū sceleratis
deputat⁹ ē: & peccata multoz culit
& p̄ transgressoribus roganit. Nō. n.
Margarita ignorabat hec ostēdit
xp̄o dcl̄ qui seiebat inter latrones
& sceleratos cruci affirā fuisse. Il
lud etiā Isae cōcplahaē. Ecce v
go cōcipiet & pariet siliū & vocabit
nomē ei⁹ emannel idest de⁹ nobis
eū. Oculos igis intellectus sui ad
aplens sū amplius messiā nō expe
ctādū p̄spicerebat: quā lam et virgi
ne maria natū sibi p̄staret. Sed id
puellā matrem mouebat: & vt cre
deret sā messiā fuisse magis at
q̄ magis impellebat qd̄ apud Da
nielē sepe legere contigerat & post
ebdomadas. 62. Occidēt xp̄s & nō
erit popul⁹ ei⁹ qui cū negatur⁹ est.
Quā clare enī quāq̄ dñlucide ve
rū messiā fuisse Iesum xp̄m testat⁹

nuptiales

C. Daniel. Quid eū occisum trā a iudicis scriptō reliq̄t affirmādo popu-
 lis iudicē dñi sui iherētōrē: oī cū
 regno suo p̄itūrum. Que oī aī su-
 deis post efferaū illā in p̄dīsōem
 dñi rabiē acciderint maliū in ver-
 bis nō ē p̄sequēdū. Neq; n. insch
 estis Amplissimi patres. Lēporib;
 titi romanorū Imperatoīs: quanta
 eū oīlū iudicēt noīs populoꝝ cō-
 sternatiōe h̄ierosolyma sacer̄t̄ euer-
 sa. Ita. n. euersa sunt vt iudens ex
 ol regno suo ciectus p̄ omnē terra-
 rū orbē incertis domicilijs oībus
 nō solū ch̄ristianis sed ciectis natio-
 bus iuslūs erret atq; vaget. Quid
 hoc loco magis mihi libeat ercla,
 mare q̄ sld. O stolē t̄ lardi cor-
 de ad credēndū in oībus qne lo-
 cuti sunt prophete. Hec igit̄ t̄ alia
 multa his similiā qualia i vēteri te-
 stamēto scripta sunt quā sere quo
 tidie legeret bēneꝝ penitaret: q̄ a
 recto veritatis tramite decrarent
 iudei facile intellexit itaq; secū plu-
 rima volvens q̄ ex suis nemini cō-
 missere auderet mente sua cōceptit
 fidē iudicēta nihil cē vanis n̄ ihil-
 q̄ sallatinoꝝ: ch̄ristiana autē fidē n̄
 hil veris. n̄ ihil sanctis. Statuēs
 igit̄ anime sue qua n̄ ihil habet ca-
 riūs salutem parare cogitauit sepe
 adhuc vt dirim⁹ partuila quomo-
 do ignoꝝ: tibis suis ad fidēm ch̄ri-
 stianam: quā oī religiosissime cole-
 bat atq; tacita secū venerabat cō-
 fuger posset. Quicq; n. dicebat: qe
 qd cogitabat: qe qd agebat ad lan-
 dé dñi nr̄i iehu xp̄i referrebat. Cēs
 eius cogitatus in xp̄o erant. Quid
 plura cōmemorē. Tam multa cōti-
 nēter de fidē ch̄ristiana loq̄baſt vt
 parentibus suspitionē iudicerit ne
 ad nostra: qd tñ feci: castra vere si
 dei tanq; transfiga migraret. Ita
 qz p̄nēllā n̄i adhibitīs custodib;
 egredi domo nō patiebant: t̄ quo
 eū ab sanctissimā opinione deterre-
 rent nondū v̄tro maturā in matrē
 moniū David de quo sup̄a dicit̄
 est tradiderant. sperātes nuptiarū
 lenocinjs fieri posse vt p̄uelle vo-
 luntas imitaret̄. Leterū quo plu-
 ra ad clus voluntatē labefactādā
 siebant eo quotidie p̄uelle seruen-
 tiore ad religionē ch̄ristianam fere-
 batur alo. Uderat hinc anus. Nas
 patrē iſans amiserat. Uderat illinc
 mater: aderant cognati: aderat de-
 niz̄ oīs domestici quos varjs ar-
 gumentatōib; p̄suadēntestēs lōge
 meliorē nr̄a cē fidē iudicēta p̄uila
 dissimilato al sūt sc̄issimo philio in
 ea ducebat spē vt iā n̄ihil ap̄li⁹ eis
 oside p̄uelle et̄ cimēdā: t̄ o ceci t̄
 v̄loib; ceci iudei q̄ n̄ intelligebat
 q̄ callidū adolescētūle et̄ p̄gressu-
 rum philtū. Exspectabat uimq; t̄pis
 opportunitate: quā tādē naeta ē.
Memo: n. erat r̄pi dicent̄. Surge
 veni p̄tia mea: v̄lū tibi sei. cōcide
 reta: t̄ v̄enī ad me speciosa mea, co-
 lūba mea. Surge p̄p̄era. Ego p̄ te r̄a-
 biē t̄ p̄pestati sustinui. ego fuit⁹ q̄
 tibi debebauit excepti. Tristis ē seā
 ala mea p̄p̄ te v̄sq; ad mortē surre-
 xi a moriūs fractis moriū aculeis t̄
 iserni v̄lūculū dissoluū. Ecce trāfust
 hyems t̄ flores v̄lli sūt i tra nr̄a: t̄p̄
 p̄nitatōis ē h̄ ē purgatōis p̄cōp̄ p̄
 baptisma. excitata igīt̄ sc̄ip̄. mar.
 I q̄

Sermones

et quasi ad ostium spiritu pulsante
divino. qd in animo iam paruula
habuerat non minus fortiter et
constanter peregit. Matre enim
qua in credibili pietate colebat: ma-
rito: fratribus cognatis oibusqz do-
mesticis relictis eorumqz fictibus et
lachrimis respectis sentiens cum
allo danitico. audi filia inclina aure
tuā oblinisciere populum tuū: et do-
mū patris tuū: vesperi surgit: et do-
minū nostrū Iesum xp̄m quefutura
suntim domo discedit. Lqz ad vi-
cinam quandā mulierē sane hone-
stissimā fugiens sese contulisset: ab
eaqz esset admonita sibi tuto eē nō
posse abiens illico trepida una enī
victua ad edes pretoriā consuleat
putas sibi omnia sc̄e sibi ut fuerit
tuta et tranquilla. Quā Pet̄r⁹ Do-
natus urbis pretor magnificenter
intellecta eius adventus eau-
sa: h̄slari: vt est in omnes comis et
benign⁹ erexit vultu statuqz Lan-
re vrori sue que cum omnibus et
prise et etatis uīc mulieribus non
solum castitate et sapientia sed omni
virtutum genere certare potest tra-
dit atqz cōmemorat. Quanta autem
vtriqz animi leticia et suenditate
puellā tanqz optimā spiritualem h̄-
dam nacti: in domo sua habuerunt
cōmemorandum non censeo. Nam
quāta hic noster splendidissimus p-
tor bonitate et iusticia sit vos oēs
locupletissimi eis testes: qui quot-
tidie ut optimū pasto: et beneqz de-
repū. nostra incritā ac merentē: mi-
ris effertis laudibus: felicem omni-
no appellantes ciuitatē cui talē cō-

tigerit habere gubernatorem: qui in
omni seu tempestate seu tranquilli-
tate rex rectuz semp iusticie clavis
tenuerit. Sz hec qd plurib⁹ p̄secut
qui lá nobis intueri licet effusis
libertas habenis bodiernū h̄sc tā
magnifici nupiariū apparati cele-
bret: suaqz ipsius impensa faciat:
Neqz enim dñstē hominē qz am/
plias sibi soli possideat diuinas cō-
mendandas censemus: sed eum qui
quā locuples sit in alios liberali-
tatem exireat. Unum esse mihi qz
non mediocre vobis vniuersis ē al-
laturum voluptatē narrandū pa-
tau. Opere preciū. n. est audire pa-
tres amplissimi q̄pia quāqz offici-
osa inter ipsū pretoz et Hierony-
mū campagnolā patauindū ei⁹ scri-
bam contentio ora fit. Nam quā
vtriqz cuperent puellam suis sp̄op-
sumptibus alere: et tō dñi domi ha-
bere q̄dū ei prospectum esset: Hie-
ronymus ut omni stipatus et qui si-
bi haec tanta beneficentia gratiam
dñi nostri Iesu xp̄i p̄merci et cōci-
liare posse putauerit multis preci-
bus tandem pretoz c̄pugnauit ac
vicit: puellā habuit: quam inter sibi
as suas q̄benigne: pure: castis: no-
centerqz in hunc usqz diem habue-
rit nō putauit referendū. Hoc tātē
dixerō hac una pietate et caritate:
nihil enim deo elemosina et caritate
est acceptius multū apud deūvere
gratia inuenisse. Sic. n. illa quā q̄rt
mus oēs celestis patria nobis p̄a-
rat. Acceptā puellā curant statuū
rita mandatū dñi baptizari. Et per
quā sacerdotē: per eum profecto q-

nuptiales

Inter alios huius urbis sacerdotes
vite integritate optimus habet et
rerum scilicet antistitem.s. Agat.
Qui una cum vtroq; pretore et scri-
ba beneficij beneficio addetis in-
satigabili studio solerterq; diligenter
operā dant ut puelle quo letorē tā
facta christiana ageret vitā dos cō-
quiratur.Quā quidē dote q̄ faci/
le collegent incredibile dictu est.
Nō enim solē hec amplissima resp.
ēdūmūlī olūni consensu: sed priuati
etia clues multi nō relinquētes eis
quo semper Britanni ambularunt
liberalitatis tramite certatim quo-
dāz modo era couserētes paruo tē
poris spacio grande sane dote ag/
gregaucre.Ita ut Margarita nō
solē Petrus Donatus urbis p̄to
et Hieronymus campagnola pata-
ulnus scriba liberalitiae prosecuti
sunt. Sed tota ciuitas amplissimis
beneficentie finibus fit complera.
Emīta prosector Margarite diu-
na quadē voluntate et iunctētia suc-
cessere:nec Inierito.nā q̄s ēt al bōis
dotata ē ut Idignū nō sit si bonos
quoq; extremis q̄ ad bsi trāquille
q; viuendi marlo solēt esse adiū-
to exornat.Doleo veltemēter p̄res
amplissimū doleo inqaz insib; inue
ōrōnis mee vehicle p̄ amplissimū
puelle fortū campū decurrere nō
licere.Undiuissetis enīz puerā Etia
sem̄p;li suerit hebreā:modestia ca/
stitate:cōtinētia:integritate. nshil
enīm arbitrabāt optimis moribus
esse dignius.Ita semper visit ut in
ernōcio nshil sibi magis duceret
adversum:sciebat.n.ignatia vñ i

gens tabesceret et robur corporis hebe-
tarī. Itaq; nullū vñq; sibi tempus
vacuū dedit quin aut aliquid non
modo hebræce sed et latine legeret
aut familiē curā nō minus iduſtrī
q̄ sapienter ageret. Quare ut ōrōnis
mee sine imponam habes Phylip
pe aragonie qd̄ tibi marime letāduz
sit q̄ cā nactus es vro:ē q̄ iter alla
et corporis et fortune bona:qd̄ ante
omnia sponso querēdū ch:ad te la-
tura est egregios sanctosq; mores
nāz ut plautus aet:mulier satis do-
cata est: si bonis morib; donata
est: neq; etiam id tibi non solum
ēu Petro Donato p̄to:re v:bis et
Hier. capagnola quop; vtrinsq; l
puellam insignie fuit ut scis studiū
prahisit: sed eis vniuersia hac ciuit
ate nostra q̄ puellā ut filiā suā sin-
gulari quadam benevolentia com-
plerat et charissimā habet. Illud
etia tibi Margarita sūme sit incul-
ditati q̄ col iūmeni plūncta es:qui
ne figillatini eius ornamenta que
plurima sunt percurrā nullo virtu-
tis genere: si tibi aſiponi nō patet
te inferior est censendus. Que cum
ita sint nshil aliud nshil restat q̄ ut
ad ipm:qd̄ felix faustū fortunatēq;
fit desponsationis munus acceda-
mus. Dīl.

Cōratio conugalis christosorit
Barclay.

Galeni in prc

q̄ senti causa inq; hoc ornatū
nō tñ tantop; virop; frequentia au-
gustissimo loco oratorem esse opor-
teret nō sum nescius.pr. M. vosq;

Sermones

optimates & viri clarissimi. Nā sine
eontingi & sacra pcedarum vim p;
stantiamqz spectemus: res est in eu
sus laude viri humani vllum suffi
ciat ingenium: sive eorum qui in p
sentia hoc sacro iugendis sunt. Ut
etoris scilicet Martiengi & Lanre
maste claritatem virtutemqz intuea
mnr: altero nobis demosthene. ant
Licerone ad meritas corū laudes
referendas opus foret. Quod qui
dem quum mecum animo reputa
rem. intelligemqz prouincialon/
ge meis imparem viribus esse pro
fecto: ut ingenue fatear si per eos
mīhi licuisset. quisbus pro summis
erga me meritis nefas duceret ad
uersari. hoc diecendi seu munus. seu
onus q̄ libentissime declinassez. Ce
terum in hac mea quā dissimilare
non possum sollicitudine. qnum sin
gularis vestra omnin̄ humanitas
ac moderatio mihi p: idem perspe
cta atqz probata vehementer re
creet & confidere hortetur. et me
cum in re difficulti & subtaria confi
lium. quo constitui brenitate. & mi
hi alsoquā imperatam. & pro tem
ris rōne etiam consentaneam ac p
pe necessariaz. precipuū imbecilita
ti mee subsidium fore. Quando co
sultes omnino & rectius est q̄ con
sequi non speres nō attingere: q̄ su
cepto temere oneri turpiter ccede
re. Quāobrem imenso diecōp: ma
gnitudineqz territus ita de vniuer
so huīis cause genere dicam: ut iste
ligatis me magis: que sumis fuerat
laudibus celebranda enumerasse:
quāca quēadmodum par fuerat
oratōe illustrasse. De pugno Itaqz:
vt tā inde p meo instituto: mee hu
ius: quecqz est: dictioñis institūtu
spicer. quid a me dīc: potest: quod
vobis viris doctissimis atqz exptis
sunis nō pridē audiū fit & cognit
tu: An christi vos ignorare ma
trimoniū legitimā esse Marii & se
mīne punctionē cū indissolubili vt
te societate ad humani generis p
agationē: cōtinuūqz illius lapsus
remediu & reparatiōe: a deo institū
institutā: ut et primis q̄sqz duob
tantū parentibus innumerū populi
gentesqz pdirent: & assiduo veluti
supplemento psernarent. Quod q
dē & Lorduboensis tragicus i Dip
polito hīs senariis cōmode vereqz
astrurit. Prouidit ille marthī mā
di parcas: quā tam rapaces cerne
ret sati manus: ut damna semp so
bole repararet noua. Lūlus quidē
sacramenti si dignitatē querimus:
oīum noblissimū atqz cōcurrentissi
mīsqz: nō auctore tantū aut loco vī
tpe: quibus rebis haud dubie ma
rime prestat. Sed quod & ceterorū
sacramentop: fundamentū fit & hu
mani generis seminarū vere pstan
terqz affirmabimus. Sīn fructu p
pendimus. qd eretiorū bonorū cū
siliqz in quibus ipsi ut plurimū pa
rentes & corpore & alo recognoscā
tur & quodāmodo perpetui atque
immortales sint potest cōparari: Sī
vero fidē. cōmoda honestāqz volu
pratē inspicimus. Quid cōstantius
quid erpeditius: atqz iucundus ho
mini esse potest. q̄ vbiqz inqz omni
yta atqz fortuna fidā contuge & be

muptiales

te convenientē sociā haberet. Pretereo hoc loco q̄ et multa et extensa de singulari side atq; amore et hysto r̄is vitro ostennunt exempla: ut dicitur Ille est. Hypocrata: Lucrezia: Iulita: Porcia: De sempronto. ite: Grecio: Pompeio: Druso: duobus plātis: et alijs innumeris. Pretereo illud quod sublatō iure et pudore maritū permisissq; p̄missim pronoscunt ed cubitisbus: preter aliud quod certa nulli soboles esset: et p̄mo sanctissimo olim necessitudinis vinculo et continentiam pariter verecundiāq; omnē precipua humanae vite ornamenta perire nullumq; inde aut q̄ minime inter hominē: et bellum di scimen ore. Pretereo tantā consurgit vim et sanctitatē apud oīs ḡetes semper susse: ut preter quod nobis euāglico oraculo sanctis ē. Nefas homini esse separari: quos deo p̄misserit. et ei iteruentōe maria odia: et inueteratas inimicities īmo et flagrantissima bella restinet atq; cōposita. Cōtraq; eo recesso ant violato cedes inumeras florētissimāq; orbis direptiones: et opulentissimo rum regnoꝝ eueriones subsecutas testes in utrāq; partem permulti Lefas et Pompeius octauis et Antonius: Sabini et Romani Athēnenses et Cretēs: Greci et Trojani: aut verius Europa omnis et asia. Omittit et ilind conligio nō non fidem tantum et probem: sed et sacra mentis: hoc est occultum quoddam m̄ysteriū inesse. Quid n. aliud legit̄ maria et sancta viri et mulieris commun-

etio prefigurat: quā eternū del verbum patris thalamo egressum et nostre mortalitas carnē uidatū in leantem ecclesiam sibi per fidem in suo sanguine desponsasse. Sed hoc hacētis p̄terēdo quā admodū nobis p̄positū est attigisse sufficerit. sup̄p̄set nō de summis eximisq; sponsis et sponsa laudibns et ornamentis discerere: si qd attineret eos aliquis oratione illustrari: quos per se et fortune et nature et animi bonis maxime claros atque illustres nōm̄o potest insicari. Quis bns. n. non in nostra tantum cluitate. sed in virtutē Italiā anti quissime atq; inclite Martinenga et Italia familiē possant esse ignoti: quum ex vitaque reserue liceat inumeros in quouis virtutis et laudis genere prestantissimos Episcopos: ac dhos moderatissimos. Ductores sortissimos: comites inclitos: equites splendidissimos. senatores sapientissimos: cives egregios inq; et toga et armis probatissimos. Pretereo eorum res domi bellisq; sapienter et magnifice gestas. Pretereo: opes: affinitates: amicitias: clientelas. Pretereo: eetera: que vix a me enumerari possent virtusq; gentis ornamenta. Possem vero et piurimas egregiasq; sponsi et sponsa a maioribus suis nusquam degenerantium landes et propria filii bona seorsum memorare: ut habetum: formam firmatatem: ingenium: studia: erudit̄ionem: continetiam: integratam:

Sermones

fidē modestiā religionē: et id genus
virtutes atq; insignia si vel ea ma-
gis mihi quā vobis: et vniuersitate no-
stre ciuitati nota essent et spectata:
vel illi ipsi non satis interiori con-
scientie acquiescentes: exterius eti-
am commendationes et plausus cō-
fectorūt. Quibus quidam rebus
sta se habentibus quis non facile
ominabitur indubitoq; affir-
maverit: presens coniugium atq;
hos hymneos et generis claritate
et opum magnificientia: et studioruz
morumq;:quod haud dubitandū
est: familiaridine:quum eximios:enī
exspectatissimos et fortuatis-
mos esse ac perpetuo fore. Qd ut
et diuinio quoq; numine atq; fau-
ore: fine quo nihil possunt cetera:
firmiter atq; sancti summū mari-
mū et immortalē dēū:voce pariter
ac mēte suppler iuoco atq; adoro:
ut quēadmodū leta hucusq; p̄spe-
raq; p̄stī nubio ola successere: ita
et postq; p̄petuo fauore et felicita-
te prosequar et soucat ut generos
ipsi coniuges ad honorem et gloriā
ipsius omnipotētis dei patric ami-
coꝝ deus et emolumētū: suamq;
sp̄orum felicitatem et salutē videat
filios filiorum suorum pacem super
israel. Dici.

Oratio communis nuptialis:
Fratri Gregorij Britannici.

e Xaudit do-
minus depreciationem meā
Dominus orationez meam assū-
p̄sit et. Scribuntur hec verba in p-
pheta David. P̄.6. Omniū p̄di-

tor deus qui cuncta prospicit et dī-
scernit: et sine ipso sacrum est nihil.
Primi patris nostri Adam qui ex
pomo boni: et malī:contra voluntate
tem eiusdem cōdistoris gustare au-
sus fuit tantam ab alto cernens in
obedientiaz decrevit in hoc seculo:
homine solitariam vitā ducere nō
debere: et similem sibi semīnam con-
tribuit in adiutoriū. Hoc enim cō-
ditor idem fecit: qd Masculus de p-
se ad filioꝝ generationem sufficieā
nō erat Feminagz et multo minus
Sed utrūq; preparauit ad gene-
rationem. Opus etenim sacram cō-
stituit coniugium: qd h̄bo precedē-
te placet: ex viro: et muliere copula-
tur. Hec enim in celis matrimonio
suo prius cōstituitur demum in ter-
ris hominū operibus perficitur
atq; ex hoc rationale genus huma-
num efficitur legitimū. In hoc
enim tantam posuit delectationez
qd h̄bo audet parentes derelinque-
re propter vromē: et duo efficiant
in carne una. Aduertendum est er-
go omni cura ut in tali coniunctio-
ne homo se associet et coniugat et
muliere sensata honestaq; et pu-
dica bene affinitata et dīvīcīs ful-
cīta: que quidem a parentib; con-
tribuuntur. Sed virtus a solo deo.
Porro dī altitonā in cetera An-
tonīa copulari cū Bartolomeo &
creuisset tali fac̄to: aīsatī Bartolo-
mei parētes p̄sanguīnei et affines
colletant gaudio magno valde co-
gīentes Antonīā p̄libatā sensatā
beneq; affinitatam formosamq; ac
dīuitijs copiofam. Deī igī in p̄sen-

nuptiales

tiarum habui patres prestantissimi multisq; matrimonio permisissimis forte plurib; verbis delicatissimas aures vestras dulcissimas obtundere. Que ad solemne presentis actus celebratibus necessaria fore: et opotesta. Tamē ad ea exponenda cōmodioris ac gratioris type reservans: omnipotentem deum leñum xp̄m et gloriosam virginem p̄m et devotis filiis iterum atq; iterum obsecro: ut hoc sanctū et felix plugium multos faciant durare per annos.

Oratio cōis nuptialis. Fratris Gregorij Britanniæ.

Ella mibi pa-

tres ap̄illissimi clavesq; p̄stan-
tissimi vberior: aut secundior: com-
mittitoratio potuisse: q̄z ut de eaz
instrutum celebitate nuptias p̄ ho-
dierna die in tantorum optimoꝝ vi-
rop ceteri dicturus essem. Enim vero
si ea que expositurns suz vobis gra-
ta p̄stabilit: nulli me ap̄torem di-
gnitate p̄seq; posse putabo. Vide
nāqz mibi viri ornatissum: non mo-
do hūanti: s̄ celeste atq; divinitū sa-
cratissimum plugium vincula. Est. n.
ut ita dieā. totꝝ orbis plātarū atq;
seminariū q̄dā. Ut et pp̄ingatā
et affinatā gradus: ita p̄ne innu-
merabiles emanare vident: ut to-
tus certe mādos inde vnitatem for-
tieri appareat. Sicut'equidem a Lv
cerone dīdicti in his que de officiis
tradidit. Et q̄z in idipsum procrea
de prolis atq; cōscrūndi generis
gratia sp̄lliat ipsa natura. horten-
tur eges: o; natissimaqz moneat cō-

suetudo. altiorib; tamen principia
atq; dignioribus quisbusdam can-
fis in idipsum trahi duclq; videmur.
Quā felicē ergo teipsum nunc pre-
dicem ornatisime Angele cui a ee-
lo et divinitus datum est ut hāc ela-
rissimam et modestissimā Luciam
ex optimo viro natam tuo coptula-
tam coninglo: tam splendidissimis
nuptis felicissime cernas. Sane
mea quidem sententia nemo te for-
tunacor nemo felicior: quem ea ip-
sa decorat atq; exornat. Ipsa enim
est: que sida pudicitia: et honestate
ornatisimisq; virtutibus veteres
filas sapabat mulieres. Hinc neq;
se illustris illa phenissa. Vido neq;
pudicissima Lucretia: neq; aman-
tissima Arthemisia: neq; felicissima
atq; castissima Tanaquil vlo vir-
tutis generem nunquam andebit com-
parare: ad teipsum ergo modestissi-
ma domina Lucia ut concludam
sic necum connertam sermonem.
Que te tam leta tulerunt secula
Qui tanti tales gennere parentes.
Infecta dum flauq; current: dum
montibus vmbre lustrabunt cōnexa
polas dum sidera paseat semper
honos nomēq; tuum laudesq; ma-
nebunt. Ad dei landem.

Oratio cōmuniis nuptialis Fra-
tris Gregorij Britanniæ.

Etere nōnulli

Magnifici optimisq; virte
clues amplissimi: et hi quidem non
ignobiles sane auctores: qui huma-

Sermones

num admirantes ingenioz eius eo
profissima invenia opera in mediis
in cœq; pertulerunt. Et hoc quidem
non iniuria quom alij sententias:
alij vero rei militaris alij nauticā
et edificandiq; artes sunt professi.
Addunt etiam frequentes homi-
num cœtus iure sociatos: ac lege vi-
uientes que ciuitates appellantur
esse preclara mediussidus ad mor-
talium usum conseruandorum aut
alendorum simulaera: alij autē qui
bus assentior rem vro:ia: que a no-
bis presentia p̄ agitur lōge ceteris
prestabiliorē cœnire sole: quoniam
omnia et donet et confirmet: et ea
enim hominēs sunt qui sūla superio-
ra excoigitant que maris et semine
legitima cōtingatio antecessit. Altera
men si mortales ritu scerari in pro-
missios ierint concubitus origine
incerta et sublata sūlorum nepotuz
et vro:is caritate: quibus laborat.
nulli futuri sunt. Nullus erit qui
militet qui agrā colat: qui naniget
qui edificet. Hec est qua morale
genus ad corruptionem: ad perni-
ciem semper obnorūm: et nature
lēge semper occiduum: immortali
quadam successione longa lataq;
amplificatur ī secula: ipsaq; passim
tenet terram orbum. Quid si ea
collatur e medio. Dominum mul-
titudo vir uno duratura est seculo.
Quom igitur res vro:ia deletos
instauraret deſſicietesq; reficit a qua
hi omnes etiam quos cernimus
creati conservari: institutiq; perdu-
rant. In ipsa quoque consurgia pri-
ma sociata esse non inficiantur. Ex

qua cum plures propinquitati p-
pagatio etiam sobolis tum etiam
que origo est ciuitatum: et quasi se-
minariorū rerum publicarum est
ipsa ciuitati ciuitatum cōciliatio et am-
icitia p̄ promulgatorius. In ipsa re-
p̄terea pudicitia cōtinentia casti-
tas et fides necno custodia flagito-
rum suas sedes sua eacumina suas
deniq; areas collocauit. quoniam
intra virtutē et vro:is affectum cir-
cumspeta et recusa voluptas. in
alienos rampendi complectens li-
cetiam amicitia: quid admirabilius
quidem docet caritas. q; ut mar-
tus et vro:is morum probatum vo-
luptatum puritate deninet: id effi-
cient: qd vult p̄thagoras ī amicitia
vt unus fiat et pluribus. Ad hac
autē rem comprobandum: non ad
ducam Liberum et Cornelium: non
Pompeium et Julianum: et nō Plotini
et Aristoteli vro:is caritatis exēpla.
Videlicet et testimonio fit pudicitia
adolcentula: et vere carita-
tis sp̄s pauperrima: vbia Lucia An-
gelusq; Britannicus quos virtute
nobilitate animorum similitudine:
ad eo coniunctos fore vaticinor
ut hanc quidem etiam speculo: poste
ritati etiam admirationi sint futu-
ri. En nobis adest virgo nobilis
moribus pudicitia. probitate mo-
destia frugalitate insignis ob q;
quidem virtutes clarissimis ac sa-
pientissimis viris et magna per ne-
gotia cognitis attauo prano quo
patrī ita rfidet ut ea non min⁹ do-
muni illustrauerit. Quam a ea /
natum domo fuit illustrata.

nuptiales

Non dicam hoc loco de eximia patris prudentia liberalitate virtute quem tum alle ipsius res et actiones tuz vel acta integrime ac fortiter multoz oppidorum prefectura declarat. Alias.n. dabis aptior dicendi locus. Nunc autem abfit ut narrare subdubitatem mansuetudinem atqz animi magnitudinem: quibus tum totam patriam ornastum vero non degeneres a maiorum imaginibus et vetustissime familiis perfecta p:tot ducta viros antiquos ab origine gestis. Quas ob res magnifici viri eiusqz prestatissimi in atrio primarie. virgines ornatis sine plaudamus: et congratulemur huic coniugio: qd tanta laude vox luctate officiū predictū p:ospicim⁹. ut non optimo: non facetus fuisse auctoritate recognoscere possem⁹. Prebet staqz de⁹ oportens maximus optimus hos venustissimos sponsos videnti nobis nedum parentes vespes proauosqz felices. Dicit.

Oratio communis nuptialis
Fratri Gregorij B:stannici.

Esī abunde aliquem descendī modum qui rel magnitudinē congruus esse queat in medium me asserre posse non puto: cogo: tamen ad animorum vestrorū desideriū exsplendū membris tremebundis: voceqz submissa et tremula in hac oratione intentabodiero dñe de re ipsa: quā

dicitur accessi paulisper attinge re. Quom enim in omni actione: ve ab Ciceronē omnium eloquentissimo traditum est. Tria sunt tenēda videlicet appetitus rationis parere quo nihil est ad officia conservanda accommodari⁹: vt ad ea que pertinet ad liberalem speciem et dignitatē moderande sunt cause. Et quāta illa res sit qd afflicere velim⁹: quo neqz maior labor neqz minor diligētia suscipiatur: qd causa postulet diligentius animaduertere debemus. Hoc siquidem agere: quo potero evitare et arcam mearam virilem agitis protraham: qd natura ipsa patiatur. Ut mea sane extrema parte certus sum vehementer errabo: quom ipse maiorem curam operam: qd res postulet: ot mihi persua sum habeo profecto suscepferim. Quis enim omnia que ex deo originem transisse prospicimus verbis extollere posset. Quis nō intelligit nihil posse ex divinis proficiere: qd non sustinac sanctum sit. Et quidem sepe audiūm⁹ int̄ orū crucifixionarum ferme plus qd humana genus in nullam culpam inqz nullus calamitatis suppliciū incidet. qd celitus tradite et commēdate sunt nuptie: quibus non quasi peribidinem: aut alicuius rei sedita tem humanis membris abiuit like ret. At qd tanch totius humanitas nodo vincimur omnes. Hec est inquit societas in qd omnia insunt que preant homines et petenda honestas gloria trāquilitas animi

Sermones

atqz locunditas. Et euz hec absint:
beata vita sine his esse non potest.
Atqz hoc intelligam? In omni do-
mo. in omni familia in cunctis ciui-
tatis. atqz opidis et demum in to-
to terrarum situ nihil esse salubr?
Et amicitias et charitatem. quibus
retinendis nil est coninglo utius.
Quis nempe fideles: quis fratres?
quis villo amore ac fedre conun-
teros teneat. nisi nobilis viri mu-
lleris matrimonium solet impositum
quo beneficio utiqz ita ab utrisqz
vere deuincimur ut n*ec*q*ue* villa amo-
ri nostro icidere possit calamitas.
Atqz huius rei necessitatem una
cum hacratione co*et*udam. Futu-
ri eramus: ut nostra venia diterim
Ipsius bestiis inferiores nisi nos nu-
bedo et q*ui* perenni amore constrin-
gendo vincit essemus. Sed de h*oc*s
actensis accurate et diligenter p*ro*sp-
sum oratorem. excusatione vsum
dict*a* fuisse: omnibus vndiq*ue* circu-
stantibus operatum est: q*ui* in
his magnificis nuptiis: criminis no*n*
fuerit apparatus: et ad omnium vo-
ta vulnera non processerint: Lui
rei responsum pacis dabo preser-
tim cum excusatione opus non exti-
terit: quippe quoniam res ipsa fuit
indice: q*ui* inter cetera que hoc con-
tituto preclara fuere hic potissimum
fuit abundantia rerum: qua instan-
ratur defectus. Hic preparatio di-
llgens: que non nobis modo s*ed* quo-
ram vis dominorum gefisset mores
voluntati. Hic optimus ordo: quo
fine ad votum quid procedere n*ihil*
lo*m*o** potest. Hic et q*ui* satius
esse duxi. Ultus accessere bonis:
Quibus quo amore: qua benivolē-
tia erga nos constitutum hoc gesta
sit: animo complecti admodum pos-
sumus. Quare ex parte affinit*e* vro-
ris vobis cunctis gratias agens:
qui plarem hanc diez suscipere vo-
luisitis den*z* oro: ut hi videlic*z* vro*ris*
parētes et affines: econtra: ea vale-
ant sacre que desiderio vestre vo-
luntatis adhucereant et his vtilia sint
et commoda: et sic ultro citroq*ue*
vna agentes vos ea operimini.
que dei sunt quibusq*ue* perennes
illas summi et supremi omnipoten-
tis sedes consequi non nequeatis:
quoad ipsius dignitatis gloriam
nostra omnia restrenda esse vna-
mus ad laudem ipsius qui cancte
creauit inseculorum secula.

Oratio comuni*n* nuptialis. Fra-
tris Gregori Britannici.

v Ideo*r* videre
omatissimi viri. Matrone
primarie: et virginis pudicissime
vosq*ue* omnes qui huius coniugij
decorandi gratia conuenistis non
potuisse huius honestissimi tunc/
nis connubio non admodum leta-
ri quod utiq*ue* ex vestra humanita-
te credo exortum. Namq*ue* nihil ha-
man*a* vobis alienuz puto si recte
meum vos attēta mentē animo-
q*ue* liberali revoluere curauero ver-
ne longius mea protrahatur oratio
id sane dicari: quod ad rei magni-
itudinem pertinere potissimum mi-
nime volcam. Datus est. cuius

nuptiales

actioz bleddi locuſ q̄ egregia mea
poscebat voluntas. Nullaz.n.mihil
vberiorē aut ſecondorē cōmicti
orationē potuſſet: vos nō ptereat
p̄c̄ ſimpliſimi q̄ me de tam illuſ-
trium celebriſtate nuptiāz hodiſer
no die in tantoz optimoz viroruz
cetu dicturuz. Enīnuero fi ea que
expoſituruſ ſum vobis grata cōſte-
bunt. Nullam me amplioz digni-
tatem conſequiſ vñq̄ poſſe putabo
ſed quid tantuſ ſacramēti attinet
ſibis Iſta cōpleteſt quom nee mihi
cūca cōpleteſt cupidio inceſſe-
rit. Utq̄ verbiſ incutio: cōplicare
potero: q̄ rei magnitudini nullate-
nuſ respondere. Nō dicā proſecto
de ſacratiſſimo coniugio vñuenio in
quo penit quodaſ ambre ſuueniſ
ipſe z hee adoleſcentula: cui⁹ ope-
ra ſtidoles future pblatatiſ idicati
nobis facit cuiuſq; ſtutes ipſe ſu-
ſtulerit ad fidera nomē diuino luſ-
ſi pñuſci ſunt ppetuoq; ligati. Et
hee quidē nō modo humani ſz ee-
le: atq̄ diuiniſ mortales credidit.
Latſ.n.per ipſum adoleſcentē de-
re ipsa expliciut eē: vobis oibus
aeritissimuz eſt. Non dicā de lau-
douſ tante familię: que ve omni-
ui huius caſtri venia dixerim ſu-
te cōquitiſ ſupat multos nōnul-
lo e quaſ opibus: Et quid melius
ſ.ſetate liberalitate, benignitate:
ſuſtiaq; in omnes: que nota ſunt
omniſbus preſtarit vñueriſ: Nō
diu de virtute ipſius virtutiuſ
vii ab ienite etate ad bene beate
que uadum: eſt egdeſ constituta.
Ni dicā de niſia liberalitate

que in h̄s magnificis nuptijs mar-
muſ eluit. Nō dicā de hiſ que
a ſi vno quoq; conuictio neceſſaria
ſunt. Quaten⁹ ea ſint ex ſententiā dſ.
ſtributa: quippe cum nee h̄c defue-
rit ciborum diuerſitas nee rep abſi-
dātia: nee p̄paratio diligens nee
optimis ordo nee bona voluntas
aut bonorum vultuſ accessio: que
ut aliu quo amore: qua bēiuolen-
tia: obſegum in amicos acutum fit:
aperte oſtendit. Et quid deveni in
h̄s magnificis nuptijs deee potuit
qđ huic coniugio vel minime pos-
ſet aſſere pudorem: Niſi inq̄ cuſ
vñueriſ adeo ad omniſ vota lau-
te z opere pacta ſint ut niſi ſu-
p̄. Quas obres ut ſinem faciam.
Magnifici viri. Matrone pma-
rie z ſigines ornatissime: pgratule-
mūr h̄c plugio: quod rāta laude
volūtate tanta atq; rāto officio p-
diſtum pſplicimus. Id aut̄ eo ſactum
ſit auspiſio humiſiſ obſecro ut h̄c
virum optimuſ. A ſtimo patrem:
poſt aug ſelkem eē videamus. Niſi
ergo aliud ſupererit preſtutissimi vi-
ri: voſq; padiſtissime matrone ut vo-
biſ cunetiſ grā ſagā: q̄ op̄ ſme vñ-
ſlare h̄c diem ſuſceptum habere
voluiſiſ. Quibus pro rebus ipſe
qui omnia reſpicit quiq; eomptio
ne caret ſenerato rependaſ pñlo.
A d laudem z gloriā ſupreme ſue-
detatiſ.

C Eō ad puluſi nuptialis cōſis.
fr̄is. Gregorii Britanniſ

n **On Vereret ui**

Sermones

ri clarissimi quicq; i mīmis modo
rebus sed ne in summis quidem in
tam excellētissimorum hominū cō
fessu agere: nisi hoc ipsum grande
ac perdifficile onus hodierno die
ad me delata extitisset. Nulle g̃dēz
res vel dignius vel elegantiā mea
oratōe et ornari debuissent: q̃d hoc
sacratiſſimum matrimonium: de cui
tus laudib⁹n⁹ hoc in loco a me di
cendum est: vbi nulla dīcendi facul
tas: nullum tā elegans ac prope dī
cīnum ingenioz satis digne suffice
ret. Cum n. n. nihil tam preclarū vel
magnificū a me audire possit: qn
meliora ac grauiora repertantur de
eā: n. tamen: qd de huiuscē reb⁹ or
namenitiz ad hāc que celeb̃ata
est: hodie solēntatem attinet: de sa
cramento legitimi amo:is. s. atque
de hoc splendidissimo cōvīllo. Id
cenam enim ad quā tempestue ve
nīmus oppipere hoc apparatum
erat pūtū: tūius amplitudo tria
in se per ordinem p̃plexa est. prīmū
est voluntas dispositiua: que ve
luti forma cuiusq; rel substantiam
operator una cū potentia operādi
Queq;ndē voluntas: largisua: cla
ra: et efficac̃ hoc in loco extitit tota
cum facultate. Quod plene verum
ipse testatur effectus: vt ex Augu
stino collig̃. Et speele operum cla
rebnit intima cordis. Rerū insup
quantitas abundat. Sime nobis oī
bus delata est: tā hylari faciētum
diligenti ministrorū operam rū or
dine pulcherrimo redimita in extre
mo. Dicterca quid de rerū liberali

tate quid de loci claritate quid de
frequentia: atq; copia cīniū edīse
ram: Necq; n. in priuatis: s. in pu
blicis conutusq; solēne versatur: vt
malorū: si mos ē. Igitur verā gloriaz
ad ipselū valet qui cūtis liberalita
tis officijs functus est. De h̃s atte
nus. De sacramento legitimi amo
ris qd aliud attinet dicere nīq; qd
natura diuinaq; scriptura: et mun
dus ceteris rebus sacris id esse ex
cellētis ostendit: Est enim socie
tas secundū naturā maris et semle
procreante sobolis cā: visuē est au
tem impossibile seminarii hue mare
hoc adimplere. Quare corū consti
ctio ut perpetuitas impletatur: est
necessitate constituta. Id enim in
certis animantibus absq; ratione
fit et inquātū nature capaces sunt
et procreandi causa solū: in cīnibus
autē distinguuntur magis apparēt
enī hīne aveilla mutua: et libidinis
eiusatio. Et quo sit ut sacramentū
celitus sit institutum ut nostra do
cet fides. Demū: ne mundus labe
retur egito: potens maximus deus
ut sacramentū istud esset principiū
urbis et quasi seminarium reipub.
hīne sequuntur soboles hīne fratrez
coniunctiones hīne incredibilis ac
divina familiaritas: qua nihil stabt
līns arbitratū est. Mores preterca
crescent: sed q̃ maius ceteris est:
celestia loca implētur. Quanta lig̃
contemplatione: quantoq; amore
venerari debeat facilius intelligi
tur. O liberale itaq; institutū: et hu
mane vīte presidum. O sanctissimū

nuptiales

manus a dñs immortalibus innen-
tum: et solis hostibus largitū. Quo
genere oīonis nūc omittō. Post
eibū sūpī quēdā regratia p actio
quāz sc̄e meū repeterem patres
darissimi qd ad summos honores
mīhi hac die p vestras reuerentias
impensos posset ingenio vel opera
dignum vestra expectatione accē-
dere nil aliud eo in acē hoc diffi-
cilius a me exegitari posse vide/
bam q̄ cum ipso opere supotērem
nec satis dignū ad resscrēdas gra-
tias mesufficiēt̄ arbitrabar. Tā
tis vestris beneficiis nō video nec
re nec verbo persupplere posse. Si
igitur pro vestris immortalibus de
me meritis parum vobis gratiarū
accūmulate cgero. Queso atq; ob-
testor mee modicea facultati potius
q̄ magnitudini vestrorum benefi-
ciorum tribuendum putetis. Que
enī tanta potest existere vberitas
ingenii: que tanta dicendi copia:
quantum desertum ac incredibile
genus orationis: quo quisq; possit
vestra in me vniuersa promerita
non dico complecti sed ne impense
numerare quidem qui hunc m: u
actulim tantis viris grauiissimis:
atq; honestissimis scrutis hac die
visitare dignati estis: pro quibus et
summis: et maximis beneficiis ut mi-
hi par est nam concesſit in mora/
les. Algo gratias quantas possum.
Agāq; dū viuam p: uno omnipotē-
ti deo eiusq; genitrici postremo do-
minis et patribus meis et successi-
vi eunctis hic presentialiter con-

gregatis.

Cōratio nuptialis cōmuniſ. Fra-
tris Gregorii Britanniæ.

Enſco pleros

q̄ mirari. Recueret, preles.
Magni, ptores strenui milites do-
ctorisq; Eritini. q̄ ego qui nec au-
toritate nec copia vbia dicendi va-
leo in hoc oīatissimo loco et in tan-
ta prēstātissimorum vlorū frequē-
tia concitq; scileuitibns de conlu-
gio quicq; ausim dicere. Et nemo
hoc velim sibi persuadeat sponte
hanc a me suscep̄ta causam. Quia
imo ab amantissimis dilectissimis
q̄ viris quibus memoria beneficis
sempererna sum obstrictus magno
studio ad me esse delatans. Qui
cum diutius excusationi insti-
sem ipfis morem gerendam esse
existimauit ne vis amicitie a me
spreta esse videretur. Si quid staq;
minus apte mīus granter: et ornate
ex me fulserit: vos queso: atq;
obsecro patres humanissimi nō to-
rum mībi: sed partim amicis qui
mīhi hoc dicendi onus apposuere
partim rei excellente splendoriq;
vestro assignandum esse indicetis.
Quis enī tanta est eloqñq; presta-
tia quis tanta animi preditus ma-
gnitudine qui coniugalio matrī-
monij substantiam sua oratione in-
tegerima explicare possit. Quisne
intuēs se orātem apud tot granissi-
mos viros vndiq; stipatū: non pa-
neseeret ac oīb' artub' p̄tremulceret

Sermones

Constitutus itaque ante hunc di-
gnissimum conspectum paucia ad
monitionem de nuptiis dicam quo-
niam hos non esse non felicissimas
neminem vestram arbitror: igno: a-
re. Quāq; enim et ab ipsis superis
et a maioribus nostris multa tradi-
ta sunt: quib; cōmodatissimā et io-
cundissimam vitam agamus: tamē
quod nūs in rebus humanis cōiugio
salubrissus atq; præstantius sit: non
facile dixerim. Nam videmus salu-
tēm hominum humani generis cō-
scrutionem urbis fortunas: ac do-
mi fine legitimo coniugationis vī-
culo stare non posse. Quare cum di-
uina illa prouidētia cūtis nulli sūt
sines quasi quendam mortalem in
terris deum sele intelligeret vīrum
ac seminam matrimoniali copula
conglutinavit. quo nostrum genus
conseruaret amplificaret tecumser-
vatum perspeciez in mortale: ut vi-
demus: redderet: surmicationes: adul-
teria cœlestis: stupra: multop; deniqz
malorum et flagitorum genera per
matrimonium extingueret. In quo
rum locum sola viri et viroris coniū-
gatio pudicitia: honestas: et multū
ad bene beateqz vīendum virtutis
genera nisi succresceret nisi atqz
extarent prosector nūs esset quo in
procreandis alendisqz liberis a ri-
tu serarum differre videremur. Mā
cum hoc nobilissimum sacramentū
innocentum et puritatis tempore
institutum fuisse ex sacris litteris di-
cieimus satis certe admonisti-
sumus. Nos innocentes puros in-
tegerimus ab omni deniqz luxurie

et sedstatis turpitudine remotos: et
alienissimos esse debere. Adverti-
mus insuper patres optimi mar-
mas discordias traculentissimāqz
dissidia hac unitate coniugij fuisse
sedata et paces optimas diuturnas
quod amicitias hac coniugij constitu-
tione auctores parare et in dies pa-
rare cōquerereqz videmus. Scripsit
historiari primo Titus Luius et
Sabini eis Romanis vehementer
finias inimicitias acerrimaqz pīla
intere Sabinas seminas legitimas
propterea quod publice viri Romanis
habere sibi voluerat vrores popu-
li quidem prius inimicissimi non
modo teste Quidio hoc conciliati
maritali raptu. sed etiam paritatis
seruore vīti suere: ut qui antea du-
as postea vnam ea demqz colcent
urbem. Quelquidem res Romanis
tunc pullulantis imperij firmissima
quedam fundamenta iusecit. Nisi
enim in suscipiendis inscrēndisque
bellis Sabini Romanorum comi-
tes füssent non tot potentissimi po-
puli non tot cetera nationes quir-
sum ditionis parauisserent. Qui netū
Scipio ille Africanus. qui superior
eognominatus non contentus co-
ram florentissimo senatorium ordi-
ne in sanctissimo Iouis domicilio
et in splendidissimo populo concor-
diam cum Tiberio Gracco diuul-
gasse Corneliam quoque filiam:
ut est apud valerium maritum p-
tinus ei despōndit. Arbitratus enī
fuit homo et litterarum peritia et eo
rum gestorum gloria præstantissi-
mus concordiam nunq; illam mo-

nuptiales

rlituraz esse: si fuisse cum tiberio af-
finitate cōsigeret. Et sancta sult cō-
cordia hec et tanq̄e comune quod
dam vinculum. Parentem namq̄z
Cornelia atq̄z Maritum: vslq̄z ad
extremum vite spiritum mutuo nu-
trist amorem. Breterea mulier est
hominiis suauissime vite coadju-
tria in cuius mutua bensuolēta
conquiescat qua cum omniā sic lo-
quatur: ut secum cum qua itez res
psperas letiores adueris vero le-
tiores communicando faciat: hec
omnia et alia plura breuitatis car-
sa sessentio obvietenda esse putant
Quāsanctum igitur est hoc sacruz
vinculum: quod immortalis deus
sanctas ipsa institut⁹ fruerosuz
Ḡsuane. Iocundum amplectendā
qz ab omnibus: quod pro nulla re-
ligiōe nullaqz aut dūtine legis: aut
sacrorū canonis institutione tolla-
tur et veneratōl maxime habeatur.
Que non ita sint: totqz bona peur-
rant prouidu s vir Angelus Britā-
nicus dominā Luciam seminā ho-
nestam et pudicam progenitam et
hole uno atq̄z spectatissimo patre.
.N. Legittimā mor ducit vro:em.
Hae igit̄ gratia domini humanissi-
mi dei optimi natus in gloriosaz
elias genitricē Mariam cunctosqz
superos exoremus: ut hunc splendi-
do pingio immensa qnada largita
te fauanc: quo fit illo ruz potissime
secundum dñm: quoz amplissimas
virtutes magnifica gesta illustres
victorias omnium mortaliuz fame
celebraust. Rescrans etiā honores
gloria. In p̄mis generosis hui⁹ cl

nitatib⁹: quoz presenta plus
rīmū haesnuptias illustrauit. Po-
stremo ut dicendi finem imponam
cundē cunctorum rez opp̄fice vni-
versumqz superorū: et ceterum: accura-
te rogabimus ut hoc coniugale se-
dus: sit sposo sponseqz fausta. Le-
tum cognatis vero amicisqz grati-
sum. Amen.

Cōrato cōiugalis communis
Fratri Gregorij Britannici.

Idere videoz

v Spectatissimi presules vos-
qz alij elues peregregij: si in tā fre-
quenti doctissimo: rū virorū que in
hoc dicendi munus aggrediar: nō
paruo t: meritatis: atqz insolentie
crimine versari. presertim qui ma-
iores nostros: qui huiuscmodi offi-
ciū suscipere consueverunt. Matru-
ra eloquentia summa o:is facilius
et eris prestare oportet. De ve-
ro: q nullo pentitus studio nullaqz
dicendi ubertate valeo: nōne magi-
ma impudēcia atqz arrogātia idu-
etum esse erit inabistis: quom vos
tanto splendore: tantaqz benignita-
te tāta deniqz prudēcia instructos
esse animaduerto: utqz facile vobis
cōster: an idonei consentaneumue-
fit: ut cui a teneris: ut appellant vir-
gineulus ei litteraria consuetudis-
ne cum paternis amicitie vinculis
deninetur sim. Aliqd munusculum
hoc hinc malī tempore nō asserrem:
qd vostro honore cōmodo emolu-
mentoqz futurum esse considerem:
Quare elues prestatissimi si de hu-
is sanctissimi federis copula nom-

Sermones

tā digna auribus vestris exposue/
ro: queso prestetis: qd vos facile
misi pcessuros esse pido: si ingenij
mei opinione recte telleceritis me
nō vilius glorie vendicatiois: sed
potius suorum erga me meritorū
cā in hūelocū descedisse: qui si vos
vicedo explere nō potero conabor
situs de tā ardua re ē expeditisissime
qz ecclēsie s me fieri poterit ptra
etare: ne aures vestras irrita quis
dā dicendi plūitate pertundā. Quā
quidem peritissimi viri cū inter ce
teras scientie ptes tū serendi: aran
di: pecoris pfectandi: domosqz fun
dandi: disciplineqz castrensis arti
ficia recōditā esse cr̄istimaret. Quin
et Jocundissimos hominē pulnct⁹
quotidiano cultu: vnaqz viuentes
lungendas esse nō dubitant. Sunt
et qui cōubia longe magis ceteris
prestare arbitrant: marime cū oīa
nobis prestēt donēt atqz cōfirmēt:
que si terris penitus s̄bducerētur
generis humani conditionē parua
temporis erigitate: oīo interire
necessē esset. Quo circa ciues orna
tissimi pſiderate anīimoqz diligēter
agitate: quanti in ornanda ampli
ficandaqz re familiari oportunita
tis commodiqz consequat. Nonne
illud p̄cipui ac singulare cōlungs
lis amori fundamentū: oībus re
bus merito quidē atqz optimo in
re preserenda esse dixeritis: vt pro
bitatem: fidē: mores: pudore pudi
citiā sedataqz cupidincz: pari mu
tuadz dilectionē teneant: amplectā
tur: atqz pseruent: ita vt duo co:po
ra uno sensu regi gubernari: ac yi-

gere videantur. Nec veluti si ar
mis militi virtus ferocitas magna
nimilitas procerā deniqz corpora fie
ducendas vroes maiores nostri
ea p̄ceptue eligi voluerunt. Quid
expectatis. Quid ap̄lius queritis
ciues. Si enim in hūismodi re
diuturnior esse vellem hic prosector
dies mihi nō suppeditaret. Vos tū
nōne longo n̄igisqz ego dicere sc̄i
perceplisti. Quo sit vt silentio
a vobis desiderari malum ē inani
mea garrulatione adēnsit. Ad hu
iis itaqz res dignitatem p̄cep̄s me
puerā et ad eos sermones p̄ferraz
de quibus nuptiā res agit. hone
sta nobis adest T̄sdea B̄ltānica
sponsi quidē p̄udentissima probi
tate modestis īdole venustate re
uerentiaeqz insignis: quibus quidez
virtutibus nec a genitore suo iam
Antonio B̄ltānico nec ab auo q
dem sapientissimo atqz eruditissimo
viro Bartholo. B̄ltānico degene
rare videtur. Qui cū doctus opti
marūqz setiā sit apprime erudit⁹
spectatqz virtute in antiqua B̄lt
ānicorū familia haud iniuria q
dem reponendus esse videt. Sub
iectusqz sunt oculos: atqz ora ve
stra positus est ornatissimus adele
scens Joānes cīmīn⁹ benignitate:
animi magnitudine: ingenijqz ac r̄i
mōia: urbanitate: ingenuisqz mo
ribus litterarumqz eruditissimus
ac studiofissimus: studijsqz huma
nitatis ornat⁹ deniqz affabllis etqz
tractabilis.

nuptiales

94

C^{on}ratio coniugalis cōmunitatis
Frairio Gregorij Britannici.

m Alium meum

dū tenuit desideriū Angele
le Britannice amanissime quo ali
qua miseri p^{re}staretur occasio: ut et
meā i te charitatē declarare et tuo
sauere honeri possem: sicut splendi
di mores tuū: tua in me obseruatia
et cōmunita studia meruerunt: In q
bus me vel picez vel sociū vel ora
tores habuisti. Nunc vero tota qd
mente petui Ladest. Ecce enim res
prestantissima connubii. s. qua hu
manis i rebus honestior cōmodior
reperi facile nulla potest: vis ho
nestatē: ea est tuū ceterarum et vtr
tutum tuū vero castimoniæ norma
atqz magistra cū intra legittimam
maris et semine copulâ humanos
cohercet et frenet appetit: et solu
tos more ferarū cuagari non finit
affectio: vis vtilitatem: hys o:it re
rū publicarū seminarī hic i solubi
li cathena Linitateo colligantur
confirmantur propagant. Quid
et illa censenda est cōmoditas. Qd
egregio te ciniū affinitate locuple
tas: et nobilium virorum amicitia cir
cūcīngis et grauissimorū hominū fa
miliaritate magis atqz magis or
nas. Quoru honestissimū ordinem
hoc in loco frequente astare video
Quanta vero illa dicerim iuueni
tate: que facit dulce presens cogio
scere nomen: ut inquit poeta nobis.
In qua curas omnes molesti
asqz deponis: aut instigas. Secun

das res perinde letiores facis atqz
maiores et vn^o demū fit aliis una
mens una volitas. Est et aliud do
cessimi viri et ciues nobilissimi huic
siquidem tante honestati vtilitatē
iocunditatē quasi quoddā p̄dimē
tū et qdū suavitatis cumulus. Ac
cedunt viri atqz sponsa: qui tanta
modestia puritate prudentia inte
gritate moribns optimis ac cetera
rū vrtutū similitudine ornantur:
ut duo nō solum una in carne pro
disibio pcepto: sed et una in mente
futuri sint. Tantū potuit in Ange
lo quidē iusterarū amor: et bonarū
artis disciplina: quas pro eius gra
uitate fide ai magnitudine nō mi
nus ornat q̄ ab illo ornat. In spō
sa vero nō minus valuit domestica
subp: oba matre educatio: q̄ maio
rū suorū innocatio. Quib⁹ ex reb⁹
aliarum flos appellata sua nomē
defraudasse hand visa ē. Reliquiū
est igitur ciue spectatissimū: ut opti
muz seile et fanisti vterqz coniugiti
et letos inter se annos feliciter exi
gant: et superstites nō modo filios
videant: sed pignora cara nepo
tum. Dicitur.

Finis

94

300
10

~~a, tree~~
Nett com: 94 lbs.

